

REACTIENOTA

(Nota van Antwoord)

Kennisgeving voornemen, participatie en m.e.r. procedure Oostpolder

Gemeente het Hogeland en provincie Groningen

15 september 2022

INHOUDSOPGAVE

1.	Inleiding	3
2.	Zienswijzen en opmerkingen, die meerdere keren zijn genoemd	6
3.	Zienswijzen (1 t/m 26)	9
4.	Advies commissie milieueffectrapportage	46

Bijlagen 1 t/m 26 Volledige (geanonimiseerde) zienswijzen en Reacties

Bijlage 27 Advies van de Commissie milieueffectrapportage

1. Inleiding

In het kader van de gebiedsontwikkeling Oostpolder hebben in de periode van 1 juni t/m 12 juli 2022 drie documenten ter inzage hebben gelegen. Belanghebbenden konden reageren door middel van een:

1. reactie op de Kennisgevingen Voornemen en Participatie (conform de nieuwe Omgevingswet);
2. zienswijze op Notitie Reikwijdte en Detailniveau (conform de Wet Milieubeheer)
3. reactie op het Ruimtelijk Kwaliteitskader (Ambities voor de ruimtelijke inrichting van de Oostpolder)

Naast deze drie documenten was er onderliggende informatie beschikbaar:

1. Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie;
2. Communicatie- en participatieplan fase 1.

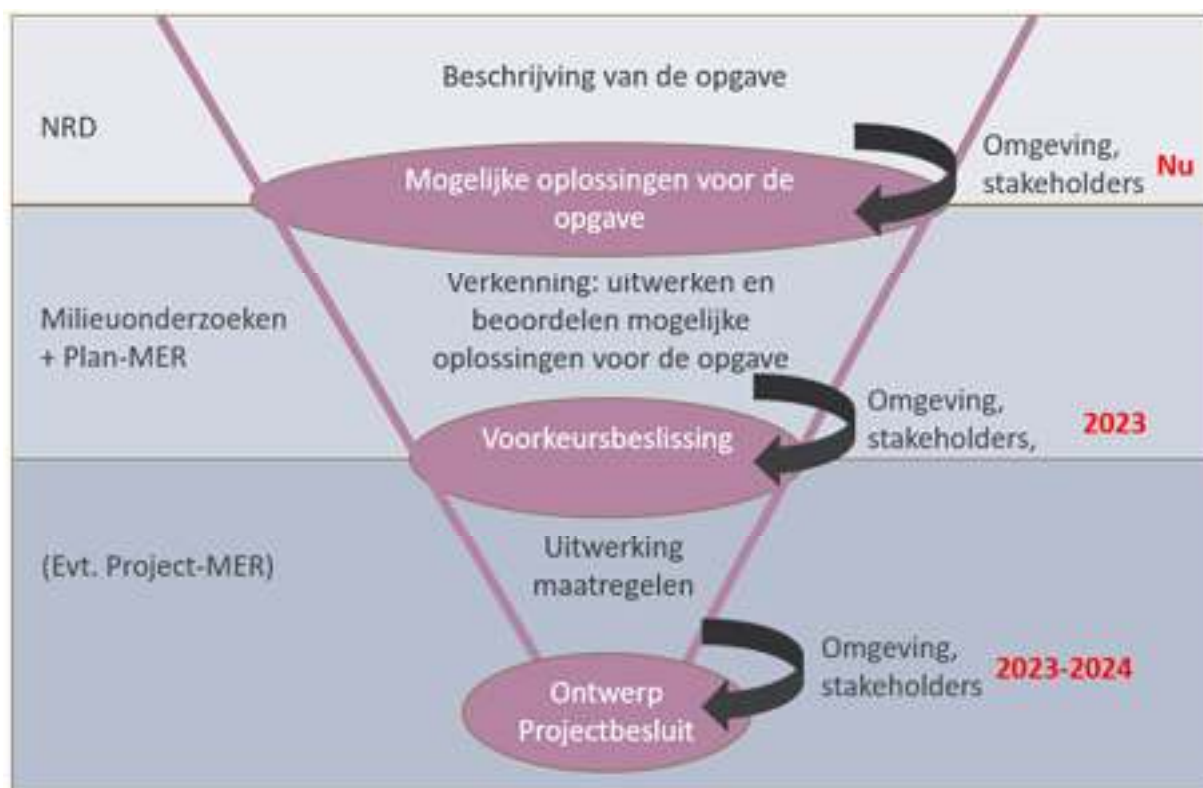
Belanghebbenden zijn uitgenodigd om te reageren op de inhoud, door bijvoorbeeld:

- onderzoeksvragen in te dienen, die in de planvorming moeten worden beantwoord;
- alternatieven voor te stellen, die in de planvorming moeten worden uitgewerkt;
- voorstellen te doen voor aanvullende participatieactiviteiten.

Waar staan we nu?

In onderstaand overzicht staat het te doorlopen proces om te komen tot een projectbesluit weergegeven. Het doel van de ter inzagelegging van de documenten willen we met inbreng van alle belanghebbende komen tot een volledig beschrijving van de mogelijke oplossingen voor de opgave waar we voor staan.

Concreet betekent dit dat we hier nog 'bovenaan in de trechter' zitten. Het is van belang hier rekening mee te houden bij het lezen van de door gemeente Het Hogeland en de provincie Groningen gegeven reactie. Het verklaart bijvoorbeeld waarom in sommige reacties wordt verwezen naar de volgende fase.

De documenten zijn tegelijkertijd ter inzage gelegd omdat er inhoudelijke raakvlakken zijn. Op deze manier kunnen belanghebbenden alle informatie in samenhang bestuderen en in één keer reageren.

Voorsorteren op de Omgevingswet

De projectprocedure vloeit voort uit de Omgevingswet en vervangt de procedures en coördinatieregelingen uit de Wet ruimtelijke ordening (Wro), de Tracéwet, de Waterwet en de Ontgrondingenwet. De projectprocedure voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder start met twee kennisgevingen: kennisgeving van het voornemen en de kennisgeving van de participatie. Deze kennisgevingen hebben het volgende doel:

- Met de kennisgeving van het voornemen geeft de provincie aan dat een 'verkenning' wordt uitgevoerd naar de gebiedsontwikkeling van Oostpolder tot bedrijventerrein en groen-blauwe zone.
- Met de kennisgeving van de participatie geeft de provincie aan hoe burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties en andere bestuursorganen worden betrokken tijdens de planuitwerking.

De kennisgevingen zijn dus het vertrekpunt voor de planuitwerking, waarin voor de Oostpolder een masterplan (i.c. de voorkeursbeslissing) wordt uitgewerkt, dat onderzocht wordt op mogelijke milieueffecten op de leefomgeving in een Milieueffectrapportage en dat planologisch-juridisch wordt vertaald in een Projectbesluit. De Notitie Reikwijdte en Detailniveau en het Ruimtelijk Kwaliteitskader geven inhoudelijk weer welke ambities en onderzoeken in het 'ruimtelijk spoor' verder worden uitgewerkt in het plan-MER en het Masterplan.

Gedeputeerde Staten zijn het bevoegde gezag voor de projectprocedure. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bevoegd zijn om de reactienota vast te stellen, waarbij de binnengekomen zienswijzen en reacties mede in beschouwing moeten worden genomen. Gedeputeerde Staten geeft in deze reactienota aan of en zo ja hoe de binnengekomen zienswijzen en reacties in de planvormingsfase moeten worden meegenomen en verwerkt.

Naast de ter inzagelegging zijn alle documenten schriftelijk aan de volgende bestuursorganen voorgelegd:

- Gemeente Eemsdelta
- Waterschap Noordzijlvest
- Ministerie Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
- Ministerie Infrastructuur en Waterstaat
- Rijkswaterstaat
- Ministerie van Onderwijs Cultuur en Wetenschap
- Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed
- ProRail
- Veiligheidsregio Groningen
- TenneT Regio Noord
- Gasunie (N.V. Nederlandse Gasunie)
- Commissie voor de milieueffectrapportage
- Commissie voor het Waddengebied
- Duitse overheden

Binnengekomen reacties en ontvankelijkheid

Gedurende de termijn van ter inzagelegging zijn 26 inzendingen met zienswijzen, reacties en opmerkingen binnengekomen. Daarnaast is de commissie voor de milieueffectenrapportage gevraagd om advies. Alle binnengekomen reacties zijn ontvankelijk en door de gemeente Het Hogeland en provincie Groningen zijn alle binnengekomen inzendingen zorgvuldig gelezen en van een reactie voorzien. In deze nota zijn deze reacties gebundeld en samengevat.

Commissie voor de Milieueffectrapportage

De Commissie voor de Milieueffectrapportage heeft op 14 september 2022 advies uitgebracht over de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau. Het advies is als bijlage bij deze Reactienota gevoegd.

Leeswijzer

Een aantal vragen is door meerdere indieners ingebracht. In hoofdstuk twee hebben we deze onderwerpen één voor één genummerd weergegeven.

In hoofdstuk 3 is per inzending (op volgorde van binnenkomst) de ingediende zienswijze, reactie en gemaakte opmerkingen samengevat en aansluitend voorzien van een reactie (cursief) van provincie en gemeente Het Hogeland. Soms is dit een verwijzing naar een vraag en antwoord in hoofdstuk 2. Zienswijzen, reacties en opmerkingen van bestuursorganen of belanghebbendenorganisaties zijn onder vermelding van de naam weergegeven. De zienswijzen, reacties en opmerkingen van particulieren zijn anoniem weergegeven. Ter informatie zijn alle binnengekomen reacties en bijlagen, geanonimiseerd waar nodig, volledig als bijlage toegevoegd; het nummer van de bijlage correspondeert met het nummer van de zienswijze. In hoofdstuk 4 staat onze reactie op het advies van de Commissie voor de Milieueffectrapportage. Het volledige advies van de Commissie voor de milieueffectrapportage is als bijlage 27 aan deze nota toegevoegd.

2. Zienswijzen en opmerkingen, die meerdere keren zijn genoemd

In de zienswijzen en reacties komt een aantal vragen meerdere keren terug. In deze paragraaf zijn deze vragen benoemd en voorzien van een reactie. In het vervolg van deze Reactienota wordt, bij de behandeling van de individuele zienswijzen en reacties verwezen naar de reactie in deze paragraaf.

A. Waarom zijn Provincie Groningen en gemeente Het Hogeland gestart met de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder?

Steeds vaker meldden zich bedrijven, die zich willen vestigen in of rond de Eemshaven. Bedrijven met een behoefte aan grote kavels en dicht bij (groene) energie. In de bestaande Eemshaven is nauwelijks meer ruimte beschikbaar en de grootste, aaneengesloten kavel is 35 hectare.

Met de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder geven het college van B&W van Het Hogeland en Gedeputeerde Staten van Groningen invulling aan een aantal gezamenlijke ambities. Deze ambities hebben betrekking op de thema's energietransitie-klimaat-duurzaamheid, economie-werkgelegenheid en ruimtelijke inpassing en staan verwoord in de respectievelijke collegeprogramma's.

Een belangrijke reden waarom de provincie, samen met de gemeente, de regie neemt bij deze gebiedsontwikkeling, is om te voorkomen dat de prijs / geld de belangrijkste drijfveer is. De focus ligt op het genereren van kansen rondom werkgelegenheid, leefbaarheid, duurzaamheid en ruimtelijke kwaliteit. Om te voorkomen dat de focus op maximaliseren van de grondopbrengst of de snelle uitgifte van gronden komt te liggen, werken we aan deze integrale gebiedsontwikkeling en niet aan een plotontwikkeling, waarbij bedrijven solitair een plek krijgen, zonder samenhang en inpassing.

Verschillende onderzoeken, die vooraf zijn gedaan, geven inzicht in de behoefte, de kansen en daarmee de nut en noodzaak en gaven ons in 2021 voldoende aanleiding om gezamenlijk aan de slag te gaan met de planvormingsfase. Op dit moment worden de uitkomsten van deze onderzoeken nog eens samengebracht in één document dat nut en noodzaak helder in kaart brengt. Nu al vindt u alle (losse) informatie hierover op www.hetdigitalediggeschip.nl.

B. Waarom is voor de locatie Oostpolder gekozen?

Voorafgaand aan de start van de gebiedsontwikkeling Oostpolder zijn verschillende locaties in beschouwing genomen, waaronder Groningen Central -A7/N33, Zuid-Groningen, Delfzijl Zuid en Eemshaven West. Uit deze verkenning naar mogelijke locaties blijkt dat de Oostpolder vanwege een aantal kenmerken, onder andere de directe nabijheid tot de Eemshaven en de aanlandingspunten van elektriciteit afkomstig van (toekomstige) grootschalige windparken op zee, het beste past bij de vraag en is daarmee de voorkeursvariant waarvoor de verkenning is gestart.

Op dit moment is in het kader van de projectprocedure formeel nog geen keuze gemaakt. In de m.e.r.-procedure wordt onderzocht of de locatie Oostpolder kan worden ontwikkeld tot een bedrijventerrein voor met name grootschalige bedrijven. Daarbij wordt de Oostpolder afgezet tegen de locaties Eemshaven West en Delfzijl Zuid. De uit te voeren verkenning levert daarnaast een Masterplan waarin de opgave om de Oostpolder te ontwikkelen tot een goed ingepast bedrijventerrein voor met name grootschalige bedrijven wordt weergegeven.

C. De ontwikkeling van de Oostpolder gaat ten koste van zeer waardevolle landbouwgrond; dit is ongewenst.

In Nederland is sprake van schaarste aan ruimte, in relatie tot alle noodzakelijke en gewenste functies. De ruimtelijke afweging tussen verschillende functies wordt zorgvuldig gemaakt door de gemeente en de provincie. Om dit goed te kunnen doen worden naast de milieueffecten in het MER ook de landbouweffecten in een Landbouweffect Rapportage (LER) nauwkeurig in beeld gebracht. Zowel de MER als de LER nemen daar de locaties Delfzijl Zuid en Eemshaven West mee als referentie. Voor de MER staat in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau beschreven hoe dit zal gebeuren. Voor de LER wordt met de sector afgestemd hoe inzicht te geven in de gevolgen van de gebiedsontwikkeling voor de agrarische sector.

Gedeputeerde Staten stellen het projectbesluit vast en besluiten daarmee hoe de gronden gebruikt mogen worden. Daaraan voorafgaand worden Provinciale Staten en de raad van de gemeente Het Hogeland nauw betrokken. Voor de Oostpolder is nu een plan in uitwerking dat voorziet in een transformatie van landbouw naar een zorgvuldig ingepast bedrijventerrein. Voordat Gedeputeerde Staten een besluit neemt over het Masterplan/ de voorkeursbeslissing en daarmee doorzetten van de transformatie van de Oostpolder, worden Provinciale Staten en de raad van de gemeente Het Hogeland gehoord. De uitkomsten van de MER en LER worden hierin meegewogen. Volgens de huidige planning zal dit medio 2023 aan de orde zijn. Daarna volgt dan de juridische verankering door middel van een projectbesluit. Deze wordt zoals gezegd door Gedeputeerde Staten vastgesteld. Dit zal dan medio 2024 gebeuren.

D. De doelstelling 'creëren van werkgelegenheid' heeft geen meerwaarde voor de regio; er is nu zelfs een tekort aan arbeidskrachten.

Groningen koerst op een sterke economische structuur, gericht op innovatie, kennisontwikkeling en werkgelegenheid. De werkgelegenheid in de traditionele sectoren is aan verandering onderhevig, mede door het afbouwen van de gaswinning en noodzaak tot verder verduurzaming/ vergroening/ technologische veranderingen verandert de aard van het werk. Voor studenten aan de universiteit, het HBO en MBO zijn de kansen op een passende baan onvoldoende zichtbaar. Informatievoorziening over carrièrekansen en baanmogelijkheden spelen een belangrijke rol bij de keuze om na de studie te blijven of te vertrekken. Hier ligt een opgave voor bedrijven en regio. Een deel (voornamelijk HBO/ WO) vertrekt vaak uit de regio terwijl we deze groepen willen behouden om bijvoorbeeld vergrijzing, krimp en krapte tegen te gaan. Met de vestiging van bedrijven uit de genoemde doelgroepen in de Oostpolder willen we dit tij keren en structurele (passende) directe, indirecte en afgeleide werkgelegenheid creëren en daarmee de leefbaarheid structureel versterken.

E. De komst van (hyperscale) datacenters is ongewenst.

De minister van Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening heeft onlangs aangegeven de vestiging van hyperscale datacenters in Nederland bijna overal te blokkeren. Hiertoe heeft het kabinet op 10 juni jl. ingestemd met een ontwerpbesluit voor regulering van hyperscale datacenters. In het ontwerpbesluit zijn twee gebieden uitgezonderd van dit verbod. Eén van deze gebieden ligt in de gemeente Het Hogeland en omvat ook de Oostpolder. In dit uitzonderingsgebied beslissen provincie en gemeente of en waar hyperscale datacenters worden toegestaan.

Over de wenselijkheid van een grootschalig datacenter zullen de provincie en de gemeente dus nog een besluit nemen. Zij doen dit mede in het licht van het algemene economische en energiebeleid. Als daartoe wordt besloten dan maakt de gebiedsontwikkeling Oostpolder de eventuele vestiging van een hyperscale datacenter mogelijk, mits zij passen binnen de voorwaarden die we samen met de omgeving aan de vestiging van bedrijven aldaar stellen.

F. Een bedrijventerrein in de directe omgeving geeft overlast waardoor de leefbaarheid in de woonkernen verder onder druk komt te staan.

Bedrijven moeten voldoen aan 1) de wet- en regelgeving en 2) vergunningen. Bedrijven, die zich willen vestigen in de Oostpolder moeten passen binnen randvoorwaarden en krijgen beperkt 'milieuruimte'. In de nu uit te werken MER wordt preciezer bepaald welke milieuruimte nog beschikbaar is, zodat de richtlijnen voor de inrichting van de kavels precies kunnen worden bepaald. Daarbij blijven we binnen de wettelijke normen en de normen die zijn vastgelegd in de structuurvisie Eemsmond-Delfzijl. Opgemerkt wordt dat ten opzichte van de huidige situatie er sprake kan zijn van een toename van (ervaren) overlast. De inzet is dit zo veel als mogelijk te beperken. Als bedrijven zich niet aan hun milieuvergunning houden dan is de Omgevingsdienst Groningen bevoegd om handhavend op te treden.

G. Hoe besteedt u aandacht aan de leefbaarheid, zowel nu als in de toekomst.

Vanuit de gebiedsontwikkeling Oostpolder hebben we serieuze aandacht voor de direct aan deze gebiedsontwikkeling gerelateerde leefbaarheidsaspecten. We zijn met bewoners in gesprek over de wijze waarop deze aspecten worden ingevuld en uitgewerkt; hiertoe zijn onder andere de gesprekstafels ingericht over bijvoorbeeld de groenblauwe zones, leefbaarheid en de uitwerking van de Vangnetregeling. Voor de direct aan de gebiedsontwikkeling gerelateerde leefbaarheidsaspecten is vanuit de grondexploitatie financiering beschikbaar. Voor leefbaarheidsmaatregelen die verder dan de scope van de gebiedsontwikkeling gaan, zullen op een ander wijze gefinancierd moeten worden. Wij denken hierover graag met u mee en hebben daarvoor onder andere actieve ondersteuning door Groninger Dropen gefaciliteerd. Ook de gemeente heeft inmiddels een aantal zaken gerealiseerd.

Vanaf medio september 2022 start de Hanzehogeschool Groningen met een onderzoek naar de meerjarige monitoring van de leefbaarheid in de kernen; op basis van de conclusies kunnen specifieke maatregelen worden genomen.

H. Hoe worden de groenblauwe-zones ingericht?

In de gebiedsontwikkeling is langs de dijk een bufferzone voorzien, die voor afstand tussen de bedrijven en de bebouwing in de kernen zorgt. Verschillende zones willen we een groene kwaliteit geven waaronder het gebied rond de Groote Tjariet. Voor de ontsluiting van de kavels zal een groenblauwe structuur worden gecombineerd met de benodigde infrastructuur (in en boven de grond).

Het maken van een inrichtingsvoorstel vindt in overleg plaats met alle belanghebbenden. Daarbij willen we de kans benutten om in het gebied de biodiversiteit te versterken en wensen zoals ommetjes en fietsroutes, van omwonenden mee te nemen. Ook zal in de Landbouweffecten rapportage op verzoek van de landbouwsector worden gekeken of inrichting van de groen-blauwe bufferzone ruimte is om een vorm van (natuur inclusieve) landbouw mogelijk te maken. Het inrichten van de groenblauwe zones heeft overigens niet tot doel om expliciet 'natuur' te ontwikkelen of (grootschalige) recreatie te faciliteren.

I. Er moet eerst onderzoek naar de effecten van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de landbouw worden gedaan door het opstellen van een LER.

Onderdeel van de planuitwerking is het opstellen van een LER, waarin de gevolgen van deze gebiedsontwikkeling voor de agrarische sector in beeld worden gebracht. Samen met NAV, LTO en GrAJK stellen we de onderzoeksvragen vast. In ieder geval zullen de locaties Delfzijl Zuid en Eemshaven-West als referentie locaties worden meegenomen. Er wordt voor de uitvoering van de LER ook een open proces nagestreefd en hiervoor wordt een klankborggroep ingericht. Deze klankbordgroep bestaat in ieder geval uit een vertegenwoordiger van de sector, die door de drie landbouworganisaties wordt aangesteld. De uitwerking van de onderzoeksvraag voor LER is in voorbereiding en uitvoering start in september 2022. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

3. Zienswijzen (1 t/m 26)

Zienswijze 1. Bomenridders

1. Bomenridders geven aan geen melding via Overheid.nl te hebben ontvangen. Indiener maakt bezwaar dat niet publiceren via Overheid.nl inkorting van de kennisname van alle documenten betekent.

De publicatie van alle documenten is gegaan volgens de richtlijnen van provincie en gemeente en daarmee ook via Overheid.nl (<https://www.officielebekendmakingen.nl/prb-2022-6123.html>), gepubliceerd op 25 mei 2022. Verder is op dezelfde datum de aankondiging geplaatst in Dagblad van het Noorden en lokale kranten en op de websites van gemeente en provincie, alsmede op www.hetdigitalediggelschip.nl.

2. Indiener vraagt om inventarisatie van alle beschikbare stukken en besluiten

Bomenridders zijn naar aanleiding van hun verzoek geïnformeerd over de precieze link van de website waar de stukken beschikbaar zijn.

Zienswijze 2.

1. Indiener vraagt de Oostpolder niet tot bedrijventerrein te ontwikkelen ten koste van waardevolle landbouwgrond. Oorlog in Oekraïne geeft het belang aan van voedselproductie in eigen land.

Zie reactie C.

2. Indiener doet het voorstel om reeds aangekochte gronden te verhuren aan kleinschalige (biologische) boeren.

Als gronden zijn aangekocht en de gebiedsontwikkeling Oostpolder gaat niet door dan worden deze gronden weer uitgegeven met de huidige agrarische bestemming.

3. Indiener stelt voor de uitbreiding van het industrieterrein ten zuidoosten van de stad Groningen te doen. Voordeel is dat dit gebied drukker is en voorkom je (meer) verkeersdruk op de Eemshavenweg(N46)

Hartelijk dank voor uw inbreng van een alternatieve locatie. Om een alternatieve locatie mee te kunnen nemen in de milieu-effectenrapportage, dient deze aan vijf criteria te voldoen. Eén daarvan is dat de locatie in de nabijheid van het aanlandingspunt grootschalige 'wind op zee' moet liggen. Voor de stad Groningen geldt dat niet en daarmee voldoet deze aangereikte oplossingsrichting niet en wordt daarom niet meegenomen in de verkenning. De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de regionale wegenstructuur wordt onderzocht in het MER

Zie verder reactie B.

Zienswijze 3.

1. Indiener geeft aan niet eens te zijn met de keuze om de Oostpolder te ontwikkelen al bedrijventerrein; ga eerst kijken naar andere gebieden.

Zie reactie A en B.

Met deze inspraakronde worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om alternatieve locaties in te kunnen brengen. Indiener geeft in zijn/haar zienswijze verder geen concrete oplossingsrichtingen aan.

2. Indiener geeft aan geen vertrouwen te hebben in het 'open planproces'. De indruk is dat alles al is bepaald. Ervaring met de windmolens is dat de omgeving / het dorp daar niet of nauwelijks in is gekend.

Met het inzetten van het 'open planproces' willen gemeente en provincie alle belanghebbenden zoveel mogelijk laten meedenken en doen aan de ontwikkelingen van het gebied de Oostpolder. Met deze werkwijze kan een ontwikkelplan voor de Oostpolder ontstaan waar zowel bedrijven, bewoners, ondernemers, landschap en natuur aan hebben bijgedragen. Daarnaast blijft in dit traject voor iedereen de mogelijkheid om bij ieder beslismoment het democratisch recht van bezwaar en zienswijzen in te zetten.

3. Indiener maakt zich zorgen over de overlast die het bedrijventerrein veroorzaakt en daarmee de leefbaarheid verder onder druk komt te staan. Zowel tijdens de bouw als bij realisatie.

Deze zorg begrijpen wij. Als de plannen doorgang vinden zal bij de start van de realisatiefase met ontwikkelaars/aannemers duidelijke afspraken worden gemaakt over bijvoorbeeld aanrijdroutes, werktijden en activiteiten met als doel overlast te voorkomen of te minimaliseren. Een situatie zoals bij de realisatie van het windpark Oostpolder, waarbij bewoners veel overlast hebben ervaren, dient in het vervolg zoveel mogelijk te worden voorkomen.

De milieueffecten van de bouwperiode worden ook beschouwd in de MER. Deze effecten zullen daarmee ook mee worden genomen in de besluitvorming.

Zie reactie F en G.

4. Indiener vraagt daarbij specifiek aandacht voor geluid waaronder de grens voor 50B bij Greedeweg

De geluidzone van het industrieterrein Eemsmond is reeds in 1993 vastgesteld en met een procedure tot stand gekomen. Hiermee zijn dit sindsdien bestaande rechten voor (ontwikkelingen op) het industrieterrein. Uitgangspunt is dat de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van industrie worden ingepast zonder dat de zonegrens wordt verruimd. Inkrimpen van de zonegrens is vanwege de bestaande rechten en het belang van de nieuwe ontwikkelingen geen reële optie.

5. Indiener geeft aan bij de doelstelling 'werkgelegenheid' niet te zien welke meerwaarde dat heeft voor de regio. Vooral veel werknemers uit andere landen.

Zie reactie D.

6. Dit besluit van de provincie wordt gedreven door geld; buitenlandse bedrijven die zich hier gaan vestigen en geen oog hebben voor de omgeving.

Wij nemen dit voor kennisgeving aan. Zie verder reactie A.

Zienswijze 4.

1. Indiener verzoekt om de brief van de landbouworganisaties aan Provinciale Staten en Gemeenteraad van 24 februari 2022 meenemen in de reactienota.

Deze brief is als bijlage 4B opgenomen en de antwoorden in de reactienota. Voor de reactie op de deze vragen verwijzen we naar de antwoordbrief aan Provinciale Staten (zie bijlage 4C).

2. Indiener is niet eens met de keuze voor Oostpolder

Zie reactie B.

3. Indiener verzoekt om de volgende onderwerpen mee te nemen in de Landbouw Effectenrapportage:
 - onderbouwing keuze voor de Oostpolder;
 - beschikbare compensatie landbouwgrond (600 ha);
 - vaststellen voor welke type bedrijven de uitbreiding concreet nodig is; kijk daarbij op Europese schaal waar duurzame energie versus (slechtere) landbouwgrond het meest effectief is;
 - kijk naar de huidige ontwikkelingen in de landbouw;
 - kan de 200 ha natuurcompensatie die nu is voorzien, niet elders zodat maar 400 ha landbouwgrond hoeft te worden gecompenseerd. Alternatief is natuurinclusieve landbouw te bestempelen als 'compensatie'
 - fysiek-ruimtelijk effecten
 - effecten op de bedrijfsvoering
 - financiële effecten
 - effecten op leefbaarheid en sociale omstandigheden
 - effecten en gevolgen op de voedselzekerheid (denk hierbij aan de pootaardappelteelt)
 - gevolgen wet- en regelgeving op de landbouw
 - duidelijkheid over hoe de effecten kunnen worden gecompenseerd en of er mogelijkheden zijn om niet alleen de directe effecten te compenseren en/of weg te nemen, maar ook de effecten die op langere termijn het toekomstperspectief van de landbouw - zowel positief als negatief - kunnen beïnvloeden.

Neem de kennis die is opgedaan bij eerder gedane studies naar landbouweffecten mee.

Uw zienswijze / reactie is identiek aan de inbreng van LTO Noord (zienswijze ..). LTO Noord is nauw betrokken bij (de opzet van de) LER. Deze punten geven waardevolle input en samen met de landbouworganisaties zullen we komen te een gedragen onderzoeksvraag.

Zie reactie I.

Zienswijze 5.

1. Indiener geeft aan niet eens te zijn met de keuze voor de Oostpolder als uitbreiding van een bedrijventerrein.

Zie reactie B

2. Indiener vraagt zich af waarom zeer waardevolle landbouwgrond wordt opgeofferd terwijl dit voor de voedselvoorziening in de (nabije) toekomst van belang kan zijn.

Zie reactie C.

3. Kijk naar de alternatieve terreinen in de provincie Groningen.

Met deze inspraakronde worden belanghebbenden in de gelegenheid gesteld om alternatieve locaties in te brengen. Indiener geeft in zijn/haar zienswijze verder geen concrete oplossingsrichtingen aan.

4. Werkgelegenheid als doelstelling wordt door indiener aangegeven als onzeker. Immers nog niet bekend welke bedrijven er gaan komen.

Zie reactie D.

5. Indiener geeft aan dat de toezegging van aanleg van natuur maar de vraag is of dit haalbaar is gezien de zilte wind waardoor veel planten en bomen hier niet kunnen groeien. Daarentegen maakt indiener zich zorgen over de komst van schadelijke kruiden en planten.

Zie reactie H en I.

In de LER worden ook de effecten van de inrichting van het bedrijventerrein (Masterplan-varianten) op de omringende percelen onderzocht.

Zienswijze 6. Dorpsbelangen Spijk

1. Dorpsbelangen Spijk geeft aan dat de belangen van inwoners en landbouw(ers) ondergeschikt zijn aan de plannen om de Oostpolder te ontwikkelen als bedrijventerrein.

Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan.

2. Dorpsbelangen Spijk stelt voor om onderzoek te doen naar andere potentiële locaties zoals Eemshaven-West en Delfzijl Zuid voor het realiseren van bedrijven als b.v. datacenters; niet of-of maar en-en.

In het MER-onderzoek worden deze locaties mede in beschouwing genomen. Economische activiteiten spreiden over verschillende locaties is niet aan de orde; concentratie zorgt per saldo voor de minste aantasting van het open gebied in de provincie.

3. Dorpsbelangen Spijk vraagt ook onderzoek te doen naar de effecten die er zijn voor het buitengebied zoals Spijk, gemeente Eemsdelta. Zij denken daarbij aan: horizonvervuiling, lawaai, (sluip)verkeer en veiligheid.

In het MER-onderzoek worden de thema's landschap, geluid, verkeer en veiligheid mede in beschouwing genomen. Voor al deze thema's ligt Spijk in het studiegebied en dat betekent dat voor dit gebied de effecten van deze thema's in kaart worden gebracht.

In het kader van het masterplan - voorkeursbeslissing - wordt middels impressies de visuele impact van de gebiedsontwikkeling zichtbaar gemaakt, zodat dit bij de besluitvorming kan worden afgewogen.

4. Dorpsbelangen Spijk vraagt bij de referentiesituatie ook aandacht te hebben voor de impact die de plannen hebben op het dorp Spijk en het gebied ten noorden daarvan. De verkeersintensiteit zal behoorlijk toenemen. Zowel bij het in gebruik zijn van de uitbreiding van de Eemshaven, maar zeker ook gedurende de jarenlange bouwwerkzaamheden. Vooral tijdens de bouw is het risico aanwezig van veel sluipverkeer op de parallelle wegenstructuur in de omgeving van de N33. Wanneer op termijn wordt besloten dat de N33 wordt verdubbeld, ontstaat weer een andere situatie. Vanuit Dorpsbelangen Spijk willen we graag onze belangen/wensen inbrengen. Daarbij het verzoek om dorpen als Spijk (gemeente Eemsdelta) meer te betrekken.

De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de regionale wegenstructuur wordt onderzocht in het MER. Het thema verkeer en de impact op de N33 maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing over de Oostpolder, medio 2023.

Inmiddels is er een overlegstructuur ingericht met als doel het informeren van de dorpen (via de verenigingen dorpsbelangen) in de zogenaamde 2^e schil over de plannen rond gebiedsontwikkeling Oostpolder. De gebiedsregisseur en -coördinator van Eemsdelta en Het Hogeland zijn bij dit overleg aangesloten. De effecten die niet binnen de scope van de gebiedsontwikkeling Oostpolder vallen, zoals bijvoorbeeld woningbouw en voorzieningen in de dorpen, zal vanuit de gemeenten moeten worden opgepakt. Voor Spijk is dit de gemeente Eemsdelta.

Zienswijze 7.

1. Indiener stelt nut en noodzaak ter discussie; waarom 600 ha waardevolle landbouwgrond opofferen voor o.a. datacenters.

Zie reactie A en C.

2. Indiener vraagt zich af of de indertijd gedane onderzoeken (nog wel) objectief en representatief zijn?

De uitgevoerde onderzoeken zijn (nog steeds) representatief. Daar waar nodig vindt actualisatie en aanvulling plaats.

3. Indiener geeft aan dat (hyperscale) datacenters in Nederland niet nodig zijn; er is sprake van overcapaciteit.

Zie reactie E.

4. Indiener vraagt of werkgelegenheid als doel voor de ontwikkeling van de Oostpolder wel realistisch is, zeker gezien de huidige arbeidsmarkt

Zie reactie D.

5. Indiener merkt op dat onderzoek naar de effecten van de Oostpolder op de landbouw (LER) nog steeds ontbreekt terwijl andere onderzoeken er volop zijn.

Zie reactie I.

6. Wat is het effect van al die industrie op de mensen in Oudeschip en omgeving?

Zie reactie F en G

7. Hoe staat het met de veiligheid van omwonenden, is nog wel bewoning mogelijk?

De gebiedsontwikkeling Oostpolder vindt plaats met behoud van de woonfunctie in omliggende dorpen en buurtschappen. Dit betekent dat de toekomstige bedrijven moeten voldoen aan de daaruit voortvloeiende voorwaarden en wettelijke vereisten, waaronder regels vanuit veiligheid.

8. Wat doet deze ontwikkeling met de natuur en ons cultureel erfgoed?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving/omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren; de effecten op natuur en cultuureel erfgoed maken onderdeel uit van dit onderzoek. De resultaten worden meegenomen in het masterplan/ voorkeursbeslissing, waarin wordt uitgewerkt hoe de kansen voor versterking van de biodiversiteit zo veel mogelijk worden benut en hoe cultuurhistorische waarden kunnen worden behouden.

Daarnaast hebben we aan de hand van verhalen en ervaringen van mensen uit het gebied en bureauonderzoek de historie, het heden en de toekomst van het gebied op laten schrijven. Dit in boekvorm uitgegeven document geeft ons input om (samen met de omgeving) cultuur historie (weer) zichtbaar te maken in het Masterplan of daarbuiten.

9. Indiener spreekt de zorg uit dat m.b.t. Groene Waterstoffabriek de provincie opnieuw in zee gaat met bedrijven als Shell en Esso.

Deze reactie nemen wij voor kennisgeving aan.

10. Zorg dat een eventuele waterstoffabriek zo dicht mogelijk bij de bron te plaatsen en onderzoek "Waterstoffabriek op zee".

Dank voor deze suggestie. Een belangrijke reden voor deze integrale gebiedsontwikkeling is ook de afhankelijkheden in beeld te krijgen.

Informatie vanuit de waterstofsector naar de mogelijkheden tot het opwekken van 'waterstof op zee' laten zien dat deze ontwikkeling nog in een beginstadium verkeert en dat voor de komende decennia ruimte op land nodig is.

11. Circulair komt veel in de rapporten voor. Indiener roept op om dit toe te passen door bijvoorbeeld herbestemming van huidige vervuilde industrieterreinen naar duurzame schone energie. Ruimte is immers ook een schaars goed.

Wij onderschrijven uw opmerking dat herontwikkeling / herbestemming van verouderde bedrijventerreinen de voorkeur heeft. Vanuit het algemene ruimtelijke beleid wordt dit ook voorgeschreven. De ruimtevraag van de doelgroep voor de Oostpolder is echter van dien aard (kavels > 50 hectare, directe aansluiting groene energie) dat hiervoor op bestaande terreinen niet voldoende ruimte is en minder geschikt.

Zienswijze 8. en zienswijze 9.

De zienswijzen 8 en 9 zijn identiek aan elkaar en de indieners geven daarin uitgebreid hun mening, ideeën en zorgen weer. Onderstaande vragen/zorgen hebben wij daaruit gedestilleerd en nemen de overige zaken die zijn genoemd in de zienswijze voor kennisgeving aan. Het tweede deel van de zienswijze betreft de terinzagelegging van het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven. Dit betreft een aparte procedure. De gemeente Het Hogeland zal hierop een reactie geven in die procedure.

1. Indiener geeft aan dat de communicatie ten aanzien van verschillende 'ter inzageleggingen' niet helder en volledig is geweest. Provincie legt vier documenten ter inzage en gelijktijdig legt de gemeente Het Hogeland het Geluidverdeelplan ter inzage. De termijn van zes weken is te kort om dergelijke documenten goed te kunnen beoordelen en van een reactie te voorzien.

Uw punt is terecht, wij zullen dit in de procedures en in de communicatie in het vervolg beter coördineren.

2. Indiener geeft aan dat de probleemstelling niet helder en volledig is.

*Bij ons is niet precies helder waar de onduidelijkheid zit. De opgave van de gebiedsontwikkeling Oostpolder staat op www.hetdigitalediggelschip.nl verwoord, onder het kopje *Waarom een nieuw bedrijventerrein?* Mocht dit niet voldoende duidelijkheid geven, horen we dat graag. Wij lichten dit graag toe.*

3. Indiener geeft aan dat de inwoners van Oudeschip e.o. en de landeigenaren worden uitgenodigd om deel te nemen aan het 'open planproces' volgens door de provincie eenzijdig opgelegde spelregels.

In de toelichting op de kennisgeving Participatie staat aangegeven op welke wijze bewoners en belanghebbenden worden betrokken bij de planuitwerking. Daarbij zijn we gestart met een 'blanco kaart' en is iedereen uitdrukkelijk uitgenodigd om input te leveren en mee te denken over zowel inhoud als proces. Daarmee zijn de 'spelregels' in overleg bepaald.

4. Indiener vindt dat de probleemstelling en oplossing niet volgens een Open planproces is gegaan en daarmee gemeente en de provincie niet handelen in de geest van de 'nieuwe bestuurscultuur'.

Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan.

5. Indiener vraagt zich af of de woonfunctie wel behouden kan blijven gezien een komend maatregelenpakket voor woonkernen bij komst van industrie.

De gebiedsontwikkeling Oostpolder vindt plaats met behoud van de woonfunctie in omliggende dorpen en buurtschappen. Dit betekent dat de toekomstige bedrijven moeten voldoen aan de daaruit voortvloeiende voorwaarden, waaronder regels vanuit veiligheid.

6. Is er een mogelijkheid waarbij burgers de provincie, gemeente en GSP een maatregelenpakket kunnen opleggen wanneer zij buitenspel worden gezet?

De gemeente en provincie zien er ambtelijk op toe dat bij de gebiedsontwikkeling Oostpolder de 'belangen van omwonenden' zorgvuldig worden meegenomen in de afwegingen/besluitvorming. Voorbeelden hiervan zijn het maken van afspraken over de realisatie van de groenblauwe zones en de uitwerking van de Vangnetregeling voor woningeigenaren. Afspraken over uitvoering van de vangnetregeling worden bij de voorkeursbeslissing apart vastgelegd.

De gemeenteraad en Provinciale Staten nemen besluiten en wegen daar de verschillende belangen in af. Als inwoner hebt u op verschillende manieren en momenten de gelegenheid uw standpunten en bezwaren kenbaar te maken. De projectorganisatie zal u tijdig informeren wanneer deze gelegenheden er zijn, bijvoorbeeld wanneer documenten ter bespreking en/of besluitvorming voorliggen zodat u indien gewenst kunt inspreken.

7. Indiener geeft aan dat vooraf beter gekeken had moeten worden wat de effecten zijn voor Oudeschip e.o. als het gaat om leefbaarheid (gezondheid en veiligheid).

Vooraf is er zeker aandacht geweest en is de impact voor Oudeschip en omgeving onderkend. De milieueffecten van de gebiedsontwikkeling en de gevolgen voor de omgeving / omwonenden worden nu in de MER onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

8. Indiener vraagt welke beleidsstrategie wordt gehanteerd bij een geluidsarme en externe veilige ontwikkeling van het bedrijventerrein.

De bedrijven, die zich in de Oostpolder willen vestigen, moeten passen in de beperkt beschikbare milieuruimte. Dit vraagt goede regie 'aan de voorkant' om de footprint van ieder bedrijf te minimaliseren en de beschikbare milieuruimte eerlijk te verdelen. In het MER wordt uitgewerkt hoe moet worden omgegaan met risico's; de veiligheidsregio Groningen adviseert over inhoud en handhaving. In de milieuvergunningen van bedrijven wordt juridisch vastgelegd binnen welke milieuruimte zij hun activiteiten mogen ontplooiën.

9. Indiener maakt zich zorgen over de overlast veroorzaakt door (meer) verkeer.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de regionale wegenstructuur wordt daarbij ook onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

10. Indiener mist in de participatie de rol van meebeslissen voor de omgeving.

Het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren; de effecten

op veiligheid, gezondheid en geluid maken onderdeel uit van dit onderzoek. We kennen en voldoende aan de genoemde richtlijnen. De resultaten worden meegenomen in het masterplan / voorkeursbeslissing.

11. Indiener mist in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau onderzoek naar veiligheidsrisico's, gezondheidsrisico's en geluid (laagfrequent geluid en infrageluid) voor het hele plangebied van zuid-oost naar west. Voorafgaand aan MER dient eerst het Voorzorgsbeginsel (zie voorzorg Omgevingswet) in acht worden genomen gevolgd door SMB-richtlijn, MEB-richtlijn 2011/92/EU, herziening MER-richtlijn (2017).

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren; de effecten op externe veiligheid en geluid maken onderdeel uit van dit onderzoek. Voor zover de effecten op gezondheid zijn gerelateerd aan milieu-invloeden, worden deze met de onderzoeken voor de milieuaspecten (externe veiligheid, geluid en luchtkwaliteit en geur) onderzocht en is een afzonderlijk onderzoek voor deze aspecten niet nodig. Laagfrequent geluid wordt in de regel toereikend ondervangen door de reguliere normen voor geluid. Dit neemt niet weg dat hier bij latere vergunningverlening eisen en normen aan kunnen en dienen te worden gesteld. Dit is echter iets dat pas in latere fase kan worden bepaald.

12. Gezien de sectoren die in beeld zijn, vraagt dit een gedegen wetenschappelijk risicoanalyse. Hierbij specifiek aandacht voor fijnstof, stikstof etc. en wat is de invloed van luchtstromen door de wieken van ca 150 windturbines op het klimaat in Oudeschip e.o.

In het MER wordt het effect van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op luchtkwaliteit beoordeeld voor fijnstof en stikstof. De effecten van de windturbines op zich, bijvoorbeeld van turbulentie, behoren niet tot het MER omdat dit een bestaande situatie betreft.

13. Indiener mist in alle beleidskaders een visie over de belangrijkste randvoorwaarden/uitgangspunten en de relevantie voor de leefomgeving

In het MER worden relevante beleidskaders voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder toegelicht.

Zienswijze 10.

1. Indiener spreekt met deze zienswijze zijn/haar ongenoegen uit over de plannen van de provincie en gemeente om de Oostpolder als nieuw industriegebied aan te wijzen.

Zie reactie A en B.

2. Indiener spreekt de provincie erop aan dat zij in de stukken spreekt over het 'gehucht' Oudeschip en vraagt dit te rectificeren.

Uw punt is terecht. Hoewel niet zo bedoeld kan het woord 'gehucht' een negatieve bijklank hebben. Wij spreken bij Oudeschip liever over een dorp en nabij gelegen 'buurtschappen'.

3. Indiener vraagt de gemeente en provincie zich uit te spreken dat de komst van een kerncentrale in de Eemshaven of Oostpolder wordt uitgesloten.

Zowel in de huidige Omgevingsvisie (provincie) en de beheersverordening (gemeente) wordt een kerncentrale uitgesloten. Een kerncentrale past derhalve absoluut niet binnen de opdracht voor de planuitwerking van de Oostpolder, zoals het college van B&W en Gedeputeerde Staten nu hebben vastgesteld. In het provinciale Koersdocument Omgevingsvisie is daarnaast op pagina 42 duidelijk aangegeven dat de vestiging van een kerncentrale in Groningen 'niet past in ons beeld van energieopwekking binnen deze provincie' als ook het bestemmingsplan Eemshaven van de gemeente dat nu in procedure is, dit uitsluit.

4. Volgens indiener geeft GSP (CEO) ten onrechte aan dat zij geen rol spelen in dit gebiedsontwikkelingsproces. De uitbreiding van de Eemshaven is immers op aandringen van GSP in gang gezet.

Provincie Groningen en gemeente Het Hogeland zijn de initiatiefnemers van de gebiedsontwikkeling Oostpolder (en Gedeputeerde Staten van Groningen is bevoegd gezag). Groningen Seaports is als stakeholder beperkt betrokken bij de planuitwerking; zij vervullen een adviesrol, vooral vanwege hun kennis over de inrichting van de kavels en van kabels- en leidingentracés.

5. Indiener geeft aan dat uitbreiding van de Eemshaven naar het westen geen optie is 'op last van' GSP.

Zie reactie B.

6. Indiener geeft aan middels deze zienswijze een beroep wil doen op de Wob om alle correspondentie tussen gemeente en provincie met GSP openbaar wordt en ter inzage komt te liggen in het dorps huis van Oudeschip.

We treden in overleg met de indiener over de wijze waarop we dit Wob-verzoek (thans Wet open overheid (Woo)-verzoek) in behandeling zullen nemen en de wijze waarop stukken zijn in te zien.

Zie reactie F.

7. In de 'Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie' wordt verwezen naar rapporten die inzicht verschaffen in de voor- en nadelen. Indiener vindt echter geen documenten waarin de provincie (en gemeente) gemotiveerd de besluitvorming toelichten. Welke afwegingen zijn er gemaakt en hoe is de leefbaarheid en gezondheid daarin meegewogen. Geen van de genoemde rapporten zegt iets over deze onderwerpen.

Zie reactie A.

8. Indiener vraagt aandacht voor het aantal helikoptervluchten die potentieel vanaf een helikopterplatform in de Eemshaven mogen worden gevlogen. Indiener vraagt om inzicht van de besluitvorming hieromtrent en of daarbij voldoende rekening is gehouden met de impact op de omgeving en flora en fauna. Onderliggende zorg is, dat bij ontwikkeling van de Oostpolder het aantal vluchten zal stijgen (nu zo'n 300 per jaar, toegestaan is 5475 per jaar).

De impact van het helikopterplatform op de omgeving en flora en fauna in de huidige situatie valt buiten de scope van de gebiedsontwikkeling Oostpolder. De vergunningen zijn openbaar, deze kunt u desgewenst opvragen. Een eventuele toename van het aantal vluchten als gevolg van de gebiedsontwikkeling Oostpolder is een aandachtspunt in de MER.

NB: Voor het helikopterplatform heeft de gemeente Het Hogeland een apart bestemmingsplan gemaakt. Deze is in te zien op www.ruimtelijkeplannen.nl.

9. Indiener vraagt inzicht wat de gemeente en provincie doen met de nationale ontwikkelingen m.b.t. stikstofreductie.

Het Rijk heeft recent doelen gepresenteerd rond stikstofreductie. De provincie is nu aan zet om, samen met partners, te verkennen hoe de rijksdoelen op een passende manier kunnen worden bereikt. Voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder is 'stikstof' één van de milieuaspecten, die in het MER worden onderzocht.

10. Indiener vraagt de provincie met een duidelijk en transparant standpunt komen t.a.v. de komst van hyperscale datacenter. Dit n.a.v. berichtgeving rond het ontwerpbesluit van de centrale overheid.

Zie reactie E.

11. Indiener vraagt aandacht voor de verkeersafwikkeling indien de gebiedsontwikkeling een feit wordt. Voorafgaand dient deze op orde te zijn voor N33, N46 en de afritten.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de regionale wegenstructuur wordt daarbij ook onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

12. Indiener vraagt aandacht voor de uitstoot van fijnstof als gevolg van de ontwikkeling van de Oostpolder als ook het extra verkeer.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de luchtkwaliteit wordt daarbij ook onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

Zienswijze 11.

Samenvatting

1. Indiener geeft een reactie en zienswijze op alle documenten en vraagt aandacht voor:
 - geluidsoverlast
 - lichtoverlast
 - lichtvervuiling
 - geurhinder nieuwe industrie
 - doelwit aanslagen
 - woongenot
 - waardedaling woningen

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023. Daarnaast wordt nu een Vangnetregeling uitgewerkt, specifiek voor eigenaren van woningen die willen verkopen, maar waarbij dit op de vrije markt nu niet lukt. In later stadium, na vaststelling van een planologisch besluit, kan middels vervolgonderzoek worden vastgesteld of sprake is van waardedaling van woningen en/of planschade. Tot slot wordt gewezen op het onderzoek van de Hanzehogeschool naar de meerjarige monitoring van de leefbaarheid; op basis van de conclusies kunnen specifieke maatregelen worden genomen.

2. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (4.1.6) mist de locatie van indiener.

Wij nemen apart contact op met de indiener om te bespreken op welke wijze de locatie van de indiener kan worden meegenomen in de planuitwerking.

3. Indiener vraagt daarnaast aandacht voor:
 - effecten op de percelen buiten /langs de Oostpolder
 - oneerlijke concurrentie; positie van de boeren buiten de Oostpolder verslechtert
 - risico op verzilting van landbouwgrond wordt groter
 - door verdwijnen van huurgrond (en geen ander grond beschikbaar) raakt dit het bedrijf financieel
 - risico dat bij brand in de Oostpolder grond niet meer bruikbaar is voor hoogwaardige producten.

Zie reactie I.

4. Door de plannen raakt Nederland 600 ha unieke grond kwijt en wij zijn tegen de ontwikkelingen van de Oostpolder (en ook indien Eemshaven West toch in beeld komt)

Zie reactie C.

Zienswijze 12.

Samenvatting

1. Indieners geven aan dat de ontwikkeling van de Oostpolder vooral een bovenlokaal doel dient, terwijl de effecten lokaal enorm zijn. De beoogde ontwikkelingen zijn wat de indiener betreft ongewenst.

Zie reactie A.

2. Indieners geven aan onder protest blijven meedenken en meepraten. De angst is groot dat de leefbaarheid in het dorp en de buurtschappen onder grote druk komt te staan en nu al staat. Het is hier mooi wonen - rust, ruimte en vrijheid. We hebben een bestaansrecht en ideeën waar leefbaarheid over gaat. Deze waarden zijn voor de indieners belangrijk.

Wij zijn verheugd over de wijze waarop een fors aantal bewoners constructief meedenkt met de planuitwerking. Dat dit 'onder protest' gebeurt is ons volstrekt duidelijk.

3. Indieners ervaren weinig waardering en enthousiasme bij de overheid waaruit blijkt dat zij ook trots zijn op dit dorp en buurtschappen; actief gehoor geven aan en meedenken in leefbaarheidswensen komen op z'n zachts gezegd, moeizaam van de grond. De indieners willen echte zeggenschap! Indieners vragen ook aandacht voor de leefbaarheid nu, niet alleen voor de toekomst.

Zie reactie G.

4. Indieners willen graag alle ingediende reacties en zienswijzen ontvangen.

De reactienota / Nota van Antwoord met daarin alle ingediende (geanonimiseerde) reacties, zienswijzen en oplossingen is na behandeling in het college van B&W en Gedeputeerde Staten openbaar. Wij zullen deze actief toesturen naar alle indieners van reacties, zienswijzen en oplossingen.

5. Indieners willen dat alternatieven worden onderzocht en vragen Gedeputeerde Staten dit toe te zeggen.

In het MER worden naast de Oostpolder nog twee locaties onderzocht op milieueffecten (kwalitatief). Het gaat hier om de locaties Eemshaven-west en Delfzijl Zuid.

6. Indieners vragen zich af of het onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden in andere gebieden in Groningen vergelijkbaar is met het onderzoek naar de mogelijkheid die de Oostpolder biedt? Waaruit blijkt dat?

In het MER worden naast de Oostpolder nog twee locaties onderzocht op milieueffecten (kwalitatief). Het gaat hierbij om de locaties Eemshaven-west en Delfzijl Zuid.

7. Wat is de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder?

Zie reactie A.

8. We willen vanuit inwoners meepraten en meebeslissen op welke wijze het onderwerp "inwoners en leefbaarheid" een apart hoofdstuk krijgt in het te realiseren masterplan en onderdeel wordt van de exploitatiebegroting. Kunt u dit toezeggen?

Zie reactie G.

9. Om krachtige en gezonde buurtschappen en dorp te zijn heeft Oudeschip e.o. nu financiële middelen nodig om zich te versterken op het vlak van leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen?

Zie reactie G.

10. Draagvlak? Er is absoluut niet getoetst of er enig draagvlak is vanuit de omgeving voor het ontwikkelen van de Oostpolder. Wij willen graag dat hier alsnog naar gekeken wordt! Kunt u dit toezeggen?

Wij zijn ons bewust van het feit dat voor de gebiedsontwikkeling op zich in de directe omgeving weinig draagvlak bestaat; hiervoor is geen extra onderzoek nodig. Bij het open planproces is onze inzet om draagvlak voor het Masterplan te creëren. We realiseren ons dat daarmee het draagvlak voor het realiseren van een bedrijventerrein niet zal bijstellen maar we hopen hiermee wel dat bij het nemen van de voorkeursbeslissing, het Masterplan wel op draagvlak kan rekenen.

11. Wat is het effect op de ingetekende groenblauw zone wanneer ook de kabels vanaf zee aan land komen in de Eemshaven?

Wij zijn met de eigenaren van deze kabels en leidingen in gesprek over de maatvoering en inrichting van de bestaande en toekomstige tracés door de Oostpolder. Een zorgvuldige ruimtelijke inpassing zorgt ervoor dat er in later stadium geen sprake is van 'krapte', ontoegankelijkheid of ongewenste zichtbaarheid bij de inpassing van deze kabels en leidingen.

12. Wat is de rol van GSP precies? Men geeft aan dat zij niet betrokken zijn bij de gebiedsontwikkeling terwijl op verschillende momenten GSP zelf aangeeft heel graag de 600 ha wil ontwikkelen?

Provincie Groningen en gemeente Het Hogeland zijn de initiatiefnemers van de gebiedsontwikkeling Oostpolder (en Gedeputeerde Staten van Groningen is bevoegd gezag). Groningen Seaports is als stakeholder beperkt betrokken bij de planuitwerking; zij vervullen een adviesrol, vooral vanwege hun kennis over de inrichting van de kavels en van kabels- en leidingentracés.

13. We zouden graag met betrokkenen en stakeholders in gesprek gaan over zogenaamde 'koppelkansen'. Dus met deze partijen onderzoeken waar win-win situaties te halen zijn op het snijvlak van het economische belang en sociaal-maatschappelijk belang. Kunt u dit organiseren? Indieners geven aan dat bedrijven moeten worden uitgenodigd om win-win situaties met de omgeving te realiseren.

Het benutten van 'koppelkansen' en 'win-win situaties' vinden wij belangrijk bij deze gebiedsontwikkeling. Daarvoor is in de realisatiefase, waarbij meer duidelijkheid ontstaat over de bedrijven in de Oostpolder, expliciet aandacht nodig. In aanloop daar naartoe halen wij graag zoveel mogelijk ideeën op. Hiervoor organiseren bijvoorbeeld een Hackathon¹. Wij nodigen inwoners en agrariërs uit om zich op te geven en mee te denken.

14. Participatie: Indieners vragen zich af wat zij er voor terugkrijgen.

In het Participatie- en communicatieplan voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder is het doel van het 'open planproces' als volgt omschreven: 'doel van het open planproces is zorgvuldigheid van de planontwikkeling waarborgen, kwaliteit versterken en optimaal aansluiten bij de wensen uit de omgeving'. Met dit 'open planproces' willen provincie en gemeente de zorgvuldigheid van de planontwikkeling waarborgen, de kwaliteit van de plannen versterken en zo optimaal mogelijk laten aansluiten bij de wensen vanuit de omgeving.

¹ Hackathon is een evenement waarin teams van deelnemers (online) non-stop bezig gaan om binnen een korte tijd oplossingen voor aangereikte casussen bedenken. Casus hier is: *We zoeken innovatieve oplossingen of toepassingen die er bijvoorbeeld voor zorgen dat het bedrijventerrein energie voor de omgeving oplevert, in plaats van schadelijke stoffen uitstoot. (...) Een terrein waar de gevestigde bedrijven optimaal samenwerken op het gebied van energie en grondstoffen en waar de bedrijven (gezamenlijk) vanuit hun betrokkenheid bij het gebied en de samenleving een impuls geven aan de verschillende (fysieke en sociale) kenmerken van leefbaarheid. Een terrein kortom waarvan de directe omgeving in plaats van lasten vooral lusten ervaart en dat partijen van over de hele wereld inspireert om bedrijvigheid op een nieuwe manier te vestigen.*

15. Indieners missen de positie van inwoners, dorpen en buurtschappen in de NRD en wat moeten ze doen om wel die plek te krijgen.

Het Notitie Reikwijdte en Detailniveau geeft aan welke effecten (Reikwijdte) in welke mate (Detailniveau) worden onderzocht. Hierbij gaat het om milieueffecten. In aanvulling daarop zullen ook de sociale- en maatschappelijke effecten worden onderzocht. De MER is een onderzoek die door deskundigen wordt uitgevoerd. Als inwoners, dorpen en buurtschappen wordt u lopende dit onderzoek geïnformeerd over de uitkomsten.

16. Indieners willen een toevoeging aan de MER m.b.t. de sociale effecten. Zij doen een suggestie hoe dit onderwerp een plek te geven in de MER.

De Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) geeft aan welke effecten (Reikwijdte) in welke mate (Detailniveau) worden onderzocht. In aanvulling op de NRD zal er passend bij een Plan-MER-studie ook aandacht zijn voor de sociale effecten. In de kennisgeving participatie en het Communicatie- en participatieplan gebiedsontwikkeling Oostpolder staat uitgewerkt hoe bewoners en belangstellenden een rol krijgen in de gebiedsontwikkeling en wat hun positie is.

Zie reactie G.

17. Indieners geven aan dat zij de 50 dB grens voor geluid wordt verplaatst van de Greedeweg naar de Dijkweg.

De geluidzone van het industrieterrein Eemsmond is reeds in 1993 vastgesteld en met een procedure tot stand gekomen. Hiermee zijn dit sinds die tijd bestaande rechten voor (ontwikkelingen op) het industrieterrein. Uitgangspunt was indertijd juist om inwoners te beschermen door nieuwe ontwikkelingen op het gebied van industrie in te passen zonder dat de zonegrens wordt verruimd. Inkrimpen van de zonegrens is vanwege de bestaande rechten en het belang van de nieuwe ontwikkelingen geen reële optie.

18. Het geluidniveau tot max. 50dB moet ook gelden voor piekbelasting. Kunt u dat toezeggen?

Grenzen aan de piekbelastingen worden gesteld in de vergunningen (c.q. algemene regels) voor bedrijven. Voor de overige bronnen gelden er geen wettelijke kaders voor piekbelastingen omdat deze in normale omstandigheden geen (relevante) piekbelastingen kennen. Het stellen van grenzen hieraan vinden wij daarom niet nodig.

19. Indieners doen een suggestie voor een alternatief voor heien incl. tijdsruimte.

De effecten van de aanlegfase worden in het MER beschouwd. Wanneer de fase van realisatie start nemen wij met ontwikkelaars/aannemers duidelijke afspraken op over bijvoorbeeld aanrijdroutes, werktijden en activiteiten, met als doel overlast te voorkomen of te minimaliseren. Opties om overlast ten aanzien van heien te beperken zullen we daarin meenemen.

20. Indieners vragen lichtoverlast mee te nemen in de MER.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. Het aspect 'licht' wordt daarbij ook onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Lichtoverlast zal in het MER aan de orde komen zowel vanuit een oogpunt van leefbaarheid alsook vanuit de effecten voor het Natura 2000 gebied.

21. Indieners vragen aandacht voor de routes van het (bouw)verkeer (buiten het dorp om).

Deze zorg begrijpen wij. De effecten van de aanlegfase worden in het MER beschouwd, waaronder de afwikkeling van wegverkeer tijdens de aanlegfase. Wanneer de fase van realisatie start nemen wij met ontwikkelaars/aannemers duidelijke afspraken op over bijvoorbeeld aanrijdroutes, werktijden en activiteiten met als doel overlast te voorkomen of te minimaliseren. Een situatie zoals bij de realisatie van het windpark Oostpolder, waarbij bewoners veel overlast hebben ervaren, dient bij een vervolg zo veel mogelijk te worden voorkomen.

Zienswijze 13. LTO Noord

De reactie is identiek aan zienswijze 4.

Zienswijze 14.

1. Indiener heeft bedenkingen voor de plannen vooral omdat het hier in de Oostpolder om unieke vruchtbare grond gaat.

Zie reactie C.

2. Kijkend naar de stikstofproblematiek geeft indiener aan dat dit landbouwgebied juist een kans is omdat hier de stikstof met mineralen al in de grond zit waardoor landbouw kan plaatsvinden zonder dat er extra stikstof voor groeibevordering moet worden toegevoegd.

Het rijk heeft recent doelen gepresenteerd rond stikstofreductie. De provincie is nu aan zet om, samen met partners, te verkennen hoe de rijksdoelen op een passende manier kunnen worden bereikt. Voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder is 'stikstof' één van de milieuaspecten, die in het MER worden onderzocht. De opmerking van de indiener wordt hierbij meegenomen.

3. Indiener geeft aan verbaasd te zijn dat uitbreiding van een bedrijventerrein aan de rand van het UNESCO werelderfgoed wordt gesitueerd terwijl de potentiële bedrijven geen watergebonden bedrijven zijn.

Zie reactie B.

4. Wanneer er bedrijven moeten komen die een grote energiebehoefte hebben, waarom zijn dan de 380kV masten dan door de hele provincie heen in het landschap geplaatst.

Voor het transport van de grote hoeveelheden elektriciteit, die onder andere lokaal wordt opgewekt door energiecentrales, zon- en windparken, zijn de 380kV masten noodzakelijk. De elektriciteit zal zowel in de Eemshaven en omgeving als in de rest van de provincie en het land gebruikt worden. Transport van elektriciteit door 380kV-masten is dus noodzakelijk. Bij realisatie van alle geplande energieopwekking in deze regio (inclusief wind op zee), zal de toekomstige energiegebruik niet leiden tot het overbodig maken van de 380 kV masten.

5. Indiener vraagt daarbij aandacht voor de uitstoot van grondschoonmaakbedrijf Pouw

Deze locatie valt buiten het plangebied van gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Zienswijze 15.

1. Indiener vraagt om een integrale gebiedsontwikkeling Oostpolder; Waarom is dit nodig? Waarom steeds meer bedrijvigheid en grotere bedrijven? Het bestaande landschap wordt gewoon aangetast. Natuur en natuurinclusieve landbouw is nu ook al aanwezig.

Zie reactie A en B.

2. Indiener vraagt waarom het Eemshavengebied marktpotentie heeft voor bedrijfsontwikkeling? Er zijn nog andere plaatsen in de provincie voldoende beschikbaar die in aanmerking zouden komen. Betreft het havengerelateerde bedrijven?

Zie reactie A en B

De Oostpolder wordt niet ontwikkeld als 'nat' bedrijventerrein en de bedrijven krijgen dus geen directe toegang tot kaderfaciliteiten. De directe nabijheid van havenfaciliteiten is voor een aantal bedrijven wel van meerwaarde.

3. Indiener vraagt zich af waarom er uniek, vruchtbare landbouwgrond moet worden omgezet in natuur(gebied)

Zie reactie C.

4. Indiener geeft dat niet alles 'te programmeren' is als het gaat om de type bedrijven

Deze opmerking nemen wij voor kennisgeving aan.

5. Indiener geeft aan dat er ook nu al ommetjes worden gemaakt. Een groenblauwe zone t.b.v een ommetje inrichten is niet nodig.

Zie reactie H.

6. Indiener geeft aan dat het combineren van bedrijven en bedrijventerreinen eerst beter op elkaar moet worden afgestemd voordat er nog meer 'ongerepte" ruimte wordt verkwanseld.

Wij onderschrijven uw opmerking dat herontwikkeling / herbestemming van verouderde bedrijventerreinen de voorkeur heeft. Vanuit het algemene ruimtelijke beleid wordt dit ook voorgeschreven. De ruimtevraag van de doelgroep voor de Oostpolder is echter van dien aard (kavels > 50 hectare, directe aansluiting groene energie) dat hiervoor op bestaande terreinen geen plek is en/of minder geschikt.

Zie reactie A.

Zienswijze 16.

1. Indiener geeft als eerste aan, dat zij van mening zijn dat de polder moet blijven zoals hij nu is.

Zie reactie A en B

2. Indiener geeft aan dat de grootschaligheid die met en in de Oostpolder wordt voorzien, niet past bij de kleine dorpjes en gehuchtjes.

Wij snappen en onderschrijven deze zorg. De zorgvuldige ruimtelijke inpassing is bedoeld om voor de hele Oostpolder een integraal plan te maken, waarbij kavels voor bedrijven zijn ingebed in een groenblauwe structuur. Dit als alternatief voor een zogenaamde plotontwikkeling, waarbij het gebied per bedrijfskavel wordt ingericht.

3. Er wordt alleen gesproken over de Oostpolder terwijl de opgave dit niet dicteert. Indiener geeft aan dat er nog twee alternatieve moeten worden onderzocht.

Zie reactie B.

4. Er wordt nadrukkelijk verzocht om mee te denken over de invulling. Indieneners missen echter de garantie als het gaat om meervoudige invulling van bijvoorbeeld meer biodiversiteit op de kavels. Ook mist men de duidelijkheid over het speelveld, welke rechten hebben zij straks als dorpsbewoners, hoe wordt de leefbaarheid gewaarborgd, bij wie kunnen ze straks aankloppen als één van de "grootschalige bedrijven overlast veroorzaakt.

De gemeente en provincie zien er ambtelijk op toe dat bij de gebiedsontwikkeling Oostpolder de 'belangen van omwonenden' zorgvuldig worden meegenomen in de afwegingen/besluitvorming. Voorbeelden hiervan zijn het maken van afspraken over de realisatie van de groenblauwe zones en de uitwerking van de Vangnetregeling voor woningeigenaren; afspraken over uitvoering worden bij de voorkeursbeslissing apart vastgelegd. De gemeenteraad en Provinciale Staten nemen behartigen te allen tijde de

belangen van omwonenden; als u zich in de loop van het ontwikkelproces 'buitenspel' gezet voelt kunt u dat aangeven bij de raads- en Statenleden. De projectorganisatie zal u tijdig informeren wanneer documenten ter bespreking en/of besluitvorming voorliggen zodat u indien gewenst kunt inspreken.

Zie reactie F.

5. Algemene taal in de kennisgeving is erg moeilijk leesbaar en niet duidelijk. Er staan te veel vaktermen in die niet worden uitgelegd.

Wij snappen deze opmerking. Voor de kennisgeving Voornemen en Participatie zelf geldt dat moet worden voldaan aan de wettelijke terminologie. Voor alle andere documenten geldt dat, ondanks inspanningen om dit zoveel mogelijk te voorkomen, er in de stukken 'moeilijke taal en vaktermen' ingeslopen zijn; dit is gezien de aard van de materie helaas lastig te vermijden.

Daarnaast hebben we speciaal rond deze documenten een informatiebijeenkomst georganiseerd, om iedereen in staat te stellen vragen te stellen en hulp te krijgen bij het indienen van reacties. Ook hebben wij met een aantal belanghebbenden individueel contact gehad. Uw signaal is echter helder en wij zullen blijven letten op de leesbaarheid en begrijpelijkheid van de stukken voor iedereen.

6. Betrokkenheid van alle kernen moet kunnen worden gegarandeerd. Volgens indiener zijn de inspanningen om mensen te laten participeren niet effectief en helder genoeg.

In de kennisgeving Participatie, de toelichting daarop en het onderliggende Participatie- en communicatieplan, is uiteengezet welke brede mix aan communicatiemiddelen wordt ingezet om alle bewoners en belanghebbenden te bereiken. Wij spannen ons hiertoe maximaal in en zullen uw signaal, dat mogelijk nog niet iedereen die dat wil, voldoende is aangehaakt, meenemen.

7. Indiener vraagt om een onderbouwing en onderzoek naar het beoogde doel 'werkgelegenheid'. Dit wordt als 'stokpaardje' gebruikt maar aan welke type werkgelegenheid wordt dan gedacht en waar moeten deze mensen vandaan komen, waar kunnen ze gaan wonen. Kan eventueel noodzakelijke woonruimte in Oudeschip worden gerealiseerd?

Zie reactie D.

Realiseren van (noodzakelijke) woonruimte, al dan niet als gevolg van de gebiedsontwikkeling Oostpolder, is een verantwoordelijkheid van de gemeente en valt buiten de scope van de gebiedsontwikkeling zelf.

8. Indieners willen dat naast onderzoek naar externe veiligheid ook wordt onderzocht wat het effect op de gezondheid is bij de verschillende typen bedrijven.

In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau staat op pagina 28 vermeld dat er in het kader van het MER onderzoek wordt gedaan naar de gezondheidseffecten van een nieuw bedrijventerrein. Daarbij worden de effecten door geluid, luchtkwaliteit en externe veiligheid meegenomen

9. Indiener vraagt om meer informatiemomenten (verschillende tijdstippen en dagen) en dat deze per video terug te zien zijn.

Dit is een goede suggestie. We zijn voornemens om over specifieke onderwerpen, zoals geluid, een fysieke lezing te organiseren en de presentaties als webinar online te zetten. Aandachtspunt bij online-informatie is wel de privacywetgeving.

Gedurende de planuitwerking organiseren we periodiek gesprekstafels, werk- en informatiebijeenkomsten. De tijdstippen hiervan worden in de nieuwsbrieven en op de

website aangekondigd. Het projectteam werkt regelmatig (op woensdagen) vanuit dorpshuis Het Diggelschip, waarbij inloop mogelijk is. Iedereen kan een afspraak maken voor een individueel gesprek op een geschikt tijdstip.

10. Indieners vragen om in de communicatie nog eens goed aandacht te besteden aan dat meedenken niet betekent dat je instemt met de ontwikkeling.

Wij zijn verheugd over de wijze waarop een fors aantal bewoners constructief meedenkt met de planuitwerking. Dat dit 'onder protest' gebeurt is ons volstrekt duidelijk. Wij zullen nog beter onder de aandacht brengen dat meedenken niet uitsluit dat men in het besluitvormingsproces gebruik kan blijven maken van democratische rechten, zoals het indienen van zienswijzen en bezwaren, inspreken in de Statencommissie en het instellen van beroep bij de Raad van State.

11. Indieners missen de aanwezigheid van 'beslissers' bij de informatiebijeenkomsten

Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan met als toevoeging dat bij informatiebijeenkomsten raads- en Statenleden worden uitgenodigd en vaak ook aanwezig zijn. Daarnaast worden vanuit de projectorganisatie raads- en Statenleden apart geïnformeerd, zodat zij alle inhoudelijke kennis hebben om afgewogen besluiten te kunnen nemen.

12. Het meedoen voelt nu als verloren tijd en meedoen met de 'tegenpartij'

Wij nemen deze opmerking voor kennisgeving aan.

13. Indiener geeft aan dat de online communicatie wel tijdig gebeurt maar dat schriftelijke communicatie nu vooral via het vrijwilligerskrantje "De Oudeschipster" loopt en het meest effectief is.

De communicatie over de gebiedsontwikkeling Oostpolder verloopt vanuit het project via de website www.hetdigtalediggelschip.nl en de nieuwsbrief. De nieuwsbrief verspreiden we in het hele betrokken gebied. Daarnaast vindt afstemming plaats met Dorpsbelangen over de berichtgeving in De Oudeschipster, zodat deze dorpskrant ook effectief wordt gebruikt als communicatiemiddel over de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

14. Indiener vraagt of in het participatieproces ook de aanleggers van PAWOZ - Eemshaven betrokken? Zorg die daarmee wordt uitgesproken is dat de bewoners graag bomen willen maar dat de locatie van kabels en leidingen die dan niet toelaat. Daarmee zou de inbreng van het dorp mogelijk helemaal voor niets kunnen zijn geweest. Indiener heeft ook bij het PAWOZ traject ook een zienswijze ingediend.

Zowel de gemeente als de provincie zijn nauw betrokken bij PAWOZ. Daarbij zijn wij met de eigenaren van deze kabels en leidingen in gesprek over de maatvoering en inrichting van de bestaande en toekomstige tracés en wat dit voor de Oostpolder betekent.

Het vanaf het begin in gesprek zijn met alle belanghebbenden, betekent dat er vroegtijdig zicht is op de effecten van dergelijke ontwikkelingen. Dit is een voorwaarde om te komen tot een zorgvuldige ruimtelijke inpassing en zorgt ervoor dat er in later stadium geen sprake is van 'krapte', ontoegankelijkheid of ongewenste zichtbaarheid bij de inpassing van deze kabels en leidingen. Het inpassen van bomen/bos is sowieso een aandachtspunt vanwege de nabijheid van windmolens en het vermijden van vogelaantrekking; bij het uitwerken van het concrete inrichtingsplan (volgende fase) wordt een gedetailleerd beplantingsplan gemaakt.

15. In het RKK staat dat de woonfunctie 'in principe' behouden wordt. Dit betekent volgens indiener dat er WEER geen zekerheid is.

Een voorwaarde voor de opgave 'Gebiedsontwikkeling Oostpolder' is dat de woonfunctie in omliggende dorpen en buurtschappen behouden blijft. Dit betekent dat we nu onderzoeken waaraan toekomstige bedrijven moeten voldoen.

16. De wettelijke kaders zijn een waarborg voor de inwoners. De vraag is wat deze kaders dan precies zijn, hoe worden ze gewaarborgd en hoe worden ze gecontroleerd en gehandhaafd?

Alle (beleids)kaders die hier van toepassing zijn staan vermeld in paragraaf 2.3 (pagina's 11 t/m 13) van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.

17. Indiener mist in het RKK het behoud van de huidige aanwezige flora en fauna zoals vossen, reeën, hazen, veel vogels zoals ransuilen en bijzondere planten zoals de paarse morgenster

In de MER worden de effecten op natuur beoordeeld. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Verder nemen deze opmerking mee in het vervolg van de planuitwerking. Het behoud en versterken van de biodiversiteit is immers als een belangrijke ambitie benoemd.

18. Houd (vroegtijdig) rekening met extra aanwas en aantrekkingskracht voor Oudeschip. Wanneer er meer werkgelegenheid komt, waarom dan niet meteen meedenken over uitbreiding en versterking van het dorp en voorzieningen in de toekomst. We hoeven geen hoofdkern te worden en ook niet het allermooiste dorp, maar een mooi havendorp zou er toch wel in moeten zitten.

De indiener merkt terecht op dat de versterking van werkgelegenheid ook leidt tot een woningbouwopgave en versterking van het voorzieningenniveau; deze opgaven maken geen deel uit van de gebiedsontwikkeling Oostpolder maar moeten worden uitgewerkt in de gemeentelijke en provinciale omgevingsvisies.

19. Bij paragraaf 3.4 van het RKK wil indiener graag toegevoegd zien dat bedrijven ook gevraagd wordt om mee te denken over wat zij het dorp kunnen bieden. Welke extraatjes zijn ze bereid te leveren voor een 'goede buur'. Denk hierbij aan Waterstoffabriek: kunnen we geen waterstofdorp worden? Of cursussen doen bij de bedrijven die zich vestigen, dan wel een vernieuwd en hightech energieneutraal dorpshuis.

Het benutten van 'koppelkansen' vinden wij belangrijk bij deze gebiedsontwikkeling. Daarvoor is in de realisatiefase, waarbij meer duidelijkheid ontstaat over welke bedrijven in de Oostpolder komen, hier expliciet aandacht voor nodig is. In aanloop daar naartoe gaan we graag met u in gesprek wat u precies verstaat onder 'koppelkansen', omdat dit een breed begrip is.

20. In hoeverre wordt er gekeken naar het effect op het drinkwater indien dergelijke grote bedrijven zich in de Oostpolder gaan vestigen?

De levering van drinkwater aan bewoners moet te allen tijde gewaarborgd blijven. Als bedrijven in hun productieproces gebruik maken van water dan moeten zij aangeven op welke manier dat water wordt geleverd.

21. Door bij de ontwikkeling van de Oostpolder alle (milieu)ruimte waaronder geluid 'op te maken', wat betekent dit voor eventuele uitbreiding van Oudeschip e.o.?

Als bedrijven of andere functies zich willen vestigen in Oudeschip e.o. dan moeten deze voldoen aan het vigerende bestemmingsplan; de gebiedsontwikkeling Oostpolder leidt niet tot inperking van dit bestemmingsplan.

22. Wat is het effect van langdurig laagfrequent geluid op de gezondheid?

Op deze wetenschappelijke vraag kan niet zomaar een antwoord worden gegeven. Dit hangt namelijk van een aantal zaken af. In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. De impact van de gebiedsontwikkeling Oostpolder op de gezondheid wordt voor een aantal milieuaspecten (geluid en externe veiligheid) daarbij ook onderzocht; In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau

leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

23. Hoe zit het met de overlast tijdens de bouwfase? Zijn hier regels voor?

Deze zorg begrijpen wij. Wanneer de fase van realisatie start nemen wij met ontwikkelaars/aannemers duidelijke afspraken op over bijvoorbeeld aanrijdroutes, werktijden en activiteiten met als doel overlast te voorkomen of te minimaliseren. Een situatie zoals bij de realisatie van het windpark Oostpolder, waarbij bewoners veel overlast hebben ervaren, dient bij een vervolg zo veel mogelijk te worden voorkomen.

24. Moeten de huizen preventief worden geïsoleerd en zijn dit zaken die als mogelijke oplossing kunnen worden meegenomen?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Uitkomst van het onderzoek naar geluideffecten kan zijn dat wordt geadviseerd om mitigerende maatregelen te nemen zoals afschermen van geluidsbronnen en het isoleren van woningen; wij zullen u betrekken bij het MER-onderzoek en (tussentijds) informeren. Omdat geluid een zorg is die ons vaak bereikt, organiseert het projectteam hiervoor een aparte informatiebijeenkomst.

25. Indien er vraagt aandacht voor het voorkomen van sluiproutes door het dorp door b.v. alternatieve routes/infrastructuur.

Het voorkomen van sluipverkeer door het dorp (zowel tijdens realisatie als exploitatie) is als belangrijk aandachtspunt genoemd tijdens de gesprekstafels. Het ontmoedigen van sluipverkeer is meegenomen in het Ruimtelijk Kwaliteitskader.

26. Op het kaartje (figuur 4.5 NRD) staan beoordelingspunten, zijn dit meetpunten? Kunnen we als dorp ook deze gegevens gebruiken om te controleren of bedrijven zich wel echt aan de norm houden?

Dit zijn beoordelingspunten ten behoeve van het beheer van de ingevolge de Wet geluidhinder beschikbare geluidruimte op het gezoneerde industrieterrein. Het geluid aldaar wordt berekend met de informatie van de geluidsuitstraling van de bedrijven op het gezoneerde terrein, volgens de vergunning. De gemeente is verplicht het zonebeheer uit te voeren en toetst dit. Daarbij wordt per bedrijf gerekend met de representatieve bedrijfssituatie, de bedrijfstoestand die meer dan 12 dagen per jaar aanwezig kan zijn. Dit betekent dat er ook dagen in het jaar kunnen zijn dat de geluidemissie van de bedrijven lager is. Meten op deze punten niet mogelijk, omdat de geluidsemisatie van het industrieterrein per periode kan verschillen en omdat er (mede vanwege de grote afstand tot het gezoneerde terrein) andere geluiden dan die van de bedrijven op het industrieterrein aanwezig kunnen zijn.

27. Indien er vraagt of in de MER ook gekeken wordt naar het effect van het plaatsen van hoge bomen als geluidswering en het tegengaan van stikstof?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Wij zullen u betrekken bij het MER-onderzoek en (tussentijds) informeren.

28. Kan de MER ook duidelijkheid geven dat een kerncentrale in dit gebied onmogelijk en niet wenselijk is?

Zowel in de huidige Omgevingsvisie (provincie) als in de beheersverordening (gemeente) wordt een kerncentrale uitgesloten. Een kerncentrale past derhalve absoluut niet binnen de opdracht voor de planuitwerking van de Oostpolder, zoals het college van B&W en Gedeputeerde Staten nu hebben vastgesteld. In het nieuwe provinciale Koersdocument Omgevingsvisie is daarnaast op pagina 42 duidelijk aangegeven dat de vestiging van een

kerncentrale in Groningen 'niet past in ons beeld van energieopwekking binnen deze provincie' als ook het bestemmingsplan Eemshaven van de gemeente dat nu in procedure is, dit opnieuw uitsluit..

29. Waarom worden bij 6.2. niet de milieuorganisaties en LTO genoemd?

In paragraaf 6.2. zijn de wettelijk voorgeschreven bestuursorganen genoemd. Daarnaast zijn alle bij ons bekende stakeholders, waaronder LTO en de verschillende natuurorganisaties, geïnformeerd en uitgenodigd ons te adviseren.

Zienswijze 17. Vereniging dorpsbelangen Oudeschip e.o., onderschreven door (45) inwoners.

1. Indieneer spreekt haar complimenten uit over de zorgvuldigheid die zij betrachten bij het voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van de plannen rond de ontwikkelingen van de Oostpolder

Wij danken u voor dit compliment. Ook wij ervaren, ondanks de soms tegengestelde belangen en standpunten, een positieve grondhouding en constructief overleg.

2. Indieneer geeft aan dat de ontwikkeling van de Oostpolder vooral een bovenlokaal doelt dient, terwijl de effecten lokaal enorm zijn. De beoogde ontwikkelingen zijn wat ons betreft ongewenst. Zij praten en denken daarom mee onder protest.

Wij zijn verheugd over de wijze waarop een aantal bewoners constructief meedenkt met de planuitwerking. Dat dit 'onder protest' gebeurt is ons volstrekt duidelijk. Meedenken en -praten betekent nog steeds dat iedereen in het besluitvormingsproces gebruik kan maken van de democratische rechten, zoals het indienen van zienswijzen en bezwaren, inspreken in de Statencommissie en het instellen van beroep bij de Raad van State.

3. Indieners willen dat alternatieven worden onderzocht en vraagt Gedeputeerde Staten dit toe te zeggen?

Zie reactie B.

4. Is het onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden in andere gebieden in Groningen vergelijkbaar met het onderzoek naar de mogelijkheid die de Oostpolder biedt? Waaruit blijkt dat?

Zie reactie B.

5. Wat is de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder?

Zie reactie A.

6. We willen vanuit inwoners meepraten en meebeslissen op welke wijze het onderwerp 'inwoners en leefbaarheid' een apart hoofdstuk krijgt in het te realiseren masterplan en onderdeel wordt van de exploitatiebegroting. Kunt u dit toezeggen?

Zie reactie G.

7. Om krachtige en gezonde buurtschappen en dorp te zijn heeft Oudeschip e.o. nu financiële middelen nodig om zich te versterken op het vlak van leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen?

Zie reactie G

8. Indiener wil graag een overzicht ontvangen van alle ingediende reacties en zienswijzen inclusief beantwoording.

De reactienota met daarin alle ingediende (geanonimiseerde) reacties, zienswijzen en oplossingen is na behandeling in het college van B&W en Gedeputeerde Staten openbaar. Wij zullen deze actief toesturen naar alle indieners van reacties, zienswijzen en oplossingen.

9. We zouden graag met betrokkenen en stakeholders in gesprek gaan over zogenaamde 'koppelkansen'. Dus met deze partijen onderzoeken waar win-win situaties te halen zijn op het snijvlak van het economische belang en sociaal-maatschappelijk belang. Kunt u dit organiseren?

Het benutten van 'koppelkansen' en 'win-win situaties' vinden wij belangrijk bij deze gebiedsontwikkeling. Daarvoor is in de volgende fase, waarbij meer duidelijkheid ontstaat over de bedrijven in de Oostpolder, expliciet aandacht nodig.

In aanloop daar naartoe gaan we graag met u in gesprek wat u precies verstaat onder deze begrippen en wat daarbij de wensen en behoeftes van de bewoners zijn.

10. Indiener geeft aan dat bedrijven moeten worden uitgenodigd om win-win situaties met de omgeving te realiseren.

Het betrekken van bedrijven om het benutten van 'koppelkansen' te analyseren is in de planuitwerkingsfase nog niet mogelijk. In deze fase is het namelijk nog niet duidelijk welke bedrijven zich gaan vestigen. Dit is in een volgende fase wel mogelijk en zal dan ook actief worden opgepakt.

11. Indieners missen de positie van inwoners, dorpen en buurtschappen in de NRD en wat moeten ze doen om wel die plek te krijgen

De Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gaat met name over de technisch-inhoudelijke uitvoering van het MER. In aanvulling op de NRD zullen wij ook aandacht hebben voor de sociale effecten. In de kennisgeving participatie, het Communicatie- en participatieplan gebiedsontwikkeling Oostpolder en de bijbehorende communicatiekalender is uitgewerkt hoe bewoners en belangstellenden een rol krijgen in de gebiedsontwikkeling en wat hun positie is.

12. Indieners willen een toevoeging aan de MER met betrekking tot de sociale effecten. Zij doen een suggestie hoe dit onderwerp een plek te geven in de MER.

De Nota Reikwijdte en Detailniveau (NRD) geeft aan welke effecten (Reikwijdte) in welke mate (Detailniveau) worden onderzocht. In aanvulling op de NRD zal er passend bij een Plan-MER-studie ook aandacht zijn voor de sociale effecten.

13. Indieners geven aan dat zij de 50 dB grens voor geluid wordt verplaatst van de Greedeweg naar de Dijkweg.

De geluidzone van het industrieterrein Eemsmond is reeds in 1993 vastgesteld en met een procedure tot stand gekomen. Hiermee zijn dit sinds toen bestaande rechten voor (ontwikkelingen op) het industrieterrein. Uitgangspunt is dat de nieuwe ontwikkelingen op het gebied van industrie worden ingepast zonder dat de zonegrens wordt verruimd. Inkrimpen van de zonegrens is vanwege de bestaande rechten en het belang van de nieuwe ontwikkelingen geen reële optie.

14. Het geluidniveau tot max. 50dB moet ook gelden voor piekbelasting. Kunt u dat toezeggen?

Grenzen aan de piekbelastingen worden gesteld in de vergunningen (c.q. algemene regels) voor bedrijven. Voor de overige bronnen gelden er geen wettelijke kaders voor piekbelastingen omdat deze in normale omstandigheden geen (relevante) piekbelastingen kennen. Het stellen van grenzen hieraan is daarom niet nodig.

15. Indieners vragen: doe een suggestie voor een alternatief voor heien inclusief tijdsruimte

De effecten van de aanlegfase worden in het MER beschouwd. Wanneer de fase van realisatie start nemen wij met ontwikkelaars/aannemers duidelijke afspraken op over bijvoorbeeld aanrijdroutes, werktijden en activiteiten, met als doel overlast te voorkomen of te minimaliseren. Opties om overlast ten aanzien van heien te beperken zullen we daarin meenemen.

16. Indieners vragen lichtoverlast mee te nemen in de MER

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema 'licht' maakt hier deel van uit, waarbij wordt gekeken naar effecten voor leefbaarheid en voor het Natura 2000 gebied. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

17. Indiener geeft aan dat bedrijven die zich willen vestigen moeten worden uitgedaagd om win-win situaties met de omgeving te realiseren. Zij denken hierbij aan buurtondernemerschap, meeprofiteren op grond van duurzame energie en toeristische kansen.

Het benutten van 'koppelkansen' en 'win-win situaties' vinden wij belangrijk bij deze gebiedsontwikkeling. Daarvoor is in de volgende planfase, waarbij meer duidelijkheid ontstaat over de bedrijven in de Oostpolder, expliciet aandacht nodig. In aanloop daar naartoe gaan we graag met u in gesprek wat u precies verstaat onder deze begrippen en wat daarbij de wensen en behoeftes van de bewoners zijn.

Zienswijze 18 + 1 bijlage. Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV)

1. NAV benadrukt nogmaals dat wat hen betreft het proces om te komen tot het besluit om het voorkeursrecht op de gronden te vestigen in strijd is met wat wordt aangegeven als vanaf begin meenemen van omwonenden en stakeholders. In de praktijk is de situatie dat pas het gesprek is begonnen nadat er een voorkeursrecht is gevestigd.

Deze opmerking wordt voor kennisgeving aangenomen.

2. Landbouwgrond is een belangrijke economische activiteit. Het gebied is met name zeer geschikt voor de teelt van pootaardappelen: door de goede grond en de gunstige klimatologische omstandigheden (zie ook bijlage 13B). Uit productie nemen van 600 ha uitmuntende landbouwgrond heeft directe gevolgen voor de productiecapaciteit (en werkgelegenheid) en voor de voedselzekerheid in Nederland en elders. Voor dezelfde productie is elders veel meer grond nodig. Voor grondeigenaren is ook niet zomaar een vergelijkbaar bedrijf in de omgeving beschikbaar.

Zie reactie C.

3. Op geen enkel moment wordt er in de stukken en plannen blijk gegeven dat zowel de provincie Groningen als de gemeente Het Hogeland zich hebben verbonden aan de Agenda voor het Waddengebied. In deze Waddenagenda is (...) afgewogen dat bij alle plannen voor het Waddengebied de landbouw en dan met name de pootgoedteelt, geen schadelijke effecten mag ondervinden.

Bestaande afspraken en plannen van de gemeente Het Hogeland en provincie Groningen zijn in de afweging leidend geweest. De Agenda voor het Waddengebied is daar één van.

4. Bij punt 2.3 mist de Agenda voor het Waddengebied 2050 met bijbehorende moties.
5. Bij P10 mist NAV bij de belemmeringen voor de ontwikkelingen de Agenda voor het Waddengebied 2050 en de daarin gemaakte afspraken

De Waddenagenda heeft als doel het gehele Waddengebied in beeld te hebben bij ontwikkelingen en te toetsen hoe de verschillende thema's, die daarbij spelen, zich tot elkaar verhouden. De partijen die deelnemen aan de agenda proberen hun doelen uiteraard zo goed mogelijk te dienen maar geven zich daarbij wel rekenschap dat zij opereren in een gebied met breed erkende natuurwaarde.

6. De provincie Groningen belijdt steeds dat men een landbouwprovincie is en wil blijven, maar de aanwijzing van de Oostpolder voor industrie staat daar haaks op. NAV is verontwaardigd dat de meest vruchtbare landbouwgrond wordt onteigend voor sectoren als (hyperscale) datacenters.

Zie reactie C en I.

7. In voorliggende documenten wordt gesteld dat Groningen een energieprovincie wil zijn. Volgens NAV passen daar datacenters niet bij. De indruk is dat voor de bühne de provincie een landbouw- en/of energieprovincie wil zijn, terwijl men eigenlijk de grond verkoopt aan de hoogste bidder.

Zie reactie A en E.

8. Men spreekt van stimuleren van de werkgelegenheid in de provincie. Volgens de informatie van NAV is het nu al moeilijk om in de Eemshaven Nederlands personeel te vinden. In het algemeen is er in Nederland een schreeuwend tekort aan arbeidskrachten. De NAV vindt dan ook niet, dat het werkgelegenheidsargument valide is.

Zie reactie D.

9. Bij punt 2.2 mist NAV de grondeigenaren en de landbouw als voedselproducent in de opsomming.

Wij voegen deze doelgroep toe.

10. Bij punt 2.3 stelt NAV vast dat is gefaald in het betrekken van de grondeigenaren in het gebied door eerst het vestigingsrecht vast te leggen alvorens in gesprek te gaan.

De gemeente en provincie hebben, gezien het belang van deze gebiedsontwikkeling, het proces vestiging voorkeursrecht 'achter gesloten deuren' 'opgestart'.

11. Bij punt 2.4 stelt NAV vast dat de Landbouw Effect rapportage nu ineens onder 'leefbaarheid' wordt geschaard. Waarom wordt niet de maatschappelijke en economische bijdrage van de sector meegenomen?

Zie reactie I.

12. Bij punt 3 en 3.2 ontbreken de grondeigenaren.

Wij hebben deze doelgroep toegevoegd; wij gaan graag met de grondeigenaren in gesprek.

13. Bij punt 3.3 mist NAV het component water, zowel watergebruik, vervuiling van oppervlaktewater en grondwater, verzilting, beschikbaarheid van water voor landbouw en natuur in de wijde omgeving.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het thema water. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

14. Bij punt 3.3. merkt NAV bij natura 2000/stikstofdepositie het volgende op: momenteel zie we dat de landbouw enorme reductiedoelen worden opgelegd wat betreft stikstof. In sommige delen van het land is hier sprake van compensatie voor de uitstoot door industrie en mobiliteit. De NAV vreest dat door verhoging van de uitstoot in de Oostpolder de landbouw vervolgens sterker zal moeten reduceren.

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. Daarbij wordt ook aandacht besteed aan het thema stikstof. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023. Dit onderwerp zal, in goed overleg met de NAV, ook worden meegenomen in de LER (zie reactie I)

15. Bij punt 4.1 vraagt NAV zich waarom natuurcompensatie ook persé op goede landbouwgrond moet plaatsvinden?

Zie reactie H

16. Bij 5.3.1 mist NAV oppervlaktewater en grondwater in de tabel

Het thema Water wordt niet meegenomen bij het onderzoek naar de locatiealternatieven omdat dit thema niet onderscheidend is: op elke locatie zijn immers vergelijkbare effecten voor het thema water aan de orde.

In het MER worden vervolgens voor de voorkeurslocatie de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. Daarbij wordt wel aandacht besteed aan het thema water. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

17. Bij 5.3.1 geeft NAV aan dat naast ruimtegebruik ook moet worden gekeken naar het effect van het verdwijnen van de landbouw in Oostpolder op de werkgelegenheid in de omgeving en op de voedselzekerheid.

Zie reactie I

18. Bij P12; bij waarden in het gebied ontbreekt voedselproductie op een duurzame manier

Zie reactie I

19. In paragraaf 3.2 15 t/ 17 ontbreken de ambities van de huidige grondeigenaren. Dit is voor NAV onacceptabel!

We gaan graag in gesprek met de grondeigenaren over hun ambities, zorgen en wensen. We hebben hen daartoe nadrukkelijk uitgenodigd en zullen dit ook blijven doen. Wij vinden het belangrijk om hun belangen op een goede manier te kunnen afwegen bij de besluitvorming door Gedeputeerde Staten over de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Zienswijze 19.

1. Indiener geeft aan dat het voornemen om de Oostpolder te gaan ontwikkelen als bedrijventerrein de zoveelste ontwikkeling is (...) die maakt dat het oorspronkelijke karakter van het gebied welhaast volledig verloren gaat en van de voorheen hoge kwaliteit van de woonomgeving straks vrijwel niets meer resteert. De woonomgeving van de indiener raakt volledig ingesloten. Deze ontwikkeling(en) leid(en)t onvermijdelijk tot permanent verlies van bestaande waarden als natuur- en landschappelijke waarden.

Zie reactie A.

2. Indiener heeft ervaring dat er belangrijke beperkingen kleven aan het beschreven proces van de gebiedsontwikkeling Oostpolder. Als voorbeeld noemen zij het niet mogen plaatsen van bomen i.v.m. de windmolens en veiligheidsaspecten die kleven aan de windmolens om daar vrij te kunnen verblijven.

Bij het uitwerken van een inrichtingsplan voor de Oostpolder moet rekening worden gehouden met een veelheid aan, vaak uiteenlopende belangen. Beperkingen als gevolg van bijvoorbeeld windmolens zijn hier een voorbeeld van. Deze ruimtelijke puzzel wordt in het Masterplan gelegd, uitgaande van de ambities zoals deze zijn verwoord in het Ruimtelijk Kwaliteitskader en na goede afweging van alle belangen.

3. Indiener geeft aan dat de inrichting van het gebied met o.a. een groenblauw zone, vooral gericht is op het dorp Oudeschip. Niet of (veel) minder voor het buurtschap Heuvelderij.

Zie reactie H.

De groenblauwe zone langs de Dijkweg heeft tot doel om een buffer te vormen tussen de bedrijfskavels en de woonbebouwing, die direct is gesitueerd ten zuiden van deze dijk. De afstand tot de woonbebouwing in het buurtschap Heuvelderij is circa 800 meter, dit is een andere situatie. Graag gaan we met de bewoners van het buurtschap Heuvelderij persoonlijk in gesprek over gewenste inpassingsmaatregelen.

4. Indiener geeft aan dat er geen objectieve criteria gesteld worden e.e.a. te meten en waar te maken. Hier gaat het bij de indiener vooral om hoe de provincie waarden als gevarieerde landschappen, stilte en duisternis met deze ontwikkeling wil borgen.

Bij het masterplan voor de gebiedsontwikkeling kijken we zoveel mogelijk naar de bestaande landschappelijke onderlegger/ het bestaande landschap en nemen wij de onderscheidende karakteristieken zoveel mogelijk mee om zo de historie en de onderscheidende karakteristieken/ structuren zo goed mogelijk een plek te geven binnen de ontwikkeling.

5. Indiener vraagt hoe de provincie een succesvol en gelijkwaardig planproces faciliteert. De toezegging om in één op één-gesprekken op de hoogte te worden gehouden wordt niet nagekomen en het bijwonen van alle bijeenkomsten is tijdrovend en er is geen gelijkwaardigheid in kennis en kunde.

Het is voor iedereen mogelijk om een afspraak te maken voor een één op één-gesprek; de uitnodiging hiertoe is en wordt nog steeds duidelijk gecommuniceerd. Daarnaast is het mogelijk om informatie op te halen en deel te nemen aan gesprekstafels of informatiemarkten. Hierbij is onze inzet de informatie en achtergronden zo goed mogelijk over te brengen, hierbij houden wij rekening met het kennisverschil.

6. Indiener constateert dat Heuvelderij ten onrechte niet meegenomen in voorliggende documenten, terwijl daar het zicht op en overlast het grootst is.

De inwoners van Heuvelderij zijn volledig meegenomen met en geïnformeerd over de planuitwerking voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

7. In hoeverre is er aandacht voor de (wilde) dieren, die in dit gedeelte leven en verdreven worden bij het realiseren van de plannen?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de NRD leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema natuur/beschermde soorten maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023. Het 'Inspiratieboek versterking biodiversiteit' geeft een groot aantal suggesties voor verbetering van de omstandigheden voor flora en fauna. Elementen hieruit worden in het Masterplan uitgewerkt voor de Oostpolder.

8. Wat zijn de bestaande gezondheidseffecten voor mensen die rondom het bedrijventerrein in de 'zone industrielawaai' wonen en welke nieuwe effecten treden op?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema gezondheid maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

9. Hoe wordt invulling gegeven aan een groen- of blauwe zone in combinatie met windmolens, zonder dat vogels de dupe worden?

Vanwege de aanwezigheid van windmolens is de aanwezigheid van vogels een aandachtspunt, waarmee bij het uitwerken van het inrichtingsplan voor de groenblauwe zones rekening moet worden gehouden. In de volgende planfase wordt dit inrichtingsplan concreet uitgewerkt.

10. Wat is het effect van het weerkaatsen van geluid van windmolens op de gevels van bedrijven voor de omgeving?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema geluid (waaronder de weerkaatsing van geluid door verharding van oppervlaktes) maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

Omdat ons veel vragen over geluid worden gesteld, bereiden wij een informatiebijeenkomst voor, geheel gewijd aan dit onderwerp.

11. Wat is het effect van de aanleg van wegen e.d. voor realisatie van park en bereikbaarheid van de bedrijven voor de omgeving?

Ook voor deze vraag geldt: In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema verkeer maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

12. Hoe verhoudt zich het voornemen om voor de gebiedsontwikkeling van Oostpolder de effecten van vestiging van bedrijven die met risicovolle stoffen werken te onderzoeken met de uiteenzetting bij de 1e presentatie van de plannen waar is gezegd dat er geen bedrijven gevestigd worden met zware industrie?

Het antwoord op deze vraag luidt ook: In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema externe veiligheid maakt hier deel van uit; dit onderzoek leidt mogelijk tot inrichtingseisen aan bedrijven. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

13. Hoe zit het naast geluid met verlichting van de bedrijven en het effect daarvan op de omgeving?

In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema 'licht' maakt hier deel van uit, waarbij wordt gekeken naar effecten voor leefbaarheid en voor het Natura 2000 gebied. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.

14. Op welke wijze leveren nieuwe bedrijven actief een bijdragen aan de omgeving (niet alleen werkgelegenheid, maar ook goede buurman)?

Het benutten van 'koppelkansen' vinden wij belangrijk bij deze gebiedsontwikkeling. Daarvoor is in de volgende fase, waarbij meer duidelijkheid ontstaat over welke bedrijven zich mogelijk in de Oostpolder gaan vestigen, expliciet aandacht nodig. In aanloop daar naartoe gaan we graag met u in gesprek wat u precies verstaat onder 'koppelkansen' omdat dit een breed begrip is. Daarbij onderschrijven wij het belang van het zijn van 'een goede buur' door bedrijven.

Zienswijze 20. Veiligheidsregio Groningen

1. Veiligheidsregio vraagt om op pagina 17/18 de hoeken van het speelveld aan te passen. De inhoud van hoek 2 is in de tabel niet het tegengestelde van hoek 1.

De hoeken van het speelveld zijn niet elkaars tegengestelde. Beoogd wordt met de hoeken van het speelveld de breedte van de te onderzoeken inrichtingsvariant voor betreffende thema aan te geven.

Zienswijze 21. Waterschap Noorderzijlvest

1. Voor de referentiesituatie paragraaf 4.1.2 Water willen wij graag de volgende opmerkingen maken en aanvullingen doen:
- De drie parallel lopende, noordoostgerichte primaire watergangen hebben van west naar oost de volgende namen: Van Veensloot, Bunriet en Groote Tjariet
 - Deze watergangen zijn geheel in eigendom, beheer en onderhoud van waterschap Noorderzijlvest, inclusief onderhoudspaden. De KRW-doelstellingen voor beide oppervlaktewaterlichamen zijn nog niet gehaald.
 - De primaire watergang aan de noordzijde van het plangebied heet 'Oostpolderbermkanaal' en niet 'Binnenbermkanaal'. De watergang is in zijn geheel in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap, inclusief onderhoudspaden.
 - Direct noordelijk van de slaperdijk liggen nog vier primaire watergangen: de 'Eerste, Tweede, Derde en Vierde Tocht over Polder'. Ook voorzien van onderhoudspaden in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap
 - Zowel het Oostpolderbermkanaal als de Groote Tjariet maken onderdeel uit van het Kaderrichtlijn Water (KRW)-oppervlaktewaterlichaam 'NO Kustpolders'. De KRW-doelstellingen voor beide oppervlaktewaterlichamen zijn nog niet gehaald. Het Oostpolder bermkanaal en de groote Tjariet maken eveneens onderdeel uit van het wateraanvoersysteem Noord-Groningen. Naast afvoer en berging zijn wateraanvoer en doorspoeling belangrijke functies van deze watergangen.
 - De primaire kering 'Ommelanderzeedijk' heeft een kruinhoogte van minimaal +7.00 NAP, inplaats van '8 meter hoog'. Voor deze zeedijk geldt de veiligheidseis wegen faelen van 1/1000 jaar
 - Het gehele plangebied Oostpolder maakt onderdeel uit van het bemalings- en peilgebied 'Spijksterpompen' met een vast streefpeil van -0.69 m NAP.
 - Binnen het thema 'Water' vragen wij, naast genoemde, aandacht voor de volgende beoordelingscriteria en -wijze:
 - o Grondwater, kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het grondwater door activiteiten. Risico op toename verzilting

- Oppervlaktewater, kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. Functioneren van het wateraanvoersysteem
- Oppervlaktewater, kwantitatief: invloed op waterpeilen en drooglegging.
- Waterkwaliteit, Kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het grondwater door activiteiten. Risico op toename van verzilting.
- Waterveiligheid, Kwalitatief: veiligheidsrisico voor het plangebied bij inundatie vanuit het regionale watersysteem.

Hartelijk dank voor deze toevoegingen. Wij zullen bij de uitwerking van het Masterplan en het MER/Projectbesluit uitgaan van de feitelijke situatie en de juiste benamingen en aandacht hebben voor de genoemde aspecten.

Zienswijze 22. TenneT

1. De relatie ten aanzien van energie in de regio Eemshaven is wederkerig. Enerzijds is energie-infrastructuur randvoorwaardelijk voor het realiseren van de (nieuwe) industriële functies. Anderzijds zorgt het ontwikkelen van voldoende vraag naar duurzame energie voor een betere balans tussen de grote hoeveelheid duurzame energie (PAWOZ-Eemshaven, minimaal 4,7 Gigawatt ofwel GW aan offshore-windenergie) die in en rond de Eemshaven is voorzien en de mogelijkheden voor transport via het hoogspanningsnet. Het is hierom van belang dat ook in de ruimtelijke planvorming vraag en aanbod van duurzame energie zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, zowel qua ruimte als tijd.

Wij onderschrijven de wederkerigheid en de samenhang tussen de ontwikkelingen. TenneT is positief over het feit dat in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau de ruimteclaim van de in aanbouw zijnde 380kV-lijn Viervelaten-Eemshaven Oudeschip als uitgangspunt is opgenomen.

2. TenneT mist in de documenten de specifieke vermelding van energie-infrastructuur en specifiek het hoogspanningsnet.

Wij zullen expliciet benoemen als het om een hoogspanningsnet gaat.

3. "Vanwege de grootschalige bedrijvigheid met bijbehorende grote (duurzame) energievraag die in dit gebied wordt voorzien, is het van groot belang dat vroegtijdig rekening wordt gehouden met de benodigde fysieke en milieuruimte voor bijvoorbeeld hoogspanningsstations en -verbindingen (boven- en ondergronds).

In dat kader verzoekt TenneT om niet alleen kabels (in ons geval hoogspanningsverbindingen) langs de centrale as mogelijk te maken, maar ook ruimte te creëren in de groenblauwe bufferzone aan de west-, zuid- en oostrand van het plangebied voor deze kabels. De nu voorziene offshore windparken Ten Noorden van de Waddeneilanden (0,7 GW) en Doordewind (4 GW) die in Eemshaven of directe omgeving aangesloten gaan worden, zullen naar verwachting vanuit de westzijde het gebied bereiken.

4. Voor wat betreft het nieuw te ontwikkelen industriegebied wordt in de voorliggende documenten genoemd dat de bijbehorende infrastructuur onderdeel is van de opgave voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder. Hierbij ontbreekt naar onze mening een specifieke vermelding van energie-infrastructuur, namelijk het hoogspanningsnet. Wij willen verzoeken het hoogspanningsnet expliciet te benoemen onder energie-infrastructuur.
5. Vanwege de grootschalige bedrijvigheid met bijbehorende grote (duurzame) energievraag die in dit gebied wordt voorzien, is het van groot belang dat vroegtijdig rekening wordt gehouden met de benodigde fysieke en milieuruimte voor bijvoorbeeld hoogspanningsstations en -verbindingen (boven- en ondergronds).

In dat kader verzoekt TenneT om niet alleen kabels (in ons geval hoogspanningsverbindingen) langs de centrale as mogelijk te maken, maar ook ruimte te creëren in de groenblauwe bufferzone aan de west-, zuid- en oostrand van het plangebied voor deze kabels. De nu voorziene offshore windparken Ten Noorden van de Waddeneilanden (0,7 GW) en Doordewind (4 GW) die in Eemshaven of directe omgeving aangesloten gaan worden, zullen naar verwachting vanuit de westzijde het gebied bereiken. Vervolgens dienen deze aan de oostzijde aangesloten worden op het daar aanwezige hoogspanningsnet dat nog verdere uitbreiding behoeft met nieuwe assets. Voor deze nieuwe hoogspanningsstations (en vergelijkbare assets, waaronder convertorstations) is het wenselijk deze in de nabijheid van de 380kV-lijn Viervelaten-Eemshaven Oudeschip te positioneren. Enerzijds om onnodig ruimtegebruik in het plangebied te voorkomen, anderzijds om efficiënte verbindingen aan te leggen. "

Reactie op de punten 1, 4, 5 en 6. Als stakeholder met een grote specifieke opgave is TenneT goed aangehaakt bij de uitwerking van het Masterplan voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Daarbij wordt constructief afgestemd over hoe in de zienswijze genoemde punten vorm te geven. Onder andere het toekomstbestendig inpassen van lokale en doorgaande kabels- en leidingentracés voor wat betreft ruimtebeslag en maaiveldinrichting.

6. Tot slot vraagt TenneT aandacht voor de planning van deze gebiedsontwikkeling. Vanwege uitgebreide doorlooptijden voor zowel het realiseren van noodzakelijke hoogspanningsinfrastructuur (verbindingen en stations) als voor industrie (vraag naar elektriciteit) is het nodig tijdig inzicht te hebben in de mogelijkheden hiervoor in de gebiedsontwikkeling Oostpolder en/of de Eemshaven zelf. Hierbij is het van belang om rekenschap te nemen dat de geplande aanlandingen van Wind op Zee (4,7 GW) rond 2031 in bedrijf genomen moeten kunnen worden.

TenneT is als stakeholder goed aangehaakt bij de uitwerking van het Masterplan en het MER/Projectbesluit voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder. We zijn ons bewust van de urgentie van zaken in relatie tot aanlanding Wind op Zee en stemmen de planningen zo goed mogelijk op elkaar af. Daarbij doen we vanuit de gebiedsontwikkeling Oostpolder geen concessies aan zorgvuldigheid en het betrekken van belanghebbenden en bewoners.

Zienswijze 23.

In een deel van de reactie geeft indiener zijn idee en mening weer. Onderstaande vragen en zorgen zijn daaruit overgenomen.

1. Indiener geeft aan dat nut en noodzaak om de Oostpolder te ontwikkelen ontbreekt.

Zie reactie A.

2. De noodzaak en dat dit in de Oostpolder moet plaatsvinden is volgens indiener onvoldoende onderzocht

Zie reactie B.

3. Indiener geeft aan dat het aanbod van groene stroom uit bestaande en geplande windturbines op land maximaal 500 Mw is. Daarnaast is er een aanbod van fossiele capaciteit van meer dan 2.00 MW. Met de plannen van nog eens 700 MW windpark op zee, blijft er volgens indiener een te kort van 800 tot 1.300 MW om in 2030 de fossiele capaciteit conform de ambitie van de provincie Groningen voldoende te kunnen afbouwen. Dit betekent dat op dit moment uitnodigen van grote stroomverbruikers om zich nabij de Eemshaven te vestigen niet logisch is.

De gebiedsontwikkeling Oostpolder gaat uit van een lange termijn perspectief. De vraag naar grote kavels door de sectoren die in beeld zijn en alle op stapel staande groene energieontwikkelingen worden in z'n geheel bekeken. Hieruit blijkt een grote duurzame energievraag waar met de grootschalige ontwikkeling van Wind op Zee (4,7 GW oftewel 34700 MW rond 2031 zoals voorzien in Programma Aansluiting Wind op Zee Eemshaven in voorzien kan worden).

4. Volgens indiener is er nog ruimte voor uitgifte van kavels groter dan 50ha op Oosterhorn en de Eemshaven. Kijkend naar de ladder voor duurzame verstedelijking waarbij eerst de bestaande beschikbare ruimte moet worden benut voordat elders ruimte wordt ontwikkeld, is ook om die reden de nut en noodzaak voor 400 ha industrieterrein in de Oostpolder volstrekt onvoldoende onderbouwd.

De onderbouwing voor de oostpolder als voorkeurslocatie wordt beter inzichtelijk gemaakt. Hierbij wordt de genoemde laddertoets ook gehandteerd.

Zie ook reactie A en B.

5. Indiener geeft aan dat een derde van de Oostpolder inrichten als groenblauw raamwerk en infrastructuur (natuur) onbegrijpelijk te vinden.

Het is indiener onduidelijk wat wordt bedoeld met het realiseren van een bufferzone en uitloopgebied voor bewoners. Als hier landelijke inpassing van bedrijven wordt bedoeld, dan zou dat gerealiseerd kunnen worden binnen de functie van het bedrijf, op de bedrijfskavels.

Als de bufferzone is bedoeld om afstand te creëren tussen woningbouw en industrieterrein, dan kan dat worden ingevuld met bestaande landbouwfunctie. Er is volgens indiener geen noodzaak dit te doen d.m.v. groen/blauwe functie.

Zie reactie H

6. Het zonder gegronde reden wegbestemmen van uitstekende landbouwgrond is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en met de eisen die de Omgevingswet aan een fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.

Zie reactie C.

7. Bedrijven en natuur gaan volgens indiener niet samen. Daarom de oproep om de 1/3 niet voor industrie wordt ingezet als landbouw te laten bestaan.

Indiener mist in de stukken welke alternatieven elders in de provincie Groningen er zijn voor realisering van 200 ha natuur en waarom 200 ha natuur is gevallen op zeer vruchtbare grond in de Oostpolder.

Zie reactie H. Het gaat in de groen-blauwe zones niet om natuurcompensatie en is er geen sprake van 'alternatieven elders'.

8. Indiener vindt het bedenkelijk dat de provincie zonder onderbouwing meent zo grote oppervlakten landbouwgrond überhaupt te kunnen wegbestemmen voor natuur (...). Dit is een onwenselijke ontwikkeling.

Zie reactie C.

9. Indiener verzoekt om de plannen voorlopig niet verder te ontwikkelen maar eerst te bezinnen op nut en noodzaak (industrieterrein en natuurfuncties) in de Oostpolder.

Zie reactie A.

Zienswijze 24. Waddenwind

1. Volgens Waddenwind ontbreekt de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Zie reactie A

2. Waddenwind B.V. geeft aan dat het windpark onbelemmerd en ongestoord zoveel mogelijk groene stroom kan opwekken. Volgens indiener vormen de plannen voor herinrichting hiervoor een bedreiging. De huidige agrarische omgeving is ideaal voor de productie van windenergie. Indiener verwacht dat het bebouwen van het gebied leidt tot minder groene stroomopwekking. Dit past niet in de ambitie van de provincie Groningen om meer groene stroom op te wekken en zal leiden tot inkomstenderving en daarmee schade voor de indiener. Waddenwind B.V. verzoekt om bij verdere uitwerking van de plannen de Oostpolder deze zodanig in te richten dat nadelige gevolgen voor het windpark minimaal zullen zijn.

Wij begrijpen uw zorg. De gebiedsontwikkeling Oostpolder is 'windinclusief'. Graag gaan we met Waddenwind B.V. in gesprek over de wijze waarop de gebiedsontwikkeling Oostpolder hier zo goed mogelijk rekening mee kan houden.

3. Betekent 'windinclusief' zoals verwoord in de RKK betekent dat alle windmolens kunnen blijven staan op hun huidige vergunde plek? Waddenwind B.V. verzoekt om en bevestiging dat de windturbines op de huidige vergunde locaties gehandhaafd kunnen blijven.

De term 'windinclusief' betekent dat de windmolens op de huidige, vergunde plek bij de gebiedsontwikkeling Oostpolder een uitgangspunt zijn.

4. Indiener verzoekt i.v.m. bovenstaande om bij de inrichting rekening te houden bouwhoogtes en andere zaken die van invloed zijn op het vangen van wind.

Wij begrijpen uw zorg. De gebiedsontwikkeling Oostpolder is 'windinclusief'. Graag gaan we met Waddenwind B.V. in gesprek over de wijze waarop de gebiedsontwikkeling het beste kan worden gerealiseerd. Daarbij zijn bouwhoogtes en andere zaken, die van invloed zijn op het vangen van wind, onderwerpen om nadere afspraken over te maken.

5. Indiener vraagt aandacht voor het aantrekken van vogels en vleermuizen i.r.t. de groene inrichting.
- Wij begrijpen uw zorg. Het voorkomen van 'aanvaringen' met vogels en vleermuizen is wat ons betreft een gemeenschappelijk belang.*
6. De gebiedsontwikkeling mag niet leiden tot beperkende maatregelen of voorschriften die worden opgelegd.
- Graag gaan we met Waddenwind B.V. in gesprek over de wijze waarop de gebiedsontwikkeling het beste kan worden gerealiseerd, rekening houdend met de genoemde zorg.*
7. Uit berekeningen zou blijken dat bij een verharding van delen van de Oostpolder de reflectie van geluid zodanig kan worden dat de geluidsbelasting op de woningen als gevolg van de windturbines de wettelijke norm van 47 dB zou kunnen overschrijden. Voor het Windpark van Waddenwind B.V. gelden de geluidsnormen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Deze geluidsnormen gaan uit van meting van de geluidbelasting op de gevel van de woningen. Te allen tijde dient te worden voorkomen dat Waddenwind B.V. ten gevolge van de herinrichting van de Oostpolder niet meer kan voldoen aan de voor haar geldende geluidsnormen.
- In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema geluid (waaronder de weerkaatsing van geluid door verharding van oppervlaktes) maakt hier deel van uit. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023. De onherroepelijke milieuvergunningen zullen bij de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder uiteraard als uitgangspunt worden genomen.*
8. Waddenwind B.V. vraagt aandacht voor de veiligheidsrisico's. Windturbines zelf zijn een risicobron en in combinatie met mogelijk risicovolle bedrijven, verhoogd dit het risico op (grote) ongelukken.
- In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema externe veiligheid maakt hier deel van uit; de aanwezigheid van windturbines is uitgangspunt bij het MER. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.*
9. In aanvulling op bovenstaande geeft indiener aan dat ook het groepsrisico verhoogd.
- In het MER worden de milieueffecten van de gebiedsontwikkeling op de omgeving / omwonenden onderzocht. In de Notitie Reikwijdte en Detailniveau leest u op welke wijze dit gaat gebeuren. Het thema externe veiligheid maakt hier deel van uit; daarbij wordt specifiek gekeken naar het groepsrisico van verschillende activiteiten. De resultaten worden meegenomen bij het nemen van de voorkeursbeslissing, medio 2023.*
10. Waddenwind B.V. vraagt aandacht voor voldoende ruimte rond de windmolens in verband met onderhoud.
- Graag gaan we met Waddenwind B.V. in gesprek over de wijze waarop bij de gebiedsontwikkeling en de kavelinrichting de benodigde vrije ruimte voor onderhoud van de windturbines het beste kan worden gerespecteerd.*
11. De ten behoeve van de windturbines aangebrachte elektriciteitskabels in de grond dienen bij de inrichting te worden gerespecteerd en vrij te blijven van bebouwing.
- Graag gaan we met Waddenwind B.V. in gesprek over de wijze waarop bij de gebiedsontwikkeling en de kavelinrichting de aansluitingen van de windturbines op het elektriciteitsnet het beste kunnen worden gerespecteerd.*

Zienswijze 25. Natuur en milieufederatie Groningen (NMF)

Deze zienswijze dient NMF in mede namens Het Groninger Landschap en Waddenvereniging.

1. De natuur en milieuorganisaties vragen aandacht voor de impact van een dergelijk industrieterrein op natuur en landschappen en waardeert de inzet van de provincie dat ze bij de ontwikkeling van de plannen wordt betrokken.

Het is goed om te horen dat u onze inzet om belanghebbenden bij de planuitwerking voor de Oostpolder te betrekken waardeert.

2. Aandachtspunten zijn:

- Vanuit duurzaamheid en werkgelegenheid biedt waterstofeconomie kansen en ook batterijen-industrie sluit daarbij aan. Om deze sectoren ook langdurig ruimte te kunnen bieden is het belangrijk de bedrijfsactiviteiten die niet passen bij deze sectoren en ambities te weren.
- Benut voor Datacenters eerst de vrije planologische ruimte op bestaande industrieterreinen en de vestigingsmogelijkheden in de Oostpolder te beperken tot een onderschikt deel van het gebied en passend binnen de beschikbare milieuruimte.
- Naast geluid, geur, bodem, emissies (lucht, water, licht) en veiligheid is ook belangrijk hoe wordt omgegaan met water (verbruik) en energie. De ontwikkeling van nieuwe duurzame energie (...) trekt nieuwe bedrijven aan die op zoek zijn naar groene energie. Let op dat niet het beeld ontstaat dat er voldoende duurzame energie is, terwijl ook in het gebied zelf al een opgave ligt. Heb daarbij ook aandacht voor de beschikbaarheid van (zoet) water.
- Laat geen nieuwe bedrijven toe die niet zelf in hun energie- en waterbehoefte kunnen voorzien tenzij aangetoond wordt dat de bestaande water- en energievoorziening in het gebied duurzaam in de benodigde vraag kan voorzien, zonder dat de watervoorziening voor andere functies hierdoor (extra) onder druk komt te staan.
- Leg vast dat de toekomstige bedrijfsactiviteiten die worden toegestaan in de Oostpolder passen binnen bestaande milieugrenzen.

De genoemde aandachtspunten maken integraal deel uit van de planuitwerking voor de Oostpolder.

3. NMF roept op om samen met de andere E&E partners in gesprek te gaan met ontwikkelaars van de Oostpolder en toekomstige ondernemers om mogelijkheden voor een ecologische plus te realiseren.

Onze uitnodiging om met de E&E-partners in gesprek te gaan over de gebiedsontwikkeling Oostpolder staat nog steeds open. Wij maken hiervoor graag een afspraak zodat we kunnen verkennen op welke wijze de toekomstige ondernemers een positieve bijdrage kunnen leveren aan het versterken van de kansen voor ecologie en biodiversiteit.

4. De natuurorganisaties onderschrijven het uitgangspunt "versterking van de biodiversiteit als randvoorwaarde in plaats van als sluitpost."
 - breng de bestaande natuurwaarden van de Oostpolder en omgeving goed in beeld (nulmeting) tijdens het planvormingstraject.
 - Stel hoge ambities voor een natuurinclusieve inrichting van het gebied, zowel in de openbare ruimte als op kavelniveau met minimale verplichting. Het inspiratieboek Biodiversiteit Oostpolder vormt hiervoor een goede basis. "

In het Ruimtelijk Kwaliteitskader is aangegeven op welke wijze bij de gebiedsontwikkeling Oostpolder wordt omgegaan met klimaatbestendigheid, milieuaspecten, biodiversiteit en ruimtelijke kwaliteit. Een goed beeld van bestaande natuurwaarden in de Oostpolder is wat ons betreft een vertrekpunt; het MER geeft inzicht in de bestaande natuurwaarden.

Zienswijze 26. Gasunie

1. Gasunie vraag aandacht voor:
 - bestaande aardgastransportleiding
 - Waterstofnetwerk Noord-Nederland (nieuwe en hergebruik van bestaande leidingen)
 - Inrichting van de Oostpolder
 - Autonome ontwikkelingen (LNG)

Wij zijn met u in gesprek en nemen uw reactie en zienswijze daarin mee.

4. Advies Commissie voor de milieueffectrapportage

De Commissie voor de milieueffectrapportage (Cie m.e.r.) heeft een advies uitgebracht op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD). De Cie m.e.r. baseert dit advies op de documenten en op een locatiebezoek, waarin zij zich uitgebreid heeft laten informeren over de gebiedsontwikkeling Oostpolder. In het advies geeft de Cie m.e.r. aan dat zij de volgende punten van belang vindt bij het uitvoeren van het m.e.r.-onderzoek:

- een onderbouwing van de behoefte aan meer bedrijfsruimte voor grootschalige bedrijven, waarbij wordt aangegeven in welke mate hiermee de regionale economie en werkgelegenheid worden versterkt. De Cie m.e.r. heeft tien vragen geformuleerd en de antwoorden op deze vragen leveren in belangrijke mate de gevraagde onderbouwing.
- een onderbouwing van de keuze voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein in de Oostpolder, waarbij de ruimtelijke en milieugevolgen ervan worden vergeleken met die van andere (potentiële) locaties in de regio, zoals aangegeven in de NRD. De NRD laat de keuze voor een gefaseerde of een gecombineerde plan- en project-MER nog open. De Cie m.e.r. onderschrijft het voornemen van het bevoegd gezag om in een open planproces de beide fasen te doorlopen. De Cie m.e.r. acht het verstandig de voorkeursbeslissing ook expliciet te nemen en daaraan het plan-MER te koppelen. Het voordeel hiervan is dat er een helder kader bestaat, waarbinnen vervolgens in meer detail over de inrichting kan worden nagedacht, daarbij ondersteund door een project-MER.
- De Cie m.e.r. ondersteunt de aanpak om de hoeken van het speelveld te verkennen aan de hand van onderscheidende alternatieven. Zij verwacht in het MER een beschrijving van de gevolgen van inrichtingsalternatieven en het voorkeursalternatief voor bodem en water, natuur, landschap en cultuurhistorie, woon- en leefmilieu en klimaat en duurzaamheid, inclusief een beschrijving van mogelijke mitigerende maatregelen. De Cie m.e.r. vraagt om, op basis van de verschillende typen bedrijfsactiviteiten, per inrichtingsalternatief een modelmatige worst case-invulling van het bedrijventerrein te maken om de beoordeling van de milieugevolgen te ondersteunen. De Cie m.e.r. doet een aantal suggesties voor mogelijke inrichtingsalternatieven maar geeft aan dat de initiatiefnemer vooral ook met eigen alternatieven kan komen. De Cie m.e.r. merkt wel op dat zij verwacht dat het onderscheid beperkt zal zijn als milieuhinder als enige variabele wordt genomen, zeker nu de maximaal aanvaardbare milieubelasting vastligt en bijvoorbeeld de additionele stikstofruimte waarschijnlijk zeer gering is.

De Cie m.e.r. wijst erop dat besluitvormers en insprekers in de eerste plaats de samenvatting van het MER lezen; zij vragen voor goede aandacht voor de leesbaarheid en begrijpelijkheid van deze samenvatting. In bijlage 27 van deze Reactienota is het advies van de Cie m.e.r. integraal toegevoegd. De reactie van de Cie m.e.r. geeft uiteraard focus bij de uitvoering van de m.e.r.-procedure maar leidt niet tot aanpassing van de NRD.

Aan GS. Provincie Groningen.

Aan Loket VTH

Op 27 mei 2022 werden documenten gepubliceerd en een openbare aankondiging.

1-De link naar de documenten werkt niet.

2-

Bij dezen vragen wij alle documenten op.

www.hetdigitalediggelschip.nl krijg ik niet te pakken en het ontbreken van de mogelijkheid de noodzakelijke documenten op digitale wijze op te vragen per heden, verkort onze mogelijkheden alle documenten te raadplegen en een bezwaar en of beroep in te stellen.

3-Wij, Bomenridders Groningen maken bij dezen reeds bezwaar tegen deze inkorting van de mogelijkheid voor kennisname alle relevante documenten te kunnen raadplegen vanaf het moment van publicatie. Middels Overheid.nl hebben wij geen melding ontvangen van uw publicatie hetgeen verwijtbaar is.

-Naar wij thans aannemen verstrekt u tegelijk met de opgevraagde documenten ook een inventaris van alle(!) beschikbare stukken en besluiten zoals deze genomen zijn ten behoeve van het tot stand komen ervan.

Met dank voor de behandeling van ons bezwaar en wij zien per omgaande de documenten en de inventaris tegemoet.

Stichting Bomenridders Groningen

Bestuur.

Wo 1-6-2022 11:30

Geachte mevrouw/meneer,

Door een advertentie in het dagblad van het noorden is mij duidelijk dat wij als burger ons zegje mogen doen over het voornemen de oostpolder in te richten als industriegebied. Mijn reactie hierop luidt als volgt: niet doen!!! Offer deze waardevolle grond hier niet voor op. Een oorlog zoals nu in Oekraïne wijst ons op het belang van voedselproductie dichtbij. De reeds aangekochte gronden zouden mooi verhuurd kunnen worden aan mensen met weinig kapitaal die kleinschalig (biologisch) willen boeren. Het industriegebied kan worden uitgebreid ten zuidoosten van de stad Groningen vlakbij waar de meeste mensen wonen. Dit scheelt ook verkeersdruk op de Eemshavenweg. En vooral de grond hier is landbouwkundig van lage kwaliteit. Stof tot nadenken.

Geacht college van Gedeputeerde Staten Provincie Groningen,

WAT LAAT U ALS PROVINCIE GRONINGEN GEMEENTE HOGELAND EN GRONINGER SEAPORTS
NOG VAN OUDESCHIP EN DIRECTE OMGEVING OVER ?????????????????????????????????

De ontwikkeling om van de Oostpolder een industrie gebied te maken, volkomen absurd,
een open plan
je mag meedenken en meepraten, waarover, want je krijgt het idee dat alles al en kunnen en
kruiken is en
dat Oudeschip weer achter de wagen aanloopt, neem nu alleen al hoe de melding werd
gedaan wat
men van plan is met de Oostepolder, hoe dit gegaan is was gewoon schandalig.
Ga eerst eens kijken naar andere gebieden, dan het maar weer voor Oudeschip neer te
zetten, wij krijgen
het keer op keer voor onze kiezen, met allerlei plannen vanuit de Provincie c.q. gemeente
Hogeland, wij worden
helemaal murw gemaakt.
Neem als voorbeeld de windmolens, daar zijn wij amper in gekend er werd gewoon dag en
nacht door gegaan met
bouwen en rijden, heb keer op keer gevraagd op hoeveel meter hij van ons huis zou komen,
allemaal vage antwoorden
en nu blijkt dat hij amper op 500 meter staat Twee Honder Drie en Twintig meter hoog, en
dat maakt 24 / 7 een heleboel
lawaaï, dit had nooit mogen gebeuren, want het is esthetisch volkomen onverantwoord.
Nu wil men van de hele Oostpolder een industrie gebied maken, hoezo leefbaarheid, woon
en leef genot, rust en
ruimte waarvoor wij hier zijn komen wonen.
Wij hebben ook hard gewerkt om hier een plekje te maken daar aan de Dijkweg, het wordt
gewoon van tafel geveegd
met deze plannen, ik vind dit gewoon niet kunnen.
Wij hebben ook bestaansrecht.
De overlast van geluid, licht, bouwwerkzaamheden etc. Men spreekt steeds over
gemiddelden van geluid, dat kan toch niet,
dat doen ze al bij de windmolens te gek voor worden, het gezoef gaat 24/7 door,
afschuwelijk, dus daar komt nu nog de industrie bij,
nou maak je borst dan maar nat, dan kunnen wij mekaar straks niet mee verstaan in onze
tuinen die direct aan de dijk liggen.
De grens voor geluid willen ze bij de Greedeweg neer leggen, dat kan niet, gewoon bij de
dijk en geen gemiddelden, want dat is
altijd te omzeilen, te veel geluid, dan zet je wat stil voor twee dagen, toch, want zo werken
jullie.
Licht overlast is er nu al, grote windmolens met knipper lichten en ringen van lichten, hoe
kan de provincie zoiets toelaten
waar mensen met de neus bovenop wonen, te gek voor worden.

Ik vind dat jullie heel de provincie Groningen aan het verpesten zijn , werkgelegenheid komt hier niet van , ja, tijdens de bouw een heleboel polen, Duitsers etc., daarna niks meer. Maar het gaat jullie alleen om het geld, wat door als subsidies naar binnen stroomt via de EU en er net zo hard weer uit gaat via buitenlandse bedrijven, neem als voorbeeld Google. Wij zijn het noordelijkste dorp van Nederland en willen dit zo houden, zonder industrie in onze voortuin.

Provincie Groningen
College van Gedeputeerde Staten
t.a.v P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP Groningen

Datum: 5 juli 2022 Referentie: 02520/gr/gk-nv

Betreft: **Zienswijze op Gebiedsontwikkeling Oostpolder**

Geacht College,

Hierbij dient LTO Noord met het oog op de belangen van haar leden in de provincie Groningen en specifiek in de omgeving Oostpolder, een zienswijze in op de Kennisgevingen, Notitie Reikwijdte en Detailniveau en Ruimtelijk kwaliteitsplan gebiedsontwikkeling Oostpolder. Deze reactie is in nauw overleg met de portefeuillehouder Landelijk Gebied van LTO Noord tot stand gekomen.

LTO Noord heeft samen met de NAV en de GrAJK op 24 februari 2022 een brief gestuurd aan de leden van de Provinciale Staten van Groningen, het college van Gedeputeerde Staten en de Gemeenteraad van de gemeente Het Hogeland. We gaan er vanuit dat deze informatie ook wordt meegenomen in deze procedure en zal derhalve in deze zienswijze dan ook niet worden herhaald.

Dat de landbouw de huidige voorgenomen ontwikkelingen in de Oostpolder ten behoeve van de uitbreiding niet wil, is inmiddels bij het College duidelijk. Dit is ook nog mondeling toegelicht en besproken in de twee overleggen met de gedeputeerden Hamster en Wulfse. Tijdens het laatste overleg, d.d. 13 mei j.l. is door de gedeputeerden aan de landbouw gevraagd of we, ondanks onze verschil van mening omtrent de ontwikkelingen in de Oostpolder, willen aanschuiven bij het proces om te komen tot een Landbouw Effect Rapportage (LER) Oostpolder. Alle drie landbouworganisaties hebben hiermee ingestemd.

De verschillende documenten die nu ter inzage liggen, gaan over de invulling van het aangewezen gebied dat bestemd moet worden als industriegebied. Al deze informatie dient eigenlijk als input voor de LER. Onderhavige zienswijze gaat dan ook vooral in op de zaken die moeten worden meegenomen in het LER-proces. Of de keuze van de provincie Groningen en de gemeente het Hogeland om 600 hectare van de Oostpolder te gaan inzetten voor de uitbreiding van de Eemshaven goed kan worden onderbouwt, zal bij het opstellen van de LER automatisch naar voren komen. Dan zal ook duidelijk worden dat deze keuze om uitermate goede landbouwgronden op te offeren voor de uitbreiding van de Eemshaven eigenlijk een absurde keuze is. Daarnaast zal het compensatieprincipe niet goed kunnen worden ingevuld. Normaliter als natuur moet worden gecompenseerd bij ruimtelijke ingrepen, bijvoorbeeld ten behoeven van woningbouw of uitbreiding bedrijventerrein, wordt elders extra ruimte gezocht om dit in te vullen. De grote hamvraag is of dit nu ook voor de landbouw gaat gebeuren. 600 hectare nieuwe landbouwgronden zoeken elders wordt zeer lastig. Dat zou betekenen dat concreet andere functies moeten gaan inleveren om dit voor de landbouw mogelijk te maken. Deze gedachtenlijn is overigens wel hoe het zou moeten worden ingevuld. Compensatie zoeken in landbouwgronden die iets minder renderen in verband met verslechtering waterhuishouding of bodemproblematiek is natuurlijk niet gelijkwaardig. Daar komt bij dat dergelijke gebieden al worden

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

aangepakt. Denk bijvoorbeeld aan het ophogen van de laaggelegen gebieden in het kader van programma VLOED. Dus dat voegt dan eigenlijk niet iets extra's toe in het kader van de Oostpolder.

Aandachtspunten LER

Voor de LER vinden we het belangrijk om vast te stellen voor welke type bedrijven de uitbreiding nu concreet nodig is. Datacenters bijvoorbeeld kunnen ook in gebieden worden gevestigd die landbouwkundig gezien zeer slecht renderen. Nog beter is het om op Europese schaal te gaan kijken en waar de meeste duurzame energie kan worden opgewekt in combinatie met slecht renderende gronden. Deze eenvoudige analyse leidt er toe dat dan niet direct kan worden gedacht aan de Oostpolder. De vraag Waarom dit dan perse in de Oostpolder moet en niet elders kan, wordt daarmee ook duidelijk vastgesteld. Bij deze analyse vindt LTO Noord het belangrijk dat ook goed wordt gekeken naar de huidige ontwikkelingen in de landbouw. Dit zal zeer zekere een andere kijk geven op de nut en noodzaak van het claimen van de gronden in de Oostpolder voor de uitbreiding van de Eemshaven. Daarnaast moet ook goed worden gekeken of de 200 hectare natuurcompensatie niet elders kan. LTO Noord denkt dat dit zeer zeker elders kan. Dit heeft tot gevolg dat van de 600 hectare dan 400 hectare daadwerkelijk overblijft voor de uitbreiding (los van de discussie of de hele uitbreiding niet elders kan natuurlijk). Een alternatief is om natuurinclusieve landbouw te bestempelen als 'compensatie', zodat de gronden niet worden onttrokken van het landbouwareaal.

In de LER dient rekening te worden gehouden met het feit dat de situatie van grondeigenaren sterk kan verschillen. In de LER moet dit tot uitdrukking komen en moet af te lezen zijn welk type bedrijven met welke effecten te maken krijgen, welke kansen ontwikkeld kunnen worden en wat er nodig is om de bedrijven hiervan te kunnen laten profiteren. De effecten in de LER kunnen worden onderverdeeld in:

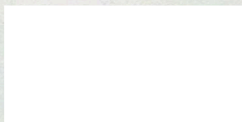
- fysiek-ruimtelijke effecten;
- effecten op de bedrijfsvoering;
- financiële effecten;
- effecten op de leefbaarheid en sociale omstandigheden;
- effecten en gevolgen op de voedselzekerheid (denk hierbij aan de pootaardappelteelt);
- gevolgen van wet- en regelgeving op de landbouw.

Duidelijk moet worden hoe de effecten kunnen worden gecompenseerd en of er mogelijkheden zijn om niet alleen de directe effecten te compenseren en/of weg te nemen, maar ook de effecten die op langere termijn het toekomstperspectief van de landbouw – zowel positief als negatief – kunnen beïnvloeden.

Voorgesteld wordt om met betrokkenen, dus ook met de eigenaren in het gebied, te bepalen welke aspecten concreet moeten worden onderzocht. Hierbij is het ook van belang om goed te kijken naar de verschillende landbouweffectrapporten en aanverwante studies die reeds zijn opgeleverd in het Noorden. Deze studies zullen al de nodige inzicht hebben opgeleverd welke (deel)aspecten moeten worden meegenomen in de LER-Oostpolder.

Hopende hiermee de nodige sturing te hebben meegegeven in het LER proces Oostpolder.

Hoogachtend,

A handwritten signature in blue ink, consisting of stylized, overlapping loops and strokes.

Aan:

PS Groningen via statengriffie@provinciegroningen.nl

Gedeputeerde J. Hamster via H.J.Hamster@provinciegroningen.nl

College van B&W gemeente Het Hogeland via gemeente@hethogeland.nl

Gemeenteraad van gemeente Het Hogeland via griffie@hethogeland.nl

Dronten, 24 februari 2022

Betreft: besluit tot vestiging Voorkeursrecht op de Oostpolder

Geachte leden van de Provinciale Staten van Groningen,
Gedeputeerde J. Hamster,
College van B&W gemeente Het Hogeland,
Gemeenteraad van gemeente Het Hogeland,

De landbouworganisaties Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV), Land- en tuinbouworganisatie (LTO Noord) en Gronings Agrarisch Jongeren Kontakt (GrAJK) hebben een aantal vragen over de totstandkoming van het besluit om voorkeursrecht te vestigen op de Oostpolder. Het betreft 600 ha van de beste landbouwgrond in Nederland. Wij zouden graag nadere uitleg krijgen over deze zaak en verzoeken u vriendelijk om onderstaande vragen te beantwoorden:

1. Kunt u puntsgewijs inzicht geven in het afwegingsproces dat vooraf ging aan het aanwijzen van het gebied Oostpolder in het kader van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten?
2. Kunt u aangeven en toelichten hoe u de landbouwsector bij dit afwegingsproces hebt betrokken?
3. Denkt u op basis van de informatie gegeven op vraag 2 dat de landbouwsector voldoende is betrokken en geïnformeerd in het afwegingsproces om te komen tot aanwijzing Wet Voorkeursrecht Gemeenten voor de Oostpolder?
4. De nieuwe Omgevingswet heeft maatschappelijke participatie hoog in het vaandel. Kunt u aangeven hoe maatschappelijke participatie past en kan worden vertaald in het voorproces om te komen tot de aanwijzing om de Oostpolder in te richten als industrieterrein en de landbouw uit het gebied weg te drijven?
5. Er wordt gesproken over locaties die zijn afgefallen waardoor de Oostpolder overbleef. Om welke locaties ging dit en waarom zijn deze afgefallen?
6. Zijn de plannen voor de nieuwe inrichting van de Oostpolder bekend? Zo nee, hoe is dan het besluit genomen dat de Oostpolder de beste locatie is? Zo ja, waarom is dan juist voor de Oostpolder gekozen?
7. In de samenwerking rondom de Waddenagenda 2050 zijn afspraken gemaakt over plannen en maatregelen in het Waddengebied. Bent u op de hoogte van deze afspraken en hebben deze afspraken een rol gespeeld bij de keuze voor de Oostpolder?
8. De Oostpolder bestaat uit excellente landbouwgrond. Er is in de Tweede Kamer een motie aangenomen om te onderzoeken hoe goede landbouwgrond kan worden beschermd tegen verandering van de gebruiksbestemming. Bent u op de hoogte van deze motie? Zo ja, waarom heeft u gehandeld in strijd met deze motie?

Wij zouden uw antwoorden op deze vragen graag uiterlijk 16 maart ontvangen, bij voorkeur per email aan info@nav.nl.

Uiteraard zijn wij te allen tijde bereid met u in gesprek te gaan.

Bij voorbaat dank,

Hoogachtend,

Aleid Dik, NAV

Lammert Westerhuis, LTO Noord

Jarno Rietema, GrAJK

Aan het lid van Provinciale Staten,
Dhr. B. Schmaal

Datum : 20 april 2022
Documentnr. : 2022-032464
Dossiernummer : K37159
Behandeld door : Ina de Lange
Telefoonnr. : (050)316 4751
Antwoord op : Uw brief van 23 maart 2022
Bijlage : Tijdlijn rapporten en besluiten Oostpolder
Onderwerp : Beantwoording Statenvragen Groninger Belang over
besluit tot vestiging Voorkeursrecht op de Oostpolder

Geachte heer Schmaal,

Hierbij beantwoorden wij uw vragen over besluit tot vestiging Voorkeursrecht op de Oostpolder, zoals door u gesteld in de brief van 23 maart 2022.

1. Kunt u puntsgewijs inzicht geven in het afwegingsproces dat voorafging aan het aanwijzen van het gebied Oostpolder in het kader van de Wet Voorkeursrecht Gemeenten?

- Er is door de instanties die voor ons acquisities uitvoeren (NOM en Groningen Seaports) een toenemende vraag gemeld naar grote bedrijfskavels (50 – 100 hectare) van data-, automotive- en energieopwekkende bedrijven die zich in Groningen willen vestigen.
- Deloitte is gevraagd een analyse te maken van het economische effect van twee sectoren, (hyperscale) datacenters en automotive. Uit deze analyse bleek een toename van de werkgelegenheid voor beide sectoren.
<https://www.bugelhajema.nl/bestanden/oostpolder/Deloitte%20-%20eindrapport+bijlage.pdf>
- Aan bureau STEC is vervolgens gevraagd een ruimtelijke verkenning te doen naar potentiële ontwikkellocaties in de provincie Groningen, die (ruimtelijk en financieel) geschikt zijn voor een dergelijke uitbreiding. Dit leidde tot een zevental locaties die zijn teruggebracht naar vier potentiële locaties die nader zijn verkend (Groningen Central – A7/N33 zone, Delfzijl Zuid - Oosterhorn, Eemshaven e.o en Zuid-Groningen, het gebied tussen Stadskanaal en Musselkanaal).
https://www.bugelhajema.nl/bestanden/oostpolder/2021-03-26_STEC%20verkenning.pdf
- Omdat ook de gemeente Het Hogeland zich had uitgesproken de Oostpolder mogelijk verder te willen ontwikkelen, heeft de provincie mede namens de gemeente Het Hogeland een opdracht gegeven aan Buck International Consultancy (BCI) om een marktanalyse te doen naar de ontwikkelingskansen voor de Oostpolder tot bedrijventerrein. BCI ziet een reële marktpotentie voor de Oostpolder als bedrijventerrein, die internationaal concurrerend kan zijn. De propositie (grote kavels, toegang tot groene stroom en voldoende netcapaciteit) is momenteel beperkt beschikbaar elders in Europa.
<https://www.bugelhajema.nl/bestanden/oostpolder/20200708%20BCI%20-marktverkenning%20+%20bijlage.pdf>

- Bovengenoemde rapporten zijn Provinciale Staten ter beschikking gesteld ten behoeve van de bespreking van de voordracht op 12 mei 2021 (A.04.a) en 16 juni 2021 (A.03 t/m A.03.b);
- Zowel de gemeente Het Hogeland als Provincie Groningen hebben vervolgens gezamenlijk besloten om te starten met de fase van planvorming Gebiedsontwikkeling Oostpolder (gemeenteraad op 16 mei 2021 en Provinciale Staten op 30 juni 2021).

2. *Kunt u aangeven en toelichten hoe u de landbouwsector bij dit afwegingsproces hebt betrokken?*

Er is een integrale afweging gemaakt op basis van de onder vraag 1 beschreven interesse van sectoren en de mogelijke zoekgebieden. Dit proces heeft in vertrouwelijkheid plaatsgevonden om speculatieve processen in de zoekgebieden te voorkomen.

3. *Denkt u op basis van de informatie gegeven op vraag 2 dat de landbouwsector voldoende is betrokken en geïnformeerd in het afwegingsproces om te komen tot aanwijzing Wet Voorkeursrecht Gemeenten voor de Oostpolder?*

Ja, voor zover dit gezien bovengenoemde vertrouwelijkheid mogelijk was. Er is door de omgevingsmanager indertijd geprobeerd om met de betrokken grondeigenaren verkennend in gesprek te komen. Toen bleek dat zij niet met ons in gesprek wilden, kwam Wet voorkeursrecht Gemeenten (WvG) in beeld.

De vestiging van een WvG direct bij de start van de planuitwerking is vooral bedoeld om te voorkomen dat eigenaren hun gronden op de vrije markt aanbieden. Wanneer dat aan de orde is, dan hebben de provincie en gemeenten veel minder invloed op de ontwikkeling van terreinen en verliezen daarmee de regie op de gebiedsontwikkeling en de goede ruimtelijke inpassing ervan. Gezien de beoogde kwaliteit - in samenspraak met de (direct) aanwonenden - en eisen die wij stellen aan het bedrijventerrein, is dit onwenselijk. Wij zijn aansluitend gestart met het open planproces.

4. *De nieuwe Omgevingswet heeft maatschappelijke participatie hoog in het vaandel. Kunt u aangeven hoe maatschappelijke participatie past en kan worden vertaald in het voorproces om te komen tot aanwijzing om de Oostpolder in te richten als industrieterrein en de landbouw uit het gebied weg te drijven?*

Het besluit om te starten met de planstudie Oostpolder is in vertrouwelijkheid voorbereid en genomen (zie antwoord vraag 3). Alle belanghebbenden zijn direct geïnformeerd toen het besluit genomen is en uitgenodigd om mee te doen met de planstudie. In deze planstudie werken wij conform de nieuwe Omgevingswet samen met de direct belanghebbende in een 'open planproces'. Het open planproces heeft tot doel de zorgvuldigheid van de planontwikkeling te waarborgen, de kwaliteit van de plannen te versterken en optimaal te laten aansluiten bij de wensen vanuit de omgeving. Voor de landbouwsector doen wij dit door het inrichten van een werkgroep landbouw. Met een Landbouweffectenrapportage gaan we alle gevolgen voor de sector en direct betrokken agrariërs in beeld brengen.

5. *Er wordt gesproken over locaties die zijn afgefallen waardoor de Oostpolder overbleef. Om welke locaties ging dit en waarom zijn deze afgefallen?*

- Groningen Central - A7/N33 corridor: Vooral geschikt voor segmenten logistiek en overige industrie.
- Delfzijl Zuid (Oosterhorn): Vooral geschikt voor bedrijven die aansluiten bij de bestaande industrie (synergievoordelen met bestaande (chemische) industrie).
- Zuid-Groningen: potentie voor grootschalige bedrijven beperkter dan de andere locaties.

Eemshaven e.o. bleek uit het rapport van STEC het meest geschikt voor grootschalige bedrijven voor de sectoren energie, offshore en waterstof. Eemshaven West is afgefallen omdat dit gebied direct grenst aan de Waddenzee en een hoogwatervluchtplaats direct achter de dijk aan de Wadkant is. Daarnaast was de Oostpolder een logische locatie gelet op de (mogelijke) koppeling met de huidige industrie in de Eemshaven en de aan te leggen infrastructuur.

6. Zijn de plannen voor de nieuwe inrichting van de Oostpolder bekend? Zo nee, hoe is dan het besluit genomen dat de oostpolder de beste locatie is? Zo ja, waarom is dan juist voor de Oostpolder gekozen?

Nee. De nieuwe inrichting is de opgave van de planstudie. In een 'open planproces' wordt een Masterplan voor de inrichting van het gebied uitgewerkt. Verder worden relevante onderzoeken naar de milieu-effecten (in een planMER) en andere effecten waaronder de landbouweffecten (Landbouweffectenrapportage) en de planologische vertaling naar een Projectbesluit uitgevoerd. De keuze voor de Oostpolder als uitbreidingsruimte voor (grootschalige) bedrijven is vooral gebaseerd op de locatiekenmerken, die aansluiten op de marktvraag vanuit de doelgroepen:

- de directe aansluiting op de bestaande Eemshaven en nabijheid tot afnemers (o.a. relatie met Delfzijl);
- de beschikbaarheid van (groene) stroom, ook in relatie tot de uitbreidingsplannen 'wind op zee';
- de beschikbaarheid van ruimte / grote kavels;
- de ligging niet direct aan de Waddenzee (werelderfgoed).

7. In de samenwerking rondom de Waddenagenda 2050 zijn afspraken gemaakt over plannen en maatregelen in het Waddengebied. Bent u op de hoogte van deze afspraken en hebben deze afspraken een rol gespeeld bij de keuze voor de Oostpolder?

Ja, wij zijn op de hoogte van deze afspraken. Bij de onderbouwing van de keuze voor de Oostpolder is hier rekening mee gehouden.

De Waddenagenda heeft als doel het gehele Waddengebied in beeld te hebben bij ontwikkelingen en te toetsen hoe de verschillende thema's die daarbij spelen, zich tot elkaar verhouden. Afspraak daarbij is dat de partijen die deelnemen aan de agenda proberen hun belangen zo goed mogelijk te dienen, maar tegelijkertijd dient daarbij wel rekenschap te worden gehouden dat we opereren in een gebied met breed erkende natuurwaarde. De gebruikersfunctie die het Waddengebied ook heeft, dient op de natuurwaarden te zijn afgestemd. Het niet te kiezen voor de Waddenkust als uitbreiding van de Eemshaven, is juist in onze ogen niet strijdig met de Waddenagenda. Afweging maken tussen natuur & milieu en landbouw waarbij niet (verder) aantasten van de Waddenkust en het ondersteunen van een landbouwsector in transitie uitgangspunten zijn, past bij dat gedachtengoed.

8. De Oostpolder bestaat uit excellente landbouwgrond. Er is in de Tweede Kamer een motie aangenomen om te onderzoeken hoe goede landbouwgrond kan worden beschermd tegen verandering van gebruiksbestemming. Bent u op de hoogte van de motie?

Ja. Deze motie is na besluitvorming van de Wet voorkeursrecht Gemeenten Oostpolder aangenomen (14 september 2021).

9. Zo ja, waarom heeft u gehandeld in strijd met deze motie?

Het is de standpuntbepaling vanuit de Tweede Kamer, de regering moet naar aanleiding van de aangenomen motie onderzoeken hoe hoogwaardige landbouwgronden in Nederland kunnen worden beschermd. Diverse ministeries zijn een onderzoek gestart naar de ruimteclaims van verschillende sectoren.

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Groningen:

, voorzitter.

, secretaris.

Provincie Groningen

t.a.v. P. Schuls- Wetterauw

Postbus 610

9700 AP Groningen

07 JULI 2022

Oudeschip, 6 juli 2022

Geachte P. Schuls- Wetterauw,

Bij deze wil ik graag mijn zienswijze m.b.t. de uitbreiding van de Oostpolder bij de Eemshaven toelichten.

Er zijn diverse redenen waarom er op dit plan terug moet worden gekomen:

1* Het belangrijkste is dat er bijna nergens betere vruchtbare grond voor landbouw te vinden is en gezien de huidige ontwikkelingen kan dit in de toekomst voor de voedselvoorziening zeer bedreigend worden als we dit soort gebieden met beton en asfalt gaan bedekken.

2* Er zijn in de provincie Groningen meerdere gebieden in gemeente Delfzijl onder andere Heveskes, Zuidbroek en zeker rond de stad Groningen, waar de infrastructuur dusdanig goed is, denk aan dubbele A wegen, waar m.i. deze ontwikkelingen beter plaatst kunnen vinden. In het verleden is onze provincie al genoeg geplaagd met bepaalde vooruitgangen waar we nu de gevolgen van moeten bezuren en ik heb de mening dat we hier over een aantal jaren ook spijt van krijgen.

3* Er wordt gezegd dat het voor de werkgelegenheid ten goede komt maar dat is helemaal niet gebleken want er is nog geen zekerheid over de toekomstige bedrijven. In het verleden zijn er ook beloftes gedaan maar in de hele regio is hier niets van terug te vinden.

4* Tevens heb ik mijn bedenkingen over de zogenaamde natuur dat aangelegd zal worden. Niemand gaat tussen fabrieken en windmolens wandelen of fietsen. In verband met de kille en zilte wind van zee willen zeer veel planten en bomen hier niet groeien en ik zie het gebied ook straks bezaaid staan met schadelijke onkruiden zoals Bereklauwen en Sint Jacobskruid, wat nu al een plaag is in de meeste bermen hier langs de wegen en spoorlijnen. Verpest dit mooie kustgebied nu niet steeds verder met bedrijven die alleen op eigen gewin uit zijn.

Tot slot, kijk eens achter de dijk en zie de schoonheid van een streek die al jaren goed beheert wordt.

Graag zie ik uw reactie tegemoet en ga er van uit dat ik schriftelijk op de hoogte wordt gehouden van of deze brief in goede orde is ontvangen en van de verdere afhandeling van mijn ziens wijze.

Met vriendelijke groet:

Reactie of zienswijze

Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Wilt u hieronder aangeven op welk document uw reactie van toepassing is:

- ☒ Kennisgeving voornemen en participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder [reactie]
- ☒ Toelichting kennisgeving voornemen en participatie [reactie]
- ☒ Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) [zienswijze]
- ☒ Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (RKK) [reactie]

Reactie/zienswijze

Opmerking vooraf: De reacties/zienswijze zijn zo goed mogelijk gegroepeerd. Dit laat onverlet dat sommige reacties evenzeer op andere punten van toepassing zijn.

Kennisgeving voornemen en participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder + Toelichting kennisgeving voornemen en participatie

- *Vindt u dat de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland met hun plannen voldoende aansluiten op de waarden en karakteristieken van de gebieden waarop het onderzoek betrekking heeft?*

Nee. Belangen van inwoners en landbouw(ers) zijn ondergeschikt. Daarnaast wordt (veelvuldig) werkgelegenheid als legitimatie gebruikt voor de plannen. Het is maar zeer de vraag welke kwantiteit én kwaliteit van de werkgelegenheid hiermee gepaard gaat.
- *Heeft u nog aanvullende kansen en raakvlakken waarmee rekening moet worden gehouden?*

Kunnen de andere potentiële locaties: Eemshaven-West en Delfzijl-Zuid ook worden beschouwd om bepaalde activiteiten te herbergen, bijv. Datacenters? Dus, niet alles concentreren in de Eemshaven; niet of-of, maar én-én.
- *Welke onderwerpen moeten in de Milieueffectrapportage worden onderzocht?*

Ook de effecten die er zijn voor het buitengebied van Spijk, gemeente Eemsdelta moeten worden onderzocht in de MER. Te denken valt aan: horizonvervuiling, lawaai, (sluip)verkeer, veiligheid. Ook hoe bijv. door het planten van groen visuele aspecten kunnen worden gemitigeerd.
- *Kunt u zich vinden in de manier waarop mensen uit de omgeving worden betrokken bij het proces?*

Nee, het dorp Spijk e.o. en de gemeente Eemsdelta zijn nog niet (genoeg) in beeld/betrokken. De uitbreiding van de Eemshaven heeft ook gevolgen voor bijvoorbeeld de intensiteit van het gebruik van de N33 en de parallelle wegenstructuur (EGD-weg, Oostpolderweg e.d.). Het is niet ondenkbaar dat de N33 door deze ontwikkelingen t.z.t. wordt verdubbeld (is een ambitie van provincie Groningen). Een mogelijke verdubbeling van de N33 biedt beperkingen maar ook kansen waar wij graag over mee willen denken en praten. Ook het leefbaarheidsonderzoek vanuit de Hanzehogeschool zal de doelgroep Spijk e.o. moeten omvatten.

Reactie of zienswijze

Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)

Zie ook hiervoor.

Bij de referentiesituatie moet ook de impact die de plannen hebben op het dorp Spijk en het gebied ten noorden daarvan, gemeente Eemsdelta, in kaart worden gebracht. De verkeersintensiteit zal behoorlijk toenemen. Zowel bij het in gebruik zijn van de uitbreiding van de Eemshaven, maar zeker ook gedurende de jarenlange bouwwerkzaamheden. Vooral tijdens de bouw is het risico aanwezig van veel sluipverkeer op de parallelle wegenstructuur in de omgeving van de N33. Wanneer op termijn wordt besloten dat de N33 wordt verdubbeld, ontstaat weer een andere situatie. Vanuit Dorpsbelangen Spijk willen we graag onze belangen/wensen inbrengen.

Ook willen we dat er aandacht wordt besteed aan mitigerende maatregelen, zoals het planten van groen om daarmee het zicht op foeilelijke industriële gebouwen, windmolens e.d. te maskeren.

Bij 4.1.6 wordt het dorp Oudeschip aangemerkt als een gehucht. Aangenomen mag worden dat dit een 'slip of the pen' is; deze benaming zal echter door inwoners van dit dorp als onplezierig worden ervaren.

Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (RKK)

Zie hiervoor.

Naam: Stichting Dorpsbelangen Spijk,

E-mailadres: dorpsbelangenspijk@hotmail.nl

Telefoonnr.:

Datum: 5 juli 2022

Handtekening:

Secretaris Stichting Dorpsbelangen Spijk

U kunt dit formulier opsturen per mail of per post:

Provincie Groningen

t.a.v. Projectorganisatie Oostpolder - P. Wetterauw

Postbus 610

9700 AP Groningen

oostpolder@provinciegroningen.nl

AANGETEKEND VERZONDEN

Provinciale Staten van Groningen
Sint Jansstraat 4
9712 JN Groningen

Oudeschip, 8 juli 2022

Betreft : ZIENSWIJZE terinzagelegging kennisgeving voornemen, participatie en
m.e.r.procedure
Dossiernummer : K36967
Documentnummer : 2022-051288
T.a.v. : P. Schuls-Wetterauw

Geachte Mensen van de Provincie Groningen en Gemeente Het Hogeland.

Met deze brief willen we u informeren over onze zienswijze betreffende:

1. Kennisgeving 'Voornemen en participatie gebiedsontwikkeling'
2. Toelichting op het 'Voornemen en participatie gebiedsontwikkeling'
3. Concept 'Notitie en participatie gebiedsontwikkeling' (afgekort: NRD)
4. Ruimtelijk Kwaliteitskader Oostpolder

De provincie wil de Oostpolder ontwikkelen omdat er volgens Seaports Groningen als initiatiefnemer en de provincie behoefte is aan de uitgifte van grote kavels om de vestiging van grootschalige bedrijven mogelijk te maken.

o.a.Buck Consultants International onderzocht deze markt in opdracht van de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland.

In dit rapport worden een aantal bedrijven genoemd die tot deze doelgroep behoren en waarvoor de Oostpolder kansen biedt.

- **Batterijenfabriek.** Buck Consultants maakt de inschatting dat er reëel zicht is op de vestiging van één batterijenfabriek in de Oostpolder. Voor de vestiging van één fabriek is ongeveer 75 hectare nodig. (zie rapport marktverkenning, blz. 4)
- **Eén of twee waterstoffabrieken.** De vestigingsruimte per waterstoffabriek is ongeveer 10-15 hectare. Het moet daarbij gaan om groene waterstof: waterstof die geproduceerd wordt door elektrolyse van water met behulp van groene energie. Die groene energie zou dan afkomstig moeten zijn van windmolens op zee.

De inschatting van Buck Consultants is dat de Oostpolder reële kansen biedt voor waterstoffabrieken, mits er aan een aantal 'ontwikkelingsvoorwaarden' wordt voldaan:

- Forse prijsdaling: de prijs van groene waterstof moet dalen. Op dit moment is groene waterstof nog onvoldoende concurrerend.
- Flinke beschikbaarheid van groene energie: het gaat hierbij om windenergie. Er moeten flinke windparken komen voor de kust van Groningen die groene energie kunnen leveren voor de productie van waterstof.
- Waterstofproductie op land of op zee? Het energiehet op land heeft zonder aanpassing in 2030 onvoldoende capaciteit. Netinvesteringen kosten veel tijd en geld. Mogelijk blijkt in de toekomst dat de

productie van waterstof op zee (te weten: bij de windparken op zee) aantrekkelijker is dan op land.

- **Eén of twee hyperscale datacenters.** Volgens Buck Consultants is er een realistische marktvraag voor 1 of 2 datacenters in de Oostpolder. Het ruimtebeslag per datacenter is ongeveer 12-18 hectare. Betrouwbare beschikbaarheid van groene energie is “een pré maar geen knock-out factor”.

Voor bovenstaande ontwikkelingen wil de provincie de Oostpolder van 600 hectare dus geschikt maken, deze grond behoort tot de beste landbouwgronden van Nederland.

Niet alleen Buck Consultants onderzocht de markt, Deloitte en Stec kregen eenzelfde soort opdracht.

- Deloitte 2019 – Analyse hightechsector Groningen
- Buck Consultants International 2020- Marktverkenning voor de ontwikkeling van Oostpolder tot bedrijventerrein.
- Stec 2021 – Ontwikkelzones voor grootschalige bedrijven in Groningen.

Schijnbaar werkt het met deze rapporten zo: WIE BETAALD, WIE BEPAALD!

- Buck Consultants International – heeft een zeer kritisch rapport opgesteld op verzoek van het ministerie van Economische zaken. Dagblad van het Noorden van 29 juni 2021. Slechts 25 tot 35 procent van de huidige datacentercapaciteit wordt voor de Nederlandse markt gebruikt, de rest is voor het buitenland

Er is in Nederland een dusdanige overcapaciteit, dat er ‘nauwelijks voordelen’ zitten aan een buitenproportioneel groot datacentercluster binnen Nederland.

Na Ierland beschikt Nederland nu al over de meeste ‘overcapaciteit’ en slecht 4,1 procent werkgelegenheid. Het zijn stroom slurpende kolossen en heeft ook weinig invloed op de kennispositie van Nederland en de ontwikkeling daarvan. Ook concluderen zij dat er meer dan voldoende capaciteit is voor Nederlandse bedrijven en organisaties als er de komende jaren geen nieuwe datacenters bijkomen, aldus Dagblad van het Noorden.

Met andere woorden het hangt er dus van af door wie en met welke vraag een consultancybureau benaderd wordt. De provincie Groningen en de gemeente Hogeland (dus Seaports) hebben aan Buck Consultants International gevraagd om te onderzoeken of ervan uit marktperspectief voldoende sterke argumenten bestaan om over te gaan tot daadwerkelijke ontwikkeling van Oostpolder tot bedrijventerrein.

In dit rapport passeren vervolgens de mooiste economische termen de revue; marktpotentie, marktperspectief, grootschalig, creëren van werkgelegenheid, de meest innovatieve energieprovincie van Nederland enz.

Is dit alles nog van deze tijd, is deze vraag naar marktwerking nog wel actueel?

Lopen provincie Groningen en gemeente het Hogeland (Seaports) niet achter de feiten aan?

- Ommelander courant van 27 juni 2022 – “Personeelstekort dwingt Het Hogeland tot creativiteit” waarin wethouder Eltjo Dijkhuis zelfs denkt aan een premie voor iemand die een goede kandidaat weet aan te brengen.

We weten allemaal dat er een schrijnend tekort is aan mensen met een technische achtergrond. In de bouw, vooral in Groningen met de aardbevingsproblematiek is personeel een groot probleem.

Hoe zo werkgelegenheid en grootschaligheid?

Grootschaligheid is juist iets waar veel economen van zijn afgestapt: geven juist geen werkgelegenheid, zijn zelden tot nooit duurzaam en hebben eigenlijk altijd grote hoeveelheden

energie nodig, behoren vaak tot de grootste vervuilers van Nederland en willen eigenlijk helemaal niet 'vergroenen' behalve als ze subsidie kunnen ontvangen.

In deze rapporten is alleen onderzocht waar provincie, gemeente en Seaports in geïnteresseerd is. **Een landbouweffectrapportage** is er nog steeds niet en ook de leefomgeving wordt totaal vergeten. Er wordt alleen onderzocht welke ruimte er wettelijk nodig is voor industrie zoals bijvoorbeeld de geluidsnorm.

Wat wel opvalt is dat er is jarenlang niet naar Oudeschip is omgekeken en nu lopen de provincie en de gemeente er de deur plat, niets is te gek: bomen, een barbecue, nieuwe speeltuin, gedenkboek etc. Dit voelt beslist niet goed!

Wat is het effect van al die industrie op de mensen in Oudeschip en omgeving?

Hoe staat het met onze veiligheid, is er nog wel bewoning mogelijk?

Wat doet het met de natuur en ons cultureel erfgoed?

De Groningers zijn de dupe geworden van 'Het Groningse Goud'

Shell, Esso en de Staat zijn met de buit gaan strijken en de Groningers konden heengaan het zal toch niet zo zijn dat dit spel zich gaat herhalen.

- NOS 6 juli 2022 – Shell bouwt Groene waterstoffabriek in Rotterdam, 20 keer groter als in Duitsland, het is de bedoeling om een waterstoffabriek in de Eemshaven te bouwen 20 keer groter als in Rotterdam.

Voor het project zijn al 2 Europese subsidies aangevraagd. Niet te geloven dat u als politiek op deze manier opnieuw in zee gaat met de Shell.

We zitten midden in de 'Parlementaire enquête gaswinning', pijnlijk wordt duidelijk hoe Shell, Esso en de Staat, Groningen letterlijk hebben leeggezogen. Met juristen van de Zuidas worden Groningers geconfronteerd die proberen hun gelijk te halen voor de erkenning en herstel van de geleden schade ontstaan door de gaswinning.

Groningen is schijnbaar slechts alleen een wingewest.

Je zou juist van de overheid in dit geval provincie Groningen en gemeente het Hogeland mogen verwachten dat ze wel overwogen stappen nemen. Zoals het er nu uit ziet, gaat men voor het snelle geld. De ringweg moet toch ergens van betaald worden.

Onze toekomst

- Wereldwijd hebben we een groot probleem, wat betreft klimaat en zeewaterstijging en daar aangekoppeld het stikstofprobleem.
- Niet alleen het klimaat, maar sinds een aantal maanden ziet de wereld er heel anders uit. We zijn naïef geweest om te denken dat we Rusland konden vertrouwen, dit is een keiharde les. Met de oorlog tussen Rusland en Oekraïne is niet alleen de gaslevering maar ook de voedselvoorziening in gevaar.
- Om waterstof als energiebron een kans te geven is dan ook terecht. De energie die de windmolens op land opwekken is voor een waterstoffabriek peanuts. Het lijkt ons dan ook logisch deze fabriek zo dicht mogelijk bij de bron te plaatsen waar de stroom opgewekt wordt om energieverlies te voorkomen.

Een onderzoek naar een waterstoffabriek op zee lijkt dan ook zeker nodig. Het voordeel is dat er dan slechts beperkt door het kwetsbare Waddengebied hoeft worden gegraven.

- Gezien de huidige toestand van de energiemarkt, loopt u met de plannen voor o.a. één of twee hyperscale datacenters achter de feiten aan. Het is niet logisch om de schaarse energie, al of niet groen op te offeren aan de multinationals.

- Het woord circulair kom je in veel rapporten tegen, doe daar iets mee. Zoals het herbestemmen van oude vervuilde industrietreinen naar duurzame schone industrie. Ruimte is immers ook een schaars goed.
- De landbouwgrond in de Oostpolder is te kostbaar om in te zetten voor het doel wat u nu voor ogen heeft. Ook gelet op de ontwikkelingen die gaande zijn in de wereld. Onze voorouders hebben bijna 200 jaar op een duurzame wijze, deze zeer vruchtbare jonge zeeklei mogen beheren. Deze wordt nog steeds voor het oorspronkelijke doel gebruikt, de productie van voedsel. Zoals het er nu naar uitziet wordt het in een keer verkwanseld.

Neem geen overhaaste stappen, waar u en wij als Groningers, later de gevolgen van ondervinden. Het plafond van oneindige groei is bereikt! Stop deze korte termijn visie!

Hoogachtend,

**Aan het college van Gedeputeerde Staten en statenleden, provincie Groningen
en aan burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden, gemeente Het Hogeland**

Een zienswijze van:

Datum: 9 juli 2022

Onderwerp :

**Zienswijze op alle ter inzage documenten (vanaf 30 mei t/m 12 juli 2022) met
betrekking tot Gebiedsontwikkeling Oostpolder:**

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder
2. Toelichting kennisgeving
3. Notie Reikwijdte en Detailniveau (NDR)
4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)
5. **Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven** (ter inzage van 30 mei t/m 10 juli 2022). **Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van provincie en gemeente moeten staan! Vergissing of opzet is de vraag.**

Inleiding

'Woonkernen zijn belemmering voor ontwikkeling Oostpolder' (uitspraak van één van de adviesbureaus voor provincie Groningen en gemeente Het Hogeland)

Albert Einstein zei ooit: "We kunnen een probleem niet oplossen met de denkwijze die het probleem heeft veroorzaakt.

De Overheid kan niet bepalen, hoe te reageren door burgers, op inzage stukken: een deel kan alleen een reactie gegeven worden en een deel met een zienswijze. Dit wordt dan ook gezien als juridische prietpraat! Ter informatie dit is een zienswijze op alle inzage stukken die te maken hebben met gebiedsontwikkeling Oostpolder vanaf 30 mei t/m 12 juli 2022!

Kennisgeving inzage stukken door Provincie en gemeente

Helaas is de constatering , dat de provincie Groningen en gemeente Het Hogeland, weer geen rekening houden met de inwoners van Oudeschip en omgeving, door twee belangrijke inzage stukken tegelijk ter inzage te leggen met de onmogelijkheid binnen zes weken een zienswijze in te dienen. Het gaat hierbij om:

Industrieproject Oostpolder ter inzage 1 juni t/m 12 juli 2022

- 1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder**
- 2. Toelichting kennisgeving**
- 3. Notie Reikwijdte en Detailniveau (NDR)**
- 4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)**

Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven ter inzage 30 t/m 10 juli 2022.

Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van de provincie en gemeente moeten staan! Dit inzagestuk is alleen gepubliceerd door gemeente Het Hogeland. Er kan alleen gereageerd worden per brief of telefoon. Vergissing of opzet is de vraag.

Het doet ook denken aan manipulatie (verdeel en heers) van de provincie en gemeente.

‘Intrekking vergunningen en bezwaarschrift’ aangaande geluid, gezondheidsrisico’s en veiligheid, m.b.t Windpark Oostpolder is nog niet afgehandeld, gezien het feit dat er nog geen reactie is gekomen van de gedeputeerden en de Commissie Rechtsbescherming op de hoorzitting (13 mei 2022). Uitstel uitspraak is tot 15 juli 2022.

Te beginnen met: Het Open Planproces

Op 13 april 2021 kregen inwoners van Oudeschip en woonomgeving een flyer en brief van provincie en gemeente met de titel: Uitbreiding Eemshaven en ontwikkeling Oostpolder Digitale toelichting op 13 april 2021, om 19.30 uur.

Persoonlijk gesprek op zaterdag 17 april 2021

‘Samen het inrichtingsplan maken’.

U wordt betrokken bij de inrichting van de Oostpolder. Bureau Bügelhajema gaat dit Masterplan uitwerken. Inbreng is daarbij erg belangrijk. Daarom organiseren we vanaf mei meerdere werksessies aan verschillende gesprekstafels.

De drie Onderwerpen zijn: Het bedrijventerrein zelf, inrichting groen-blauwe zones en de leefbaarheid in de kernen. Is dit een begin van een Open Planproces?

- 1. *Waar is de probleemstelling woonkernen en wat kan de oplossing zijn?***
- 2. *Waar is de ‘complete probleemstelling’ te weten woonkernen, provincie en gemeente en industrie en wat kan de oplossing zijn?***
- 3. *Meedenken, meepraten, maar niet meebeslissen, is dit de oplossing voor woonkernen?***
- 4. *Een maatregelenpakket voor woonkernen, is dit de oplossing?***

Dit is het is het begin van een falend Open Planproces.

De probleemstelling voor dit plan is alleen bekeken vanuit de provincie, gemeente, Groningen Seaports en industrie (vlgs. uitkomsten van verschillende 5 consultancy’s).

Landeigenaren kregen te maken met het ‘Voorkeursrecht’ en inwoners van Oudeschip en omgeving zijn buiten de probleemstelling gehouden en buitenspel gezet.

Een consultancy heeft geen onderzoek gedaan wat deze grootschalige industrie voor de leefbaarheid van Oudeschip en woonomgeving betekent en ook niet wat dit voor landeigenaren betekent.

Het excuus van provincie en gemeente op 13 mei 2022: “het kon niet anders”.

- a. Landeigenaren (boeren) zijn ineens geconfronteerd met een ‘voorkeursrecht’ wat uiteindelijk zou kunnen leiden tot onteigening. Zij kunnen waarschijnlijk inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.
- b. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving kunnen deelnemen aan 3 gesprekstafels en mogen meepraten, meedenken, maar niet meebeslissen over de groen-blauwe bufferzone. Opvallend: de blauwe-groene zones zijn hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid van Waterschap Noorderzijlvest in verband met de afwatering en initiatienemer(s) zijn verantwoordelijk voor de financiering en onderhoud.
- c. Inwoners van Oudeschip kunnen daarna alleen nog inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.
- d. Inwoners van Oudeschip krijgen bewust geen informatie over andere betrokkenen zoals GSP en North2, initiatiefnemer(s), landeigenaren en andere belanghebbende voor grootschalige industrie.
- e. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving krijgen te maken met onderwerpen die te maken hebben met een maatregelenpakket voor de dorpen/kernen zelf zoals uitkoopregelingen, vangnetregelingen en.....?
- f. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving worden blootgesteld aan geluid (dB, etc), gezondheidsrisico's en enorme veiligheidsrisico's door de komst van grootschalige bedrijven.
- g. Het emailadres www.hetdigtalediggelschip wordt ongevraagd gebruikt als propaganda en manipulatie. Diggelschip is het Dorpshuis van Oudeschip en woonkernen.
- h. Een onderwerp als draagvlak blijft onbesproken?

Conclusie: Inwoners van Oudeschip en omgeving en landeigenaren krijgen te maken met eenzijdige spelregels vanuit provincie, gemeente en GSP gebaseerd op een opgave (gebiedsontwikkeling industrie in de Oostpolder) ten kosten van leefomgeving en leefbaarheid. De spelregels zijn zo gemaakt, dat burgers en landeigenaren buitenspel zijn gezet. Het enige wat overblijft is: inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.

Citaat uit: ‘Spelregels voor het Open Planproces’ (Ministerie van verkeer en Waterstaat 1996):

Mag de omgeving invloed uitoefenen op het resultaat?

Ja. De omgeving mag niet alleen meedenken over het resultaat (de oplossing), maar ook over de probleemstelling. Het open planproces is dus geen 'propaganda' of manipulatieve methode.

Projectmanager Arcadis moet toch ook weten dat dit ‘Open Planproces’ lijkt op ‘propaganda’ en/of een manipulatieve methode.

Projectmanager Arcadis heeft zelfs tijdens de eerste vergadering met het bestuur van Dorpsbelangen gezegd:

“ Jullie kunnen gaan tegenwerken, maar deze gebiedsontwikkeling gaat toch door”!
Het onderwerp draagvlak van inwoners is door deze zin meteen tenietgedaan.

Conclusie: De probleemstelling en oplossing is niet volgens een Open Planproces gegaan. Hiermee is duidelijk geworden dat landeigenaren en Oudeschip en woonomgeving inderdaad een belemmering zijn voor de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder. Het Open Planproces op deze manier is gedoemd te mislukken. In de algemene zin zijn gemeente en provincie zich niet bewust van de eigen weinig omgevingsgerichte houding. Gezien de ‘nieuwe bestuurscultuur’ zou men toch beter moeten weten.

Het Open Planproces is dus een zeer gesloten proces voor inwoners van Oudeschip en omgeving. Zij worden buitengesloten van informatie met name over hoeveel grond nu in het bezit is van de provincie door het voorkeursrecht. Ook soorten van industrie (grootschalige bedrijven) wordt aangegeven dat er veel vraag is naar grond in de Oostpolder, terwijl er altijd de zelfde consultancy's gevraagd wordt te denken aan Hyperscale Datacenters, Waterstoffabriek, Batterijfabriek en Automotive. Een realistische kijk op deze industrieën kunt u lezen in de uitgebrachte en in uw bezit zijnde nr. 1, 2, en 3. van de “DeNieuweOudeschipster”. Het enig doel en visie wat gevonden kan worden zijn **werkgelegenheid en marktpotentie**. Regionaal is van minimaal belang, maar nationaal en internationaal van groot belang en zijn steeds terugkerende woorden, maar de vraag is waarom grootschalige bedrijven in de Oostpolder en voor wie. Werkgelegenheid is ver te zoeken door genoemde soorten industrie, i.v.m. de robotisering van deze industrieën. **‘Hoe de Economie in te richten voor de toekomst’**. Clustervorming van grootschalige bedrijven werken niet meer is inmiddels duidelijk voor veel economen, maar niet voor iedereen! Politiek blijft willens en wetens vasthouden aan dit verdienmodel. Provincie en gemeente laten zich leiden door Groningen Seaports en North2, Hyperscale Datacenters etc., waardoor rijken rijker worden en armen armer en waar de winsten en subsidies (belastinggeld) de pan uit rijzen.

Wat betreft waterstof: wind en zon zijn van iedereen en kan lokaal geproduceerd worden voor elk dorp. **Elk land zal dit ook gaan doen voor zijn inwoners en industrie immers, zon wind en water zijn overal.** Terwijl GSP met North2 alleen de industrie gaat voorzien van waterstof (zelfs voor heel Europa, aldus de heer Cas König)??

Datacenters (o.a. Hyperscale) zitten in Nederland alleen maar voor stroom en belastingvoordeel in combinatie met een stabiel land als Nederland.

Toelichting Voornemen en Participatie

Het “Communicatie- en participatieplan gebiedsontwikkeling Oostpolder, Planvorming fase 1”. In deze toelichting wordt conform artikel 5.47 lid 4 van de Omgevingswet, een aantal punten aangestipt.

Wat de rol is van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bij het betrekken van deze partijen?

Gedeputeerde Staten is het bevoegde gezag voor de projectprocedure. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bevoegd is om beslissingen te nemen in deze procedure ten aanzien van de ontwikkeling van Oostpolder. Bijvoorbeeld om stukken ter inzage te leggen en vast te stellen. Dit gebeurt in goede afstemming met Provinciale Staten en het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Het Hogeland.

Een duidelijk verhaal, maar wie is nu eigenlijk die initiatiefnemer? En waarom wordt hier zo kampachtig over gedaan. Sterker nog: er heerst een heel groot stilzwijgen rond de Oostpolder.

Het lijkt er op dat Groningen Seaports (GSP) met het consortium (North2) m.n. Groningen Seaports, Gasunie, Shell Nederland, Equinor, Eneco en de RWE samen North2 (opgericht 7 december 2020) en gesteund wordt door de provincie Groningen de initiatiefnemers zijn. De initiatiefnemer (o.a. North2) had kennelijk al eerder afspraken gemaakt met provincie en gemeente. GSP, provincie samen met de 2 haven gemeenten zijn de enige aandeelhouders. De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports wordt gevormd door de raden, staten en colleges van de provincie Groningen, de gemeente Eemsdelta en de gemeente Het Hogeland. **Belangen zijn nu voor de hand liggend, omdat GSP de beheerder, commerciële exploitant en ontwikkelaar van de haven van Delfzijl en de Eemshaven en aangrenzende industrieterreinen is en tevens onderdeel is van North2. Bovendien vallen, gemeente en provincie met dit kaliber in het niet.**

De vraag is of dit blok van megaconcerns wenselijk is voor de toekomstige economie, gezien op alle fronten kleinschalig meer voordelen heeft.

De vraag is: zijn over een Waterstoffabriek in de Oostpolder al veel eerder afspraken gemaakt of beloftes gedaan door GSP, provincie en gemeente Het Hogeland aan initiatiefnemer North, waar GSP onderdeel van is?

Zo ja, welke afspraken zijn er al gemaakt? Bijvoorbeeld koopopties, huur of pachtopties etc.

Op 8 juli 2021, de eerste bijeenkomst in het Dorpshuis Diggelschip, hebben gedeputeerde mevrouw Wulfse en wethouder Dijkhuis met klem gezegd, **dat GSP niets te maken heeft met de ontwikkeling van industrie in de Oostpolder.** Dit was in aanwezigheid van: mevrouw van der Schuijt (Arcadis), de heer Hamstra (projectbegeleider), mevrouw Hartman (Dorpencoördinator), de heren Niejenhuis en Bardie (Groninger Dorpen) en het bestuur Dorpsbelangen Oudeschip.

Op 29 juni 2022 ontvingen omwonenden een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst over de ontwikkelingen in het gebied met extra aandacht aan LNG.

De ontwikkelingen in de Oostpolder bleken onbespreekbaar. Opmerkelijk, gezien de functies van de heer Cas König (CEO GSP) en onderdeel van North2.

GSP heeft al jaren geleden kenbaar gemaakt voor het bouwen van datacenters ook in de Oostpolder. De vraag is hier, zijn/waren er ook al afspraken (mondeling/schriftelijk met name ook in het verleden) met de datacenterwereld door GSP. Inmiddels speelt GSP weer een onbegrijpelijke rol in een grondtransactie met QTS. QTS is ingelijfd bij een Amerikaanse durfinvesteerder Blackstone met een kwalijke reputatie als nietsontziende, op winst gedreven belegger. De grondverkoop in de Eemshaven kreeg groenlicht:

zie artikel DvhN zaterdag 9 juli 2022. Het enige duidelijke en kritische verhaal komt van raadslid Edward Stulp (Eemsdelta).

De vragen stapelen zich op. Hoeveel afspraken staan er nog uit het verleden en heden?

Conclusie:

Transparantie in beleid ontbreekt en roept veel vragen op. Inmiddels gaat dit lijken op een dubieuze gang van zaken.

Wat ook opvalt is, dat alle ingehuurde dure consultancy's zoals: McKinsey, Buck, Stec, Deloitte en Bügelhajema bijna allemaal de zelfde vraag gekregen hebben over een Waterstoffabriek, Datacenters met toevoeging van een Batterijfabriek en Automotive. De heer Cas König is al een aantal jaren bezig geweest met het lobbyen van o.a. een waterstoffabriek en gaf vanaf 2020 aan, dat er ca 600 ha in de Eemshaven beschikbaar was. **600 ha in bezit van boeren maar het 'voorkeursrecht' was met deze opmerking dus al begonnen.**

Een dure consultant inhuren met de vraag, wat betekent het voor de leefbaarheid (veiligheid, gezondheid) van Oudeschip en leefomgeving met de komst van industrie 4.1 tussen een windpark Oostpolder, op een steenworp afstand van woningen, is blijkbaar niet aan de orde. Provincie en gemeente doen dit af met de zin: **DE WOONFUNCTIE BLIJFT BEHOUDEN!**

Vraag 1: is dit wel zo, gezien een komend maatregelenpakket voor woonkernen met de komst van industrie???

Vraag 2: kunnen burgers de provincie, gemeente en GSP óók een maatregelenpakket opleggen als zij buitenspel gezet worden??

Ambities Hoofdstuk 3 (zo gaan we aan de slag)

Citaat uit dit hoofdstuk 3: Ook bij het nastreven van ambities geldt als prioriteitsvolgorde die van omwonenden (O), daarna die van de initiatiefnemende overheden (I) en ten slotte die van de zich vestigende bedrijven (B). Het gaat om onderstaande 7 ambities.

Citaat uit: Toelichting op 'Voornemen en Participatie Gebiedsontwikkeling Oostpolder' blz.6 Leefbaarheid, onderwerpen waar de leefomgeving met een 'maatregelenpakket' te maken krijgt.

Dit klinkt zeer onheilspellend. Wat het maatregelenpakket precies inhoud is nog onbekend. Gesproken wordt over uitkoopregelingen. Deze twee uitspraken staan lijnrecht tegenover alle visies en eerdere uitspraken over leefbaarheid van de woonomgeving en ambities van provincie en gemeente.

Ambities kunnen zo mooi gemaakt worden als men zelf wil, maar komen vaak niet overeen met de werkelijkheid. Als de prioriteit zou liggen bij Oudeschip en omwonenden, hadden provincie en gemeente als eerste door een consultancy laten onderzoeken naar de leefbaarheid (gezondheid en veiligheid) in Oudeschip en woonomgeving met dit voornemen van grootschalig industrie (4.1) in de Oostpolder.

De 7 ambities voor de leefomgeving van gemeente Het Hogeland en provincie Groningen met toevoegingen:

Aan de gebiedsontwikkeling Oostpolder liggen zeven ambities ten grondslag. Deze ambities zijn het vertrekpunt voor zowel het Masterplan als het proces daarna: de ontwikkeling, inrichting en exploitatie van de Oostpolder. Ook bij het nastreven van ambities geldt als prioriteitsvolgorde die van omwonenden (O), daarna die van de initiatief nemende overheden (I) en ten slotte die van de zich vestigende bedrijven (B). Het gaat om de volgende ambities:

1. **(O)Behoud van en een meerwaarde voor woonfunctie**

Dit is een utopie gezien de plannen van grootschalige industrie (4.1) op een steenworp afstand van Oudeschip en woonomgeving. Gezondheidsrisico's, onveilige woonomgeving planschade en uitkoopregelingen horen hier blijkbaar niet bij.

2. **(O) Geluidsarme en extern veilige ontwikkeling op het bedrijventerrein**

Dit moet een vergissing zijn aangezien (O) de omwonenden hebben belang bij een geluidsarme en veilige woonomgeving, verantwoordelijk voor bovengenoemde kan (O) niet zijn. Geluidsarm bouwen bestaat niet. Vraag: welke beleidsstrategie wordt hier gehanteerd.

Geluid en externe veiligheid : deze zienwijze wordt beschreven bij het onderwerp Milieueffectrapportage.

3. **(O) Voorkomen verkeersoverlast door optimale ontsluiting**

Met dit onderwerp hebben inwoners van Oudeschip zeer negatieve ervaringen met de bouw van Windpark Oostpolder. Afspraken worden niet nagekomen, aanleg van uitvalswegen zijn uitgebleven en het gerucht gaat dat GSP of landeigenaren dit hebben tegengehouden.

4. **Vraag: moet de optimale ontsluiting uit, exploitatie opbrengsten komen???** Dan kunnen inwoners lang wachten.

5. **(O + I) Behouden en ontwikkelen van gebiedskwaliteiten en gebiedswaarden**

De beeldvorming is een illusie, waar vaste afspraken altijd zullen ontbreken voor Oudeschip en woonomgeving . Wat wordt hiermee eigenlijk bedoeld? Onderhoud speeltuintje met een Wip-Wap (cadeau van Google) of nieuwe lantaarnpalen? Het planten van bomen liet al jaren op zich wachten. Vanaf 13 april 2021 is dit ineens voor een groot deel wel gebeurd.

Een prachtig Tjarietplan ligt al jaren klaar (zie de Dorpsvisie Oudeschip) voor verschillende dorpen, waaronder Oudeschip en woonomgeving. Het is een plan waarbij recreatie, toerisme en natuur de kernwoorden zijn en de kwaliteit van het gebied enorm zou verhogen.

6. **(O + I) Kansen benutten voor landschap, groen en biodiversiteit binnen het plangebied** Voor de beeldvorming zijn gesprekstafels ingericht, waar Oudeschip en omgeving mogen meedenken, meepraten maar niet mogen meebeslissen. Wat overblijft is: inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.

7. **(I) Duurzame watersysteemontwikkeling op het bedrijventerrein.**

Dit hoort bij de verantwoordelijkheid van initiatiefnemers en Waterschap.

8. **(B) Een top-bedrijventerrein dat inzet op een duurzame economie en een optimale plek biedt aan de beoogde doelgroepen.** Dit is zou een ambitie van provincie, gemeente moeten zijn maar de (B) vertelt ons iets anders namelijk: GSP en North2. Kernwoorden zijn: Energyport voor heel Europa (voorheen stopcontact van Noord-Nederland) en Datahub! Bizar als men bedenkt dat 2 doelgroepen (landeigenaren en woonomgeving) een belemmering vormen en opgelost moeten worden met een 'Voorkeursrecht' en een onbehoorlijk 'Ópen Planproces' met een maatregelenpakket

Vraag: kunnen we zo wel aan de slag?

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) markeert de start van de plan- MER procedure. De NRD richt zich op het verkennen van te beschouwen milieuaspecten en te onderzoeken alternatieven. De notitie dient als participatiedocument en door de directie worden vrijgegeven voor inspraak. Vervolgens wordt het milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld.

Veiligheidsrisico's, gezondheidsrisico's en geluid (laagfrequent geluid en infrageluid) zijn vergeten voor de leefbaarheid van de leefomgeving. Dit geldt niet alleen voor de Oostpolder, maar voor **het hele plangebied van zuid-oost naar west.**

Onderzoek is noodzakelijk.

Milieueffectrapportage

Op grond van het Besluit geldt het volgende voor gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Een hoge kwaliteit van gezondheid en veiligheid voor omwonenden is een grondrecht en moet verankert liggen in de MER.

Voorafgaand dient eerst het Voorzorgsbeginsel (zie voorzorg Omgevingswet) in acht genomen te worden, gevolgd door: SMB-richtlijn, MEB-richtlijn 2011/92/EU, herziening MER-richtlijn (2017). Met als kernpunten: Geluid (dB, laagfrequent geluid en infrageluid) m.b.t. gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor de woonomgeving. Door de gebiedsontwikkeling Oostpolder (600 ha) zal het Voorzorgsbeginsel toegepast moeten worden op het hele plangebied van zuid-oost naar west aangaande Veiligheid. Dit in verband met de toekomstige megaconcentraties van energie en datacenters en bestaande en komende industrie, waarvan één van de doelen voor 2030 is, de Eemshaven te ontwikkelen tot Energyport en Datahub voor Noordwest-Europa. Er zal rekening gehouden moeten worden met ontploffingsgevaar, brandgevaar, vervoer giftige/brandbare stoffen, vliegverkeer (nu helikopters en sportvliegtuigjes) en terrorisme. Simpele verouderde wettelijke normen zijn niet meer toepasbaar gezien de enorme veiligheidsrisico's voor dit enorme plangebied.

Conclusie:

Veiligheidsrisico's door grootschalig bedrijven met clustervorming zijn in de Oostpolder niet gewenst voor de directe leefomgeving.

Voorzorgsbeginsel:

Doel van provincie en gemeente en GSP is een toekomstig Energyport en Datahub voor Noordwest-Europa.

Het gaat hierbij om de veiligheid van Oudeschip en omstreken. Concentraties van energiecentrales, waterstoffabrieken (Energyport), ca 150 windturbines op land en op zee een mega Windpark, met de bijbehorende kabels, in combinatie met deze Datahub en de bestaande havenindustrie, maken het hele plangebied van zuid-oost naar west zeer kwetsbaar en één grote risico zone! Een gedegen wetenschappelijke risicoanalyse-en evaluatie is noodzakelijk.

De Europese Commissie (COM 2000, 15) heeft precies aangegeven wat onder voorzorg verplicht is: Toepassing van het voorzorgsbeginsel vereist:

- Vaststelling van mogelijke schadelijke gevolgen van een verschijnsel, product of procedé;**
- Een wetenschappelijke risico-evaluatie waarbij het risico wegens onvoldoende, geen uitsluitel gevende of onnauwkeurige gegevens niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld."**

De vraag is: wat betekent deze ontwikkeling (industrie 4.1) voor de leefomgeving, ook tijdens de bouw (wat jaren kan duren) de uitstoot van fijnstof, stikstof etc. in combinatie met de komende industrie en bestaande vervuilde industrie en de invloed van turbulentie van wieken met de luchtkwaliteit, zowel in de Oostpolder als in het hele plangebied. Grootschalig en clustervorming vormen nu al een probleem voor de leefomgeving met name: ca 150 windturbines en RWE biomassa/kolen centrale, Pouw etc.

De vraag over turbulentie m.b.t. fijnstof, stikstof etc. en het beïnvloeden van luchtstromen door wieken van ca 150 windturbines op het klimaat in Oudeschip en omgeving is vanaf 13 oktober 2020 al meerdere malen per mail aan DEAL, Omgevingsdienst en gemeente gesteld, maar een antwoord is uitgebleven. Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat fijnstof langer blijft hangen rond windturbines. De vraag over veiligheid van de laagfrequente trillingen in de grond, door ca 150 windturbines in combinatie met aardbevingen is onbeantwoord gebleven. Scheuren onderaan verschillende windturbines met de vraag waardoor deze ontstaan zijn, is het ook nog wachten op antwoord.

Er kan op grond van het voorzorgsbeginsel geen wijziging in bestemmingsplan of omgevingsvergunning plaatsvinden ook niet in facetten zonder een gedegen wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van bovengenoemde

gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor inwoners van Oudeschip en omgeving.

Feitelijk was het al bizar om dit gebied het 'stopcontact van Noord-Nederland' te noemen: stekker eruit en de gevolgen zijn enorm. Nu al wordt Noord-west Nederland als **Eneryport** en **Datahub** gezien. **Zonder het voorzorgsbeginsel door middel van gedegen wetenschappelijk onderzoek en een risicoanalyse m.b.t. veiligheid (gezien de instabiele situatie in Europa en de wereld) kan geen enkele vergunning of verandering bestemmingsplan, ook niet in facetten worden afgegeven of besluiten genomen.**

Gezondheidsrisico's, geluid, luchtkwaliteit en veiligheid worden door gemeente en provincie niet gezien als belangrijk voor de leefbaarheid van de directe leefomgeving.

Conclusie:

Verouderde normen kunnen in het MER niet meer gebruikt worden door clustering van grootschalige bedrijven en bestaande industrie in de Eemshaven. Voorzorgplicht m.b.t. van dit hele plangebied van zuid-oost naar west, aangaande, geluid, gezondheid, luchtkwaliteit en vooral veiligheid is van toepassing.

Beleidskader

In alle beleidskaders ontbreekt een visie over de belangrijkste randvoorwaarden / uitgangspunt en de relevantie voor de leefomgeving.

Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 10 juli 2022)

Ter informatie: Het besluit n.a.v. de hoorzitting 13 mei 2022 (Commissie Rechtsbescherming) met betrekking tot Windpark Oostpolder en het niet houden aan het Europeesrecht (richtlijnen) en de Nederlandse wet- en regelgevingen te weten: het Voorzorgsbeginsel, SMB-richtlijn, MEB-richtlijn 2011/92/EU, herziening MER-richtlijn (2017) is uitgesteld tot 15 juli 2022.. Kernpunten zijn: Geluid (dB, laagfrequent geluid en infrageluid), gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor de woonomgeving

Dit besluit is van direct belang voor een zienswijze op Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 10 juli 2022).

Dit Geluidverdeelplan is voorbarig en er moet nog voldaan worden aan de Europeesrecht/richtlijnen met betrekking tot Gezondheidsrisico's door geluid voor woonkernen Er ontbreken dezelfde Europese richtlijnen als bij Windpark Oostpolder waardoor dit eerst een MER onderdeel moet zijn. Zonder verouderde wet- en regelgeving en zonder aanpassingen zoals cumulerend en het weer verhogen van grenswaarden.

Het huidige Bestemmingsplan kan niet aangepast worden met dit Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan, voordat gedegen wetenschappelijk onderzoek gedaan is naar gezondheidsrisico's voor de directe woonomgeving. Toevoeging van geluid aan een bestaand bestemmingsplan (huidige bestemmingsplan Eemshaven met al een inpassingsplan windpark Oostpolder) met betrekking tot gezondheidsrisico's is abject.

Uitgangspunt van het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan is, dat huidige rechten en afspraken gerespecteerd worden. Concreet betekent dit dat de volgende zaak (industrie Oostpolder) niet wordt aangepast: door de al vastgestelde hogere grenswaarden voor woningen.

Een argument dat een Windpark binnen de geluidszone van een industrieterrein valt is juist, uitgaande van een bestaand industrieterrein. In dit geval is er nog geen industrieterrein in de Oostpolder, maar is er een voornemen. Concreet betekent dit, dat de geluidszone voor Oudeschip en omgeving door de eventuele komst van industrie in de Oostpolder niet kan worden aangepast door de al vastgestelde hogere grenswaarden voor woningen in Oudeschip en omgeving door Windpark Oostpolder. In het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan moet de huidige rechten en afspraken gerespecteerd worden.

Er loopt nog een procedure waarbij 'Intrekking vergunningen en bezwaarschrift aangaande geluid, gezondheidsrisico's en veiligheid, m.b.t Windpark Oostpolder nog niet is afgehandeld, gezien het feit dat er nog geen reactie is gekomen op de hoorzitting (13 mei Commissie Rechtsbescherming) en waar o.a. geluid, gezondheidsrisico's en veiligheid een hoofdrol spelen. Uitstel uitspraak is tot 15 juli. Om als gemeente met een Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan te komen zonder deze uitspraak af te wachten is ronduit schandalig!

Conclusies:

Er wordt alleen 'juridisch' in plaats van 'menselijk' gekeken door gemeente en provincie. Aan mooie woorden geen gebrek, maar uiteindelijk blijft alles steeds bij hetzelfde.

Er is geen sprake van een Open Planproces, het lijkt op een manipulatieve-methode doorspekt met propaganda voor grootschalige bedrijven. Boeren en burgers worden buitenspel gezet. Bizar als men bedenkt dat 2 doelgroepen een belemmering vormen en opgelost moeten worden met een 'Voorkeursrecht' en een onbehoorlijk 'Open Planproces' met een maatregelenpakket.

Wat belangrijk lijkt voor provincie, gemeente en GSP is zo snel mogelijk het bestemmingsplan veranderen en omgevingsvergunningen verlenen. Zij zullen behoed moeten worden voor verkeerde beslissingen aangaande de Oostpolder. Tijdsdruk door initiatiefnemer? Er is een grote taak weggelegd voor statenleden en gemeenteraadsleden.

Een Autonome ontwikkelingsverantwoordelijkheid Oostpolder voor provincie en gemeente waarbij de menselijke maat ontbreekt in de besluitvorming en plannen worden doorgedrukt, waardoor mensen in een onveilige leefomgeving kunnen komen is niet acceptabel. Clustervorming van grootschalige bedrijven bij de al bestaande industrie in de Oostpolder is geen optie.

Landeigenaren zouden hun grond niet moeten verkopen, alleen al vanwege hun eigen leefbaarheid (Veiligheid en Gezondheid) en bestaansrecht, maar ook voor de leefbaarheid van Oudeschip en omgeving.

De ambities van inwoners zijn bewust door gemeente en provincie mooier beschreven dan ze in werkelijkheid gaan worden, omdat het alleen gaat over meepraten van inwoners. Zie hiervoor Ambities inwoners Het lijkt op manipulatie.

Deze ambitie betekent dus *niet* dat er draagvlak is vanuit Oudeschip en omwonenden! Vraag: is er wel draagvlak vanuit de woonkernen?.

Onbehoorlijk beleid als je bedenkt dat inzagedocumenten (Ruimtelijk kwaliteitskader) Oostpolder (Nota van Uitgangspunten) + Notie Reikwijdte en Detailniveau (ter inzage 1 juni t/m/ en het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 2022) gelijktijdig ter inzage liggen. Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van provincie en gemeente moeten staan! Vergissing opzet, of manipulatie is de vraag!

Een Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan voor een industrieterrein met als doel, verandering van een bestaand bestemmingsplan, ter inzage leggen, over gronden (Oostpolder) die niet in het bezit zijn van gemeente of provincie, maar eigendom van landeigenaren. Mede door het negeren van de al hogere grenswaarden voor Oudeschip en leefomgeving is stuitend en de menselijke maat ontbreekt.

Deze hele gebiedsontwikkeling Oostpolder begint inmiddels te lijken op **onbehoorlijk bestuur/beleid van provincie en gemeente**. Met de manier waarop dit project is gestart en verloopt heeft als gevolg, dat er nauwelijks nog vertrouwen is in de overheid.

Tot zover deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

**Aan het college van Gedeputeerde Staten en statenleden, provincie Groningen
en aan burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden, gemeente Het Hogeland**

Een zienswijze van:

Datum: 10 juli 2022

Onderwerp :

Zienswijze op alle ter inzage liggende documenten (vanaf 30 mei t/m 12 juli 2022) met betrekking tot Gebiedsontwikkeling Oostpolder:

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder
2. Toelichting kennisgeving
3. Notie Reikwijdte en Detailniveau (NDR)
4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)
5. **Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage van 30 mei t/m 10 juli 2022). Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van provincie en gemeente moeten staan! Vergissing of opzet is de vraag.**

Inleiding

'Woonkernen zijn belemmering voor ontwikkeling Oostpolder' (uitspraak van één van de adviesbureaus voor provincie Groningen en gemeente Het Hogeland)

Albert Einstein zei ooit: "We kunnen een probleem niet oplossen met de denkwijze die het probleem heeft veroorzaakt.

De Overheid kan niet bepalen, hoe te reageren door burgers, op inzagestukken: op een deel kan alleen een reactie gegeven worden en op een ander deel kan gereageerd met een zienswijze. Dit wordt dan ook gezien als juridische prietpraat!

Ter informatie dit is een zienswijze op alle inzagestukken die te maken hebben met gebiedsontwikkeling Oostpolder vanaf 30 mei t/m 12 juli 2022!

Kennisgeving inzage stukken door Provincie en gemeente

Helaas is de constatering , dat de provincie Groningen en gemeente Het Hogeland, weer geen rekening houden met de inwoners van Oudeschip en omgeving, door twee belangrijke

inzage stukken tegelijk ter inzage te leggen met de onmogelijkheid binnen zes weken een zienswijze in te dienen. Het gaat hierbij om:

Industrieproject Oostpolder ter inzage 1 juni t/m 12 juli 2022

1. **Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder**
2. **Toelichting kennisgeving**
3. **Notie Reikwijdte en Detailniveau (NDR)**
4. **Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)**

Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven ter inzage 30 mei t/m 10 juli 2022.

Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van de provincie en gemeente moeten staan! Dit inzagestuk is alleen gepubliceerd door gemeente Het Hogeland. Er kan alleen gereageerd worden per brief of telefoon. Vergissing of opzet is de vraag.

Het doet ook denken aan manipulatie (verdeel en heers) van de provincie en gemeente.

‘Intrekking vergunningen en bezwaarschrift’ aangaande geluid, gezondheidsrisico’s en veiligheid, m.b.t Windpark Oostpolder is nog niet afgehandeld, gezien het feit dat er nog geen reactie is gekomen van de gedeputeerden en de Commissie Rechtsbescherming op de hoorzitting (13 mei 2022). Uitstel uitspraak is tot 15 juli 2022.

Te beginnen met: Het Open Planproces

Op 13 april 2021 kregen inwoners van Oudeschip en woonomgeving een flyer en brief van provincie en gemeente met de titel: Uitbreiding Eemshaven en ontwikkeling Oostpolder Digitale toelichting op 13 april 2021, om 19.30 uur, dus de zelfde avond al.

Persoonlijk gesprek op zaterdag 17 april 2021

‘Samen het inrichtingsplan maken’.

U wordt betrokken bij de inrichting van de Oostpolder. Bureau Bügelhajema gaat dit Masterplan uitwerken. Inbreng is daarbij erg belangrijk. Daarom organiseren we vanaf mei meerdere werksessies aan verschillende gesprekstafels.

De drie Onderwerpen zijn: Het bedrijventerrein zelf, inrichting groen-blaue zones en de leefbaarheid in de kernen. Is dit een begin van een Open Planproces?

1. *Waar is de probleemstelling woonkernen en wat kan de oplossing zijn?*
2. *Waar is de ‘complete probleemstelling’ te weten woonkernen, provincie en gemeente en industrie en wat kan de oplossing zijn?*
3. *Meedenken, meepraten, maar niet meebeslissen, is dit de oplossing voor woonkernen?*
4. *Een maatregelenpakket voor woonkernen, is dit de oplossing?*

Dit is het is het begin van een falend Open Planproces.

De probleemstelling voor dit plan is alleen bekeken vanuit de provincie, gemeente, Groningen Seaports en industrie (vlgs. uitkomsten van verschillende 5 consultancy’s).

Landeigenaren kregen te maken met het 'Voorkeursrecht' en inwoners van Oudeschip en omgeving zijn buiten de probleemstelling gehouden en buitenspel gezet.

Een consultancy heeft geen onderzoek gedaan naar wat deze grootschalige industrie voor de leefbaarheid van Oudeschip en woonomgeving betekent en ook niet naar wat dit voor landeigenaren betekent.

Het excuus van provincie en gemeente op 13 mei 2022: "het kon niet anders".

- a. Landeigenaren (boeren) zijn ineens geconfronteerd met een 'voorkeursrecht' wat uiteindelijk zou kunnen leiden tot onteigening. Zij kunnen waarschijnlijk inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.
- b. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving kunnen deelnemen aan 3 gesprekstafels en mogen meepraten, meedenken, maar niet meebeslissen over de groen-blaue bufferzone. Opvallend: de blauwe-groene zones zijn hoofdzakelijk de verantwoordelijkheid van Waterschap Noorderzijlvest in verband met de afwatering en initiatienemer(s) zijn verantwoordelijk voor de financiering en onderhoud.
- c. Inwoners van Oudeschip kunnen daarna alleen nog inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.
- d. Inwoners van Oudeschip krijgen bewust geen informatie over andere betrokkenen zoals GSP en North2, initiatiefnemer(s), landeigenaren en andere belanghebbende voor grootschalige industrie.
- e. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving krijgen te maken met onderwerpen die te maken hebben met een maatregelenpakket voor de dorpen/kernen zelf zoals uitkoopregelingen, vangnetregelingen en.....?
- f. Inwoners van Oudeschip en woonomgeving worden blootgesteld aan geluid (dB, etc), gezondheidsrisico's en enorme veiligheidsrisico's door de komst van grootschalige bedrijven.
- g. Het webadres www.hetdigitalediggelschip wordt ongevraagd gebruikt als propaganda en manipulatie. Diggelschip is het Dorpshuis van Oudeschip en woonkernen.
- h. Een onderwerp als draagvlak blijft onbesproken?

Conclusie: Inwoners van Oudeschip en omgeving en landeigenaren krijgen te maken met eenzijdige spelregels vanuit provincie, gemeente en GSP gebaseerd op een opgave (gebiedsontwikkeling industrie in de Oostpolder) ten koste van leefomgeving en leefbaarheid. De spelregels zijn zo gemaakt, dat burgers en landeigenaren buitenspel zijn gezet. Het enige wat overblijft is: inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.

Citaat uit: 'Spelregels voor het Open Planproces' (Ministerie van verkeer en Waterstaat 1996):

Mag de omgeving invloed uitoefenen op het resultaat?

Ja. De omgeving mag niet alleen meedenken over het resultaat (de oplossing), maar ook over de probleemstelling. Het open planproces is dus geen 'propaganda' of manipulatieve methode.

Projectmanager Arcadis moet toch ook weten dat dit 'Open Planproces' hier lijkt op 'propaganda' en/of een manipulatieve methode.

Projectmanager Arcadis heeft zelfs tijdens de eerste vergadering met het bestuur van Dorpsbelangen gezegd:

"Jullie kunnen gaan tegenwerken, maar deze gebiedsontwikkeling gaat toch door"!
Het onderwerp draagvlak van inwoners is door deze zin meteen tenietgedaan.

Conclusie: De probleemstelling en oplossing is niet volgens een Open Planproces gegaan. Hiermee is duidelijk geworden dat landeigenaren en Oudeschip en woonomgeving inderdaad een belemmering zijn voor de gebiedsontwikkeling van de Oostpolder. Het Open Planproces op deze manier is gedoemd te mislukken. In de algemene zin zijn gemeente en provincie zich niet bewust van de eigen weinig omgevingsgerichte houding. Gezien de 'nieuwe bestuurscultuur' zou men toch beter moeten weten.

Het Open Planproces is dus een zeer gesloten proces voor inwoners van Oudeschip en omgeving. Zij worden buitengesloten van informatie met name over hoeveel grond nu in het bezit is van de provincie door het voorkeursrecht. Over soorten van industrie (grootschalige bedrijven) wordt aangegeven dat er veel vraag is naar grond in de Oostpolder, terwijl er altijd de zelfde consultancy's gevraagd wordt te denken aan Hyperscale Datacenters, Waterstoffabriek, Batterijfabriek en Automotive. Een realistische kijk op deze industrieën kunt u lezen in de uitgebrachte en in uw bezit zijnde nr. 1, 2, en 3. van de "DeNieuweOudeschipster".

Het enig doel en de enige visie die gevonden kunnen worden zijn **werkgelegenheid en marktpotentie**. Regionaal is van minimaal belang, maar nationaal en internationaal van groot belang en zijn steeds terugkerende woorden, maar de vraag is: waarom grootschalige bedrijven in de Oostpolder en voor wie. Werkgelegenheid is ver te zoeken door genoemde soorten industrie, i.v.m. de robotisering van deze industrieën.

'Hoe de Economie in te richten voor de toekomst'. Clustervorming van grootschalige bedrijven werkt niet meer is inmiddels duidelijk voor veel economen, maar niet voor iedereen! Politiek blijft willens en wetens vasthouden aan dit verdienmodel. Provincie en gemeente laten zich leiden door Groningen Seaports en North2, Hyperscale Datacenters etc., waardoor rijken rijker worden en armen armer en waar de winsten en subsidies (belastinggeld) de pan uit rijzen.

Wat betreft waterstof: wind en zon zijn van iedereen en kan lokaal geproduceerd worden voor elk dorp. **Elk land zal dit ook gaan doen voor zijn inwoners en industrie immers, zon wind en water zijn overal.** Terwijl GSP met North2 alleen de industrie gaat voorzien van waterstof (zelfs voor heel Europa, aldus de heer Cas König)??

Datacenters (o.a. Hyperscale) zitten in Nederland alleen maar voor stroom en belastingvoordeel in combinatie met een stabiel land als Nederland.

Toelichting Voornemen en Participatie

Het "Communicatie- en participatieplan gebiedsontwikkeling Oostpolder, Planvorming fase 1". In deze toelichting wordt conform artikel 5.47 lid 4 van de Omgevingswet, een aantal punten aangestipt.

Wat is de rol van het bevoegd gezag en de initiatiefnemer bij het betrekken van deze partijen?

Gedeputeerde Staten is het bevoegd gezag voor de projectprocedure. Dit betekent dat Gedeputeerde Staten bevoegd is om beslissingen te nemen in deze procedure ten aanzien van de ontwikkeling van Oostpolder. Bijvoorbeeld om stukken ter inzage te leggen en vast te stellen. Dit gebeurt in goede afstemming met Provinciale Staten en het college van burgemeester en wethouders en de raad van de gemeente Het Hogeland.

Een duidelijk verhaal, maar wie is nu eigenlijk die initiatiefnemer? En waarom wordt hier zo krampachtig over gedaan. Sterker nog: er heerst een heel groot stilzwijgen rond de Oostpolder.

Het lijkt er op dat Groningen Seaports (GSP) met het consortium (North2) m.n. Groningen Seaports, Gasunie, Shell Nederland, Equinor, Eneco en de RWE samen North2 (opgericht 7 december 2020) gesteund worden door de provincie Groningen en de initiatiefnemers zijn. De initiatiefnemer (o.a. North2) had kennelijk al eerder afspraken gemaakt met provincie en gemeente. GSP, provincie en de 2 haven gemeenten zijn de enige aandeelhouders. De Gemeenschappelijke Regeling Havenschap Groningen Seaports wordt gevormd door de raden, staten en colleges van de provincie Groningen, de gemeente Eemsdelta en de gemeente Het Hogeland. **Belangen zijn nu voor de hand liggend, omdat GSP de beheerder, commerciële exploitant en ontwikkelaar van de haven van Delfzijl en de Eemshaven en aangrenzende industrieterreinen is en tevens onderdeel is van North2. Bovendien vallen, gemeente en provincie met dit kaliber in het niet.**

De vraag is of dit blok van megaconcerns wenselijk is voor de toekomstige economie, gezien op alle fronten kleinschalig meer voordelen heeft.

De vraag is: zijn over een Waterstoffabriek in de Oostpolder al veel eerder afspraken gemaakt of beloftes gedaan door GSP, provincie en gemeente Het Hogeland aan initiatiefnemer North, waar GSP onderdeel van is?

Zo ja, welke afspraken zijn er al gemaakt? Bijvoorbeeld koopopties, huur of pachtopties etc.

Op 8 juli 2021, de eerste bijeenkomst in het Dorpshuis Diggelschip, hebben gedeputeerde mevrouw Wulfse en wethouder Dijkhuis **met klem** gezegd, **dat GSP niets te maken heeft met de ontwikkeling van industrie in de Oostpolder.** Dit was in aanwezigheid van: mevrouw van der Schuijt (Arcadis), de heer Hamstra (projectbegeleider), mevrouw Hartman (Dorpencoördinator), de heren Niejenhuis en Bardie (Groninger Dorpen) en het bestuur Dorpsbelangen Oudeschip.

Op 29 juni 2022 ontvingen omwonenden een uitnodiging voor een informatiebijeenkomst over de ontwikkelingen in het gebied met extra aandacht aan LNG.

De ontwikkelingen in de Oostpolder bleken onbespreekbaar. Opmerkelijk, gezien de functies van de heer Cas König (CEO GSP) en onderdeel van North2.

GSP heeft al jaren geleden kenbaar gemaakt voor het bouwen van datacenters te zijn ook in de Oostpolder. De vraag is hier, zijn/waren er ook al afspraken (mondeling/schriftelijk met name ook in het verleden) met de datacenterwereld door GSP. Inmiddels speelt GSP weer een onbegrijpelijke rol in een grondtransactie met QTS. QTS is ingelijfd bij een Amerikaanse

durfinvesteerder Blackstone met een kwalijke reputatie als nietsontziende, op winst gedreven belegger. De grondverkoop in de Eemshaven kreeg groenlicht: zie artikel DvhN zaterdag 9 juli 2022. Het enige duidelijke en kritische verhaal komt van raadslid Edward Stulp (Eemsdelta).

De vragen stapelen zich op. Hoeveel afspraken staan er nog uit het verleden en heden?

Conclusie:

Transparantie in beleid ontbreekt en roept veel vragen op. Inmiddels gaat dit lijken op een dubieuze gang van zaken.

Wat ook opvalt is, dat alle ingehuurde dure consultancy's zoals: McKinsey, Buck, Stec, Deloitte en Bügelhajema bijna allemaal de zelfde vraag gekregen hebben over een Waterstoffabriek, Datacenters met toevoeging van een Batterijfabriek en Automotive. De heer Cas König is al een aantal jaren bezig geweest met het lobbyen van o.a. een waterstoffabriek en gaf vanaf 2020 aan, dat er ca 600 ha in de Eemshaven beschikbaar was. **600 ha in bezit van boeren maar het 'voorkeursrecht' was met deze opmerking dus al begonnen.**

Een dure consultant inhuren met de vraag, wat betekent het voor de leefbaarheid (veiligheid, gezondheid) van Oudeschip en leefomgeving met de komst van industrie 4.1 tussen een windpark Oostpolder, op een steenworp afstand van woningen, is blijkbaar niet aan de orde. Provincie en gemeente doen dit af met de zin: DE WOONFUNCTIE BLIJFT BEHOUDEN!

Vraag 1: is dit wel zo, gezien een komend maatregelenpakket voor woonkernen met de komst van industrie???

Vraag 2: kunnen burgers de provincie, gemeente en GSP óók een maatregelenpakket opleggen als zij buitenspel gezet worden??

Ambities Hoofdstuk 3 (zo gaan we aan de slag)

Citaat uit dit hoofdstuk 3: Ook bij het nastreven van ambities geldt als prioriteitsvolgorde die van omwonenden (O), daarna die van de initiatiefnemende overheden (I) en ten slotte die van de zich vestigende bedrijven (B). Het gaat om onderstaande 7 ambities.

Citaat uit: Toelichting op 'Voornemen en Participatie Gebiedsontwikkeling Oostpolder' blz.6 Leefbaarheid, onderwerpen waar de leefomgeving met een 'maatregelenpakket' te maken krijgt.

Dit klinkt zeer onheilsPELLend. Wat het maatregelenpakket precies inhoud is nog onbekend. Gesproken wordt over uitkoopregelingen. Deze twee uitspraken staan lijnrecht tegenover alle visies en eerdere uitspraken over leefbaarheid van de woonomgeving en ambities van provincie en gemeente.

Ambities kunnen zo mooi gemaakt worden als men zelf wil, maar komen vaak niet overeen met de werkelijkheid. Als de prioriteit zou liggen bij Oudeschip en omwonenden, hadden provincie en gemeente als eerste door een consultancy laten onderzoeken naar de

leefbaarheid (gezondheid en veiligheid) in Oudeschip en woonomgeving met dit voornemen van grootschalige industrie (4.1) in de Oostpolder.

De 7 ambities voor de leefomgeving van gemeente Het Hogeland en provincie Groningen met toevoegingen:

Aan de gebiedsontwikkeling Oostpolder liggen zeven ambities ten grondslag. Deze ambities zijn het vertrekpunt voor zowel het Masterplan als het proces daarna: de ontwikkeling, inrichting en exploitatie van de Oostpolder. Ook bij het nastreven van ambities geldt als prioriteitsvolgorde die van omwonenden (O), daarna die van de initiatief nemende overheden (I) en ten slotte die van de zich vestigende bedrijven (B). Het gaat om de volgende ambities:

1. (O)Behoud van en een meerwaarde voor woonfunctie

Dit is een utopie gezien de plannen van grootschalige industrie (4.1) op een steenworp afstand van Oudeschip en woonomgeving. Gezondheidsrisico's, onveilige woonomgeving planschade en uitkoopregelingen horen hier blijkbaar niet bij.

2. (O) Geluidsarme en extern veilige ontwikkeling op het bedrijventerrein

Dit moet een vergissing zijn aangezien (O) de omwonenden belang hebben bij een geluidsarme en veilige woonomgeving, verantwoordelijk voor bovengenoemde kan (O) niet zijn. Geluidsarm bouwen bestaat niet. Vraag: welke beleidsstrategie wordt hier gehanteerd.

Geluid en externe veiligheid : deze zienwijze wordt beschreven bij het onderwerp Milieueffectrapportage.

3. (O) Voorkomen verkeersoverlast door optimale ontsluiting

Met dit onderwerp hebben inwoners van Oudeschip zeer negatieve ervaringen met de bouw van Windpark Oostpolder. Afspraken worden niet nagekomen, aanleg van uitvalswegen zijn uitgebleven en het gerucht gaat dat GSP of landeigenaren dit hebben tegengehouden.

Vraag: moet de optimale ontsluiting uit, exploitatie opbrengsten komen??? Dan kunnen inwoners lang wachten.

4. (O + I) Behouden en ontwikkelen van gebiedskwaliteiten en gebiedswaarden

De beeldvorming is een illusie, waar vaste afspraken altijd zullen ontbreken voor Oudeschip en woonomgeving . Wat wordt hiermee eigenlijk bedoeld? Onderhoud speeltuintje met een Wip-Wap (cadeau van Google) of nieuwe lantaarnpalen? Het planten van bomen liet al jaren op zich wachten. Vanaf 13 april 2021 is dit ineens voor een groot deel wel gebeurd.

Een prachtig Tjarietplan ligt al jaren klaar (zie de Dorpsvisie Oudeschip) voor verschillende dorpen, waaronder Oudeschip en woonomgeving. Het is een plan waarbij recreatie, toerisme en natuur de kernwoorden zijn en waarbij de kwaliteit van het gebied enorm zou verhogen.

5. (O + I) Kansen benutten voor landschap, groen en biodiversiteit binnen het plangebied Voor de beeldvorming zijn gesprekstafels ingericht, waar Oudeschip en

omgeving mogen meedenken, meepraten maar niet mogen meebeslissen. Wat overblijft is: inspreken, bezwaar maken en in beroep gaan.

6. **(I) Duurzame watersysteemontwikkeling op het bedrijventerrein.**

Dit hoort bij de verantwoordelijkheid van initiatiefnemers en Waterschap.

7. **(B) Een top-bedrijventerrein dat inzet op een duurzame economie en een optimale plek biedt aan de beoogde doelgroepen.** Dit is zou een ambitie van provincie, gemeente moeten zijn maar de (B) vertelt ons iets anders namelijk: GSP en North2. Kernwoorden zijn: Energyport voor heel Europa (voorheen stopcontact van Noord-Nederland) en Datahub! Bizar als men bedenkt dat 2 doelgroepen (landeigenaren en woonomgeving) een belemmering vormen en opgelost moeten worden met een 'Voorkeursrecht' en een onbehoorlijk 'Ópen Planproces' met een maatregelenpakket

Vraag: kunnen we zo wel aan de slag?

Notitie Reikwijdte en Detailniveau

De Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) markeert de start van de plan- MER procedure. De NRD richt zich op het verkennen van te beschouwen milieuaspecten en te onderzoeken alternatieven. De notitie dient als participatiedocument en door de directie worden vrijgegeven voor inspraak. Vervolgens wordt het milieueffectrapport (plan-MER) opgesteld.

Veiligheidsrisico's, gezondheidsrisico's en geluid (laagfrequent geluid en infrageluid) zijn vergeten voor de leefbaarheid van de leefomgeving. Dit geldt niet alleen voor de Oostpolder, maar voor **het hele plangebied van zuid-oost naar west.**

Onderzoek is noodzakelijk.

Milieueffectrapportage

Op grond van het Besluit geldt het volgende voor gebiedsontwikkeling Oostpolder.

Een hoge kwaliteit van gezondheid en veiligheid voor omwonenden is een grondrecht en moet verankert liggen in de MER.

Voorafgaand dient eerst het Voorzorgsbeginsel (zie voorzorg Omgevingswet) in acht genomen te worden, gevolgd door: SMB-richtlijn, MEB-richtlijn 2011/92/EU, herziening MER-richtlijn (2017). Met als kernpunten: Geluid (dB, laagfrequent geluid en infrageluid) m.b.t. gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor de woonomgeving. Door de gebiedsontwikkeling Oostpolder (600 ha) zal het Voorzorgsbeginsel toegepast moeten worden op het hele plangebied van zuid-oost naar west aangaande Veiligheid. Dit in verband met de toekomstige megaconcentraties van energie en datacenters en bestaande en komende industrie, waarvan één van de doelen voor 2030 is, de Eemshaven te

ontwikkelen tot Energyport en Datahub voor Noordwest-Europa. Er zal rekening gehouden moeten worden met ontploffingsgevaar, brandgevaar, vervoer giftige/brandbare stoffen, vliegverkeer (nu helikopters en sportvliegtuigjes) en terrorisme. Simpele verouderde wettelijke normen zijn niet meer toepasbaar gezien de enorme veiligheidsrisico's voor dit enorme plangebied.

Conclusie:

Veiligheidsrisico's door grootschalig bedrijven met clustervorming zijn in de Oostpolder niet gewenst voor de directe leefomgeving.

Voorzorgsbeginsel:

Doel van provincie en gemeente en GSP is een toekomstig Energyport en Datahub voor Noordwest-Europa.

Het gaat hierbij om de veiligheid van Oudeschip en omstreken. Concentraties van energiecentrales, waterstoffabrieken (Energyport), ca 150 windturbines op land en op zee een mega Windpark, met de bijbehorende kabels, in combinatie met deze Datahub en de bestaande havenindustrie, maken het hele plangebied van zuid-oost naar west zeer kwetsbaar en één grote risico zone! Een gedegen wetenschappelijke risicoanalyse-en evaluatie is noodzakelijk.

De Europese Commissie (COM 2000, 15) heeft precies aangegeven wat onder voorzorg verplicht is: Toepassing van het voorzorgsbeginsel vereist:

- Vaststelling van mogelijke schadelijke gevolgen van een verschijnsel, product of procedé;
- Een wetenschappelijke risico-evaluatie waarbij het risico wegens onvoldoende, geen uitsluitel gevende of onnauwkeurige gegevens niet met voldoende zekerheid kan worden vastgesteld."

De vraag is: wat betekent deze ontwikkeling (industrie 4.1) voor de leefomgeving, ook tijdens de bouw (wat jaren kan duren) de uitstoot van fijnstof, stikstof etc. in combinatie met de komende industrie en bestaande vervuilende industrie en de invloed van turbulentie van wieken met de luchtkwaliteit, zowel in de Oostpolder als in het hele plangebied. Grootschaligheid en clustervorming vormen nu al een probleem voor de leefomgeving met name: ca 150 windturbines en RWE biomassa/kolen centrale, Pouw etc.

De vraag over turbulentie m.b.t. fijnstof, stikstof etc. en het beïnvloeden van luchtstromen door wieken van ca 150 winturbines op het klimaat in Oudeschip en omgeving is vanaf 13 oktober 2020 al meerdere malen per mail aan DEAL, Omgevingsdienst en gemeente gesteld, maar een antwoord is uitgebleven. Onderzoek heeft inmiddels uitgewezen dat fijnstof langer blijft hangen rond winturbines. De vraag over veiligheid van de laagfrequente trillingen in de grond, door ca 150 windturbines in combinatie met aardbevingen is onbeantwoord

gebleven. Scheuren onderaan verschillende windturbines met de vraag waardoor deze ontstaan zijn, is het ook nog wachten op antwoord.

Er kan op grond van het voorzorgsbeginsel *geen* wijziging in bestemmingsplan of omgevingsvergunning plaatsvinden ook niet in facetten zonder een gedegen wetenschappelijk onderzoek naar de gevolgen van bovengenoemde gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor inwoners van Oudeschip en omgeving.

Feitelijk was het al bizar om dit gebied het 'stopcontact van Noord-Nederland' te noemen: stekker eruit en de gevolgen zijn enorm. Nu al wordt Noord-west Nederland als **Eneryport** en **Datahub** gezien. **Zonder het voorzorgsbeginsel door middel van gedegen wetenschappelijk onderzoek en een risicoanalyse m.b.t. veiligheid (gezien de instabiele situatie in Europa en de wereld) kan geen enkele vergunning of verandering bestemmingsplan, ook niet in facetten worden afgegeven of besluiten genomen.**

Gezondheidsrisico's, geluid, luchtkwaliteit en veiligheid worden door gemeente en provincie niet gezien als belangrijk voor de leefbaarheid van de directe leefomgeving.

Conclusie:

Verouderde normen kunnen in het MER niet meer gebruikt worden door clustering van grootschalige bedrijven en bestaande industrie in de Eemshaven. Voorzorgplicht m.b.t. dit hele plangebied van zuid-oost naar west, aangaande, geluid, gezondheid, luchtkwaliteit en vooral veiligheid is van toepassing.

Beleidskader

In alle beleidskaders ontbreekt een visie over de belangrijkste randvoorwaarden / uitgangspunt en de relevantie voor de leefomgeving.

Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 10 juli 2022)

Ter informatie: Het besluit n.a.v. de hoorzitting 13 mei 2022 (Commissie Rechtsbescherming) met betrekking tot Windpark Oostpolder en het niet houden aan het Europeesrecht (richtlijnen) en de Nederlandse wet- en regelgevingen te weten: het Voorzorgsbeginsel, SMB-richtlijn, MEB-richtlijn 2011/92/EU, herziening MER-richtlijn (2017) is uitgesteld tot 15 juli 2022.. Kernpunten zijn: Geluid (dB, laagfrequent geluid en infrageluid), gezondheidsrisico's en veiligheidsrisico's voor de woonomgeving

Dit besluit is van direct belang voor een zienswijze op Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 10 juli 2022).

Dit Geluidverdeelplan is voorbarig en er moet nog voldaan worden aan de Europeesrecht/richtlijnen met betrekking tot Gezondheidsrisico's door geluid voor woonkernen. Er ontbreken dezelfde Europese richtlijnen als bij Windpark Oostpolder waardoor dit eerst een MER onderdeel moet zijn. Zonder verouderde wet- en regelgeving en zonder aanpassingen zoals cumulerend en het weer verhogen van grenswaarden.

Het huidige Bestemmingsplan kan niet aangepast worden met dit Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan, voordat gedegen wetenschappelijk onderzoek gedaan is naar gezondheidsrisico's voor de directe woonomgeving. Toevoeging van geluid aan een bestaand bestemmingsplan (huidige bestemmingsplan Eemshaven met al een inpassingsplan windpark Oostpolder) met betrekking tot gezondheidsrisico's is abject.

Uitgangspunt van het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan is, dat huidige rechten en afspraken gerespecteerd worden. Concreet betekent dit dat de volgende zaak (industrie Oostpolder) niet wordt aangepast: door de al vastgestelde hogere grenswaarden voor woningen.

Een argument dat een Windpark binnen de geluidszone van een industrieterrein valt is juist, uitgaande van een bestaand industrieterrein. In dit geval is er nog geen industrieterrein in de Oostpolder, maar is er een voornemen. Concreet betekent dit, dat de geluidszone voor Oudeschip en omgeving door de eventuele komst van industrie in de Oostpolder niet kan worden aangepast door de al vastgestelde hogere grenswaarden voor woningen in Oudeschip en omgeving door Windpark Oostpolder. In het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan moeten de huidige rechten en afspraken gerespecteerd worden.

Er loopt nog een procedure waarbij 'Intrekking vergunningen en bezwaarschrift aangaande geluid, gezondheidsrisico's en veiligheid, m.b.t Windpark Oostpolder nog niet is afgehandeld, gezien het feit dat er nog geen reactie is gekomen op de hoorzitting (13 mei Commissie Rechtsbescherming) en waar o.a. geluid, gezondheidsrisico's en veiligheid een hoofdrol spelen. Uitstel uitspraak is tot 15 juli. Om als gemeente met een Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan te komen zonder deze uitspraak af te wachten is ronduit schandalig!

Conclusies:

Er wordt alleen 'juridisch' in plaats van 'menselijk' gekeken door gemeente en provincie. Aan mooie woorden geen gebrek, maar uiteindelijk blijft alles steeds bij hetzelfde.

Er is geen sprake van een Open Planproces, het lijkt op een manipulatieve-methode doorspekt met propaganda voor grootschalige bedrijven. Boeren en burgers worden

buitenspel gezet. Bizar als men bedenkt dat 2 doelgroepen een belemmering vormen en dat die belemmering weggenomen moet worden via een 'Voorkeursrecht' en een onbehoorlijk 'Open Planproces' met een maatregelenpakket.

Wat belangrijk lijkt voor provincie, gemeente en GSP is zo snel mogelijk het bestemmingsplan veranderen en omgevingsvergunningen verlenen. Zij zullen behoed moeten worden voor verkeerde beslissingen aangaande de Oostpolder. Tijdsdruk door initiatiefnemer? Er is een grote taak weggelegd voor statenleden en gemeenteraadsleden.

Een Autonome ontwikkelingsverantwoordelijkheid Oostpolder voor provincie en gemeente waarbij de menselijke maat ontbreekt in de besluitvorming en plannen worden doorgedrukt, waardoor mensen in een onveilige leefomgeving kunnen komen is niet acceptabel. Clustervorming van grootschalige bedrijven bij de al bestaande industrie in de Oostpolder is geen optie.

Landeigenaren zouden hun grond niet moeten verkopen, alleen al vanwege hun eigen leefbaarheid (Veiligheid en Gezondheid) en bestaansrecht, maar ook voor de leefbaarheid van Oudeschip en omgeving.

De ambities van inwoners zijn bewust door gemeente en provincie mooier beschreven dan ze in werkelijkheid gaan worden, omdat het alleen gaat over meepraten van inwoners. Zie hiervoor Ambities inwoners Het lijkt op manipulatie.

Deze ambitie betekent dus *niet* dat er draagvlak is vanuit Oudeschip en omwonenden! Vraag: is er wel draagvlak vanuit de woonkernen?.

Onbehoorlijk beleid als je bedenkt dat inzagedocumenten (Ruimtelijk kwaliteitskader) Oostpolder (Nota van Uitgangspunten) + Notie Reikwijdte en Detailniveau (ter inzage 1 juni t/m 12 juli 2022 en het Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan Eemshaven (ter inzage vanaf 30 mei t/m 10 juli 2022) gelijktijdig ter inzage liggen. Dit laatste inzage stuk had ook in de nieuwsbrief (mei) van provincie en gemeente moeten staan! Vergissing, opzet, of manipulatie is de vraag!

Een Facetbestemmingsplan Geluidverdeelplan voor een industrieterrein met als doel, verandering van een bestaand bestemmingsplan, ter inzage leggen, over gronden (Oostpolder) die niet in het bezit zijn van gemeente of provincie, maar eigendom van landeigenaren. Mede door het negeren van de al hogere grenswaarden voor Oudeschip en leefomgeving is stuitend en de menselijke maat ontbreekt.

Deze hele gebiedsontwikkeling Oostpolder begint inmiddels te lijken op **onbehoorlijk bestuur/beleid van provincie en gemeente**. De manier waarop dit project is gestart en verloopt heeft als gevolg, dat er nauwelijks nog vertrouwen is in de overheid.

Tot zover deze zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Zienswijze

Geacht College van Gedeputeerde State van de Provincie Groningen,
Geachte Burgermeester, wethouders en gemeenteraadsleden van Het Hogeland,

Middels deze brief wil ik mijn ongenoegen kenbaar maken omtrent de plannen van de provincie en de gemeente aangaande de aanwijzing van de Oostpolder als nieuw industriegebied.

Deze brief is een zienswijze op de gebiedsontwikkeling Oostpolder. De kennisgeving hiervan is gedaan vanuit de Provincie Groningen (hierna: de provincie) en hierop kan gereageerd worden tot en met 12 juli 2022. De zienswijze is gericht op de ervaringen die ik heb opgedaan in aanloop naar de kennisgeving alsook de kennisgeving zelf, te weten de volgende vier documenten:

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder;
2. Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie;
3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau;
4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten).

De inwoners van Oudeschip en omgeving worden keer op keer in een ongewenste hoek gedreven door beleid van haar (lokale) overheden dat enkel en alleen toegespitst lijkt te zijn op het creëren van werkgelegenheid en het scheppen van een gunstig vestigingsklimaat voor grote bedrijven.

Normaliter heeft de overheid als taak de belangen van haar burgers te behartigen. Blijkens de handelswijze van de provincie en de gemeente Het Hogeland (hierna: de gemeente) kan hierover enkel geconcludeerd worden dat deze lokale overheden hier niet in slagen en er bovendien voor kiezen om actief tegen de belangen en het welzijn van haar burgers in te gaan. Immers, als iets duidelijk zou moeten zijn is dat de inwoners van dit gebied faliekant tegen de uitbreiding van de Eemshaven in de Oostpolder zijn.

Eerstens wordt de provincie er op gewezen dat Oudeschip een dorp is en niet, zoals in de Notitie Reikwijdte gesteld wordt, een gehucht. Niet valt in te zien dat in deze notitie Oudeschip weggezet wordt als een gehucht (zie o.a. p. 22, kopje 4.1.5 Verkeer) terwijl het heinde en verre bekend staat als het meest noordelijke dorp op het Nederlandse vasteland. Geëist wordt dan ook dat dit gerectificeerd wordt en dat in de officiële stukken van de provincie en de gemeente Oudeschip niet langer aangeduid wordt als een gehucht.

Voorts wordt aan de provincie en de gemeente gevraagd om zich sterk uit te spreken tegen een mogelijke komst van een kerncentrale naar de Eemshaven en toe te zeggen dat zij dit zullen blijven doen in de toekomst. Eveneens wordt gevraagd om uit te sluiten dat er een kerncentrale in de Oostpolder gebouwd zal worden in de toekomst.

Opgemerkt wordt verder dat gedurende de informatiebijeenkomst van 29 juni 2022 in Hotel Ekamper, welke georganiseerd werd door Groningen Seaports, er door de CEO van Groningen Seaports, dhr. Cas König, een foutieve voorstelling van zaken geschetst werd. Immers, dhr. König stelde zich op het standpunt dat Groningen Seaports geen rol speelt op dit moment bij de ontwikkeling van de plannen aan de Oostpolder. Dit is mijns inziens een verkeerde voorstelling van zaken nu de (door)ontwikkeling Groningen Seaports de voornaamste reden is geweest voor het aanwijzen van de Oostpolder als nieuw industriegebied. Bovendien is gedurende de gesprekstafels door de provincie aangevoerd dat een uitbreiding naar het westen niet mogelijk is, omdat Groningen Seaports gebaat is bij een ontwikkeling in de Oostpolder. Dit mede gelet op de omstandigheid dat een verbinding vanuit Groningen Seaports naar de Oostpolder makkelijker te creëren is dan wanneer Groningen Seaports naar het westen zou uitbreiden. Overwogen wordt dezerzijds dan ook dat hieruit

blijkt dat de provincie en de gemeente er niet alleen voor gekozen hebben om de belangen van de bewoners van Oudeschip en omstreken alsook de leefbaarheid van dit gebied terzijde te schuiven, maar dat zij er tevens voor gekozen hebben om hun oren te laten hangen naar Groningen Seaports. Redelijkerwijs mag dan ook verwacht worden dat de provincie en de gemeente hun correspondentie met Groningen Seaports aangaande de ontwikkeling van de Oostpolder openbaar maakt en ter inzage legt in het dorpshuis van Oudeschip. In dit kader wordt er via dit schrijven dan ook een beroep gedaan op de Wet openbaarheid van bestuur (Wob).

Overwogen wordt echter dat de twee belangrijkste rapporten waar naar verwezen wordt in bijvoorbeeld de 'Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie' te weten het rapport van 4 maart 2021 van Stec Groep en het rapport van 8 juli 2020 van Buck Consultants International rapporten zijn van externe partijen die weliswaar inzicht verschaffen in de voor- en nadelen van het aanwijzen van bepaalde gebieden, maar verder op geen enkele wijze inzicht verschaffen in de besluitvorming hieromtrent. Immers, de besluitvorming ligt bij de provincie (en gemeente) en redelijkerwijs mag van deze instanties verwacht worden dat zij (alsnog) in een gemotiveerd document nader kunnen toelichten op welke gronden de politiek verantwoordelijke instanties uiteindelijk besloten hebben om de uitbreiding naar de Oostpolder te gaan faciliteren en daarmee de beloften gedaan in het verleden te breken, de belangen voor de inwoners van dit gebied (o.a. leefbaarheid en gezondheid) ondergeschikt te maken aan vervuilende industrie en de akkerbouwers in dit gebied voor een onmogelijke keuze te stellen.

Voorts wordt ten aanzien van bovengenoemde rapporten van Stec Groep en Buck Consultants overwogen dat er in deze rapporten geen aandacht besteed wordt aan de leefbaarheid van het gebied. In het rapport van Stec Groep wordt hier totaal geen aandacht aan besteed en in het rapport van Buck Consultants wordt enkel in de inleiding kort vermeld dat het gebied leefbaar dient te blijven. Echter, uit het rapport van Buck Consultants, waarin zij vragen beantwoorden welke aan hen voorgelegd zijn door de provincie, blijkt dat de provincie de inwoners van Oudeschip en omstreken niet ziet als burgers waarvoor zij op dient te komen, maar de provincie ons wegzet als een "ontwikkelingsbelemmering" voor de ontwikkeling van zware vervuilende industrie (zoals batterijfabrieken) in de Oostpolder. In dit kader wordt verwezen naar onderzoeksvraag 7 van dit rapport. Overwogen wordt dat de rapporten waar de provincie haar besluitvorming vermoedelijk op heeft gebaseerd zich niet bezighouden met het welzijn van de inwoners van het gebied en haar burgers wegzet als een ontwikkelingsbelemmering. Niet valt in te zien dat de provincie bij de totstandkoming van haar besluit om uitbreiding van de Eemshaven mogelijk te maken in de Oostpolder de belangen van haar burgers behartigd heeft. Nergens is een document te vinden waarin een analyse verschaft wordt over de gevolgen van de inwoners van dit gebied en welke baten en lasten zij zullen ondervinden als gevolg van besluitvorming waar zij geen enkele inspraak in gehad hebben. Redelijkerwijs had van de provincie verwacht mogen worden dat hier onderzoek naar gedaan zou zijn. Nu dit blijkens de stukken welke beschikbaar zijn gesteld niet gebeurd is, wordt geconcludeerd dat de besluitvorming hieromtrent onvoldoende is geweest en dat dit niet alleen nadere motivering vereist, maar dat het in alle redelijkheid verwacht mag worden dat de besluitvorming hieromtrent opnieuw geschiedt.

Voorts wordt opgemerkt dat er momenteel een helikopterplatform in de Eemshaven ligt waar vandaan, blijkens de opmerkingen van dhr. König op 29 juni 2022, maar liefst vijftien vluchten per dag gevlogen mogen worden. Dit komt er op neer dat er op jaarbasis 5475 vluchten plaats kunnen vinden vanaf de Eemshaven. Gevraagd wordt eerstens aan de provincie inzicht te verschaffen in de besluitvorming omtrent het limiet van dit aantal vluchten. In het bijzonder wordt gevraagd aan de provincie of bij het stellen van een limiet aan het aantal vluchten er rekening is gehouden met de impact hiervan op de omwonenden alsook op de flora en fauna in het gebied. Aangaande de helikoptervluchten wordt tevens overwogen dat dhr. König genoemd heeft dat het maximum aantal vluchten op dit moment bij lange na nog niet bereikt wordt. Tijdens de informatiebijeenkomst

noemde hij dat er op dit moment slechts 300 vluchten per jaar plaatsvinden. Logischerwijs roept dit de vraag op in hoeverre het nodig is dat het maximum aantal vluchten op 5475 vastgelegd is. Redelijkerwijs mag het verwacht worden dat het aantal maximum vluchten naar beneden wordt bijgesteld. Immers, zoals gebleken tijdens de informatiebijeenkomst van 29 juni 2022 zijn er meerdere inwoners van Oudeschip en omgeving die hinder ondervinden van helikoptervluchten naar en vanaf de Eemshaven. Verwacht wordt dat met de uitbreiding naar de Oostpolder er een toename zal zijn van helikoptervluchten en daarmee ook overlast voor de bewoners van dit gebied. Derhalve wordt de provincie gevraagd om de vergunning voor Groningen Seaports aangaande de helikoptervluchten aan te passen naar een maximum van 10 vluchten per dag, met een maximum van 1000 vluchten per jaar.

Voorts wordt opgemerkt dat de Provincie en de gemeente geen inzicht hebben verschaft over hoe de huidige nationale ontwikkelingen met betrekking tot stikstofreductie zich verhoudt met hun keuze om de Oostpolder aan te wijzen als een industrieterrein. Immers, in de gemeente Het Hogeland zal naar verwachting de stikstofuitstoot met circa 12 procent gereduceerd moeten worden. Derhalve wordt van de provincie verwacht dat zij inzage verschaft in de huidige stikstofuitstoot van de Eemshaven, zij zal onderzoeken wat de stikstofuitstoot is van de Oostpolder, en een goed gemotiveerd rapport presenteert waarin zij opneemt wat de verwachte stikstofuitstoot van de Oostpolder zal zijn gedurende de ontwikkeling van dit gebied alsook nadat het gebied ontwikkeld is. Opgemerkt wordt dat hierin meegenomen dient te worden dat de Eemshaven naast een industriegebied, tevens een luchthaven is voor helikopters. Logischerwijs wordt dezerzijds verwacht dat akkerbouw minder stikstof uitstoot dan een (ontwikkeling van een) industriegebied, maar indien de provincie en de gemeente argumenteren dat dit niet het geval zal zijn mag het in alle redelijkheid verwacht worden dat zij dit kunnen motiveren. Een dergelijke motivatie is op dit moment nog niet gepresenteerd aan de inwoners van Oudeschip en omstreken. Bovendien wordt in het verlengde hiervan opgemerkt dat indien de provincie en de gemeente verwachten dat de stikstofuitstoot toe zal nemen, zij niet alleen cijfers moeten verschaffen omtrent de mate waarin dit toe zal nemen, maar ook hoe zich dit verhoudt tot de stikstofreductie die het Rijk van haar inwoners vraagt.

Verder wordt van de provincie verwacht dat zij een duidelijk standpunt in zal nemen op de komst van een nieuwe hyperscale datacenter. Op dit moment leest de website www.hetdigitalediggelschip.nl hierover:

“De overheid wil voorkomen dat nieuwe hyperscale datacentra zich overal in Nederland kunnen vestigen en heeft daarover een ontwerpbesluit genomen.”

Vervolgens wordt er verwezen naar een ontwerpbesluit van het kabinet dat naar het parlement verzonden is, waarin te lezen is dat het gedeelte van de gemeente Het Hogeland, voorheen de gemeente Eemsmond, een gebied is dat uitgezonderd is van het verbod om in een bestemmingsplan of omgevingsplan hyperscale datacentra toe te laten. Eerstens wordt overwogen dat er een rapport van Deloitte ligt waarin ingegaan is op de economische effecten van de komst van automotieve fabrieken en datacenters. In dit rapport wordt weliswaar een positief beeld geschetst voor de werkgelegenheid en het vestigingsklimaat, maar de provincie wordt in deze gewezen op pagina 26 van het bijlagenboek van dit rapport (p. 34 van het PDF bestand), waarin ingegaan wordt op de lasten die dergelijke bedrijven met zich meebrengen. Kortheidshalve zullen niet alle genoemde lasten uit dit rapport hier vermeld worden, maar zal er gefocust worden op de meest zorgwekkende gevolgen van dergelijke bedrijven, te weten dat er op momenten een tekort kan ontstaan in het gebied aan energie en water. Bovendien spreekt dit rapport dat de vestiging van deze bedrijven kan worden ervaren als landschapsverrommeling of landschapsvervuiling. Gelet hierop mag het redelijkerwijs van de provincie verwacht worden dat zij niet alleen een duidelijk standpunt inneemt op de komst van dergelijke bedrijven, maar dat zij ook naar haar inwoners duidelijk motiveert waarom een dergelijk standpunt ingenomen wordt.

Voorts wordt de provincie er op gewezen dat met de ontwikkeling van een industrieterrein van 600 hectare dit logischerwijs zal leiden tot veel woon-werkverkeer, hetgeen logischerwijs kan resulteren in verkeerscongestie. Verwacht wordt van de provincie dat alvorens zij begint met de ontwikkeling van de Oostpolder, de infrastructuur aangepast zal worden zodat de inwoners van Oudeschip en omstreken geen hinder hiervan zullen ondervinden. Logischerwijs betekent dit niet alleen verbreding van de N33 dan wel de N46, maar ook een veilige op- en afrit bij de afslag Oudeschip op de N33 met zowel een invoeg- als een uitvoegstrook in plaats van wat het nu is (een kruising).

Tevens wordt de provincie er op gewezen dat er bij het plaatsen van de windmolens in de Oostpolder en het aanleggen van nieuwe stroommasten van Tennet er het nodige overlast is geweest van onder andere werkverkeer. Geëist wordt van de provincie dat indien zij de ontwikkeling van de Oostpolder doorzet, zij (woon-)werkverkeer voor de Oostpolder zal verbieden om gebruik te maken van de Dijkweg; het (woon-)werkverkeer zal haar toegang tot de Oostpolder krijgen via de Eemshaven. Op deze manier is het voor de inwoners van Oudeschip en omgeving weer mogelijk om gebruik te maken van de Dijkweg zonder dat zij hinder ervaren van (woon-) werkverkeer voor de Oostpolder.

Verder wordt de provincie er op gewezen dat in Nederland circa 80% van de fijnstof uitstoot veroorzaakt wordt door industrie en verkeer.¹ Niet alleen komt met de uitbreiding van de Oostpolder de industrie fors dichterbij bewoners van de omgeving, maar ook zal het verkeer in dit gebied fors toenemen. Logischerwijs betekent dit dat hiermee de leefbaarheid van het gebied onder druk komt te staan. Immers, het zal voor de inwoners een ongezondere leefomgeving worden. Een gevoel dat alleen maar versterkt werd toen tijdens de informatiebijeenkomst van 29 juni 2022 duidelijk werd dat de industrie dat momenteel in de Eemshaven onder de noemer zware industrie valt, zoals de Twentse Kabelfabriek of een fabriek dat windmolenwieken gaat recyclen. Gevraagd wordt aan de provincie welke stappen zij zullen ondernemen in het beperken van de fijnstofuitstoot voor de inwoners van dit gebied en om inzicht te verschaffen in de wijze waarop dit is meegenomen in de besluitvormingsproces om de Oostpolder aan te wijzen als een nieuw industriegebied.

Gelet op bovenstaande is een uitbreiding van de Eemshaven naar de Oostpolder niet alleen onzorgvuldig gemotiveerd, maar zijn er tevens een aantal thema's die eerst verduidelijkt dienen te worden alvorens de ontwikkeling van de Oostpolder zijn doorgang kan vinden.

In afwachting van uw reactie verblijf ik.

Met vriendelijke groet,

¹ [https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/stof/handreiking-fijn-1/sitemap/fijn-stof/#:~:text=Het%20verkeer%20\(weg%20en%20water,23%25%20van%20het%20fijnstof%20uitstoot.](https://www.infomil.nl/onderwerpen/landbouw/stof/handreiking-fijn-1/sitemap/fijn-stof/#:~:text=Het%20verkeer%20(weg%20en%20water,23%25%20van%20het%20fijnstof%20uitstoot.)

Reactie of zienswijze

Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Wilt u hieronder aangeven op welk document uw reactie van toepassing is:

- ☒ Kennisgeving voornemen en participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder [reactie]
- ☒ Toelichting kennisgeving voornemen en participatie [reactie]
- ☒ Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) [zienswijze]
- ☒ Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (RKK) [reactie]

Reactie/zienswijze

Geachte heer / mevrouw,

Wij reageren hierbij op alle hierboven genoemde documenten, namelijk ten aanzien van het volgende. Wij hebben de locaties in bezit.

Deze woonlocaties worden rechtstreeks geraakt door uw plannen om de Oostpolder te gaan ontwikkelen namelijk:

- De toekomstige industrie gaat geluidsoverlast opleveren
- De toekomstige industrie gaat lichtoverlast opleveren. Bovendien gaat het donkere, uniek karakter verloren. Met name geldt dit voor woning !!!
- luchtvervuiling: de nieuwe industrie houdt de lucht in de omgeving waarschijnlijk niet zo schoon als het nu is;
- geurhinder door nieuwe industrie in de Oostpolder;
- doelwit voor aanslagen: wanneer de Eemshaven steeds groter wordt en tevens centraal staat wat betreft energie, waterstof, en bovendien VOPAK hier al zit, is het eenvoudig voor terroristen (Rusland ?) om Nederland plat te leggen door een aanslag te plegen op Eemshaven. Met alle veiligheidsrisico's voor omwonenden van dien.
- Tot dat wij zelf de woning willen gaan betrekken, verhuren wij dit. Het woongenot gaat echter dusdanig achteruit door uw plannen dat het de vraag wordt of de woning nog bewoonbaar blijft. Zelfs door het aanplanten van bossages aan de rand van de Oostpolder kan dit niet goed gemaakt worden. Dit unieke weidse gebied wordt verziek
- De waarde (€) van de woningen locaties gaan flink achteruit door de hiervoor genoemde punten
- Mocht u alsnog voor locatie Eemshaven-West gaan dan komen hier dezelfde bezwaarpunten naar voren;
- In uw document NRD Oostpolder onder onder 4.1.6 mis ik dat hier wordt ingegaan op de locatie er ligt hier geen dijk tussen de woonboerderij en het geplande industriële gebied Oostpolder !!

Daarnaast ten aanzien van ons bedrijf:

- de luizendruk op de percelen poot aardappelen, suikerbieten, winterpeen gaat toenemen doordat luizen kunnen overwinteren in warme luchtstromen die voorkomen uit de industriële activiteiten (dit is nu al zo als gevolg van de Eemshaven en zal nog veel erger worden voor gebieden in de buurt van de Oostpolder. Dit levert financiële- en milieuschade op (er moeten meer bespuitingen plaatsvinden daarnaast wordt het risico op declassering

Reactie of zienswijze Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

- danwel afkeuring van pootgoed groter;
- oneerlijke concurrentie: uitgekochte boeren in de Oostpolder kunnen overbieden op land wat in Noord-Groningen te koop komt. De positie van boeren buiten de Oostpolder verslechtert.
- risico op verzilting van landbouwgrond wordt groter door de industriële ontwikkeling; immers er zal flink gegraven, leidingen gelegd e.d. worden.
- We raken huurland kwijt in de Oostpolder; ons akkerbouwbedrijf huurt o.b.v. teeltpacht land in de Oostpolder. Vervangende grond is niet beschikbaar, hetgeen ons financieel hard raakt;
- Bij brand ergens in de nieuwe industrie in de Oostpolder kan het over onze landerijen waaien waardoor de grond niet meer bruikbaar kan zijn voor de hoogwaardige producten die produceren met ons akkerbouwbedrijf;
- Wanneer de plannen doorgaan raakt Nederland 600 ha unieke vruchtbare grond kwijt !!!

Conclusie: wij zijn tegen ontwikkeling van de Oostpolder als industrie

3

Reactie of zienswijze

Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Naam:

E-mailadres:

Telefoonnr.:

Datum:

Handtekening:

U kunt dit formulier opsturen per mail of per post:

Provincie Groningen

t.a.v. Projectorganisatie Oostpolder - P. Wetterauw

Postbus 610

9700 AP Groningen

oostpolder@provinciegroningen.nl

Statement zienswijzen/reacties

– inclusief

Geacht college van Gedeputeerde Staten Provincie Groningen, Geachte Burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden Het Hogeland,

Het recht om te bestaan, gunnen wij onszelf ([dorpsvisie Oudeschip](#)).

Via dit statement laten we op krachtige wijze zien wat de zienswijze van Oudeschip en omgeving is op de gebiedsontwikkeling Oostpolder. De kennisgeving die op 1 juni is gedaan vanuit de Provincie Groningen en waarop o.a. inwoners tot en met 12 juli kunnen reageren, heeft ons uitgedaagd. In de kennisgeving (www.hetdigitalediggelschip.nl) komen vier documenten aan de orde waarnaar wij in ons statement verwijzen. Dit zijn de documenten:

- 1 Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder
- 2 Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie
- 3 Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
- 4 Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)

In de bijlage van dit document, staan een aantal concrete vragen/zienswijzen/reacties waarop wij een antwoord verwachten. Deze worden ook apart toegestuurd naar het mailadres: oostpolder@provinciegroningen.nl.

Inleidend

Het mag duidelijk zijn dat de ontwikkeling van de Oostpolder vooral een bovenlokaal doel dient, terwijl de negatieve effecten lokaal enorm zijn. Daarnaast wordt het dorpsaangezicht wederom (ook al door de vele windturbines) ernstig verstoord en dat vinden wij esthetisch onverantwoord. Kortom, de beoogde ontwikkelingen in de Oostpolder zijn wat ons betreft ongewenst!

Meepraten en meedenken – onder protest

Wij **beklemtonen** dat we **onder protest** telkens hebben en blijven meepraten en meedenken over de ontwikkelingen van het Groninger land aan de andere kant van onze geliefde dijk: de Oostpolder.

Onder protest, want laat het duidelijk zijn dat wij – inwoners van dit gebied – geen voorstander zijn van uitbreiding van de Eemshaven richting onze buurtschappen en dorp. De angst dat onze **leefbaarheid** wordt aangetast is heel groot! Nu al **drukt het ontwerpproces** van een mogelijke toekomstige Oostpolder zijn stempel **op de leefbaarheid en het woon- en leefgenot** van ons en de buurtschappen, de dorpen en haar (natuur)omgeving.

De rol van leefbaarheid in de plannen

Zoals in de dorpsvisie van Oudeschip is omschreven: het is hier mooi wonen – rust, ruimte en vrijheid. We hebben bestaansrecht, we hebben ideeën over onderwerpen als wonen en duurzaamheid en we houden van activiteiten in & rondom ons dorp(shuis). Dat is wat ons betreft waar leefbaarheid over gaat – fysiek, sociaal en economisch.

We zijn als meest Noordelijke dorpje het eerste dorp van de gemeente Het Hogeland.

Eigenzinnig door onszelf bestempeld.

Daarop zijn we trots en dat willen we graag houden.

Helaas hebben we vanuit de overheid weinig waardering en enthousiasme ontvangen waaruit blijkt dat ook zij **trots** zijn op dit dorp en deze buurtschappen.

Actief gehoor geven aan en meedenken in leefbaarheidswensen komen – op z'n zachtst gezegd – moeizaam van de grond. We vinden het oprecht vervelend om te moeten zeggen: **we zijn er murw van** – het vertrouwen is beschaamd. Wordt er wel geluisterd? Wat zegt dit over de toekomstige samenwerking? Want let wel: **we willen in deze gebiedsontwikkeling wel echte zeggenschap!**

De gesprekken tussen overheid en inwoners over de gebiedsontwikkelingen zijn gaande – er wordt gevraagd naar het inkleuren van gebieden, naar verantwoorde vergroening, naar landschapsinrichting. We zien dat ook terug in de stukken die via de genoemde kennisgeving met ons zijn gedeeld. **In een document als NRD wordt met veel te weinig woorden gerept over inwoners, woon- en leefgenot of leefbaarheid.**

Leefbaarheid is NU

We zijn de afgelopen maanden ook gevraagd naar wat we van belang vinden voor de leefbaarheid – voor de toekomst. Zoals ook genoemd wordt in de *Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder*. We merken in de overleggen dat we vooral toekomstgericht moeten zijn. Wat ons betreft schuilt daarin een denkfout: leefbaarheid is niet alleen iets van de toekomst - **leefbaarheid is ook NU**. Bedenk dat een mogelijke grootschalige verandering in de directe leefomgeving van een inwoner ook nu al drukt op leefbaarheid en woon- en leefgenot. Er is nu al veel verkeersoverlast van werkverkeer, maar zeker speelt het gebrek aan een zorgeloos toekomstperspectief hierbij mee.

Gekend worden in leefbaarheid

Nogmaals, als inwoners van het dorp en de buurtschappen realiseren we ons terdege dat deze grootschalige gebiedsopgave een belang dient voor provincie en Nederland. Dat voor de invulling van een dergelijke opgave wordt gekeken naar de beschikbare ruimte. Daarom dat we – nogmaals;

onder protest – meedenken en meepraten.

Het belangrijkste voor ons is nu dat we vanuit de overheid en anderen die betrokken zijn bij de gebiedsontwikkeling, **gekend worden in de kleuring aan onze kant van de dijk: leefbaarheid**. We willen dat onze leefbaarheid gekend èn gepositioneerd worden in de plannen die nu al geschreven zijn dan wel worden. Wij verstaan onder leefbaarheid: samen leven, meedelen en mooi maken.

We kijken uit naar de reacties op de gestelde vragen (zie bijlage). Mocht u graag meer willen weten over onderwerpen in deze brief, dan vernemen wij dit graag. Nogmaals: we zijn altijd bereid en bereikbaar voor meepraten en meedenken.

Tot slot: we ontvangen graag een overzicht van alle ingediende reacties en zienswijzen (geanonimiseerd) inclusief beantwoording.

Met vriendelijke groet,

Reactie en zienswijzen – Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

- Datum: 10 juli 2022
- Paraaf:

Document: kennisgeving voornemen en participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder

Vraag 1: Wij vinden dat in de Oostpolder geen ruimte is voor industrie / bedrijventerrein en verzoeken de Provincie nadrukkelijk om alternatieven te onderzoeken. Kunt u dit toezeggen?
Vraag 2: Is het onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden in andere gebieden in Groningen vergelijkbaar met het onderzoek naar de mogelijkheid die de Oostpolder biedt? Waaruit blijkt dat?
Vraag 3: Wat is de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder?
Vraag 4: We willen als bewoners meepraten en meebeslissen op welke wijze het onderwerp “inwoners en leefbaarheid” een apart hoofdstuk krijgt in het te realiseren masterplan en onderdeel wordt van de exploitatiebegroting. Kunt u dit toezeggen?
Vraag 5: Om krachtige en gezonde buurtschappen en dorp te zijn, heeft Oudeschip e.o. nu financiële middelen nodig om zich te versterken op het vlak van leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen?
Vraag 6: We ontvangen graag een overzicht van alle ingediende reacties en zienswijzen (geanonimiseerd) inclusief beantwoording. Kunt u dit verzorgen?
Vraag 7: Draagvlak? Er is absoluut niet getoetst of er enig draagvlak is vanuit de omgeving voor het ontwikkelen van de Oostpolder. Wij willen graag dat hier alsnog naar gekeken wordt! Kunt u dit toezeggen?

Document: Toelichting op Voornemen en Participatie Gebiedsontwikkeling Oostpolder

Vraag 1: We zouden graag met betrokkenen en stakeholders in gesprek gaan over zogenaamde ‘koppelkansen’. Dus met deze partijen onderzoeken waar win-win situaties te halen zijn op het snijvlak van het economische belang en sociaal-maatschappelijke belang. Kun u dit organiseren?
Vraag 2: Hoezo PARTICIPATIE! Wat krijgen wij er als bewoners voor terug.

Document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

Vraag 1: Waarom hebben wij – inwoners, dorpen en buurtschappen – geen plek of positie in het document Nota Reikwijdte en Detailniveau?
Vraag 2: Wat moeten we doen om een plek te krijgen voor het onderwerp inwoners, dorpen en buurtschappen?
Vraag 3: De sociale effecten schatten wij groot in: in de huidige fase en in de mogelijke realisatiefase van de Oostpolder. We willen daarom graag een toevoeging aan de Commissie MER: een expert op het vlak leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen?
Vraag 4: We willen u een suggestie doen om een handreiking hanteren voor de MER. Deze handreiking kunt u vinden op https://commissiemer.nl/publicaties/handreikingen en heet ‘Handreiking Sociale effecten in milieueffectrapportage’ Wat vindt u van deze suggestie?
Vraag 5: De grens van het geluidsniveau toegestaan tot 50 Db ligt nu tot aan de Greedeweg – we willen dat de grens gelegd wordt bij de Dijkweg in Oudeschip. Kunt u dit toezeggen?

Vraag 6: Geluidsniveau tot 50 Db ook maximaal bij piekbelasting en niet alleen op basis van het (jaar)gemiddelde tijdens de bouw. Wij willen als bewoners van Oudeschip niet nog meer geluidsoverlast. Kunt u dit toezeggen?

Vraag 7: Voor de fundering van de te realiseren gebouwen: **niet heien** —> alternatief= alleen maar schroeven/ drukken tijdens normale werkuren op werkdagen tussen 7.00 / 17.00 uur. Graag toezegging! Wat vindt u van deze suggestie?

Vraag 8: Lichtoverlast is een probleem dat nu al wordt ervaren door de omgeving. De verwachting is dat de overlast hiervan toeneemt zodra uitbreiding Oostpolder plaatsvindt. We willen het onderwerp 'lichtoverlast' een plek in de MER krijgt. Kunt u dit toezeggen?

Vraag 9: Hoe kan het bouwverkeer van en naar de Oostpolder zo worden vormgegeven dat de vrachtwagens en ander zwaar materiaal direct buiten Oudeschip eo geleid worden! Ontsluitingen maken vanaf de N33 en N46. Het dorp Oudeschip moet gevrijwaard worden van alle bouw/werkverkeer! Hoe kan een veilige en permanente ontsluiting van Oudeschip eo na de bouw het beste worden vormgegeven. Wij vragen u dit grondig te onderzoeken? Kunt u dit toezeggen

Document: Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder

Vraag 1: Naar onze mening moeten bedrijven die zich vestigen ook worden uitgedaagd (zie 3.4) om win-win situaties met de omgeving te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn sociaal buurtondernemerschap, meeprofitieren op grond van duurzame energie en toeristische kansen. Kunt u dit organiseren?

*Wat gaat er gebeuren met de op de inloopavonden in Diggelschip ingetekende Groen-Blauwe Zone als ook nog eens de kabels van Schiermonnikoog straks aan land komen in de Eemshaven?

*Er is telkens gezegd door Gedeputeerde Mirjam Wulfse dat Groningen Seaport '**niet mee doet**' in de plannen om de Oostpolder te ontwikkelen, maar toch lezen we telkens:

UITBREIDING EEMSHAVEN en ontwikkeling Oostpolder!

En natuurlijk wil GSP heel graag die 600 HA ontwikkelen.....zoals ook in DvhNoorden dd 15 Januari 2022 staat beschreven., ik citeer- Cas König: Wil je verder ontwikkelen moet je landinwaarts kijken, we mogen niet de zee op. **Maar goed, over de uitbreiding moet eerst goed met de bewoners in het gebied gesproken worden.**

Waarom nog steeds zo gefixeerd op economische groei. Genoeg is genoeg!

Welzijn moet BELANGRIJKER worden dan welvaart!

Provincie Groningen
College van Gedeputeerde Staten
T.a.v. P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP Groningen
Via mail: oostpolder@provinciegroningen.nl

Vestiging Drachten
Lavendelheide 9
9202 PD Drachten

Postadres
Postbus 186
9200 AD Drachten

Hoofdkantoor
Zwartewaterallee 14
8031 DX Zwolle

Datum: 6 juli 2022 Referentie: 01322/gro/gk-nv

Betreft: **Zienswijze op Kennisgevingen, Notitie Reikwijdte
en Detailniveau en Ruimtelijk kwaliteitsplan gebiedsontwikkeling Oostpolder**

Geacht College,

Hierbij dient LTO Noord met het oog op de belangen van haar leden in de provincie Groningen en specifiek in de omgeving Oostpolder, een zienswijze in op de Kennisgevingen, Notitie Reikwijdte en Detailniveau en Ruimtelijk kwaliteitsplan gebiedsontwikkeling Oostpolder. Deze reactie is in nauw overleg met de portefeuillehouder Landelijk Gebied van LTO Noord tot stand gekomen.

LTO Noord heeft samen met de NAV en de Gr.AJK op 24 februari 2022 een brief gestuurd aan de leden van de Provinciale Staten van Groningen, het College van Gedeputeerde Staten en de Gemeenteraad van de gemeente Het Hogeland. We gaan ervan uit dat deze informatie ook wordt meegenomen in deze procedure en zal daarom in deze zienswijze dan ook niet worden herhaald.

Dat de landbouw de huidige voorgenomen ontwikkelingen in de Oostpolder ten behoeve van de uitbreiding niet wil, is inmiddels bij het College duidelijk. Dit is ook nog mondeling toegelicht en besproken in de twee overleggen met de gedeputeerden Hamster en Wulfse. Tijdens het laatste overleg, d.d. 13 mei jl. is door de gedeputeerden aan de landbouw gevraagd of we, ondanks ons verschil van mening omtrent de ontwikkelingen in de Oostpolder, willen aanschuiven bij het proces om te komen tot een Landbouw Effect Rapportage (LER) Oostpolder. Alle drie de landbouworganisaties hebben hiermee ingestemd.

De verschillende documenten die nu ter inzage liggen, gaan over de invulling van het aangewezen gebied dat bestemd moet worden als industriegebied. Al deze informatie dient eigenlijk als input voor de LER. Onderhavige zienswijze gaat dan ook vooral in op de zaken die moeten worden meegenomen in het LER-proces. LTO Noord wil dat de LER niet alleen ingaat op de Oostpolder, maar ook een zone meeneemt van 30 à 50 km er omheen.

Of de keuze van de provincie Groningen en de gemeente het Hogeland om 600 hectare van de Oostpolder te gaan inzetten voor de uitbreiding van de Eemshaven goed kan worden onderbouwd, zal bij het opstellen van de LER automatisch naar voren komen. Dan zal ook duidelijk worden dat deze keuze om uitermate goede landbouwgronden op te offeren voor de uitbreiding van de Eemshaven eigenlijk een absurde keuze is. Daarnaast zal het compensatieprincipe niet goed kunnen worden ingevuld. Normaliter als natuur moet worden gecompenseerd bij ruimtelijke ingrepen, bijvoorbeeld ten behoeve van woningbouw of uitbreiding bedrijventerrein, wordt elders extra ruimte gezocht om dit in te vullen. De grote hamvraag is of dit nu ook voor de landbouw gaat gebeuren. 600 hectare nieuwe landbouwgronden zoeken elders wordt zeer lastig. Dat zou betekenen dat concreet andere functies moeten gaan inleveren om dit voor de landbouw mogelijk te maken. Deze gedachtenlijn is overigens wel hoe het zou moeten worden ingevuld.

Achter de boer en tuinder. Voor ons allemaal.

Compensatie zoeken in landbouwgronden die iets minder renderen in verband met verslechtering waterhuishouding of bodemproblematiek, is natuurlijk niet gelijkwaardig. Daar komt bij dat dergelijke gebieden al worden aangepakt. Denk bijvoorbeeld aan het ophogen van de laaggelegen gebieden in het kader van programma VLOED. Dus dat voegt dan eigenlijk niet iets extra's toe in het kader van de Oostpolder.

Aandachtspunten LER

Voor de LER vinden we het belangrijk om vast te stellen voor welke type bedrijven de uitbreiding nu concreet nodig is. Datacenters bijvoorbeeld kunnen ook in gebieden worden gevestigd die landbouwkundig gezien zeer slecht renderen. Nog beter is het om op Europese schaal te gaan kijken waar de meeste duurzame energie kan worden opgewekt in combinatie met slecht renderende gronden. Deze eenvoudige analyse leidt ertoe dat dan niet direct kan worden gedacht aan de Oostpolder. De vraag waarom dit dan per se in de Oostpolder moet en niet elders kan, wordt daarmee ook duidelijk vastgesteld. Bij deze analyse vindt LTO Noord het belangrijk dat ook goed wordt gekeken naar de huidige ontwikkelingen in de landbouw. Dit zal zeer zeker een andere kijk geven op de nut en noodzaak van het claimen van de gronden in de Oostpolder voor de uitbreiding van de Eemshaven. Daarnaast moet ook goed worden gekeken of de 200 hectare natuurcompensatie niet elders kan. LTO Noord denkt dat dit zeer zeker elders kan. Dit heeft tot gevolg dat van de 600 hectare dan 400 hectare daadwerkelijk overblijft voor de uitbreiding (los van de discussie of de hele uitbreiding niet elders kan natuurlijk). Een alternatief is om natuurinclusieve landbouw te bestempelen als 'compensatie', zodat de gronden niet worden onttrokken van het landbouwareaal.

In de LER dient rekening te worden gehouden met het feit dat de situatie van grondeigenaren sterk kan verschillen. In de LER moet dit tot uitdrukking komen en er moet af te lezen zijn welk type bedrijven met welke effecten te maken krijgen, welke kansen ontwikkeld kunnen worden en wat er nodig is om de bedrijven hiervan te kunnen laten profiteren. De effecten in de LER kunnen worden onderverdeeld in:

- a. fysiek-ruimtelijke effecten;
- b. effecten op de bedrijfsvoering;
- c. financiële effecten;
- d. effecten op de leefbaarheid en sociale omstandigheden;
- e. effecten en gevolgen op de voedselzekerheid (denk hierbij aan de pootaardappelteelt);
- f. gevolgen van wet- en regelgeving op de landbouw.

Duidelijk moet worden hoe de effecten kunnen worden gecompenseerd en of er mogelijkheden zijn om niet alleen de directe effecten te compenseren en/of weg te nemen, maar ook de effecten die op langere termijn het toekomstperspectief van de landbouw – zowel positief als negatief – kunnen beïnvloeden.

Voorgesteld wordt om met betrokkenen, dus ook met de eigenaren in het gebied, te bepalen welke aspecten concreet moeten worden onderzocht. Hierbij is het ook van belang om goed te kijken naar de verschillende landbouweffectrapporten en aanverwante studies die al zijn opgeleverd in het Noorden. Deze studies zullen al het nodige inzicht hebben opgeleverd welke (deel)aspecten moeten worden meegenomen in de LER-Oostpolder.

Hopende hiermee de nodige sturing te hebben meegegeven in het LER-proces Oostpolder.

Hoogachtend,
Namens LTO Noord

P.G. Bos, regiomanager Noord

Contactpersoon: G. (Geert) Kloetstra, E gkloetstra@ltonoord.nl, M 06-12261267

Bij deze wil ik toch graag mijn bedenkingen voor de plannen van het vestigen van bedrijven in de Oostpolder. Het gaat hier om unieke vruchtbare grond waar gezien de stikstofcrisis baat bij is om zou de landbouw te spreiden over een groter gebied. In deze vruchtbare grond zit de stikstof met mineralen al opgesloten, daardoor kan daar landbouw plaats vinden zonder dat er extra stikstof voor groeibevordering moet worden toegevoegd.

Het verbaasd mij ook dat er aan de rand van het Unesco werelderfgoed deze activiteiten gestimuleerd worden. Ik begrijp dat de bedrijven niet aan kades gebonden zijn, dus kunnen die ook prima ergens anders gevestigd worden.

Mocht er behoefte zijn aan meer grond dan lijkt me dat de provincie eens kritisch moet kijken naar de vergunning aan het grondschoonmaak bedrijf van Pouw in de Eemshaven. De lucht die daar uit de pijp komt is soms niet te harden en van een dubieuze kleur. De overslag naar water gebeurt daar ook minimaal.

Mochten de bedrijven die zich vestigen gebruik maken van de hoeveelheid energie die ter plekke beschikbaar is, dan vraag ik mij af waarom de 380kV lijn door de provincie is getrokken, immers de "export" vanaf de Eemshaven is dan niet meer nodig.

Kortom de provincie en de gemeente zijn bezig met het opgeven van de vruchtbare landbouwgrond met weinig visie en als vroeg of laat blijkt dat de visie niet de juiste was een nooit meer terug te draaien schade aan het fraaie Groninger landschap.

Reactie/zienswijze

- ad 1) Er zou een integrale gebiedsontwikkeling moeten komen voor de Oostpolder. Waarom is dit nodig? Waarom steeds meer bedrijvigheid en grotere bedrijven nodig. Het bestaande landschap wordt gewoon aangetaast. Natuur en natuurinclusieve landbouw is nu ook al aanwezig.
- ad 2) 1) Waarom heeft het Eemshavengebied marktpotentie voor bedrijfsontwikkeling? Nog andere plaatsen in de provincie voldoende beschikbaar die in aanmerking kunnen komen. Betreft het havengerelateerde bedrijven? 2) Waarom uniek, vruchtbare landbouwgrond omzetten in natuur (-gebieden)? 3) Je kunt niet alles programmeren (tusslijn) om een keuze te kunnen maken over het type bedrijven dat zich hier wil gaan vestigen.
- ad 4) 1) Er is zogenaamd een groen blauwe setting nodig, zodat er een omkijfje gemaakt kan worden. Dit is een voorbeeld wat nu ook al plaats vindt. 2) Voor het combineren van bedrijven en bedrijventerreinen eerst bestaande bedrijven en -terreinen beter op elkaar aansluiten voordat er nog meer "ongerepte" ruimte wordt verhuurd.

Naam: _____

E-mailadres: _____

Telefoonnr.: _____

Datum: 11-17-2022

Handtekening: _____

LS,

Onderstaand mijn reacties en zienswijze op:

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder
2. Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie
3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau
4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie

- er staat dat er met name wordt gekeken naar grootschalige bedrijven. Dit zou volgens provincie/gemeente goed passen in de Oostpolder. Maar hoe verhoudt zich dat dan tot de juist kleine dorpjes en gehuchtjes juist in dat gebied. Het grootschalige vind ik juist NIET passen in de Oostpolder. Het contrast wordt daarmee veel te groot.

- er wordt alleen maar gesproken over de Oostpolder, terwijl de opgave dat niet dicteert. Waarom worden er geen andere gebieden onderzocht? Ik zou graag zien dat er tenminste twee alternatieven in de provincie ook worden onderzocht.

- er wordt nadrukkelijk verzocht mee te denken over de invulling. Echter krijgen we nergens garanties als het gaat om meervoudige invulling van bijvoorbeeld meer biodiversiteit op de kavels. Ook krijgen we niet duidelijk genoeg uitleg over het speelveld, welke rechten hebben wij straks als bewoners, hoe wordt de leefbaarheid gewaarborgd, bij wie kunnen we straks aankloppen als een van de beoogde "grootschalige bedrijven" overlast veroorzaakt.

- de algemene taal in de kennisgeving is erg moeilijk leesbaar en niet duidelijk. Er staan gewoon echt nog te veel vaktermen in die niet worden uitgelegd.

2. Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie

- Betrokkenheid van alle kernen moet kunnen worden gegarandeerd. Er zijn tot nu toe alleen (een handjevol) inwoners uit Oudeschip bereikt. Dit betekent dat de inspanningen om mensen te laten participeren niet effectief en helder genoeg zijn. Hoe zit het met de andere kernen, Nooitgedacht (dat officieel in een andere gemeente ligt), Koningsoord en Heuvelderij?

- Werkgelegenheid wordt door Gemeente en Provincie veelvuldig genoemd als reden. Ik wil graag een onderbouwing en onderzoek naar dit 'stokpaardje'. Welk type werkgelegenheid hebben ze voor ogen, om hoeveel banen gaat het, opleidingsniveau, waar moeten deze mensen vandaan komen, waar kunnen ze komen wonen. (Als er inderdaad meer banen komen, kan dit dan een uitbreiding van de kern in Oudeschip betekenen, zo ja, is daar dan ook nog bouw-ruimte voor?

- Er staat dat er gekeken wordt naar veiligheid van de bewoners bij bijv. een waterstoffabriek, maar ik wil ook graag dat er naar het effect op de *gezondheid* wordt gekeken. Wat betekent het om langdurig (30-40 jaar) nabij een dergelijke industrie te wonen. (Dit was ten tijde van de RWE centrale ook NIET duidelijk, en nog steeds is men vaag over het effect van de uitstoot in relatie tot bijvoorbeeld longklachten en kanker.)

- Er moeten in het algemeen meer avonden worden georganiseerd op diverse tijdstippen en dagen. Zo kun je per onderwerp meerdere kansen krijgen om te reageren. Deze avonden moeten ook per video (tijdens en achteraf) beschikbaar zijn.

- Het moet duidelijker zijn dat "meedenken" niet hetzelfde is als "instemmen". Dit is in het begin NIET goed gecommuniceerd doordat inwoners en dorpsbelang werden verrast door de veelbesproken brief van april. Deze brief is NIET bij iedereen aangekomen en daarna ontstond veel verwarring die door afwezigheid van bestuurders + de toegenomen media-aandacht en diverse initiatieven van bewoners in ieder geval niet is opgehelderd, maar misschien juist wel verergerde. Dit maakte dat er bij de eerste avonden een hoop onduidelijkheid was over of meedoen betekende dat je instemde met het hele proces. Dit beeld leeft nog steeds en moet echt ontkracht worden zodat iedereen weet dat je gewoon je mening kunt komen geven. Door de wijze van communiceren en het gebrek aan een gezamenlijke avond in het begin is er veel onrust ontstaan en dus ook schade aan de gemeenschap in het dorp en de inwoners.

- Er zijn te weinig beslissers aanwezig op de bijeenkomsten. Het is nog steeds NIET duidelijk of en hoe de afspraken kunnen worden geborgd.

- Het meedenken voelt nu dus wel degelijk als verloren tijd en meedoen met "de tegenpartij".

- Er wordt online tijdig gecommuniceerd, echter het meest effectieve communicatiemiddel tot nu toe is het vrijwilligerskrantje de Oudeschipster. In het geval van het digitale diggelschip staat de info er wel op, maar je krijgt geen melding of e-mail met nieuwe info.

- Worden er in het participatieproces bij de betrokkenen ook de aanleggers van PAWOZ - EEmshaven betrokken? Zij gaan over het veelbesproken kabeltracé waar nu ook nog geen duidelijkheid over is. We kunnen daar wel bomen willen, maar als er een dikke grondkabel ligt dan mag dat straks niet meer en dan is ons hele plan voor niets geweest. Ik heb bij PAWOZ ook een zienswijze ingediend, echter het zou fijn zijn als deze twee planningen ook direct contact met elkaar kunnen hebben: <https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/pawoz> Het liefst niet alleen in de MER meegenomen, maar juist ook met het oog op de groene buffer tussen het dorp en de industrie, die buffer willen we natuurlijk zo groot en hoog mogelijk hebben.

3 - Notitie Reikwijdte en Detailniveau

- Wordt er ook gekeken naar het effect op het verbruik van drinkwater bij het vestigen van dergelijke grote bedrijven in de Oostpolder? Heeft dat invloed op (de kwaliteit en levering van) het drinkwater bij de huizen in en om de polder?

- Wordt er ook rekening gehouden met de wens om in en om Oudeschip ook nog te kunnen bouwen/bedrijf te voeren? Zitten wij in dezelfde geluidsruimte?

- Wat is het effect van langdurig laagfrequent geluid op de gezondheid? Wordt dit ook meegenomen? En hoe zit het met overlast tijdens bouwfase? Zijn hier regels voor? Moeten onze huizen preventief worden geïsoleerd? Zijn dit zaken die als mogelijke oplossing kunnen worden meegenomen?

- Er moet ook gekeken worden naar alternatieve infrastructuur, het moet sluiptverkeer onmogelijk worden gemaakt om door het dorp te rijden.

- Op het kaartje (figuur 4.5) staan beoordelingspunten, zijn dit meetpunten? Kunnen we als dorp ook deze gegevens gebruiken om te controleren of bedrijven zich wel echt aan de norm houden?

- word er ook de MER ook gekeken naar het effect van het plaatsen van hoge bomen als geluidswering en het tegengaan van stikstof? In het biodiversiteitsonderzoek stond dat te hoge bomen onwenselijk zijn vanwege de aantrekkingskracht op bepaalde vogelsoorten en het risico van de windmolens voor de vogels. Maar is er ook nagedacht over het zwart verven van een wiek en andere maatregelen om de molens voor de vogels beter navigeerbaar te maken. Daarbij kan het toch ook zijn dat als er meer vogels kunnen broeden, er überhaupt meer exemplaren zijn en dat dat juist beter is voor de vogelstand als geheel. Automatisch zullen er dan ook vaker vogels geraakt worden door de molens, echter wegen de voordelen dan niet tegen de nadelen op?

- Kan in de MER ook naar voren worden gebracht dat het plaatsen van een Kerncentrale volstrekt onmogelijk en onwensbaar is? Dan is het hele gebied in een klap onleefbaar.

- punt 6.2 waarom staan hier geen milieuorganisaties bij? Of bijvoorbeeld de Waddenvereniging, Groninger Landschap, Natuur&Milieu, LTO?

4 - Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder

- Allereerst wil ik aangeven dat ik vind dat de Oostpolder moet blijven zoals hij is. Gewoon polder met akkerland van de boeren, waarvan de familie dit in veel gevallen in het verleden gewoon zelf heeft ingepolderd. Ik wil GEEN industrie.

- Er staat op pagina 5 dat de woonfunctie "in principe" behouden wordt. Dit is WEER geen zekerheid. Kunnen we dit hoofdstuk nu eindelijk afsluiten en zeggen dat Oudeschip gewoon blijft bestaan?

- er staat dat de wettelijke kaders een waarborg zijn voor de inwoners, echter wat zijn deze kaders dan precies en hoe worden ze gewaarborgd, en belangrijker nog, hoe worden ze gecontroleerd en gehandhaafd?

- ik zie in het stuk over de huidige situatie niets staan over de aanwezige flora en fauna. Er staat dat de natuur en ecologische waarden laag zijn, maar dit gebied biedt ruimte aan vossen, hazen, reeën, veel vogels zoals ransuilen en andere soorten en ook bijzondere planten zoals de paarse morgenster. Er moet plek blijven voor al deze soorten.

- er moet ook rekening gehouden worden met extra aanwas en aantrekkingskracht voor Oudeschip. Als er inderdaad meer werkgelegenheid komt, waarom dan niet meteen meedenken over uitbreiding en versterking van het dorp en voorzieningen in de toekomst. We hoeven geen hoofdkern te worden en ook niet het allermooiste dorp, maar een mooi havendorp zou er toch echt wel in moeten zitten.

- 3.4 ik zou willen toevoegen dat bedrijven ook wordt gevraagd om mee te denken over wat zij het dorp kunnen bieden. Welke extra'tjes zijn ze bereid te leveren voor 'een goede buur'. Denk aan dingen zoals: Google heeft zich gevestigd, waarom kregen we dan niet meteen allemaal sneller internet, maar zaten we nog steeds op een oude ADSL verbinding. Of: Een waterstoffabriek, kunnen we dan niet het eerste waterstofdorp worden? Of: Cursussen doen bij bedrijven die zich vestigen. Of ervoor zorgen dat bedrijven in ons totaal vernieuwde en high-tech energieneutrale dorpshuis comfortabel kunnen vergaderen.

Statement Oudeschip - inclusief zienswijzen/reacties

Geacht college van Gedeputeerde Staten Provincie Groningen,
Geachte Burgemeester, wethouders en gemeenteraadsleden Het Hogeland,

Het recht om te bestaan, gunnen wij onszelf ([dorpsvisie Oudeschip](#)).

Via dit statement laten we op krachtige wijze zien wat de zienswijze van Oudeschip en omgeving is op de gebiedsontwikkeling Oostpolder. De kennisgeving die op 1 juni is gedaan vanuit de Provincie Groningen en waarop o.a. inwoners tot en met 12 juli kunnen reageren, heeft ons uitgedaagd. In de kennisgeving (www.hetdigitalediggelschip.nl) komen vier documenten aan de orde waarnaar wij in ons statement verwijzen. Dit zijn de documenten:

1. Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder
2. Toelichting kennisgeving Voornemen en Participatie
3. Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)
4. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder (Nota van Uitgangspunten)

In de bijlage van dit document, staan een aantal concrete vragen/zienswijzen/reacties waarop wij een antwoord verwachten. Deze worden ook apart toegestuurd naar het mailadres: oostpolder@provinciegroningen.nl.

Inleidend

Wij zien dat Provincie en gemeente grote zorgvuldigheid betrachten bij het voorbereiden, ontwikkelen en uitvoeren van de plannen rondom de ontwikkeling van de Oostpolder. Daarvoor onze complimenten. Maar duidelijk mag zijn dat de ontwikkeling van de Oostpolder vooral een bovenlokaal doel dient, terwijl de negatieve effecten lokaal enorm zijn. Daarnaast wordt het dorpsaangezicht wederom (ook al windturbines) ernstig verstoord en dat vinden wij esthetisch onverantwoord.

Kortom, de beoogde ontwikkelingen in de Oostpolder zijn wat omwonenden betreft in de basis ongewenst, met uitzondering dan van die bewoners die er een groot financieel voordeel van hebben, bijvoorbeeld door de verkoop van grond.

Meepraten en meedenken - onder protest

Wij **beklemtonen** dat we **onder protest** telkens hebben en blijven meepraten en meedenken over de ontwikkelingen van het Groninger land aan de andere kant van onze geliefde dijk: de Oostpolder. Onder protest want laat het duidelijk zijn dat wij – inwoners van dit gebied – geen voorstander zijn van uitbreiding van de Eemshaven richting onze buurtschappen en dorp. De angst dat onze **leefbaarheid** wordt aangetast en dat wij hierdoor met **restricties** te maken krijgen – zoals niet meer mogen (nieuw)bouwen – zijn groot. Nu al **drukt het ontwerpproces** van een mogelijke toekomstige Oostpolder zijn stempel **op de leefbaarheid en het woon- en leefgenot** van de buurtschappen, de dorpen en haar (natuur)omgeving.

De rol van leefbaarheid in de plannen

Zoals in de dorpsvisie van Oudeschip is omschreven: het is hier mooi wonen – rust, ruimte en vrijheid. We hebben bestaansrecht, we hebben ideeën over onderwerpen als wonen en duurzaamheid en we houden van activiteiten in & rondom ons dorp(shuis). Dat is wat ons betreft waar leefbaarheid over gaat – fysiek, sociaal en economisch.

We zijn als meest Noordelijke dorpje het eerste dorp van de gemeente Het Hogeland. **Eigenzinnig door onszelf bestempeld**. Daarop zijn we trots en dat willen we graag houden.

Helaas hebben we vanuit de overheid weinig waardering en enthousiasme ontvangen waaruit blijkt dat ook zij **trots** zijn op dit dorp en deze buurtschappen. Actief gehoor geven aan en meedenken in

leefbaarheidswensen zoals nieuwe lantaarnpalen, aanpassing beplanting en overname van het dorpshuis komen – op z'n zachtst gezegd – moeizaam van de grond. We vinden het oprecht vervelend om te moeten zeggen: **we zijn er murw van** – het vertrouwen is beschaamd. Wordt er wel geluisterd? Wat zegt dit over de toekomstige samenwerking? Want let wel: we willen in deze gebiedsontwikkeling wel echte zeggenschap!

De gesprekken tussen overheid en inwoners over de gebiedsontwikkelingen zijn gaande – er wordt gevraagd naar het inkleuren van gebieden, naar verantwoorde vergroening, naar landschapsinrichting. We zien dat ook terug in de stukken die via de genoemde kennisgeving met ons zijn gedeeld. In een document als NRD wordt met veel te weinig woorden gerept over inwoners, woon- en leefgenot of leefbaarheid.

Leefbaarheid is NU

We zijn de afgelopen maanden ook gevraagd naar wat we van belang vinden voor de leefbaarheid – voor de toekomst. Zoals ook genoemd wordt in de Kennisgeving Voornemen en Participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder. We merken in de overleggen dat we vooral toekomstgericht moeten zijn. Wat ons betreft schuilt daarin een denkfout: leefbaarheid is niet alleen iets van de toekomst - **leefbaarheid is ook NU**. Bedenk dat een mogelijke grootschalige verandering in de directe leefomgeving van een inwoner ook nu al drukt op leefbaarheid en woon- en leefgenot. Er is nu al veel verkeersoverlast van werkverkeer, maar zeker speelt het gebrek aan een zorgeloos toekomstperspectief hierbij mee.

Gekend worden in leefbaarheid

Nogmaals, als inwoners van het dorp en de buurtschappen realiseren we ons terdege dat deze grootschalige gebiedsopgave een belang dient voor provincie en Nederland. Dat voor de invulling van een dergelijke opgave wordt gekeken naar de beschikbare ruimte. Daarom dat we – nogmaals; onder protest – meedenken en meepraten.

Het belangrijkste voor ons is nu dat we vanuit de overheid en anderen die betrokken zijn bij de gebiedsontwikkeling, **gekend worden in de kleuring aan onze kant van de dijk: leefbaarheid**. We willen dat onze leefbaarheid gekend en gepositioneerd worden in de plannen die nu al geschreven zijn dan wel worden. Wij verstaan onder leefbaarheid: samen leven, meedelen en mooi maken.

We kijken uit naar de reacties op de gestelde vragen (zie bijlage). Mocht u graag meer willen weten over onderwerpen in deze brief, dan vernemen wij dit graag. Nogmaals: we zijn altijd bereid en bereikbaar voor meepraten en meedenken.

Tot slot: we ontvangen als Vereniging Dorpsbelangen graag een overzicht van alle ingediende reacties en zienswijzen (geanonimiseerd) inclusief beantwoording.

Met vriendelijke groeten,

Dorpsbelangen Oudeschip
Jaap Kap, voorzitter
Etty Meijer, penningmeester
Renger Coolman, bestuurslid
Tim Veenstra, bestuurslid
Peter de Vries, bestuurslid

Bijlage: reactie en zienswijzen – Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Met ondersteuning (mede-ondertekening) van de volgende inwoners: Zie namenlijst

In kopie aan: Dorpsbelangenverenigingen omliggende dorpen Spijk, Oosteinde, Roodeschool en Uithuizermeeden

Statement Oudeschip - namenlijst

Reactie en zienswijzen

- Kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder

Naam: Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip

Emailadres namens Dorpsbelangen Oudeschip: info@oudeschip.nl

Telefoonnummer:

Datum: 11 juli 2021

Paraaf:

--

Document: Kennisgeving voornemen en participatie gebiedsontwikkeling Oostpolder

- **Vraag 1:** Wij vinden dat in de Oostpolder geen ruimte is voor industrie / bedrijventerrein en verzoeken de Provincie nadrukkelijk om alternatieven te onderzoeken. Kunt u dit toezeggen?
- **Vraag 2:** Is het onderzoek naar uitbreidingsmogelijkheden in andere gebieden in Groningen vergelijkbaar met het onderzoek naar de mogelijkheid die de Oostpolder biedt? Waaruit blijkt dat?
- **Vraag 3:** Wat is de nut en noodzaak van de gebiedsontwikkeling in de Oostpolder?
- **Vraag 4:** We willen vanuit inwoners meepraten en meebeslissen op welke wijze het onderwerp “inwoners en leefbaarheid” een apart hoofdstuk krijgt in het te realiseren masterplan en onderdeel wordt van de exploitatiebegroting. Kunt u dit toezeggen?
- **Vraag 5:** Om krachtige en gezonde buurtschappen en dorp te zijn, heeft Oudeschip e.o. nu financiële middelen nodig om zich te versterken op het vlak van leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen? Zo ja: hartelijk dank. Zo nee: wat kunt u doen om ons op het vlak van leefbaarheid te ondersteunen?
- **Vraag 6:** We ontvangen als Vereniging Dorpsbelangen graag een overzicht van alle ingediende reacties en zienswijzen (geanonimiseerd) inclusief beantwoording. Kunt u dit verzorgen?

Document: Toelichting op Voornemen en Participatie Gebiedsontwikkeling Oostpolder

- **Vraag 1:** We zouden graag met betrokkenen en stakeholders in gesprek gaan over zogenaamde ‘koppelkansen’. Dus met deze partijen onderzoeken waar win-win situaties te halen zijn op het snijvlak van het economische belang en sociaal-maatschappelijke belang. Kun u dit organiseren?

Document: Notitie Reikwijdte en Detailniveau

- **Vraag 1:** Waarom hebben wij – inwoners, dorpen en buurtschappen – geen plek of positie in het document Nota Reikwijdte en Detailniveau?
- **Vraag 2:** Wat moeten we doen om een plek te krijgen voor het onderwerp inwoners, dorpen en buurtschappen?
- **Vraag 3:** De sociale effecten schatten wij groot in: in de huidige fase en in de mogelijke realisatiefase van de Oostpolder. We willen daarom graag een toevoeging aan de Commissie MER: een expert op het vlak leefbaarheid. Kunt u dit toezeggen?
- **Vraag 4:** We willen u een suggestie doen om een handreiking hanteren voor de MER. Deze handreiking kunt u vinden op <https://commissiemer.nl/publicaties/handreikingen> en heet ‘Handreiking Sociale effecten in milieueffectrapportage’ Wat vindt u van deze suggestie?
- **Vraag 5:** De grens van het geluidsniveau toegestaan tot 50 Db ligt nu tot aan de Greedeweg – we willen dat de grens gelegd wordt bij de Dijkweg. Kunt u dit toezeggen?
- **Vraag 6:** Geluidsniveau tot 50 Db ook maximaal bij piekbelasting en niet alleen op basis van het (jaar)gemiddelde tijdens de bouw. Kunt u dit toezeggen?
- **Vraag 7:** Voor de fundering van de te realiseren gebouwen: niet heien —> alternatief alleen maar schroeven/ drukken tijdens normale werkuren op werkdagen tussen 7.00 / 17.00 uur. Wat vindt u van deze suggestie?
- **Vraag 8:** Lichtoverlast is een probleem dat nu al wordt ervaren door de omgeving. De verwachting is dat de overlast hiervan toeneemt zodra uitbreiding Oostpolder plaatsvindt. We willen het onderwerp ‘lichtoverlast’ een plek in de MER krijgt. Kunt u dit toezeggen?

Document: Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder

- **Vraag 1:** Naar onze mening moeten bedrijven die zich vestigen ook worden uitgedaagd (zie 3.4) om win-win situaties met de omgeving te realiseren. Voorbeelden hiervan zijn sociaal buurtondernemerschap, meeprofiteren op grond van duurzame energie en toeristische kansen. Kunt u dit organiseren?

Aan: provincie Groningen
Per email: oostpolder@provinciegroningen.nl

betreft: zienswijze plannen Oostpolder

Dronten, 12 juli 2022

Geachte dames en heren,

Bij deze wil de Nederlandse Akkerbouw Vakbond (NAV) graag gebruik maken van de gelegenheid om een zienswijze in te dienen op de plannen voor de Oostpolder.

Ten eerste willen wij stellen, net als wij eerder al mondeling hebben gedaan, dat wij het faliekant oneens zijn met het proces. U heeft een voorkeursrecht gevestigd op de gronden in de Oostpolder en beweert tegelijkertijd dat u vanaf het begin de omwonenden en stakeholders wilt meenemen. Vanaf het begin is wat ons betreft niet pas nadat er een voorkeursrecht is gevestigd. De NAV vindt het inzetten van de Wet Voorkeursrecht feitelijk neerkomen op achterbaks handelen van de overheid, temeer daar er geen beroep tegen mogelijk is.

Dat nogmaals gezegd hebbende, willen wij graag een aantal algemene en een aantal specifieke punten naar voren brengen.

Algemeen:

- Landbouw is een belangrijke economische activiteit. Het gebied is met name zeer geschikt voor de teelt van poot aardappelen: door de goede grond en de gunstige klimatologische omstandigheden kan men juist hier goed virus-vrij pootgoed telen, wat in grote delen van de wereld de basis is voor gezonde gewassen. Wij voegen informatie hierover in Bijlage bij.
- Er is geen overproductie van akkerbouw in Nederland. Uit productie nemen van 600 ha uitmuntende landbouwgrond heeft directe gevolgen voor de productiecapaciteit (en werkgelegenheid) en voor de voedselzekerheid in Nederland en elders. Voor dezelfde productie, indien überhaupt al mogelijk op een even duurzame manier, is elders veel meer grond nodig. Voor de grondeigenaren is ook niet zomaar een vergelijkbaar bedrijf in de omgeving beschikbaar.
- Op geen enkel moment wordt er in de stukken en plannen blijk van gegeven dat zowel de provincie Groningen als de gemeente Het Hogeland zich hebben verbonden aan de Agenda voor het Waddengebied 2050. In deze Waddenagenda is via een motie (Dijkstra/Geurts) in de Tweede Kamer afgedwongen dat bij alle plannen voor het Waddengebied de landbouw en dan met name de pootgoedteelt geen schadelijke effecten mag ondervinden. Momdeling heeft de Hr. Hamster gezegd zich niet gebonden te voelen aan de Waddenagenda, maar de handtekening van zijn ambtsvoorganger is in deze leidend.
- De Provincie Groningen belijdt steeds dat men een landbouwprovincie is en wil blijven, maar de aanwijzing van de Oostpolder voor industrie staat daar haaks op. Het is onduidelijk welke soort bedrijven men in de Oostpolder voor ogen heeft. Op het journaal van 12 juli 2022 wordt gesproken over een groot datacenter in een polder van 600 ha bij Eemshaven. Het kan toch niet zo zijn, dat de meest vruchtbare landbouwgrond wordt onteigend voor een datacenter wat overal ter wereld zou kunnen staan!
- In de voorliggende documenten wordt ineens gesteld dat Groningen een energieprovincie wil zijn. Ook daar passen bedrijven als datacenters niet bij. Het wekt sterk de indruk dat men voor de Bühne roept een landbouw- en/of energieprovincie te zijn, terwijl men eigenlijk de grond verkoopt aan de hoogste bidder.
- Men spreekt van stimuleren van de werkgelegenheid in de provincie. Volgens onze informatie is het nu al moeilijk om in de Eemshaven Nederlands personeel te vinden. In het algemeen is er in Nederland sprake van een schreeuwend tekort aan arbeidskrachten. De NAV vindt dan ook niet, dat het werkgelegenheidsargument valide is. Bovendien zijn de meeste bedrijven die nu in beeld zijn bijzonder weinig arbeidsintensief.

Specifiek:

1. Toelichting op Voornemen en Participatie Gebiedsontwikkeling Oostpolder:

- a. Bij punt 2.2 missen wij de grondeigenaren en de landbouw als voedselproducent in de opsomming;
- b. 2.3: u heeft gefaald in het betrekken van de grondeigenaren in het gebied door eerst het vestigingsrecht vast te leggen alvorens het gesprek aan te gaan;
- c. 2.4: de Landbouw Effect Rapportage wordt nu ineens onder 'leefbaarheid' geschaard. Waarom wordt niet de maatschappelijke en economische bijdrage van de sector meegenomen?
- d. 3: de grondeigenaren moeten ook worden betrokken en worden hier niet genoemd.

2. Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau MER:

- a. Par. 2.3: hier mist de Agenda voor het Waddengebied 2050 met bijbehorende aangenomen moties;
- b. Par. 3.2: u noemt de inwoners van Oudeschip en de andere kernen als eerst betrokkenen. Het is werkelijk te gek voor woorden dat u hier de landeigenaren niet noemt;
- c. Par. 3.3: we missen hier de component water, zowel watergebruik, vervuiling van oppervlaktewater en grondwater, verzilting, beschikbaarheid van water voor landbouw en natuur in de wijde omgeving etc.;
- d. Par. 3.3: natura2000/stikstofdepositie: momenteel zien we dat de landbouw enorme reductiedoelen worden opgelegd wat betreft stikstof. In sommige delen van het land is hier sprake van compensatie voor de uitstoot door industrie en mobiliteit (bijv. rondom Westerschelde, Tata Steel en haven Rotterdam). De NAV vreest dat door verhoging van de uitstoot in de Oostpolder de landbouw vervolgens sterker zal moeten reduceren;
- e. Par. 4.1: waarom moet de natuurcompensatie ook persé op goede landbouwgrond plaatsvinden? Dit kan beter elders;
- f. Par. 5.3.1: ook hier missen oppervlaktewater en grondwater in de tabel;
- g. Par. 5.3.1: voor landbouw wordt alleen het ruimtegebruik meegenomen. Hier moet ook worden gekeken naar het effect van het verdwijnen van de landbouw in de Oostpolder op werkgelegenheid in de omgeving en op de voedselzekerheid. Er wordt geen perspectief geboden voor de getroffen grondeigenaren. Er wordt geen rekening gehouden met het effect van het wegvallen van de productie op de voedselzekerheid in Nederland en elders. Kortom, landbouw is meer dan alleen landgebruik en daar moet meer aandacht voor zijn.

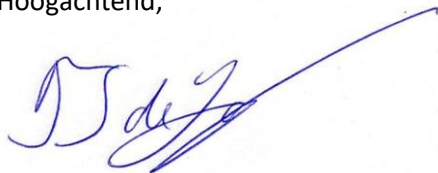
3. Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder:

- a. P 10: bij belemmeringen voor de ontwikkelingen ontbreekt de Agenda voor her Waddengebied 2050 en daarin gemaakte afspraken;
- b. P12: bij waarden in het gebied ontbreekt voedselproductie op een duurzame manier;
- c. Par. 3.2 p. 15 t/m 17: hier ontbreken de ambities van de huidige grondeigenaren, dat is onacceptabel! U kunt niet zo maar van iedereen opschrijven wat ze willen op de grond die nu in eigendom is van anderen!

Samenvattend wijst de NAV de plannen voor de Oostpolder categorisch af. Dit gebied is uitermate geschikt voor duurzame landbouw en moet landbouwgrond blijven!

Uiteraard zijn wij altijd bereid deze zienswijze verder mondeling toe te lichten.

Hoogachtend,

Teun de Jong, voorzitter NAV

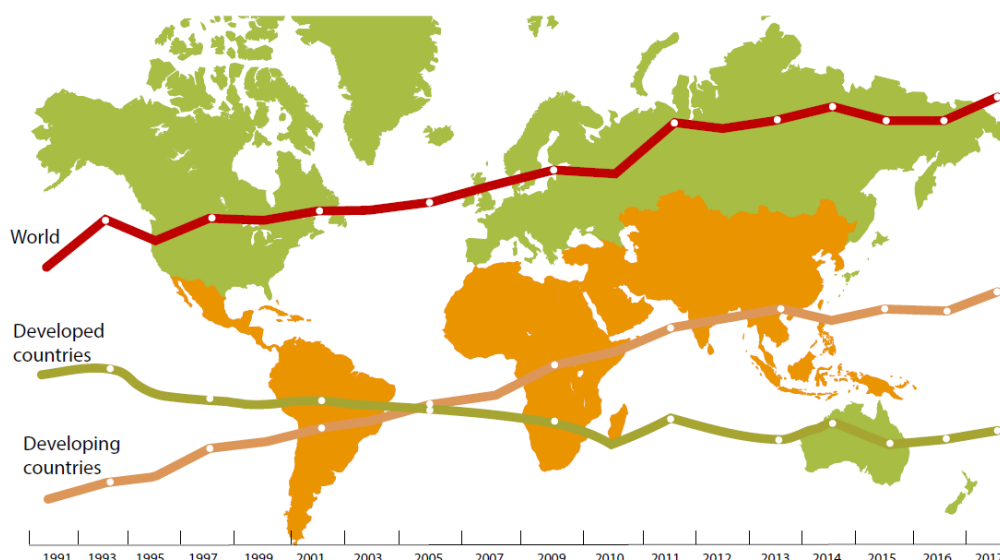
Pieter Klaas Westerhuis, regiobestuurder NAV-Noord-klei

De betekenis van de pootaardappelsector in het Waddengebied voor de wereldvoedselvoorziening

"Kraamkamer van de wereldwijde aardappelteelt"

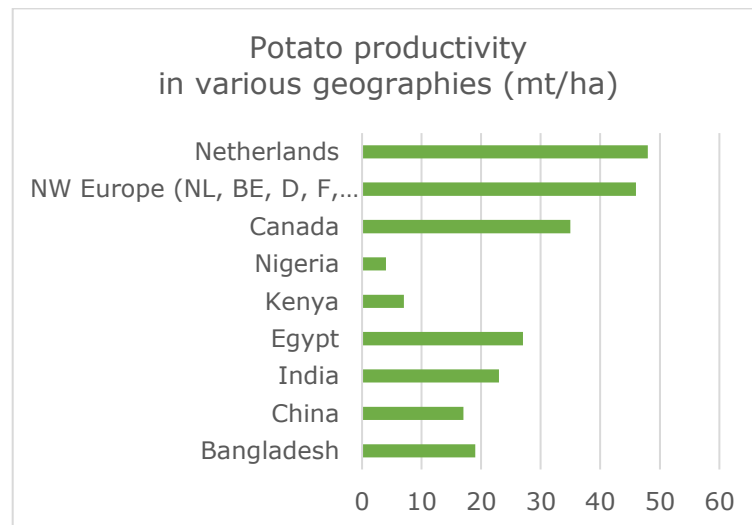
Als de pootgoedteelt in het Waddengebied niet de professionele mogelijkheden behoudt dan heeft dat niet alleen gevolgen voor de betreffende telers maar ook voor de gehele Nederlandse aardappelketen en de mogelijkheden bij te dragen aan de wereldvoedselvoorziening. Uiteraard moet de teelt verder verduurzamen en daar worden grote stappen gezet. Echter het suggereren – zoals de ontwerpagenda Waddengebied doet – dat verzilting en toerisme tot een belangrijk nieuw verdienmodel kan leiden doet grote afbreuk aan de regio en de Nederlandse pootaardappelsector. Onderstaand wordt onderbouwd waarom.

De aardappel is het derde voedselgewas ter wereld. Naast een grote bijdrage aan de voedselvoorziening in de Verenigde Staten en Europa neemt het belang enorm toe in veel opkomende en minder ontwikkelde economieën. Buiten Europa stijgt de consumptie en ook de productie al decennia gestaag. Vaak heeft het daar de status van groente. Sinds 2005 is de productie groter in Zuid-Amerika, Afrika en Azië dan in de Verenigde Staten en Europa (zie onderstaande figuur – totale wereldproductie 380 miljoen ton- bron FAO Rome).

De aardappelteelt heeft een gunstige footprint. Dit komt mede omdat de aardappel niet alleen gezond en voedzaam is, maar ook omdat er weinig water voor de teelt nodig is vergeleken met bijv. rijst en tarwe (pasta). Ook zijn er in veel landen goede klimaatomstandigheden te vinden om de aardappelteelt mogelijk te laten zijn. Hiermee kan de aardappel een zeer belangrijke bijdrage leveren aan het dichterbij brengen van de SDG's van de Verenigde Naties zoals geen honger. Maar ook aan de ontwikkeling van de (landbouw)economie en dus de (geopolitieke) stabiliteit in de wereld.

Er is in veel landen nog een enorme productiegroei mogelijk op het bestaande areaal. Door gebrek aan gezond en hoogwaardige pootgoed komen tijdens de teelt veel ziekten voor en blijven de opbrengst per ha ver achter bij wat praktisch haalbaar zou zijn (zie onderstaande figuur met een aantal landen t.o.v. Nederland).

Bronnen Central Bureau of Statistics (CBS), The Hague; Netherlands Potato Association (NAO), the Hague and FAO Stat

De basis voor de wereldwijde aardappelteelt is de pootaardappel en de Nederlandse pootgoedsector is toonaangevend in de hele wereld. Het grote assortiment van rassen, geschikt voor alle klimaatomstandigheden en situaties, gekoppeld aan een stringent certificeringsbeleid is een belangrijke factor. Nederland doet ruim 60 % van de wereldhandel in gecertificeerde pootaardappelen naar meer dan 100 landen en levert een belangrijke bijdrage aan de wereldvoedselvoorziening en daarmee aan de geopolitieke stabiliteit. In veel landen is er – gezien het belang van de aardappel - hoge prioriteit van de overheden om de import van pootaardappelen te faciliteren. Dankzij de unieke pootaardappelsector krijgt Nederland veel bezoek van buitenlandse delegaties. We hebben in Nederland alle facetten voor een innovatieve aardappelketen in huis: veredeling, teelt, handel, verwerking en logistiek. Daarnaast hoogwaardige kennisinstellingen en een faciliterende overheid.

Het belang van de teelt in het Waddengebied is cruciaal vanwege de zeer goede grond, geringere ziektedruk en topondernemerschap. Zeker met de unieke combinatie van veredeling/teelt van pootaardappelen (Agrico en HZPC) is dit een onmisbaar onderdeel van het succes van de Nederlandse pootgoedsector. Van alle pootgoedteelt in Nederland hebben Groningen, Friesland en Noord-Holland een aandeel van 55 % (24.000 ha van de 43.000 ha totaal Nederland). Een flink deel daarvan betreft het Waddengebied.

Binnen de Nederlandse pootgoedteelt neemt het gebied rond de Wadden in Groningen, Friesland en Noord-Holland een cruciale plek in. De combinatie van uitstekende zavel- en lichte kleigronden en het koele zomerklimaat in de kuststrook biedt de zeldzame omstandigheden die teelt van ziektevrije pootaardappelen mogelijk maken. In de afgelopen honderd jaar heeft deze streek zich daardoor kunnen specialiseren in de productie van het meest hoogwaardige pootgoed. Dit basispootgoed, afkomstig van klassieke stammenteelt of uit miniknollen, wordt vervolgens vermeerderd tot gecertificeerd pootgoed. Dit gebeurt veelal elders in Nederland. Een toenemend volume gaat echter direct naar verre bestemmingen, zoals bijvoorbeeld Sudan, Brazilië of Bangladesh. De Waddenregio mag gerust als de kraamkamer van de wereldwijde aardappelteelt worden genoemd. Het is dan ook niet verwonderlijk dat een van de grootste en innovatieve researchstations, waar onderzoekers van vele nationaliteiten werken aan nieuwe aardappel variëteiten, hier gevestigd is (op enkele kilometers afstand van de Waddendijk).

Cliënten wensen te reageren op de ter inzage gelegde stukken over het ontwikkelen van een industrieterrein Oostpolder

U hebt onder meer het 'Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder' en de 'Notitie Reikwijdte en Detailniveau' en andere informatie over het proces dat zou kunnen leiden tot het verlenen van medewerking aan/het faciliteren van het ontstaan van een industriepark in de Oostpolder, een gebied met een oppervlakte van circa 600 hectare, ten zuiden van de Eemshaven. Het erf van cliënten ligt op minder dan een kilometer westelijk van het plangebied.

Algemeen

Het voornemen vervult cliënten met grote zorg, omdat het de zoveelste ontwikkeling is ((uitbreiding van) de Eemshaven, binnendijs en buitendijs, en op drie grote locaties het realiseren van enorme windparken) die maakt dat het oorspronkelijke karakter van het gebied welhaast volledig verloren gaat en van de voorheen hoge kwaliteit van de woonomgeving straks vrijwel helemaal niets meer resteert. De woonomgeving van de heer en mevrouw Woltjer raakt volledig ingesloten. En hoewel een en ander gaat gepaard met welhaast de bezwering dat behoud en versterking van bestaande waarden voorop staan bij het realiseren van ruimtelijke kwaliteit in de Oostpolder en het waarborgen van de samenhang tussen het plangebied en de omgeving, leidt de keuze om op deze locatie een industrieterrein te ontwikkelen onvermijdelijk tot permanent verlies van bestaande waarden als natuur- en landschappelijke waarden in maar met name ook buiten het plangebied, wat weer leidt tot het nog verder onder druk komen te staan van de (kwaliteit van de) woonomgeving. Erkenning voor deze gevolgen wordt node gemist.

De aanname is dat robuuste groen-blauwe zone's kunnen voorkomen dat de woonomgeving aan kwaliteit inboet. Cliënten zich daarin niet direct behoud van en meerwaarde voor de woonfunctie: In hoeverre willen bewoners in een strook naast industriebedrijven een ommetje maken? In hoeverre kan er gewandeld worden, waarbij er geen bomen mogen komen in verband met de windmolens en aantrekken van vogels en daarnaast zijn aan windmolens andere belemmerende veiligheidsaspecten verbonden voor het verblijf van mensen.

Cliënten hebben inmiddels de ervaring dat er belangrijke beperkingen kleven aan het beschreven proces van gebiedsontwikkeling. Bij eerdere projecten is door omwonenden geopperd om bomen terug te planten. Er mochten echter geen bomen komen, omdat deze vogels aantrekken en dat verhoudt zich niet tot de windmolens die in grote getale aanwezig zijn of worden geplaatst. Bekend is dat meer water watervogels aantrekt en dus op vergelijkbare bezwaren stuit. In het achterland wordt voor sommige gebieden het zicht op de ontwikkeling beperkt door dijken. Inwoners van Oudeschip bij voorbeeld hebben een dijk van 5 meter voor woning liggen. Bewoners van Heuvelderij krijgen rechtstreeks zicht op het plan en voor hen is geen geplande bufferzone/groene zone. De heer en mevrouw Woltjer concluderen dan ook dat de wens om kwaliteitsverlies te voorkomen niet betekent dat geen kwaliteitsverlies zal optreden. En als gezegd missen cliënten erkenning van de gevolgen van de keuze voor een industriepark. De stukken vermelden ook dat de provincie veel waarde hecht aan bewaren karakteristieken van provincie Groningen, zoals gevarieerde landschappen, stilte en duisternis. De vraag is of de kool en de geit wel gespaard kunnen blijven en of alle functies en met name de functie wonen binnen het gebied zonder kwaliteitsverlies of ook maar van een nog aanvaardbare kwaliteit wel behouden kunnen blijven. Er worden geen objectieve criteria gesteld om een en ander te meten en waar te maken. De uitspraak dat de woonfunctie in omliggende kernen in principe wordt behouden kan in de praktijk niet worden waargemaakt. Cliënten zien ook in de gemeentelijk toekomstvisie ruimte alle aandacht voor bedrijven en werkgelegenheid, maar zien daarin onvoldoende aandacht voor de woonkwaliteit rondom het nieuwe industriepark.

Gezien de veelheid van de projecten die rondom Heuvelderij zijn en worden ontwikkeld en/of gerealiseerd is participatie door omwonenden in een open planproces een ware uitdaging en investering in tijd, die in elk geval in het verleden maar weinig resultaat opleverde. Daarbij zijn de partijen in het proces verre van gelijkwaardig. En is het open planproces wat de provincie betreft bedoeld om draagvlak te creëren voor een ontwikkeling waarvan op geen manier inzichtelijk is gemaakt dat deze kan plaatsvinden zonder kwaliteitsverlies voor omwonenden laat staan

het beperken van het verlies aan kwaliteit van het woon- en leefmilieu tot een nog aanvaardbaar niveau. Het is voor individuele burgers bovendien lastig en (te) kostbaar om de deskundigheid in te huren die andere partijen wel voorhanden hebben. Cliënten maakten de afspraak dat zij door de projectleiding op de hoogte worden gehouden en 1 op 1 gesprekken aangeboden, maar dit gebeurt vervolgens niet. Hoe faciliteert de provincie in dit licht gezien een succesvol en gelijkwaardig open planproces?

Cliënten voelen zich als bewoners van Heuvelderij bovendien niet gezien wanneer zij de voorliggende documentatie raadplegen. Als gemeld, er wordt gedacht aan inwoners Oudeschip die een dijk van 5 meter voor hun woning hebben liggen. Er wordt gesproken over 3 gehuchten: Oudeschip, Koningsoord en Nooitgedacht die afgeschermd worden door dijk van 5 meter hoog, waardoor de daarachter gelegen Eemshaven niet zichtbaar is vanaf de Dijkweg. Bewoners van Heuvelderij krijgen rechtstreeks zicht op het plan en geen buffer- of groene zone. Waarom Heuvelderij niet meegenomen? Wij krijgen rechtstreeks zicht op industriepark. Geen dijk die zicht, licht of geluid gaat wegnemen. En dat terwijl Heuvelderij allerm minst buiten de “zone industrielawaai” is gelegen: op de grens van deze zone mag geluidsbelasting als gevolg van de genoemde bedrijventerreinen niet hoger zijn dan 50 dB(A), Heuvelderij ligt in dit gebied. Cliënten zien in elk geval niet beschreven dat de bewoners van Heuvelderij op gelijkwaardige wijze met andere omwonenden een plaats krijgen in het participatieproces.

Specifieke (onderzoeks)vragen

Om toch in staat te zijn deel te nemen aan het planproces behoeven cliënten in elk geval antwoord op de volgende vragen:

- In hoeverre is er aandacht voor de (wilde) dieren die in dit gedeelte leven en verdreven worden bij realiseren plannen?
- Wat zijn de bestaande gezondheidseffecten voor mensen die rondom het bedrijventerrein in de “zone industrielawaai” wonen en welke nieuwe effecten treden op?
- Hoe wordt invulling gegeven aan een groen- of blauwe zone in combinatie met windmolens, zonder dat vogels de dupe worden?
- Wat is het effect van het weerkaatsen van geluid van windmolens op de gevels van bedrijven voor de omgeving?
- Wat is het effect van de aanleg van wegen e.d. voor realisatie van park en bereikbaarheid van de bedrijven voor de omgeving?
- Hoe verhoudt zich het voornemen om voor de gebiedsontwikkeling van Oostpolder de effecten van vestiging van bedrijven die met risicovolle stoffen werken te onderzoeken met de
- Uiteenzetting bij de 1^e presentatie van de plannen waar is gezegd dat er geen bedrijven gevestigd worden met zware industrie?
- Hoe zit het naast geluid met verlichting van de bedrijven en het effect daarvan op de omgeving?
- Op welke wijze leveren nieuwe bedrijven actief een bijdrage aan de omgeving (niet alleen werkgelegenheid, maar ook goede buurman)?

Ma 30-05-2022 14:04

Beste Petra,

Ten aanzien van de NRD heb ik één opmerking.

Pag 17/18: Hoeken van het speelveld

De inhoud van Hoek 2 in de tabel op pagina 18.

Hoek 2 is niet de tegengestelde hoek van het speelveld van Hoek 1.

Mogelijk kunnen jullie daar nog wat op aanpassen in het document.

Met vriendelijke groet,

Veiligheidsconsultant Omgevingsveiligheid

**VEILIGHEIDSREGIO
GRONINGEN**

postbus 66
9700 AB Groningen

bezoekadres: *Sontweg 10
Groningen*

www.brandweer.nl/groningen & www.veiligheidsregiogroningen.nl

Provincie Groningen
Mevrouw P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Groningen	22 juni 2022
Ons kenmerk	Z/22/054376
Contactpersoon	Edwin Rittersma
Uw e-mail van	24 mei 2022
Uw kenmerk	K36967
Bijlage(n)	-

Onderwerp: Notitie Reikwijdte en Detailniveau Oostpolder nabij Eemshaven

Geachte mevrouw Schuls,

Van u ontvingen wij bericht over de terinzagelegging 'Kennisgeving voornemen en participatie en m.e.r. procedure Oostpolder'. Graag maken wij van de mogelijkheid gebruik om daarop te reageren. Hieronder leest u onze reactie op de 'Concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage Oostpolder'.

Referentiesituatie

Voor de referentiesituatie paragraaf 4.1.2 Water willen wij graag de volgende opmerkingen maken en aanvullingen doen:

- De drie parallel lopende, noordoostgerichte primaire watergangen hebben van west naar oost de volgende namen:
 - Van Veensloot;
 - Buntriet;
 - Groote Tjariet.

Deze watergangen zijn geheel in eigendom, beheer en onderhoud van waterschap Noorderzijvest, inclusief onderhoudspaden.

- De primaire watergang aan de noordzijde van het plangebied heet 'Oostpolderbermkanaal' en niet 'Binnenbermkanaal'. De watergang is in zijn geheel in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap, inclusief onderhoudspaden.
- Direct noordelijk van de slaperdijk liggen nog vier primaire watergangen: de 'Eerste, Tweede, Derde en Vierde Tocht over Polder'. Ook voorzien van onderhoudspaden in eigendom, beheer en onderhoud van het waterschap.
- Zowel het Oostpolderbermkanaal als de Groote Tjariet maken onderdeel uit van het Kaderrichtlijn Water (KRW)-oppervlaktewaterlichaam 'NO Kustpolders'. De KRW-doelstellingen voor beide oppervlaktewaterlichamen zijn nog niet gehaald.

- Het Oostpolderbermkanaal en de Groote Tjariet maken eveneens onderdeel uit van het wateraanvoersysteem Noord-Groningen. Naast afvoer en berging zijn wateraanvoer en doorspoeling belangrijke functies van deze watergangen.
- De primaire kering 'Ommelanderzeedijk' heeft een kruinhoogte van minimaal +7.00 m NAP, in plaats van '8 m hoog'. Voor deze zeedijk geldt de veiligheidseis wegens falen van 1/1.000 jaar.
- Het gehele plangebied Oostpolder maakt onderdeel uit van het bemalings- en peilgebied 'Spijksterpompen' met een vast streefpeil van -0.69 m NAP.

Wij verzoeken u bovenstaande informatie te verwerken in paragraaf 4.1.2 Water.

Detailniveau Inrichtingsvarianten

Binnen het thema 'Water' vragen wij, naast het genoemde, aandacht voor de volgende beoordelingscriteria en -wijze:

- Grondwater, Kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het grondwater door activiteiten. Risico op toename van verzilting.
- Oppervlaktewater, Kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het oppervlaktewater. Functioneren van het wateraanvoersysteem.
- Oppervlaktewater, Kwantitatief: invloed op waterpeilen en drooglegging.
- Waterkwaliteit, Kwalitatief: invloed op de kwaliteit van het grondwater door activiteiten. Risico op toename van verzilting.
- Waterveiligheid, Kwalitatief: veiligheidsrisico voor het plangebied bij inundatie vanuit het regionale watersysteem.

Vragen?

Hebt u hierover nog vragen? Neemt u gerust contact op met Edwin Rittersma, telefoonnummer 050-304 8911, e-mailadres e.w.rittersma@noorderzijlvest.nl.

Met vriendelijke groet,

Len van Rosmalen,
manager Watersystemen en Waterveiligheid
namens het Dagelijks Bestuur van
het waterschap Noorderzijlvest

Hartelijk dank voor het toezenden van de Kennisgeving Voornemen en Participatie Oostpolder, de Toelichting Kennisgeving Voornemen en Participatie, de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder, zoals gepubliceerd op het digitale Diggelschip op 1 juni jl. Vanuit de rol van TenneT als beheerder van het landelijke hoogspanningsnet hebben wij kennisgenomen van de stukken en maken wij graag gebruik van de mogelijkheid een reactie in te dienen op de voornoemde stukken.

De relatie ten aanzien van energie in de regio Eemshaven is wederkerig. Enerzijds is energie-infrastructuur randvoorwaardelijk voor het realiseren van de (nieuwe) industriële functies. Anderzijds zorgt het ontwikkelen van voldoende vraag naar duurzame energie voor een betere balans tussen de grote hoeveelheid duurzame energie (PAWOZ-Eemshaven, minimaal 4,7 Gigawatt ofwel GW aan offshore-windenergie) die in en rond de Eemshaven is voorzien en de mogelijkheden voor transport via het hoogspanningsnet. Het is hierom van belang dat ook in de ruimtelijke planvorming vraag en aanbod van duurzame energie zo efficiënt mogelijk wordt ingericht, zowel qua ruimte als tijd.

Vooraf vinden wij het positief om te kunnen constateren dat in de concept-NRD de ruimteclaim van de in aanbouw zijnde 380kV-lijn Vierverlaten-Eemshaven Oudeschip als uitgangspunt is opgenomen.

Benoemen hoogspanningsnet

Voor wat betreft het nieuw te ontwikkelen industriegebied wordt in de voorliggende documenten genoemd dat de bijbehorende infrastructuur onderdeel is van de opgave voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder. Hierbij ontbreekt naar onze mening een specifieke vermelding van energie-infrastructuur, namelijk het hoogspanningsnet. Wij willen verzoeken het hoogspanningsnet expliciet te benoemen onder energie-infrastructuur.

Logisch ruimtegebruik

Vanwege de grootschalige bedrijvigheid met bijbehorende grote (duurzame) energievraag die in dit gebied wordt voorzien, is het van groot belang dat vroegtijdig rekening wordt gehouden met de benodigde fysieke en milieuruimte voor bijvoorbeeld hoogspanningsstations en -verbindingen (boven- en ondergronds).

In dat kader verzoekt TenneT om niet alleen kabels (in ons geval hoogspanningsverbindingen) langs de centrale as mogelijk te maken, maar ook ruimte te creëren in de groenblauwe bufferzone aan de west-, zuid- en ooststrand van het plangebied voor deze kabels. De nu voorziene offshore windparken Ten Noorden van de Waddeneilanden (0,7 GW) en Doordewind (4 GW) die in Eemshaven of directe omgeving aangesloten gaan worden, zullen naar verwachting vanuit de westzijde het gebied bereiken. Vervolgens dienen deze aan de oostzijde aangesloten worden op het daar aanwezige hoogspanningsnet dat nog verdere uitbreiding behoeft met nieuwe assets. Voor deze nieuwe hoogspanningsstations (en vergelijkbare assets, waaronder convertorstations) is het wenselijk deze in de nabijheid van de 380kV-lijn Vierverlaten-Eemshaven Oudeschip te positioneren. Enerzijds om onnodig ruimtegebruik in het plangebied te voorkomen, anderzijds om efficiënte verbindingen aan te leggen.

Ten tweede willen wij u ook vragen om rekening te houden eventuele met andere voorziene ontwikkelingen die juist een duurzame energievraag met zich meebrengen. Het fysiek goed ruimtelijk

afstemmen van vraag en aanbod werkt positief op een effectieve ruimtelijke inrichting en duurzaam ruimtegebruik.

Planning en relatie PAWOZ-Eemshaven?

Tot slot willen wij aandacht vragen voor de planning van deze gebiedsontwikkeling. Vanwege uitgebreide doorlooptijden voor zowel het realiseren van noodzakelijke hoogspanningsinfrastructuur (verbindingen en stations) als voor industrie (vraag naar elektriciteit) is het nodig tijdig inzicht te hebben in de mogelijkheden hiervoor in de gebiedsontwikkeling Oostpolder en/of de Eemshaven zelf. Hierbij is het van belang om rekenschap te nemen dat de geplande aanlandingen van Wind op Zee (4,7 GW) rond 2031 in bedrijf genomen moeten kunnen worden.

Wij willen u verzoeken bovenstaande aspecten op te nemen in de documenten die momenteel ter inzage liggen.

TenneT heeft vertrouwen in een voorspoedige samenwerking met de betrokken partijen bij deze gebiedsontwikkeling en de voortzetting van de reeds bestaande afstemming.

Denk aan het milieu; print dit bericht alleen als het noodzakelijk is.

Handelsregister: Arnhem 09155985

PER AANGETEKENDE POST

Provincie Groningen
T.a.v. P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Tevens per e-mail:

oostpolder@provinciegroningen.nl

Zwolle, 11 juli 2022

e-mail : he.davelaar@driehoekadvocaten.nl

tel : 085 760 92 10

fax : 038 422 37 11

Ons kenmerk : 6799 Eemslan B.V. / Gebiedsontwikkeling Oostpolder

Uw kenmerk : Kennisgeving voornemen, participatie en m.e.r. Oostpolder

REACTIE en ZIENSWIJZE

Geachte mevrouw Schuls,

Namens de besloten vennootschap **Eemslan B.V.**, gevestigd aan de Buitenweg 4 te 9984 NS Oudeschip, met als (indirect) bestuurder de heer J. Berends, geef ik u hierbij een reactie op de kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder met bijbehorende stukken en een zienswijze op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die momenteel ter inzage liggen tot en met 12 juli 2022.

Deze gecombineerde reactie en zienswijze is gericht tegen alle stukken die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Oostpolder, waaronder de Kennisgeving Voornemen en Participatie, de Toelichting op Voornemen en Participatie (hierna: Toelichting), het Ruimtelijk Kwaliteitskader Oostpolder (RKK) en de concept NRD.

Cliënte exploiteert in de Oostpolder ongeveer 115 hectare voor de teelt van akkerbouwgewassen en als grasland conform de agrarische bestemming.

Namens cliënte breng ik het volgende naar voren.

Driehoek Zwolle

Dokter Klinkertweg 24, 8025 BS Zwolle
Postbus 570, 8000 AN Zwolle
Tel. (085) 7609 210
Fax. (038) 42 23 711

Driehoek Almelo

De Grenzen 2, 7607 BZ Almelo
Postbus 50 7600 AB Almelo
Tel. (085) 7609 220
Fax. (0546) 815 995

KvK: 09094611
BTW: NL805737765B01
info@driehoekadvocaten.nl
www.driehoekadvocaten.nl

Mr. H.E. Davelaar
Mw. Mr. M.H. Doornbos
Mw. Mr. G. van Lent
Mr. J.J. Paalman

Nut en noodzaak industrieterrein ontbreekt

1. De Oostpolder heeft een oppervlakte van circa 600 hectare. Hiervan wil de provincie 400 hectare (2/3 deel) transformeren in industrieterrein om de vestiging van grootschalige bedrijven mogelijk te maken. De overige 200 hectare (1/3 deel) is voor het groenblauwe raamwerk en infrastructuur (RKK blz. 4).
2. De over het plan ter inzage gelegde stukken gaan met name over de toekomstige inrichting van het gebied maar gaan niet of nauwelijks in op de aanleiding voor en de noodzaak om in de Oostpolder een industrieterrein te realiseren. In de Toelichting staat hierover het volgende vermeld, in par. 2.1 over de ambitie:
 - Groningen profileert zich als energieprovincie
 - Daarvoor is nieuw terrein nodig
 - Het gebied rondom de Eemshaven is een kansrijke ontwikkelzone voor grootschalige bedrijven
 - Het gebied biedt veel toegevoegde waarde en gevarieerde werkgelegenheid.
3. De ambitie is vanuit het provinciale perspectief misschien te begrijpen, maar geeft geen enkel inzicht in **de behoefte** aan industrieterrein in de Oostpolder in aanvulling op de bestaande capaciteit van industrieterreinen in de provincie Groningen. De ambitie sluit overigens ook niet aan bij de Structuurvisie Eemsmond-Delfzijl en de evaluatie daarvan zoals vastgesteld op 18 februari 2021 in het Bestuurlijk overleg tussen de provincie Groningen, de gemeenten Het Hogeland en Eemsdelta en Groningen Seaports.
4. Dat nieuw industrieterrein nodig is en dat de Oostpolder hiervoor de aangewezen plek is, is niet of onvoldoende onderzocht. Er liggen geen stukken ter inzage waaruit blijkt dat het noodzakelijk is dat de agrarische grond in de Oostpolder in de komende jaren wordt omgezet in industrieterrein. Dat wekt verbazing nu het gaat om een omvangrijke ruimtelijke ingreep die – als de ingreep eenmaal is uitgevoerd – onomkeerbaar is. Voorkomen moet worden dat het bestemmingsplan wordt gewijzigd maar deze bestemming niet wordt gerealiseerd omdat de veronderstelde vraag er niet is. Cliënte wijst in dit verband op eerdere plannen om de Oostpolder voor glastuinbouw te bestemmen, waarna bleek dat er een overschot aan glastuinbouwgebieden in de provincie Groningen ontstond.
5. De Toelichting verwijst in par. 2.1 naar twee onderzoeksrapporten:
 1. Een rapport van Buck Consultants International van 8 juli 2020: Marktverkenning voor de ontwikkeling van Oostpolder tot bedrijventerrein.
 2. Een rapport van Stec Groep van 4 maart 2021: Ontwikkelzones voor grootschalige bedrijven in Groningen, verkennend onderzoek.
6. Het rapport van Buck Consultants International (BCI) is een marktverkenning. BCI heeft onderzocht wat de kansrijke doelgroepen zijn voor de Oostpolder. Hier zijn drie doelgroepen uitgekomen: batterijfabriek, waterstoffabriek en datacentra. Voor de vestiging van bedrijven uit deze doelgroepen komen echter ook andere bedrijventerreinen in de provincie Groningen of in Nederland in aanmerking. De als kansrijk aangemerkte

doelgroepen hebben geen bijzondere relatie met de Eemshaven. Er zijn ook geen concrete aanwijzingen dat ondernemers zich voor deze beoogde activiteiten in de Oostpolder willen vestigen.

7. BCI noemt **hyperscale datacenters** als meest kansrijke doelgroep (BCI rapport, blz. 13). Deze doelgroep kan volgens de inschatting van BCI een realistische marktvraag genereren naar grotere kavels in de Oostpolder: 20 tot 100 hectare in de komende 10 jaar.
8. Het rapport van BCI dateert van 2020 en is niet meer actueel. Onlangs (20 juni 2022) heeft minister De Jonge van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties het *Besluit houdende wijziging van het Besluit kwaliteit leefomgeving in verband met instructieregels voor hyperscale datacentra* aangeboden aan de Tweede Kamer. Het Besluit kwaliteit leefomgeving (Bkl) is gebaseerd op de nieuwe Omgevingswet waarin ook de projectprocedure is geregeld die u momenteel volgt. Dit wijzigingsbesluit houdt een verbod in op de vestiging van hyperscale datacentra in Nederland. Weliswaar wordt voor het grondgebied van de voormalige gemeente Eemshaven en voor twee locaties in de gemeente Hollands Kroon in Noord-Holland een uitzondering gemaakt, maar voor deze uitzondering is gekozen omdat deze gebieden liggen bij aanlandplaatsen van duurzame energie (wind op zee) waardoor voldoende groene stroom voorradig is. Op dit moment is van wind op zee geen sprake en is er geen groene stroom van wind op zee voorradig.
9. Volgens informatie van cliënte is in de Eemshaven het aanbod van groene stroom uit bestaande en geplande windturbines op land maximaal 500 MW. Daarnaast is er een aanbod van fossiele capaciteit van meer dan 2.000 MW. De provincie wil dat in 2030 de fossiele capaciteit is afgebouwd, terwijl er plannen zijn voor aansluiting van een windpark op zee van 700 MW. Als die plannen zouden doorgaan, dan is bij gelijkblijvende vraag in 2030 er dus een tekort van 800 tot 1.300 MW. Onder die omstandigheden is het niet logisch om grote stroomverbruikers uit te nodigen om zich nabij de Eemshaven te vestigen.
10. Verder wijst cliënte erop dat een – voor een datacentrum geschikt – terrein van 57 hectare in Eemshaven Zuidoost in november 2020 door de provincie Groningen (Groningen Seaports) is verkocht aan Google. Plannen om dit terrein te benutten, voor datacentra of iets anders, zijn echter nog niet bekend.
11. Ook noemt BCI de **productie van waterstof** als kansrijke doelgroep, maar met de toevoeging: afhankelijk van randvoorwaarden. Eén van de randvoorwaarden is de betrouwbare beschikbaarheid van voldoende groene stroom om de waterstof 'groen' te kunnen produceren. BCI merkt op (blz. 13): "Als Groningen een waterstofeconomie wil ontwikkelen én haar milieudoelstellingen wil halen dan is deze beschikbaarheid een cruciale randvoorwaarde. Op dit moment is de beschikbaarheid van groene stroom onvoldoende en is er geen zekerheid over toekomstige beschikbaarheid." Kortom: op dit moment is groene waterstofproductie niet mogelijk en of dit in de toekomst wel mogelijk wordt, is nu nog onzeker.

12. Naast de flinke beschikbaarheid van groene energie noemt BCI nog twee voorwaarden waaraan moet zijn voldaan (blz. 6). De eerste voorwaarde is 'forse prijsdaling'. Groene waterstof is nu nog te duur om concurrerend te zijn voor vervanging van waterstof uit fossiele bronnen en ondersteuning van de ontwikkeling van nieuwe toepassingen in de waterstofeconomie. De tweede voorwaarde is 'productie van waterstof op land'. In plaats van een waterstoffabriek op land die aangesloten moet worden op het plaatselijke elektriciteitsnet, zal productie van waterstof (elektrolyse) op zee mogelijk de voorkeur genieten. In dat geval hoeft van het elektriciteitsnet op land geen gebruik te worden gemaakt.
13. BCI wijst er verder op dat de provincie in staat moet zijn om in de eigen provincie een afzetmarkt te vinden voor de waterstof en nieuwe toepassingen te ontwikkelen (blz. 5). De economische waarde is dan veel groter dan wanneer voornamelijk distributie naar andere regio's gaat plaats vinden (blz. 6). Uit het feit dat BCI geen concrete afnemer van waterstof noemt, kan worden afgeleid dat die er momenteel niet is.
14. Cliënte wijst erop dat de productie van waterstof, gezien de kosten van opslag en distributie, zeker in de beginfase van de ontwikkeling, economisch onhaalbaar is zonder een nabijgelegen (grote) verbruiker. De grootschalige productie van groene waterstof kan daarom bij voorkeur plaats vinden op een locatie nabij een grote verbruiker. Dit is ook het geval bij de plannen die onlangs zijn onthuld voor de bouw van een waterstoffabriek door Shell op de Tweede Maasvlakte in het Rotterdamse havengebied. De waterstof zal worden ingezet voor de vergroening van het productieproces van de nabijgelegen raffinaderijen. De staal- en de kunstmestindustrie zijn andere kandidaten die zich lenen voor afname van groene waterstof. Dergelijke industrieën zijn er vooralsnog niet nabij de Eemshaven.
15. Als derde kansrijke doelgroep noemt BCI de **productie van batterijen**, maar ook hier weer afhankelijk van een duidelijke randvoorwaarde: als (noord) Nederland kans wil maken op grootschalige batterijproductie moet aangehaakt worden op de snelle ontwikkelingen en investeringsbereidheid die op dit moment al wel aanwezig is in andere Europese landen, waar veel overheids geld in dit segment wordt geïnvesteerd (blz. 13). Verschillende concurrerende regio's in Europa kunnen in tegenstelling tot Groningen toegang bieden tot Europese subsidies. Vooral landen met een sterke automotive industrie doen een beroep op de beschikbare Europese gelden, Nederland heeft hierop niet aangehaakt (blz. 4). Om kansrijk te zijn moet daarom serieus worden ingezet op het versterken van de propositie van Groningen (blz. 13). Als aan deze voorwaarden wordt voldaan, schat BCI in dat er zicht is op vestiging van één batterijfabriek met een ruimtevrage van 75 hectare.
16. Van enige bereidheid bij de overheid om fors te investeren in batterij-productie in de Oostpolder is niets gebleken en dit ligt ook niet voor de hand. De bereidheid om in deze sector te investeren zal veel groter zijn in regio's met automotive industrie waar de energietransitie naar elektrisch rijden leidt tot het wegvallen van werkgelegenheid bij de conventionele industrie. Nabij de Oostpolder is geen geschikt personeel en geen infrastructuur beschikbaar voor automotive industrie.

17. De conclusie op grond van de marktverkenning van BCI is dat het nut en de noodzaak voor de realisering van een industrieterrein in de Oostpolder niet of in ieder geval onvoldoende is aangetoond. En als bedrijven uit de doelgroepen zich al in de Oostpolder zouden willen vestigen, dan gaat het om een oppervlakte van 20 tot 100 hectare voor datacentra, 75 hectare voor een batterijenfabriek en 10 tot 60 hectare voor een waterstofproductie. Dit is maximaal 225 hectare, zodat het volstrekt onnodig is om hiervoor de Oostpolder van 600 hectare volledig te transformeren.
18. Deze conclusie wordt niet anders door het rapport van Stec van 4 maart 2021. Stec heeft in zijn rapport een overzicht gegeven van beschikbare bedrijventerreinen en potentiële uitbreidingslocaties (par. 1.1). De *behoefte* aan bedrijventerrein is geen onderdeel van de verkenning door Stec.
19. Bedrijven van 50 hectare en groter kunnen nog terecht op Oosterhorn en de Eemshaven. Uit de bevindingen van BCI bleek al dat de kans dat een bedrijf van die omvang zich meldt niet groot is. En als dat al het geval zou zijn, dan is er dus nog ruimte op Oosterhorn en de Eemshaven. Daarbij wijst Stec op de Ladder voor duurzame verstedelijking: de wettelijke motiveringsplicht waarbij nieuwe ruimtelijke plannen moeten worden voorzien van een toets of en in hoeverre het bestaande aanbod in de marktvraag kan voorzien (par. 5.2), ofwel: eerst moet de bestaande beschikbare ruimte worden benut voordat elders ruimte wordt ontwikkeld. Nu volgens Stec elders in de provincie nog ruimte beschikbaar is, is ook om die reden het nut en de noodzaak van 400 hectare industrieterrein in de Oostpolder volstrekt onvoldoende onderbouwd.

Nut en noodzaak van natuur ontbreekt

20. Volgens het RKK wordt een derde van de Oostpolder, dit is 200 hectare, benut voor 'het groenblauwe raamwerk en infrastructuur', kortweg: voor natuur. Een onderbouwing van het nut en noodzaak van een zo grote oppervlakte aan natuur, op deze plek, ontbreekt volledig. Dit is onbegrijpelijk.
21. De Oostpolder bestaat uit uitstekende landbouwgrond. Het zonder gegronde reden wegbestemmen van landbouwgrond voor natuurdoeleinden is in strijd met een goede ruimtelijke ordening en met de eisen die de Omgevingswet stelt aan een fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit.
22. Het RKK vermeldt dat onderdeel van het groenblauwe raamwerk een bufferzone en uitloopgebied is voor bewoners en toekomstige werknemers (blz. 4). Onduidelijk is wat hiermee wordt bedoeld. Als hiermee een landschappelijk inpassing van bedrijven wordt bedoeld, dan zou die gerealiseerd kunnen worden binnen de functie Bedrijf, op de betreffende bedrijfskavels, wat heel gebruikelijk is. Als met bufferzone is bedoeld dat een bepaalde afstand dient te worden aangehouden tussen bestaande woningen en het industrieterrein, dan kan die afstand worden ingevuld met de bestaande landbouwfunctie. Er is geen aanleiding, laat staan een noodzaak, om de landbouwfunctie in de bufferzone te wijzigen in een groen/blauwe functie.

23. De relatie tussen de beide functies Bedrijf en Natuur die de provincie naast elkaar wil realiseren, ontgaat cliënte en wordt in de stukken niet duidelijk gemaakt. Deze functies vullen elkaar niet aan, maar zijn juist conflicterend. De industrie werkt verstorend en is schadelijk voor de natuur. De natuur zal op haar beurt een belemmering vormen voor de bedrijven op het industrieterrein. Nu de provincie een derde van de Oostpolder kennelijk niet nodig heeft voor industrie, waarom kan de huidige landbouwfunctie hier dan niet blijven bestaan?
24. In de stukken is niet aangegeven welke alternatieven er elders in de provincie Groningen zijn voor de realisering van 200 hectare natuur en waarom de keuze voor 200 hectare natuur is gevallen op de zeer vruchtbare grond in de Oostpolder direct grenzend aan een nog te ontwikkelen industrieterrein.
25. Het is bedenkelijk dat de provincie zonder onderbouwing meent zo grote oppervlakten landbouwgrond überhaupt te kunnen wegbestemmen voor natuur. Als de provincie dit in de Oostpolder kan doen, dan is de weg vrij voor de provincie om dit ook elders in de provincie te doen. Dit is een onwenselijke ontwikkeling. Het realiseren van nieuwe natuur naast bestaande natuurgebieden of op locaties waar natuurgebieden met elkaar kunnen worden verbonden, is in sommige gevallen misschien denkbaar. Voor de Oostpolder valt echter geen enkele gegronde reden te bedenken om hier natuur te creëren.
26. De conclusie is dat de onderbouwing van de plannen ook op dit punt tekort schiet.

Namens cliënte verzoek ik u om de plannen voorlopig niet verder te ontwikkelen maar u eerst te bezinnen op het nut en de noodzaak van de ontwikkeling van industrieterrein en natuurfuncties in de Oostpolder. Zolang deze niet zijn aangetoond, stelt cliënte zich op het standpunt dat de huidige agrarische functie in de Oostpolder behouden dient te blijven en zal cliënte zich verzetten tegen een wijziging van deze functie.

Met vriendelijke groet,

H.E. Davelaar

PER AANGETEKENDE POST

Provincie Groningen
T.a.v. P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Tevens per mail:

oostpolder@provinciegroningen.nl

Zwolle, 11 juli 2022

e-mail : he.davelaar@driehoekadvocaten.nl

tel : 085 760 92 10

fax : 038 422 37 11

Ons kenmerk : 6618 Waddenwind / Gebiedsontwikkeling Oostpolder

Uw kenmerk : Kennisgeving voornemen, participatie en m.e.r. Oostpolder

REACTIE en ZIENSWIJZE

Geachte mevrouw Schuls,

Namens de besloten vennootschap **Waddenwind B.V.**, statutair gevestigd te Delfzijl, kantoorhoudende aan de Haarsterweg 20 te 9363 VD Marum, geef ik u hierbij een reactie op de kennisgeving voornemen en participatie Oostpolder met bijbehorende stukken en een zienswijze op de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) die momenteel ter inzage liggen tot en met 12 juli 2022.

Deze gecombineerde reactie en zienswijze is gericht tegen alle stukken die momenteel ter inzage liggen met betrekking tot de gebiedsontwikkeling Oostpolder, waaronder de Kennisgeving Voornemen en Participatie, de Toelichting op Voornemen en Participatie (hierna: Toelichting), het Ruimtelijk Kwaliteitskader Oostpolder (RKK) en de concept NRD.

Cliënte is vergunninghouder van 21 windturbines in de Oostpolder (1 windturbine staat net buiten het plangebied) en exploiteert dit windpark samen met innogy/RWE en Gijzenberg. De omgevingsvergunning voor het windpark is verleend in 2017.

Namens cliënte breng ik het volgende naar voren.

Driehoek Zwolle

Dokter Klinkertweg 24, 8025 BS Zwolle
Postbus 570, 8000 AN Zwolle
Tel. (085) 7609 210
Fax. (038) 42 23 711

Driehoek Almelo

De Grenzen 2, 7607 BZ Almelo
Postbus 50 7600 AB Almelo
Tel. (085) 7609 220
Fax. (0546) 815 995

KvK: 09094611
BTW: NL805737765B01
info@driehoekadvocaten.nl
www.driehoekadvocaten.nl

Mr. H.E. Davelaar
Mw. Mr. M.H. Doornbos
Mw. Mr. G. van Lent
Mr. J.J. Paalman

Nut en noodzaak industrieterrein ontbreekt

1. De Oostpolder heeft een oppervlakte van circa 600 hectare. Hiervan wil de provincie 400 hectare (2/3 deel) transformeren in industrieterrein om de vestiging van grootschalige bedrijven mogelijk te maken. De overige 200 hectare (1/3 deel) is voor het groenblauwe raamwerk en infrastructuur (RKK blz. 4).
2. Voor cliënte is van belang dat haar windpark onbelemmerd en ongestoord zoveel mogelijk groene stroom kan opwekken. De plannen voor herinrichting van de Oostpolder vormen hiervoor een bedreiging.

Effecten op productie groene stroom

3. Het RKK vermeldt dat het beoogde bedrijventerrein in de Oostpolder 'windinclusief' is. Deze term wordt niet uitgelegd, maar cliënte begrijpt dit zo dat de windturbines van cliënte in de Oostpolder kunnen blijven staan op hun huidige, vergunde plek. Indien dit niet zo is en één of meer windturbines zouden moeten worden verwijderd of verplaatst, verzoek ik u dit zo spoedig mogelijk aan mij kenbaar te maken.
4. De huidige agrarische omgeving is ideaal voor de productie van windenergie. De windturbines kunnen onbelemmerd draaien en vangen veel wind. Dit wordt anders als de Oostpolder wordt bebouwd en beplant. Volgens de stukken is het industrieterrein bedoeld voor grootschalige bedrijven. De bouwvolumes en hoogtes van de bedrijfsgebouwen zal navenant groot zijn. Dit zal leiden tot windafvang en turbulenties met als gevolg een vermindering van de productie van groene stroom. Dit staat haaks op de doelstelling van de provincie om juist meer groene stroom op te wekken. De vermindering van de stroomproductie heeft ook tot gevolg dat de inkomsten voor cliënte zullen dalen. Het staat vast dat bebouwing (en beplanting) van het gebied zal leiden tot inkomstenderving en daarmee schade voor cliënte.
5. Cliënte verzoekt u nadrukkelijk om bij de inrichting van het gebied hiermee rekening te houden, onder meer door bouwhoogtes te beperken, en schade voor cliënte zoveel mogelijk te voorkomen.

Effecten van natuur op windturbines

6. Volgens de stukken zal ongeveer twee derde van de Oostpolder, dit is 200 hectare, worden ingericht als groenblauw raamwerk en infrastructuur. Een groot deel hiervan zal groen worden, dus (een vorm van) natuur. De kans bestaat dat deze natuur meer en andersoortige vogels en vleermuizen zal aantrekken dan er nu aanwezig zijn in de Oostpolder. Het risico op aanvaringen van vogels en vleermuizen met de windturbines zal toenemen. Ook de luchtverplaatsing achter de turbines kan leiden tot verwondingen en sterfte.
7. De provincie heeft de keuze gemaakt om in dit gebied grootschalige windenergie mogelijk te maken. Het mag niet zo zijn dat de realisering van een groenblauw raamwerk en natuur in de Oostpolder zal leiden tot beperkende maatregelen of voorschriften die aan cliënte worden opgelegd ter bescherming van die (nieuwe) natuur, bijvoorbeeld in de vorm van het verplicht stilzetten van windturbines.

Geluid

8. Het windpark van cliënte voldoet aan alle wettelijke eisen waaronder de wettelijke geluidsnormen. De realisering van een industrieterrein en groenblauwe structuur zal een negatief effect hebben op de geluidbelasting op woningen in de buurt. Dit blijkt uit de memo van Bügel Hajema "verkenning geluidruimte Oostpolder" van 31 maart 2021.
9. Bügel Hajema merkt hierover onder meer het volgende op:
 - "Als gevolg van de invulling van de Oostpolder met verharding (wegen, bebouwing, waterberging) neemt de reflectie van geluid van de windturbines toe, wat kan leiden tot een hogere geluidbelasting op de omliggende woningen." (blz. 3 memo)
 - "Met het huidige agrarische gebruik absorbeert de ondergrond een deel van het geluid van de windturbines. Met de inrichting van de Oostpolder als industrieterrein of door het realiseren van aaneengesloten waterpartijen wordt het absorptievermogen beperkt. Het terrein wordt meer verhard, wat tot gevolg kan hebben dat het geluid van de windturbines wordt weerkaatst. Dit kan tot een toename van geluidbelasting op de woningen leiden." (blz. 6 memo)
10. Uit berekeningen zou blijken dat bij een verharding van delen van de Oostpolder de reflectie zodanig kan worden dat de geluidbelasting op de woningen als gevolg van de windturbines de wettelijke norm van 47 dB zou kunnen overschrijden. Voor het windpark van cliënte gelden de geluidsnormen in het Activiteitenbesluit milieubeheer. Deze geluidsnormen gaan uit van meting van de geluidbelasting op de gevel van de woningen. Te allen tijde dient te worden voorkomen dat cliënte ten gevolge van de herinrichting van de Oostpolder niet meer kan voldoen aan de voor haar geldende geluidsnormen.

Veiligheidsrisico's

11. In de agrarische Oostpolder staan de windturbines in een relatief veilige omgeving. Dit verandert als de Oostpolder wordt getransformeerd in een bedrijventerrein. Helemaal nu hier grootschalige bedrijven worden voorzien die op zichzelf een risicobron kunnen vormen. Ook een windturbine is een risicobron in die zin dat een onderdeel van de windturbine kan losraken, bijvoorbeeld een turbineblad. Indien in de omgeving van de windturbines risicovolle bedrijven worden geplaatst, bijvoorbeeld omdat hier gevaarlijke stoffen worden opgeslagen of om een andere reden, dan is er een stapeling van risicobronnen waardoor een domino-effect kan ontstaan. Als een onderdeel van de windturbine op een risicobedrijf valt, kan dit grote ongelukken veroorzaken.
12. Bovendien neemt het groepsrisico toe doordat als gevolg van de realisering van een industrieterrein zich grotere aantallen personen zullen bevinden in de omgeving van de windturbines. De kans dat meer personen betrokken raken bij een ongeluk wordt groter.
13. Bij de inrichting van het gebied zal daarom terdege rekening moeten worden gehouden met de veiligheidsrisico's. Te denken valt aan het aanhouden van een veilige afstand tussen de windturbines en de grens van het bestemmingsvlak voor bedrijven.

Ruimte rond de windturbines

14. Niet alleen voor de veiligheid is voldoende ruimte nodig rond de windturbines. De windturbines vergen onderhoud. In verband daarmee zal er ruimte behouden moeten blijven voor onder meer een kraanopstelplaats met bijbehorende toegangswegen. Deze dienen goed toegankelijk te zijn voor bijvoorbeeld de aanvoer, opbouw en plaatsing van een kraan (gieklengte van meer dan 175 meter) en voor de aanvoer van windturbine onderdelen. Bij de inrichting van het gebied zal hiermee voldoende rekening moeten worden gehouden.

Elektriciteitskabels

15. Ten behoeve van de windturbines liggen er elektriciteitskabels in de grond. De tracés van deze kabels moeten bij de inrichting van het gebied worden gerespecteerd en dienen vrij te blijven van bebouwing zodat de kabels bereikbaar blijven voor reparatie en onderhoud.

Concluderend

Namens cliënte verzoek ik u in de eerste plaats om mij te bevestigen dat de windturbines op de huidige vergunde locaties gehandhaafd kunnen blijven.

In de tweede plaats verzoek ik u bij de verdere uitwerking van de plannen de Oostpolder zodanig in te richten dat de nadelige gevolgen voor het windpark minimaal zullen zijn. Voor zover de herinrichting zal leiden tot schade of nadeel voor cliënte, zal deze dienen te worden vergoed. Cliënte behoudt zich ter zake al haar rechten voor.

Met vriendelijke groet,

H.E. Davelaar

Provincie Groningen
College van Gedeputeerde Staten
Postbus 610
9700 AP GRONINGEN

Betreft: zienswijze planvoornemen Oostpolder

Ons kenmerk: BH-22-03

Groningen 11 juli 2022

Geacht college,

Hartelijk dank voor de geboden mogelijkheden om mee te denken over het planvoornemen voor de gebiedsontwikkeling Oostpolder ten zuiden van de Eemshaven. Als natuurorganisaties – Natuurmonumenten, Natuur- en Milieufederatie Groningen, Het Groninger Landschap en de Waddenvereniging - zijn wij nauw betrokken bij natuur van het Waddengebied.

Wij vragen daarbij aandacht voor de negatieve gevolgen die de aanleg van een fors industrieterrein in de nabijheid van de waddenkust kan hebben op de natuurwaarden en het unieke (weidse) waddenlandschap. Naast de toekomstige effecten van het aan te leggen industrieterrein in de Oostpolder staan natuur en landschap in dit gebied al onder druk door de huidige Eemshaven en de geplande nieuwe windturbines in de Emmapolder. Een forse uitbreiding van het industriegebied landinwaarts heeft ook zijn impact op het Waddengebied. Naast de ruimtelijke uitstraling van de nieuwe gebouwen zal met name geluid en ook verlichting invloed hebben op de stilte en duisternis van het gebied. Het is noodzakelijk dat de bescherming van deze waarden aan de voorkant volwaardig wordt meegenomen en bij de inrichting van het terrein terugkomt. Tenslotte is een juridische borging bij de besluitvorming ook belangrijk.

Met de ontwikkeling van de Oostpolder wordt aangesloten op bestaande bedrijventerreinen en netaansluitingen. Zo min mogelijk impact op natuur en landschap en waar nodig compensatie en mitigatie blijft daarbij van groot belang. Wij waarderen de inzet van de provincie om ons bij de plannen te betrekken en de constructieve houding daarbij om onze aandachtspunten te onderzoeken. De onderdelen die volgens ons nog om aandacht vragen zijn hieronder genoemd:

Rol verduurzaming

Wij begrijpen de noodzaak van de aanleg van nieuwe industrieterreinen om ruimte te bieden aan grootschalige bedrijven die elders niet of nauwelijks inpasbaar zijn. De ambities om de Eemshaven daarbij een grote rol te geven in de waterstofeconomie biedt kansen voor zowel werkgelegenheid als duurzaamheid. Waterstof kan in de toekomst een belangrijke rol vervullen bij de noodzakelijke energietransitie. Ook het richten op de batterijen-industrie sluit aan bij deze ambitie. Om juist deze sectoren ook langdurig ruimte te kunnen bieden is het belangrijk dat bedrijfsactiviteiten die niet passen bij deze sectoren en ambities te weren. Dit vraagt om een strakke planologische regeling en ook om een fasering van de inrichting.

Samen voor een mooi en duurzaam Groningen.

Bij de Natuur en Milieufederatie Groningen is een vijftigtal natuur-, milieu- en landschapsorganisaties aangesloten.

Datacenters

In het marktonderzoek (Buck, 2021) en het ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder wordt aangegeven dat de locatie ook geschikt is voor vestiging van nieuwe datacenters. Dit sluit ook aan bij de landelijke visie op dit onderwerp, waarbij nog 2 gemeenten in Nederland in beeld zijn voor nieuwe grootschalige datacenters, waaronder Het Hogeland dankzij de Eemshaven. In de Eemshaven is al sinds 2014 een groot datacenter van Google gevestigd. Er is ook nog volop ruimte voor uitbreiding op het bestaande industrieterrein Eemshaven Zuidoost. Wij vragen u:

- Benut eerst de vrije planologische ruimte voor datacenters op het bestaande industrieterrein.
- De vestigingsmogelijkheden voor datacenters in de Oostpolder te beperken tot een ondergeschikt deel van het gebied en passend binnen de beschikbare milieuruimte (zie kopje 'Water en energie').

Water en Energie

Het is essentieel dat voor alle nieuwe bedrijven die zich willen vestigen in Oostpolder de milieu impact (milieuruimte) in brede zin wordt beoordeeld. Naast de aspecten geluid, geur, bodem, emissies (lucht, water, licht) en veiligheid is ook belangrijk hoe er wordt omgegaan met water (verbruik) en energie.

De aanleg en ontwikkeling van nieuwe duurzame energie, zoals wind- en zonneparken, in het gebied trekt nieuwe bedrijven aan die op zoek zijn naar groene energie. Dit kan het beeld oproepen dat er meer dan voldoende duurzame energie beschikbaar is terwijl er nog een grote opgave ligt voor de functies in het gebied. Een opgave die al een grote impact heeft op het gebied en in de toekomst nog groter wordt.

Ook de vanzelfsprekende beschikbaarheid van (zoet)water staat onder druk. Een groot deel van Groningen is in de zomer afhankelijk van aanvoer vanuit het IJsselmeer. De watertoevoer naar de Waddenzee is dan vaak minimaal, wat nu al een probleem is. Ook andere natuurgebieden hebben last van droogte in de zomer. Het waterverbruik stijgt nog steeds en met het aantrekken van nieuwe bedrijven (met een grote watervraag) kan dit tot problemen leiden – nu, en in de toekomst nog meer. Hergebruik van bedrijfswater en het benutten van de industriewaterleiding vanuit Garmerwolde zijn een goed vertrekpunt, maar het is belangrijk dat bedrijven daarbij zoveel mogelijk hun eigen watervoorziening kunnen treffen. Er dient, ook in de toekomst en ook in droogteperiodes, voor alle functies voldoende water beschikbaar te zijn. Wij vragen u:

- Geen nieuwe bedrijven toe te staan die niet zelf in hun energie- en waterbehoefte kunnen voorzien, tenzij aangetoond wordt dat de bestaande water- en energievoorziening in het gebied duurzaam in de benodigde vraag kan voorzien, zonder dat de watervoorziening voor andere functies hierdoor (extra) onder druk komt te staan.

Passend binnen bestaande milieugrenzen

Voor de Eemshaven en het industrie- en haven gebied Delfzijl-Oosterhorn is in 2017 een structuurvisie vastgesteld. Op dit moment worden er nog verschillende projecten uit de visie

uitgevoerd, waaronder de bouw van nieuwe windparken. In de visie is de Oostpolder in de eerste plaats aangewezen als locatie voor wind. Er wordt nog niet voorzien in de ontwikkeling van een industriegebied. Ook zijn er milieuregels bepaald voor de genoemde industrie- en havengebieden, zoals een geluidzonering. Het is essentieel dat de adviezen uit eerdere planvorming (Structuurvisie Eemshaven- Delfzijl, inclusief evaluatie, windparken etc.) worden meegenomen. Het is daarbij noodzakelijk dat de nieuwe activiteiten passen binnen de bestaande vergunde milieuruimte van de Eemshaven, inclusief de vastgestelde geluidscontouren.

Wij vragen u:

- Leg vast dat de toekomstige bedrijfsactiviteiten die worden toegestaan in de Oostpolder passen binnen de bestaande milieuruimte zoals vastgelegd in bestaande plannen.

Ecologische Plus

De Oostpolder maakt onderdeel uit van het plangebied van de structuurvisie Eemshaven-Delfzijl. Het programma Ecologie en Economie in Balans is van toepassing op het hele structuurvisiegebied inclusief de Oostpolder. Het is dan ook relevant om de ecologische plus ook van toepassing te verklaren op dit gebied. In 2015 hebben natuur- en milieuorganisaties, Groningen Seaports en de provincie Groningen afspraken gemaakt over de ecologische plus. Van bedrijven wordt, naast de wettelijk vastgelegde compensatieverplichting, een extra inspanning gevraagd om natuur en milieu te respecteren en waar nodig te verbeteren. De 'ecologische plus' is uiteraard een vrijwillige bijdrage van bedrijven die zich willen vestigen of zich gaan ontwikkelen, desondanks verwachten wij een significante bijdrage voor de Oostpolder die zich verhoudt tot de (financiële) omvang van dit project. Gelet op de investering die wordt gedaan met deze grootschalige gebiedsontwikkeling en de ligging aan de rand van het werelderfgoed Waddenzee is dit volgens ons redelijk. Een uitbreiding en opschaling van de (pilot)projecten om vertroebeling van de Eems te verminderen is een gewenst doel om de ecologische plus voor in te zetten. Ondanks een aantal succesvolle projecten (zoals de aanleg broedeiland) is het basisprobleem (de vertroebeling van de Eems-Dollard) nog niet structureel aangepakt. Wij vragen u:

- Ga samen met de andere E&E partners in overleg met ontwikkelaars van de Oostpolder en toekomstige ondernemers om de mogelijkheden voor een ecologische plus te realiseren (mogelijk als bijdrage in een fonds).

Natuurinclusieve inrichting

De Oostpolder is op dit moment grotendeels in gebruik als landbouwgebied. De huidige biodiversiteit in de polder past bij het grootschalige akkerbouwgebied dat het is. In het gebied broeden akkervogels, zoals kievit, gele kwikstaart en graspieper, in vrij lage dichtheden. Het is belangrijk de bestaande natuurwaarden van het gebied goed in beeld te brengen. Het inspiratiedocument Biodiversiteit dat de provincie specifiek voor de Oostpolder heeft op laten spreken van groene ambities op vlak van versterking van de biodiversiteit. Biodiversiteit wordt daarin als bindmiddel gezien tussen de bestaande plek met zijn historie, bewoners en landgebruik enerzijds en de nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen anderzijds. Wij onderschrijven dit uitgangspunt: versterking van de biodiversiteit als randvoorwaarde in plaats van als sluitpost.

Samen voor een mooi en duurzaam Groningen.

Bij de Natuur en Milieufederatie Groningen is een vijftigtal natuur-, milieu- en landschapsorganisaties aangesloten.

Bankastraat 77
9715 CJ Groningen
telefoon (050) 313 08 00

e-mail info@nmfgroningen.nl
nmfgroningen.nl
bank NL 39 TRIO 0379 4674 10

In het ruimtelijke kwaliteitskader voor de Oostpolder zijn goede uitgangspunten opgenomen voor een goede ruimtelijke inpassing in de omgeving en het waar mogelijk behoud van bestaande ruimtelijke kwaliteiten. Door de geplande groen-blauwe (buffer) zone wordt er rekening gehouden met bestaande woningen zoals in Oudeschip. Ook wordt er een duurzaam watersysteem ontwikkeld waarbij waterberging en waterkwaliteit belangrijk zijn. Het is belangrijk dat de waterkwaliteit van bestaande watergangen, waaronder de Tjariet, hierbij ook worden aangepakt. De kwaliteit hiervan staat nu erg onder druk. Naast de kansen die de bufferzone en andere groenzones bieden voor versterking van de biodiversiteit is het belangrijk dat ook de kavels zelf inclusief bebouwing natuurinclusief worden ingericht, niet vrijblijvend maar met een verplichte (minimale) inspanning. Op groene daken is zowel ruimte voor zonnepanelen als beplanting. Dit is zowel duurzaam (energie en levensduur van het dak) als klimaatadaptief (hitteschild en waterberging). Stel daarnaast ook normen voor verharding van de buitenruimte. Vaak kan de buitenruimte een stuk efficiënter worden benut. Groen is ook meer dan alleen gras en een enkel perkje. Naast de bufferzone en openbare ruimte bieden bedrijfskavels vaak ook ruimte voor de aanplant van bomen. Stimuleer dit! Met bomen ontstaat er een ander beeld en kan op termijn het industrieterrein beter opgaan in het (open) landschap. Wij vragen u:

- De bestaande natuurwaarden van de Oostpolder en omgeving goed in beeld te brengen (nulmeting) tijdens het planvormingstraject.
- Stel hoge ambities voor een natuurinclusieve inrichting van het gebied, zowel in de openbare ruimte als op kavelniveau met minimale verplichtingen. Het inspiratiedocument Biodiversiteit Oostpolder (Bureau Waardenburg) vormt hiervoor een goede basis.

Wij verwachten een blijvende constructieve houding en verzoeken u de genoemde punten mee te nemen in de (ontwerp) besluiten voor de planologische inpassing van het industrieterrein Oostpolder.

Met vriendelijke groet,

Jan-Willem Lobeek,
Directeur-bestuurder Natuur en Milieufederatie Groningen

Mede namens Natuurmonumenten, Het Groninger Landschap en de Waddenvereniging.

Provincie Groningen
t.a.v. P. Schuls-Wetterauw
Postbus 610
9700 AP Groningen

Gasunie Transport Services B.V.
Postbus 181
9700 AD Groningen
Concourslaan 17
T (050) 521 22 55
E info@gastransport.nl
Handelsregister Groningen 02084889
www.gasunietransportservices.com

Datum
12 juli 2022

Doorkiesnummer
06-11005954

Ons kenmerk
OON 22.1409

Uw kenmerk

Onderwerp
Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Oostpolder

Geachte mevrouw Schuls-Wetterauw,

Hartelijk dank voor uw brief aangaande de terinzagelegging van de Kennisgeving Voornemen en Participatie Oostpolder, Toelichting Kennisgeving Voornemen en Participatie, Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) en het Ruimtelijk kwaliteitskader Oostpolder.

Genoemde documenten zijn door ons beoordeeld en geven aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Bestaande aardgastransportleiding A-659

In de noordwesthoek van het projectgebied Oostpolder ligt onze bestaande aardgastransportleiding A-659 (ontwerpdruk 79,9 bar, diameter DN600).

In het ruimtelijk kwaliteitskader is aangegeven dat er binnen een zone van 38,5 meter vanuit het hart van deze leiding geen gebouwen mogen worden opgericht.

Het is onduidelijk waarop deze afstand is gebaseerd. In artikel 14, eerste lid van het Bevb is bepaald dat de belemmeringenstrook ten minste 5 meter aan weerszijden van de buisleiding bedraagt, gemeten vanuit het hart van de leiding. Conform deze bepaling is de leiding in het geldende bestemmingsplan Buitengebied voorzien van een dubbelbestemming Leiding-Buisleiding waarbinnen beperkingen gelden ten aanzien van gebruiksmogelijkheden, bouwen en het uitvoeren van werken en werkzaamheden. In de toekomstige planologische regeling voor de Oostpolder dient voor de leiding een vergelijkbare (dubbel)bestemming te worden opgenomen.

Waterstofnetwerk Noord-Nederland

Het Ministerie van Economische Zaken en Gasunie willen transportinfrastructuur voor waterstofgas realiseren in Noord-Nederland. Het project voorziet in zowel aanleg van nieuwe leidinginfrastructuur als hergebruik van bestaande leidingen. Het is de bedoeling dat deze infrastructuur in de toekomst verder kan worden uitgebreid voor nieuwe waterstof-producenten en -afnemers.

De transportinfrastructuur in Noord-Nederland maakt onderdeel uit van een nieuw te ontwikkelen landelijk waterstofnetwerk, dat de vijf industrieclusters in Nederland met elkaar, met opslagfaciliteiten en met het buitenland gaat verbinden.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 12 juli 2022

Ons kenmerk: OON 22.1409

Onderwerp: Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Oostpolder

Voor het Waterstofnetwerk Noord-Nederland is een concept leidingtracé ontworpen wat o.a. voorziet in een nieuw leidingtracé vanaf de oostzijde van de Eemshaven via Tjuchem naar het industrieterrein Oosterhorn bij Delfzijl. Uitgangspunt is dat de nieuwe leidingen zoveel mogelijk binnen de buisleidingenzone van de Structuurvisie Buisleidingen worden aangelegd, dan wel worden gebundeld met bestaande hoofdtransportleidingen van Gasunie.

Ter hoogte van de Oostpolder ligt het concept leidingtracé parallel aan de N33 binnen de begrenzing van het projectgebied Oostpolder. Mede naar aanleiding van het overleg wat wij afgelopen voorjaar hebben gevoerd met uw projectorganisatie is voor de zone parallel aan de N33 een ruimtelijke reservering voor buisleidingen opgenomen in het Ruimtelijk Kwaliteitskader Oostpolder. Deze ruimtelijke reservering hanteren wij vooralsnog als uitgangspunt bij de verdere uitwerking van onze plannen voor het Waterstofnetwerk Noord-Nederland.

Voor het project Waterstofnetwerk Noord-Nederland wordt een procedure opgestart conform de Rijkscoördinatieregeling (RcR). Publicatie van de Kennisgeving Voornemen en Voorstel voor Participatie is beoogd in tweede helft van 2022. Realisatie van het project is beoogd in 2025. Omdat de RcR-procedure voor het Waterstofnetwerk Noord-Nederland grotendeels gelijktijdig verloopt aan de procedure voor de Oostpolder, is het van belang om beide planprocessen en -procedures steeds goed op elkaar af te stemmen ten aanzien van omgevingsmanagement, technisch ontwerp en juridisch-planologische inpassing.

Op 29 juni jongstleden is de Kamerbrief over de ontwikkeling van het transportnet voor waterstof aan de Tweede Kamer gestuurd. Deze brief bevat het zogenoemde uitrolplan voor het landelijk transportnet. Wij verzoeken u om de ontwikkeling van het Waterstofnetwerk Noord-Nederland te beschrijven in de Notitie Reikwijdte en Detailniveau voor de Oostpolder.

Overige ontwikkelingen

Er bestaan verscheidene initiatieven voor de vestiging van nieuwe bedrijvigheid gericht op grootschalige productie van waterstof in en rondom de Eemshaven en Oostpolder.

Om de vestigingsmogelijkheden voor dergelijke bedrijvigheid optimaal te faciliteren, is het van belang dat er vroegtijdig rekening wordt gehouden met de benodigde ruimte voor kabels- en leidingen in het gebied voor o.a. waterstof, aardgas en hoogspanning.

Vanwege de verschillende scenario's ten aanzien van de locatie van dergelijke bedrijven, is het van belang om zowel ruimte te reserveren in de centrale as door het projectgebied als langs de buitenranden van het projectgebied. Daarbij verzoeken wij u om ons actief te betrekken bij de verdere uitwerking van de zones voor kabels en leidingen.

Autonome ontwikkelingen

In de NRD worden enkele ontwikkelingen genoemd die bij voorbaat relevant zijn met betrekking tot de plannen voor de Oostpolder. De realisatie van de Eems Energy Terminal voor LNG wordt hierbij niet genoemd. De tijdelijke terminal wordt in september 2022 in gebruik genomen. Daarnaast worden plannen gemaakt voor de ontwikkeling van een permanente LNG-terminal.

Gasunie Transport Services B.V.

Datum: 12 juli 2022

Ons kenmerk: OON 22.1409

Onderwerp: Zienswijze Notitie Reikwijdte en Detailniveau Oostpolder

Tot slot

Wij vertrouwen erop u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd. Mocht u nog vragen hebben dan kunt u contact opnemen met ondergetekende via e-mail A.van.Loon@gasunie.nl of via telefoonnummer +31 6 11005954.

Met vriendelijke groet,

Arjen van Loon
Adviseur omgevingsmanagement

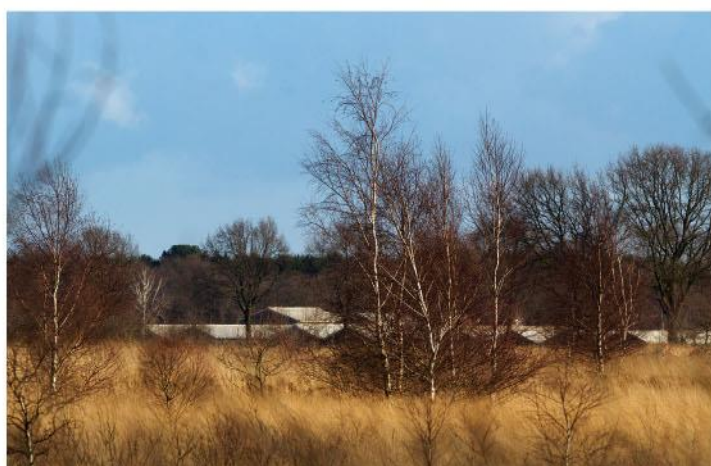

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Ontwikkeling bedrijventerrein in de Oostpolder

Advies over de reikwijdte en detailniveau van het milieueffectrapport

14 september 2022 / projectnummer: 3669

1 Advies voor de inhoud van het MER

De provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland willen de Oostpolder ontwikkelen tot een 600 hectare groot bedrijventerrein dat geschikt is voor grootschalige bedrijven (> 50 hectare) op het gebied van bijvoorbeeld de waterstof-, batterijen- en automotiveindustrie, en dataopslag (datacenters). Hiermee wordt beoogd de regionale economie en werkgelegenheid te versterken. Voor het benodigde Projectbesluit wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De provincie Groningen heeft de Commissie gevraagd te adviseren over de inhoud van het op te stellen MER.

Essentiële informatie voor het MER

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het MER. Dat wil zeggen dat voor het meewegen van het milieubelang in het Projectbesluit het MER in ieder geval onderstaande informatie moet bevatten:

- een onderbouwing van de behoefte aan meer bedrijfsruimte voor grootschalige bedrijven.¹ Geef aan in welke mate hiermee de regionale economie en werkgelegenheid wordt versterkt;
- een onderbouwing van de keuze voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein in de Oostpolder, waarbij de ruimtelijke en milieugevolgen ervan worden vergeleken met die van andere (potentiële) locaties in de regio;
- een beschrijving van de gevolgen van de inrichtingsalternatieven en het voorkeursalternatief voor bodem en water, natuur, landschap en cultuurhistorie, woon- en leefmilieu en klimaat en duurzaamheid, inclusief een beschrijving van mogelijke mitigerende maatregelen;
- een navolgbare beoordeling van de haalbaarheid van het plan in relatie tot de eisen gesteld in wet- en regelgeving (bijvoorbeeld stikstofdepositie, waterkwaliteit).

Besluitvormers en insprekers lezen in de eerste plaats de samenvatting van het MER. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER.

In de volgende hoofdstukken beschrijft de Commissie in meer detail welke informatie het MER moet bevatten. Ze bouwt in haar advies voort op concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau Milieueffectrapportage Oostpolder (verder 'de NRD'), d.d. 18 mei 2022. Ze herhaalt slechts punten die al in de notitie R&D aan de orde komen als dat voor een goed begrip van het advies nodig is of als ze voorstelt de aanpak op onderdelen aan te passen of nader te concretiseren.

¹ Zorg dat in het MER ook de onderbouwing van de behoefte zelfstandig leesbaar is.

Figuur 1: Locatie van de Oostpolder ten zuiden van de Eemshaven.

Aanleiding MER

Om te voldoen aan de vraag naar grote kavels voor bijvoorbeeld waterstofbedrijven, batterijfabrieken, datacenters en nieuwe vormen van hightech bedrijven willen de provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland een industrieterrein aanleggen in de Oostpolder. Het aanleggen van een industrieterrein is een activiteit die wordt genoemd in bijlage V van het Omgevingsbesluit (categorie J10), net als het oprichten van bepaalde bedrijven die mogelijk op het industrieterrein worden toegestaan, zoals autofabrieken (categorie D8). De voorkeursbeslissing is kaderstellend voor deze activiteiten en daarom plan-m.e.r.-plichtig. Het projectbesluit borduurt voort op de voorkeursbeslissing en is project-m.e.r.-plichtig. Als mogelijke effecten voor omliggende Natura 2000-gebieden, zoals de Waddenzee, optreden moet een Passende beoordeling uitgevoerd worden. Dan is ook sprake van een plan-m.e.r.-plicht.

Rol van de Commissie

De Commissie is onafhankelijk, bij wet ingesteld en adviseert over de inhoud en de kwaliteit van het MER. Zij stelt voor ieder project een werkgroep samen van onafhankelijke deskundigen. Ze schrijft geen milieueffectrapporten, dat doet de initiatiefnemer. Het bevoegd gezag – de Gedeputeerde Staten van provincie Groningen besluit over het Projectbesluit.

De samenstelling en de werkwijze van de werkgroep van de Commissie en verdere projectgegevens staan in bijlage 1 van dit advies. U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt door nummer [3669](#) op www.commissiemer.nl in te vullen in het zoekvak.

2 Behoeft en doel, beleidskader en besluiten

2.1 Behoeft en doel

In de NRD wordt de aanleiding voor het initiatief kort beschreven. Aangegeven is dat de beschikbaarheid van grote kavels in Groningen beperkt is. Voor grote bedrijven zijn nauwelijks aaneengesloten kavels van 50 hectare of meer beschikbaar, die ook nog voldoen aan de andere vestigingsplaatseisen van deze bedrijven. Er is voldoende marktpotentie specifiek voor het Eemshavengebied, zo is aangegeven.

Tijdens het locatiebezoek van de Commissie op 20 juli 2022 is de achtergrond van het initiatief verder verduidelijkt en is nader inzicht gegeven in de gewenste bedrijfsactiviteiten.² De provincie Groningen en de gemeente Het Hogeland willen ruimte bieden voor met name waterstofbedrijven, batterijfabrieken, datacenters en nieuwe vormen van hightech bedrijven. Onder andere de aanlanding van stroomkabels (en te zijner tijd waterstofleidingen) in verband met productie van duurzame energie op zee wordt gezien als een belangrijke meerwaarde voor de vestiging voor dergelijke bedrijven. Voor andere bedrijfsactiviteiten met een groot ruimtebeslag worden bestaande terreinen gereserveerd, zoals bijvoorbeeld Oosterhorn voor de chemische industrie. Hiervoor is de Oostpolder dus niet in beeld. Geef in het MER een helder overzicht van welke type bedrijven zich mogen vestigen in de Oostpolder en welke type bedrijven van vestiging worden uitgesloten.

De Commissie adviseert voor de onderbouwing van de behoefte in het MER de volgende vragen te beantwoorden:

1. Welke marktverwachtingen zijn er voor de gewenste bedrijfsactiviteiten?³
2. In welke mate zijn deze marktverwachtingen afhankelijk van nog vast te stellen beleid op Europees en/of Nederlands niveau?
3. Op welke geografische schaal worden investeringsbeslissingen afgewogen (Groningen, Noord-Nederland, Noordwest-Europa of verder)?
4. Welke randvoorwaarden worden aan een vestiging gesteld, bijvoorbeeld kavelomvang, ontsluitingsmodaliteiten, energievoorziening, milieugebruiksruimte, beschikbaarheid en opleidingsniveau van arbeidskrachten, onderzoeksfaciliteiten of anderszins?
5. Hoe aantrekkelijk is de provincie Groningen (of breder Noord-Nederland) voor vestiging op grond van bovenstaande analyse?
6. Welke ruimtebehoefte mag voor de provincie Groningen (of breder Noord-Nederland) verwacht worden op grond van de aantrekkingskracht en de marktruimte?
7. In welke mate kan met beschikbare ruimte op bestaande bedrijventerreinen al dan niet tegemoet gekomen worden aan de onder 6. gevonden ruimtebehoefte?⁴
8. Als een nieuw bedrijventerrein noodzakelijk is, welke omvang is dan benodigd⁵ en wat is de verwachte fasering?
9. Welke kwalitatieve voorwaarden worden aan het nieuwe bedrijventerrein gesteld?
10. In welke mate zorgt het nieuwe bedrijventerrein voor werkgelegenheid en versterkt het nieuwe bedrijventerrein de regionale economie?

2.2 Beleidskader

De NRD gaat in hoofdstuk 2 al uitgebreid in op het beleidskader. Beschrijf aanvullend daarop in hoeverre voldaan kan worden aan de randvoorwaarden of uitgangspunten die voortkomen uit:

- het Nationaal Programma Landelijk Gebied, waarin de opgaven op het vlak van natuur, water, klimaat en energie samen komen;

² De NRD geeft hierover slechts beperkte informatie.

³ Breng eerst de marktverwachtingen van gewenste bedrijfsactiviteiten afzonderlijk in beeld en vervolgens in samenhang. Betrek bij de behoefteeraming ook overige bedrijfsactiviteiten die in de verdere planvorming niet uitgesloten worden.

⁴ Bij de beantwoording van deze vraag kan ook de segmentering van bedrijventerreinen worden ingebracht en de keuze worden onderbouwd waarom bijvoorbeeld Oosterhorn gereserveerd is voor chemische industrie.

⁵ Gegeven de grote ruimtedruk in Nederland adviseert de Commissie ook na te gaan in hoeverre een kleinere omvang kan volstaan, bijvoorbeeld door eerst de beschikbare ruimte op de Eemshaven te gebruiken en uit te gaan van maximaal intensief ruimtegebruik.

- het nationale beleid op het gebied van circulariteit;
- de Regionale Energie Strategie Groningen;
- de beschermingsregimes voor Natura 2000-gebieden en beschermde soorten;
- de beschermingsbepalingen voor het Natuurnetwerk Nederland en overige provinciaal waardevolle natuur zoals opgenomen in de provinciale Omgevingsverordening;
- beoordeling van de stikstofdepositie en recente ontwikkelingen daarvan in Nederland en, indien relevant, Duitsland.

Geef ook de (mogelijke) synergie aan met min of meer gelijk oplopende ontwikkelingen, zoals het Waterstofnetwerk Noord-Nederland, de LNG-terminal in de Eemshaven, het programma aansluiting Wind op Zee Eemshaven (PAWOZ – Eemshaven), het Windpark Eemshaven-West, de opwaardering van het hoogspanningsnet en de inpassing van (doorgaande) kabels en leidingen.

2.3 Te nemen besluit(en)

De NRD laat de keuze voor een gefaseerde of een gecombineerde plan- en project-MER nog open. In de gefaseerde variant worden in de eerste fase nut en noodzaak en de locatiekeuze onderbouwd en wordt een voorkeursbeslissing genomen waartegen geen beroep open staat. In de tweede fase worden dan de inrichtingsalternatieven en milieueffecten uitgewerkt en vastgelegd in een (ontwerp-)Projectbesluit, waartegen wel beroep open staat. Beide fasen zijn overigens m.e.r.-plichtig.

De Commissie onderschrijft het voornemen van het bevoegd gezag om in een open planproces de beide fasen te doorlopen. De Commissie acht het verstandig de voorkeursbeslissing ook expliciet te nemen en daaraan het plan-MER te koppelen. Hierin zal dan de behoefte en de locatie van het bedrijventerrein onderbouwd worden. Het voordeel hiervan is dat er een helder kader bestaat, waarbinnen vervolgens in meer detail over de inrichting kan worden nagedacht, daarbij ondersteund door een project-MER.⁶

3 Alternatieven

3.1 Locatiealternatieven

Uitgaande van een behoefte aan een nieuw bedrijventerrein in Groningen of Noord-Nederland met eerdere genoemde specifieke kenmerken is vervolgens de vraag aan de orde welke locaties daarvoor in aanmerking komen. Bij de locatiekeuze speelt de stelling in de NRD dat 'het steeds ontwikkelen van afzonderlijke plots voor concrete leads te lang duurt en voorbijgaat aan het belang van een zorgvuldig proces, gericht op goede ruimtelijke inpassing' een belangrijke rol. Onderbouw in het MER deze stelling. Wat is een reële termijn waarbinnen concrete leads moeten leiden tot daadwerkelijke vestiging en wat is daarvoor

⁶ Overigens is een gecombineerd plan- en project-MER niet mogelijk indien een voorkeursbeslissing wordt genomen. De voorkeursbeslissing is plan-m.e.r.-plichtig en loopt vooruit op het Projectbesluit dat project-m.e.r.-plichtig is. Uiteraard kan (veel van) de informatie uit het plan-MER worden gebruikt voor het project-MER, zeker als het detailniveau van het plan-MER aansluit bij het Projectbesluit.

nodig? Een volledig ingericht bedrijventerrein of een gereserveerde locatie die nog ingericht moet worden, maar die al wel planologisch gereserveerd is? Zeker als er ook een terugval-optie is, waarbij er uiteindelijk niet of nauwelijks grote kavels worden uitgegeven, kunnen fysieke ingrepen in landschap en omgeving achteraf niet verstandig blijken te zijn.

De Commissie heeft tijdens het locatiebezoek begrepen dat in het voortraject zeven potentiële locaties zijn beoordeeld, waarbij de Oostpolder als meest geschikt is beoordeeld. Twee andere locaties worden, blijkens de NRD, nog als alternatieven beschouwd, maar dan alleen als vergelijkingsmateriaal voor de Oostpolder. De Commissie adviseert om het proces van locatiekeuze inzichtelijk te maken. Geef aan welke afwegingen gemaakt zijn en in hoeverre het milieubelang daarbij een rol heeft gespeeld.

Als duidelijk is en goed onderbouwd kan worden dat de Oostpolder (veel) beter scoort en ten opzichte van de andere locaties per saldo niet slechter scoort op relevante milieuaspecten, hoeven er geen locatiealternatieven te worden uitgewerkt. Als andere locaties min of meer gelijkwaardig scoren, acht de Commissie een volledige afweging tussen locaties met inrichting en zoveel mogelijk kwantitatieve beoordelingen van effecten op alle thema's noodzakelijk. Betrek daarbij, naast de in de NRD genoemde thema's verkeer, geluid, externe veiligheid, stikstofdepositie, natuur en landschap, ook de gezondheidseffecten (inclusief sociale effecten).

3.2 Inrichtingsalternatieven

De NRD geeft aan dat in het MER enkele inrichtingsvarianten worden beschreven die onderscheidend zijn in milieueffecten. Eerst wordt de 'milieugebruiksruimte' in beeld gebracht, waarna voor enkele cruciale milieuthema's 'hoeken van het speelveld' worden verkend. Het groenblauwe raamwerk wordt als vaststaand beschouwd. De MER-inrichtingsvarianten concentreren zich volgens de NRD op de mogelijke milieuhinder van geluid en veiligheid, waarbij de maximaal aanvaardbare milieubelasting is vastgelegd in de Structuurvisie Eemsmond – Delfzijl uit 2017. Verder wordt de stikstofdepositie als sturend milieuthema gezien.

De Commissie ondersteunt de suggestie om de hoeken van het speelveld te verkennen aan de hand van onderscheidende alternatieven. Ze verwacht echter dat het onderscheid beperkt zal zijn als milieuhinder als enige variabele wordt genomen, zeker nu de maximaal aanvaardbare milieubelasting vastligt en bijvoorbeeld de additionele stikstofruimte waarschijnlijk al zeer gering of nihil is. De Commissie adviseert dan ook inrichtingsalternatieven te ontwikkelen die de beschikbare ruimte anders benutten. Enkele voorbeelden:

- Vanuit het programma kunnen de verschillende typen van gewenste bedrijfsactiviteiten andere eisen stellen aan de kavelomvang dan het groenblauwe raamwerk nu suggereert. Het verdient aanbeveling een alternatief uit te werken waarin alleen de structuurbepalende fysieke elementen (zoals de Grote Tjariet, de N46 en een verbreding van de zuidelijke dijkzone) als vaststaand worden beschouwd.
- Vanuit natuur zal permanent verlies van leefgebied van soorten aan de orde zijn, waaronder van akkervogels.⁷ Een alternatief waarin het meest oostelijk deelgebied (gebied 10) een natuurbestemming krijgt of een groene buffer (vogelakkers etc.) in of

⁷ Zie in dit verband ook de zienswijze van Natuur en Milieu Groningen.

rond (delen van) het plangebied, zal het verlies aan leefgebied van soorten geheel of grotendeels teniet kunnen doen.

- Een alternatief met een fijnmaziger systeem van water en groen dat ook als veiligheidszone rond de bedrijven dient, leidt mogelijk tot een verbetering op het gebied van klimaatadaptatie en biodiversiteit.
- Een alternatief waarbij de ruimte in de Oostpolder maximaal intensief wordt gebruikt maakt het wellicht mogelijk de totale omvang van het bedrijventerrein te beperken.

3.3 Voorgenomen activiteit

Geef in het MER:

- een zo concreet mogelijke beschrijving van de gewenste bedrijfstypen en de overige bedrijfstypen die worden toegestaan, zodat duidelijk is wat het plan maximaal mogelijk maakt;
- aan hoe gezorgd wordt dat bedrijfsactiviteiten die niet passen bij de gewenste sectoren en ambities geweerd worden;
- aan in hoeverre de (tijdelijke) opslag van energie die vanuit zee wordt aangevoerd, dominant zichtbare kabels en leidingen tot gevolg heeft;
- aan of de realisatie gefaseerd gaat plaatsvinden en zo ja waarom en hoe, en zo nee waarom niet;
- inzicht in de aard, omvang en duur van de aanlegwerkzaamheden.

3.4 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied. Betrek daarbij in ieder geval de effecten van bestaande bedrijven in de Eemshaven. Beschrijf ook de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige milieutoestand zonder dat de voorgenomen activiteit of één van de alternatieven wordt gerealiseerd. Ga bij beschrijving van deze ontwikkeling uit van te verwachten veranderingen in de huidige activiteiten in het studiegebied, en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten. Beschouw daarbij ook kabels en leidingen van (tijdelijke) opslag van energie die vanuit zee wordt aangevoerd.

4 Milieugevolgen

4.1 Algemeen

Maak op basis van de verschillende typen bedrijfsactiviteiten per inrichtingsalternatief een modelmatige worst case-invulling van het bedrijventerrein om de beoordeling van de milieugevolgen te ondersteunen. Modelleer daarbij de relevante bronnen van mogelijke uitstoot en schat de energiebehoefte in. Bereken vervolgens met deze opstelling de milieugevolgen.⁸

⁸ Het is waarschijnlijk dat de worst-case situatie per milieuaspect verschilt.

Onderbouw de keuze van de rekenregels/-modellen en van de gegevens waarmee de gevolgen van het plan worden bepaald. Ga in op de onzekerheden in deze bepaling. Onderscheid daarbij onzekerheden in de kwaliteit van de gegevens en in de gehanteerde rekenregels/-modellen. Vertaal dit zo mogelijk in een bandbreedte voor de genoemde gevolgen en geef aan wat dit betekent voor de vergelijking van de varianten.

Beoordeel de resultaten van de modelstudie en baseer daar een bandbreedte op. Geef de relatie aan met de wettelijke normen en advieswaarden en met de maximaal aanvaardbare milieubelasting, zoals vastgelegd in de Structuurvisie Eemsmond–Delfzijl uit 2017. Voer botsproeven uit om te bezien welke type activiteiten gerealiseerd kunnen worden gegeven de beschikbare milieugebruiksruimte en de bandbreedte van de milieugevolgen. Geef aan in hoeverre en/of onder welke voorwaarden de gewenste en toegestane bedrijfsactiviteiten ook daadwerkelijk gerealiseerd kunnen worden.

4.2 Effectbepaling en –beoordeling

4.2.1 Bodem en water

Bodemdaling

In de NRD is aangegeven dat door de aardgaswinning de bodem daalt met ca 3,5–4 mm/jaar. In het oostelijk deel van het plangebied kan dit oplopen tot meer dan 5 mm/jaar. Geef aan in hoeverre bij het bouwrijp maken de bodem wordt opgehoogd, en welke bodemzetting en extra bodemdaling hiermee samenhangt en wat daarvan de gevolgen (kunnen) zijn.

Waterkwantiteit en –veiligheid

Door de opwarming van de aarde zal de zeespiegel stijgen. Geef aan in hoeverre het water uit het achterland hierdoor minder vaak onder vrij verval kan worden geloosd en welke risico's van wateroverlast en welke waterveiligheidsrisico's het gevolg kunnen zijn. Laat zien hoe voor een goed functionerende waterberging wordt gezorgd. Geef ook aan hoe gezorgd wordt dat in droogteperioden voldoende water kan worden vastgehouden.

Waterkwaliteit

Beschrijf de gevolgen voor de ecologische en chemische waterkwaliteit⁹ in het gebied, alsook eventuele gevolgen voor het grondwaterpeil in de aanleg- en exploitatiefase. Dit is met name relevant omdat de huidige kwaliteit in de bestaande watergangen, waaronder de Tjariet, matig of ontoereikend is en in 2027 voldaan moet worden aan de eisen wat betreft waterkwaliteit gesteld in de Kader Richtlijn Water (KRW). Beschrijf hoe de nadelige gevolgen voor de waterkwaliteit kunnen worden voorkomen, dan wel hoe een bijdrage kan worden geleverd aan het realiseren van een goede waterkwaliteit. Beschrijf in het MER wat het betekent voor de uitvoerbaarheid als een verslechtering van de waterkwaliteit niet kan worden uitgesloten.¹⁰

⁹ Betrek voor het beoordelen van de gevolgen voor de ecologische waterkwaliteit ook de gevolgen van het voornemen voor de watertemperatuur.

¹⁰ De Commissie merkt op dat uit jurisprudentie van het Europees Hof volgt dat goedkeuring van een project moet worden geweigerd wanneer dat project de toestand van het betreffende waterlichaam kan verslechteren of het bereiken van een goede toestand van oppervlaktewaterlichamen in gevaar kan brengen.

4.2.2 Natuur

Algemeen

Geef in het MER een overzicht van de beschermde, bijzondere en kwetsbare natuurwaarden in het plangebied. Omdat het hier gaat om een grote oppervlakte aan permanent verlies van leefgebied vindt de Commissie het van belang dat de informatie kwantitatief is, en verzameld is met behulp van relevante inventarisatie- of monitoringprotocollen. Een bureaustudie of Quicksan kan niet volstaan. Ga vervolgens in detail in op de te behouden natuurwaarden. Neem een kaart op met de begrenzing van de Natura 2000-gebieden in de ruimere omgeving van het plangebied en van de gebieden die behoren tot het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Beschrijf de effecttypen die de natuur in de aanleg- en gebruiksfase afzonderlijk en in combinatie met andere ontwikkelingen kunnen beïnvloeden, en bak op grond daarvan per effecttype het studiegebied af.

Gevolgen voor Natura 2000-gebieden waaronder de Waddenzee

Gevolgen voor de Waddenzee als doortrek-, rust- en voedselgebied voor vogels

De Commissie wijst er op dat het Waddengebied overdag en 's nachts intensief wordt gebruikt door trekkende wad- en watervogels, wat de vraag opwerpt in hoeverre een toename van licht in de aanleg- en/of gebruiksfase en een toename van de oppervlakte industrie een verstorend effect kan hebben op de kwaliteit van de Waddenzee als belangrijkste onderdeel van de Oost-Atlantische vliegroute.¹¹ Daarnaast vinden in de omgeving van het plangebied overdag en 's-nachts bewegingen plaats tussen foerageergebieden op onder andere de wadplaten en hoogwatervluchtplaatsen. Alle bewegingen kunnen plaats vinden op honderden meters hoogte. Het MER dient zo goed mogelijk te beschrijven wat de gevolgen voor de kwaliteit van het Waddengebied als pleisterplaats en belangrijkste stopover op de migratieroute kunnen zijn. Bezie de ontwikkeling van de Oostpolder dus vanuit de positie van overvliegende wad- en watervogels – op grotere hoogte en op grotere afstand.¹²

Eventuele veranderingen in stikstofdepositie en de gevolgen daarvan

Zowel in de aanlegfase als in de gebruiksfase zullen in de Oostpolder stikstofverbindingen worden geëmitteerd die in de ruime omgeving neerslaan (depositie), waaronder in de daarvoor gevoelige Natura 2000-gebieden. In veel gevallen zijn die gebieden al overbelast door stikstofdepositie. Breng in het MER de te verwachten stikstofdepositie zo kwantitatief mogelijk in beeld en beoordeel de gevolgen voor de natuur, ook in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen. Maak hierbij waar mogelijk gebruik van Aeries. Hoewel stikstofdepositie als gevolg van aanlegwerkzaamheden inmiddels vrij is van vergunningplicht, zal ook die depositie in het MER beschreven moeten worden. Dit kan semi-kwantitatief (bandbreedtebenadering). Bij de beoordeling van de gevolgen kan gebruik worden gemaakt van saldering- en bronmaatregelen, mits verzekerd is dat die ook daadwerkelijk toegepast gaan worden.

Totaalbeoordeling

Geef in het MER een totaalbeoordeling van de gevolgen van het plan afzonderlijk, en in combinatie met andere relevante toekomstige activiteiten (cumulatie), voor de Natura 2000-gebieden in het invloedsgebied. Betrek daarbij indien nodig mitigerende en/of ecologische

¹¹ Zie de meest recente East Atlantic Flyway Assessment <https://www.waddensea-worldheritage.org/node/1674>

¹² Vanuit dat perspectief gezien behoeft het plangebied dus niet 'in de schaduw' van de Eemshaven te liggen. Overvliegende wad- en watervogels kunnen dat mogelijk anders beleven.

inpassingsmaatregelen. Ga behalve op lichtverstoring en stikstofdepositie ook in op mogelijk andere verstoringbronnen of drukfactoren die via externe werking het Waddengebied of andere Natura 2000-gebieden kunnen beïnvloeden. De Commissie denk daarbij aan geluid, barrièrewerking (gevolgen voor trekvisserij?), en eventueel verlies foerageer- en rustgebieden (HVP's) die relevant zijn voor de instandhoudingsdoelstellingen.

Vanuit de verwachting dat een Passende beoordeling wordt opgesteld voor het VKA adviseert de Commissie die als bijlage te voegen bij het MER, en de conclusies met korte onderbouwing op te nemen in het hoofddocument. Indien aantasting van de natuurlijke kenmerken van Natura 2000-gebieden niet met zekerheid kan worden uitgesloten dan kan worden overwogen om in het MER ook een verkenning op te nemen van de mogelijkheden om de ADC-toets¹³ succesvol te kunnen doorlopen.

Natuurvriendelijke inrichting

Onderzoek in hoeverre het terrein natuurvriendelijk kan worden ingericht. Denk aan het bevorderen van de biodiversiteit, bijvoorbeeld door een natuurinclusieve inrichting, zowel van de openbare ruimte als op kavelniveau. Het Inspiratiedocument Biodiversiteit Oostpolder van Bureau Waardenburg vormt hiervoor een goede basis.¹⁴

4.2.3 Landschap en cultuurhistorie

Het plangebied heeft een grote openheid met een goed herkenbare verkavelingsstructuur. Landschappelijk waardevolle elementen zijn de Tjariet en de dijken in het noorden en zuiden. Op ca 400 meter vanaf de westelijke grens van het plangebied liggen enkele rijksmonumenten.

Beschrijf in het MER de visie die ten grondslag ligt aan de landschappelijke inpassing van het voornemen. Geef aan de hand van visualisaties inzicht hoe het bedrijventerrein zal worden beleefd. Kies voor de visualisaties locaties waar de veranderingen goed te zien zijn en mensen verblijven om te wonen of te recreëren.

Geef aan welke maatregelen genomen kunnen worden om de landschappelijke kwaliteit te vergroten en cultuurhistorische waarden te behouden of te versterken.

4.2.4 Woon- en leefmilieu

Ga in op alle aspecten die invloed hebben op het woon- en leefmilieu. Beschouw in ieder geval de aspecten geluid-, geur- en lichthinder, luchtkwaliteit, externe veiligheid, zichtbaarheid, barrièrewerking, de (on-)mogelijkheden voor wandelen en fietsen (ommetjes), de aan- of afwezigheid van groen, en de gevolgen voor de volksgezondheid. Hieronder zijn enkele aandachtspunten hiervoor opgenomen, aanvullend op die opgenomen in de NRD.

¹³ Als uit de Passende beoordeling blijkt dat aantasting van natuurlijke kenmerken niet is uit te sluiten, dan volgt de ADC-toets: A: Zijn er Alternatieve oplossingen met minder gevolgen voor het gebied? D: Zijn er Dwingende redenen van groot openbaar belang waarom het moet doorgaan? C: Als er geen alternatieven zijn, maar wel dwingende redenen van groot openbaar belang, dan moet er Compensatie plaatsvinden. De ADC-toets hoeft niet in de Passende beoordeling of het MER te worden opgenomen.

¹⁴ Zie in dit verband ook de zienswijze van Natuur en Milieu Groningen.

Geluid

Geef het aantal woningen aan waar de geluidbelasting mogelijk hoorbaar verandert, ook onder de wettelijke grenswaarden. Geef ook aan welke piekgeluiden ter plaatse van woningen worden verwacht.¹⁵

Besteed aandacht aan de veranderingen in de wijze van beoordeling van de geluidhinder bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet (geluidproductieplafonds, jaargemiddelde waarden).

Luchtkwaliteit

Geef aan hoe wordt ingespeeld op de doelen uit het Schone luchtakkoord en de nieuwe advieswaarden van de WHO.

Externe veiligheid

Ga in op de veiligheidsrisico's van het combineren van bedrijvigheid met de in de Oostpolder al aanwezige windturbines.

Besteed aandacht aan de wijzigingen in de beoordelingsmethode van externe veiligheid bij de inwerkingtreding van de Omgevingswet.

Lichthinder

Ga in op de effecten voor mens en dier, veroorzaakt door verlichting van bijvoorbeeld bedrijfsgebouwen en windmolens.

Gezondheid

In de NRD wordt voorgesteld gezondheid te beoordelen met behulp van GES-scores. Het instrument GES sluit echter niet meer aan bij de verbrede invulling die tegenwoordig wordt gegeven aan de gezonde leefomgeving.¹⁶ De Commissie adviseert dan ook, indien toch vastgehouden wordt aan de GES-methodiek, in ieder geval ook andere methoden te gebruiken. Zie voor een overzicht van mogelijke methoden voor het beoordelen van de gezondheidseffecten: www.gezondeleefomgeving.nl.

Besteed in het MER ook aandacht aan de sociale aspecten gerelateerd aan de volksgezondheid.¹⁷ Denk hierbij aan de gevolgen van het plan voor de sociale cohesie, de sociale veiligheid, de toegankelijkheid en gevarieerdheid van voorzieningen en de gevolgen voor kwetsbare groepen zoals kinderen, ouderen en zieken. Zie voor suggesties hoe om te gaan met sociale effecten in milieueffectrapportage: [Hoe neem je sociale effecten mee in milieueffectrapportage? – Commissiemer.nl](http://Hoe%20neem%20je%20sociale%20effecten%20mee%20in%20milieueffectrapportage%20-%20Commissiemer.nl).

4.2.5 Klimaat en duurzaamheid

Geef aan welke ambities het bevoegd gezag heeft op het gebied van klimaat en duurzaamheid (broeikasgasemissies en circulariteit). Beschrijf de uitgangspunten die deze ambities met zich meebrengen voor de ontwikkeling van het bedrijventerrein en hoe één en ander geborgd wordt.¹⁸

¹⁵ Ook in enkele zienswijzen wordt aandacht gevraagd voor piekgeluiden.

¹⁶ Zie www.ggdghor.nl/actueel-bericht/ggd-trekt-instrument-gezondheid-effect-screening-terug/

¹⁷ Zie in dit verband ook de zienswijze van de Vereniging Dorpsbelangen Oudeschip.

¹⁸ Denk bijvoorbeeld aan duurzaamheidseisen voor bedrijven.

Beschrijf hoe het voornemen kan bijdragen aan de energietransitie en de klimaatadaptatie kan bevorderen, bijvoorbeeld door aan bedrijven eisen te stellen wat betreft broeikasgasemissies/energieneutraliteit, en op daken ruimte te bieden voor zonnepanelen en groen. Geef ook aan in hoeverre circulariteit bereikt kan worden, bijvoorbeeld door het ruimtelijk koppelen van verschillende bedrijfsactiviteiten om synergie te bereiken.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Advies van de Commissie over het op te stellen MER

De Commissie bestaat uit een werkgroep van deskundigen. Deze werkgroep geeft aan welke onderwerpen naar zijn mening moeten worden behandeld in het MER en met welke diepgang. Om zich goed op de hoogte te stellen van de situatie heeft de werkgroep het gebied bezocht waar milieugevolgen kunnen optreden. Meer informatie over de [Commissie](#) en over haar [werkwijze](#) vindt u op onze website.

Samenstelling van de werkgroep

Bij dit project bestaat de werkgroep uit:

ir. Tanja Bremer
ir. Annemie Burger (voorzitter)
dr. Geert Draaijers (secretaris)
drs. Roeland van Kerkhoff
ing. Rob Vogel

Besluit waarvoor dit milieueffectrapport wordt opgesteld

Projectbesluit.

Waarom wordt hiervoor een milieueffectrapport opgesteld?

Voor activiteiten die grote milieugevolgen kunnen hebben, kan in Nederland een MER vereist zijn. Het aanleggen van een industrieterrein is een activiteit die genoemd wordt in bijlage V van het Omgevingsbesluit (categorie J10), net als het oprichten van bepaalde bedrijven die mogelijk op het industrieterrein worden toegestaan, zoals autofabrieken (categorie D8). De voorkeursbeslissing is kaderstellend voor deze activiteiten en daarom plan-m.e.r.-plichtig. Een MER is ook nodig omdat effecten op Natura 2000-gebieden optreden die in een Passende beoordeling moeten worden beschreven.

Bevoegd gezag besluit

Gedeputeerde Staten van Groningen.

Initiatiefnemer besluit

Provincie Groningen.
Gemeente Het Hogeland.

Heeft de Commissie ook zienswijzen en adviezen bij haar advies betrokken?

De Commissie heeft alle zienswijzen en adviezen gelezen die het bevoegd gezag heeft toegestuurd. Ze heeft ze in haar advies verwerkt, voor zover relevant voor het MER.

Waar vind ik de stukken die de Commissie heeft gebruikt?

U vindt de projectstukken die bij het advies zijn gebruikt, door op www.commissiemer.nl projectnummer [3669](#) in te vullen in het zoekvak.

Commissie voor de milieueffectrapportage
A. v. Schendelstraat 760
3511 MK Utrecht

t 030-2347666
e mer@ela.nl
w commissiemer.nl

